

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE
STATISTICAL OFFICE IN KRAKÓW

ROCZNIK STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE MAŁOPOLSKIE
VOIVODSHIP*

2012

ROK XIII

YEAR XIII

KRAKÓW 2012

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W KRAKOWIE

*EDITORIAL BOARD
OF THE STATISTICAL OFFICE
IN KRAKÓW*

PRZEWODNICZĄCY

PRESIDENT

dr Krzysztof Jakóbik

CZŁONKOWIE

MEMBERS

Agnieszka Chochorowska, Agnieszka Czekaj, Adriana Lechowicz,
dr Dorota Olszewska, Barbara Oremus, Krzysztof Pawlaczek
Helena Sienniak, Anna Stefan, Monika Wałaszek

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne –

Editorial and technical supervision -

Dział Opracowań Regionalnych
w Małopolskim Ośrodku Badań Regionalnych

Regional Studies Division

in Małopolska Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem
Heleny Sienniak

supervised by

Sekretarz

Secretary

Aneta Stachańczyk

Komentarz analityczny

Analytical comment

Kinga Gorczowska
Marcin Marosz
Monika Wałaszek

Skład komputerowy i wykresy

Typesetting and graphs

Marta Kłósek
Ewa Kopacka

Projekt okładki

Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

ISSN 1640-002X

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate source***

Druk i oprawa

Printing and binding

ZWS Zakład Poligraficzny nr 2
26-600 Radom, ul. Planty 39/45

Nakład 130 egz. B5

Cena 25,00 zł

Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie - www.stat.gov.pl/krakow

*Publication available on CD
and on the Internet - www.stat.gov.pl/krakow*

PRZEDMOWA

Przekazuję Państwu kolejną, już trzynastą edycję **Rocznika Statystycznego Województwa Małopolskiego**. Opracowanie zawiera dostępne dane statystyczne opisujące warunki życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa.

Układ tematyczny i forma prezentacji danych nie zmieniły się w stosunku do wydania ubiegłorocznego. Tym niemniej, w obecnej edycji Rocznika zaprezentowano podstawowe wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 - m.in. ludność według poziomu wykształcenia, stanu cywilnego faktycznego, głównego źródła utrzymania oraz stan i strukturę zasobów mieszkaniowych w województwie. Ponadto, w tablicach zawierających wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010, skorygowano dane opublikowane w ubiegłym roku.

Informacje zawarte w Roczniku, zwłaszcza w tablicach przeglądowych z danymi dla okresu 2000-2011, umożliwiają przeprowadzenie analiz i porównań retrospektywnych. Pozwalają one uchwycić podstawowe tendencje i kierunki rozwoju województwa. Natomiast zachowanie układu Rocznika podobnego do roczników wydawanych przez inne urzędy statystyczne ułatwia dokonywanie porównań międzywojewódzkich.

Rocznik, podobnie jak w latach ubiegłych, oprócz formy książkowej, dostępny jest również na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Krakowie i na płycie CD.

Czytelnikom zainteresowanym danymi o podstawowych jednostkach podziału terytorialnego województwa polecam publikację pt. „**Województwo Małopolskie 2012 - Podregiony, Powiaty, Gminy**”. Opracowanie to stanowi niejako uzupełnienie niniejszego Rocznika.

Oddając do rąk Państwa najnowsze wydanie **Rocznika Statystycznego Województwa Małopolskiego**, mam nadzieję, że sprostą ono oczekiwaniom Czytelników śledzących zmiany zachodzące w regionie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Krakowie

dr Krzysztof Jakóbik

Kraków, grudzień 2012 r.

PREFACE

*I would like to present you the next, already thirteenth edition of the **Statistical Yearbook of Małopolskie Voivodship**. The elaboration contains available statistical data describing living standards of the society and the state of the economy of voivodship.*

The thematic layout and the form of data presentation has remained unchanged in relation to the last year's edition. However this edition of the Yearbook covers the basic results of the Population and Housing Census 2011 - e.g.: population by educational level, by de facto marital status, by main source of maintenance as well as state and structure of dwellings in voivodship. Additionally in tables containing results of the Agricultural Census 2010 data published last year were revised.

Information included in the Yearbook, particularly in review tables with data for years 2000-2011, make possible analyses and retrospective comparisons. They enable to seize main tendencies and directions of the development of the voivodship. Whereas preservation of layout of the Yearbook similar to Yearbooks published by other statistical offices facilitates making comparisons between voivodships.

Beside the book, like the last years, the Yearbook is also available at the website of the Statistical Office in Kraków and on CD.

*I recommend to Readers concerned data of basic units of administrative division of voivodship the publication: "**Małopolskie Voivodship 2012 – Subregions, Powiats, Gminas**".*

*Presenting the newest edition of **Statistical Yearbook of Małopolskie Voivodship**, I hope that it will fulfil expectations of Readers monitoring changes taking place in the region.*

*Director
of the Statistical Office in Kraków*

Krzysztof Jakóbik, Ph.D.

Kraków, December 2012

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2011 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000-2011)

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna .
XII. Kultura. Turystyka.
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa małopolskiego w 2011 r.
--

CONTENTS

<i>Preface</i>	3-4
<i>List of tables and graphs</i>	6-19
<i>Symbols. Abbreviations</i>	20-21
<i>General notes</i>	22-27

REVIEW TABLES

<i>Voivodship and the country in 2011</i>	28-33
<i>Major data on the voivodship (2000-2011)</i>	34-55

CHAPTERS

<i>Geography</i>	56-57
<i>Environmental protection</i>	58-81
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	82-87
<i>Public safety. Justice</i>	88-95
<i>Population. Religious denominations ..</i>	96-125
<i>Labour market</i>	126-166
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	167-176
<i>Household budgets</i>	177-184
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	185-199
<i>Education</i>	200-227
<i>Health care and social welfare</i>	228-241
<i>Culture. Tourism.</i>	242-252
<i>Science and technology. Information society</i>	253-270
<i>Prices</i>	271-275
<i>Agriculture and forestry</i>	276-302
<i>Industry and construction</i>	303-317
<i>Transport and communications</i>	318-324
<i>Trade and catering</i>	325-330
<i>Finances of enterprises</i>	331-346
<i>Public finance</i>	347-354
<i>Investments. Fixed assets</i>	355-366
<i>Regional accounts</i>	367-372
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	373-382

<i>Socio-economic situation of the Małopolskie voivodship in 2011</i>	383-432
--	---------

Strona
Page

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY	
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship</i>	1 56
Powierzchnia i granice	<i>Area and borders</i>	2 56
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3 57
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2010, 2011) ..	<i>Meteorological data (2000, 2005, 2010, 2011) ..</i>	4 57
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 58
Powierzchnia geodezyjna województwa według kierunków wykorzystania (2011, 2012)	<i>Geodesic area of the voivodship by directions of use (2011, 2012)</i>	1 (5) 66
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (6) 67
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2010, 2011) .</i>	3 (7) 67
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011).....</i>	4 (8) 68
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	5 (9) 68
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2000, 2005, 2010, 2011) .</i>	6 (10) 69
Jakość wody z wodociągów dostarczonej ludności do spożycia w 2011 r.	<i>Quality of water from waterworks supplied to the population for consumption in 2011</i>	7 (11) 69
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (12) 70
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (13) 70
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (14) 71
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	11 (15) 72
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2010, 2011) ..</i>	12 (16) 73
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (17) 74
Odpady według rodzajów (2003, 2005, 2010, 2011)	<i>Waste by type (2003, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (18) 75
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	15 (19) 75
Parki narodowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>National parks (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	16 (20) 76
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2010, 2011) ...	<i>Landscape parks (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	17 (21) 76
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2010, 2011) ..	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	18 (22) 77
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Monuments of nature (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	19 (23) 77

	Tablica Table	Strona Page
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	20 (24) 78
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2010, 2011)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2010, 2011)</i>	21 (25) 78
Nakłady na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	22 (26) 79
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	23 (27) 80
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną na wsi (2004, 2005, 2010, 2011)	<i>Investment outlays on environmental protection and water management in rural areas (2004, 2005, 2010, 2011)</i>	24 (28) 81
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 82
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Administrative units of voivodship (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (29) 84
Gminy w 2011 r.	<i>Gminas in 2011</i>	2 (30) 84
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2011 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2011</i>	3 (31) 85
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2011</i>	4 (32) 85
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2004, 2005, 2010, 2011)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2004, 2005, 2010, 2011)</i>	5 (33) 87
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 88
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Ascertained crimes by the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (34) 90
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję i prokuraturę (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police and prosecutor's office (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (35) 92
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (36) 94
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered activity of the State Fire Service (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (37) 94
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 96
Ludność (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (38) 102
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (39) 102
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (40) 103
Miasta i ludność w miastach (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Towns and urban population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (41) 104
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Gminas and rural population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	5 (42) 104
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego (2002, 2011)	<i>Population aged 15 and more by facto marital status (2002, 2011)</i>	6 (43) 105

	Tablica Table	Strona Page
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia (2002, 2011)	<i>Population aged 13 and more by education level (2002, 2011)</i>	7 (44) 105
Ludność według głównego źródła utrzymania (2002, 2011)	<i>Population by main source of maintenance (2002, 2011)</i>	8 (45) 106
Ludność według płci i kraju urodzenia (2002, 2011)	<i>Population by sex and country birth (2002, 2011)</i>	9 (46) 106
Ludność z obywatelstwem niepolskim według płci i kraju obywatelstwa (2002, 2011)	<i>Population with non-polish citizenship by sex and country citizenship (2002, 2011)</i>	10 (47) 107
Ludność według miejsca urodzenia i obywatelstwa (2002, 2011)	<i>Population by place of birth and citizenship (2002, 2011)</i>	11 (48) 107
Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.	<i>Population by structure of national-ethnic identity in 2011</i>	12 (49) 107
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (50) 108
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Marriages contracted and dissolved (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (51) 109
Małżeństwa zawarte w 2011 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2011</i>	15 (52) 109
Małżeństwa zawarte w 2011 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców ..	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2011</i>	16 (53) 111
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2011 r.	<i>Religious marriages contracted in 2011</i>	17 (54) 112
Rozwody w 2011 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filing petition for divorce in 2011</i>	18 (55) 112
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	19 (56) 114
Urodzenia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Births (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	20 (57) 114
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Live births by birth order and age of mother (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	21 (58) 115
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	22 (59) 116
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2011 r. ...	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2011</i>	23 (60) 116
Zgony według przyczyn w 2010 r.	<i>Deaths by causes in 2010</i>	24 (61) 117
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2011 r. .	<i>Infant deaths by sex and age in 2011</i>	25 (62) 119
Zgony niemowląt według przyczyn w 2010 r.	<i>Infant deaths by causes in 2010</i>	26 (63) 119
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Suicides registered by Police (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	27 (64) 120
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	28 (65) 121
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	29 (66) 121
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2000, 2005, 2010, 2011) ...	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	30 (67) 122
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	31 (68) 123
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy (2000, 2005, 2009, 2011)	<i>Internal migration of population for temporary stay (2000, 2005, 2009, 2011)</i>	32 (69) 123
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2009, 2011)	<i>Internal migration of population for temporary stay by sex and age of migrants (2000, 2005, 2009, 2011)</i>	33 (70) 124
Niektóre wyznania religijne w 2011 r.	<i>Selected religious denominations in 2011</i>	34 (71) 124

DZIAŁ VI. RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku na podstawie spisu w 2011 r.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia na podstawie spisu w 2011 r.

Pracujący

Pracujący (2010, 2011)

Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2010, 2011)

Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.

Przeciętne zatrudnienie według sekcji (2005, 2010, 2011)

Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2010, 2011)

Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane (2007, 2010, 2011)

Przyjęcia do pracy (2005, 2010, 2011)

Zwolnienia z pracy (2005, 2010, 2011)

Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2005, 2010, 2011)

Bezrobocie

Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2010, 2011)

Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2005, 2010, 2011)

Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2010, 2011)

Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2010, 2011)

Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji urzędów pracy według przyczyn (2000, 2005, 2010, 2011)

Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2010, 2011)

Warunki pracy

Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2010, 2011]

Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2010, 2011]

Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2010, 2011)

Choroby zawodowe (2003, 2005, 2010, 2011) ..

Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011)

CHAPTER VI. LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

Economic activity of the population aged 15 and more by age on the basis of census in 2011.....

Economic activity of the population aged 15 and more by educational level on the basis of census in 2011

Employment

Employed persons (2010, 2011)

Employed persons by employment status (2005, 2010, 2011)

Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010

Average paid employment by sections (2005, 2010, 2011)

Full- and part-time paid employment (2005, 2010, 2011)

Job vacancies, newly created and liquidated job (2007, 2010, 2011)

Hires (2005, 2010, 2011)

Terminations (2005, 2010, 2011)

School-leavers starting work for the first time (2005, 2010, 2011)

Unemployment

Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2010, 2011)

Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market (2005, 2010, 2011)

Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2010, 2011)

Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2010, 2011) ..

Unemployed persons removed from labour offices rolls by reasons (2000, 2005, 2010, 2011)

Labour Fund expenditures (2005, 2010, 2011) .

Work conditions

Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2010, 2011]

Events and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2010, 2011]

Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011) .

Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2010, 2011)

Occupational diseases (2003, 2005, 2010, 2011)

Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2010, 2011)

Tablica Table	Strona Page
------------------	----------------

x | 126

1 (72) | 137

2 (73) | 138

3 (74) | 140

4 (75) | 141

5 (76) | 142

6 (77) | 143

7 (78) | 144

8 (79) | 146

9 (80) | 148

10 (81) | 150

11 (82) | 152

12 (83) | 154

13 (84) | 154

14 (85) | 155

15 (86) | 155

16 (87) | 157

17 (88) | 157

18 (89) | 158

19 (90) | 159

20 (91) | 161

21 (92) | 161

22 (93) | 163

23 (94) | 164

	Tablica Table	Strona Page
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych 2011 r.	Occupational accidents and occupational diseases benefits in 2011	24 (95) 165
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS	
Uwagi ogólne	General notes	x 167
Wynagrodzenia	Wages and salaries	
Wynagrodzenia brutto (2010, 2011)	Gross wages and salaries (2010, 2011)	1 (96) 170
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2010, 2011)	Gross wages and salaries by sections (2005, 2010, 2011)	2 (97) 171
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2010, 2011)	Average monthly gross wages and salaries (2005, 2010, 2011)	3 (98) 173
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2010, 2011)	Average monthly gross wages and salaries by sections (2005, 2010, 2011)	4 (99) 174
Świadczenia społeczne	Social security benefits	
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2010, 2011)	Retirees and pensioners (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (100) 175
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2010, 2011)	Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (101) 176
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS	
Uwagi ogólne	General notes	x 177
Gospodarstwa domowe (2003, 2005, 2010, 2011)	Households (2003, 2005, 2010, 2011)	1 (102) 182
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2003, 2005, 2010, 2011)	Average monthly per capita available income of households (2003, 2005, 2010, 2011)	2 (103) 182
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2003, 2005, 2010, 2011)	Average monthly per capita expenditures of households (2003, 2005, 2010, 2011)	3 (104) 183
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2003, 2005, 2010, 2011)	Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2003, 2005, 2010, 2011)	4 (105) 183
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2003, 2005, 2010, 2011)	Households furnished with selected durable goods (2003, 2005, 2010, 2011)	5 (106) 184
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Uwagi ogólne	General notes	x 185
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure	
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2010, 2011)	Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (107) 191
Eksploatacja wodociągów i kanalizacji (2005, 2010, 2011)	Exploitation of water-line and sewerage systems (2005, 2010, 2011)	2 (108) 191
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011)	Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (109) 192
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2004, 2005, 2010, 2011)	Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2004, 2005, 2010, 2011)	4 (110) 192
Ogrzewnictwo (2004, 2005, 2010, 2011)	House-heating (2004, 2005, 2010, 2011)	5 (111) 193
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2004, 2005, 2010, 2011)	Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2004, 2005, 2010, 2011)	6 (112) 193
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2010, 2011)	Urban transport (2000, 2005, 2010, 2011)	7 (113) 194

		Tablica Table	Strona Page
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2004, 2005, 2010, 2011)	<i>Municipal waste and liquid waste (2004, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (114)	194
Odpady komunalne zebrane selektywnie (2004, 2005, 2010, 2011)	<i>Municipal waste selectively collected (2004, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (115)	195
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (116)	195
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Dwelling stocks based on census data (2002, 2011)</i>	11 (117)	196
Struktura mieszkań według powierzchni użytkowej na podstawie spisów (2002, 2011) ..	<i>Structure of dwellings by useful floor area based on census data (2002, 2011)</i>	12 (118)	196
Struktura mieszkań wyposażonych w instalacje na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings fitted with installations based on census data (2002, 2011)</i>	13 (119)	197
Struktura mieszkań według stosunków własnościowych w 2011 r.	<i>Structure of dwellings by type ownership in 2011</i>	14 (120)	197
Struktura mieszkań według liczby izb na podstawie spisów (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings by numer of rooms based on census data (2002, 2011)</i>	15 (121)	198
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	16 (122)	198
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	17 (123)	199
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	200
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Education by level (2000/01, 2005/06, 2010/11 2011/12)</i>	1 (124)	206
Szkoły według organów prowadzących (2009/10, 2010/11, 2011/12)	<i>Schools by school governing authority (2009/10, 2010/11, 2011/12)</i>	2 (125)	208
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2010/11, 2011/12)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post- -secondary schools (2010/11, 2011/12)</i>	3 (126)	210
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2010/11, 2011/12)	<i>Students studying foreign languages in schools for adults (2010/11, 2011/12)</i>	4 (127)	211
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2009/10, 2010/11, 2011/12)	<i>Education for people with special educational needs (2009/10, 2010/11, 2011/12)</i>	5 (128)	211
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (129)	212
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2011/12	<i>Boarding schools and dormitories for children and youth in 2011/12 school year</i>	7 (130)	213
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	8 (131)	213
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2011/12	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools in 2011/12 school year</i>	9 (132)	214
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Extracurricular education (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (133)	215
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Primary schools for children and youth (ex- cluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]</i>	11 (134)	215
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]</i>	12 (135)	217
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2011/12]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2010/11, 2011/12]</i>	13 (136)	218

	Tablica Table	Strona Page
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2009/10, 2010/11, 2011/12)	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2009/10, 2010/11, 2011/12)</i>	14 (137) 218
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2011/12]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2010/11, 2011/12]</i>	15 (138) 218
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2011/12]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2010/11, 2011/12]</i>	16 (139) 219
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według profili kształcenia (2009/10, 2010/11, 2011/12)	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth (excluding special schools) by educational profile (2009/10, 2010/11, 2011/12)</i>	17 (140) 219
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2011/12]	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2010/11, 2011/12]</i>	18 (141) 220
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2009/10, 2010/11, 2011/12) .	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2009/10, 2010/11, 2011/12)</i>	19 (142) 220
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]</i>	20 (143) 221
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2009/10, 2010/11, 2011/12)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2009/10, 2010/11, 2011/12)</i>	21 (144) 221
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	22 (145) 222
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Students of higher education institutions by study forms and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	23 (146) 222
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2000/01, 2004/05, 2009/10, 2010/11)	<i>Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools (2000/01, 2004/05, 2009/10, 2010/11)</i>	24 (147) 223
Cudzoziemcy - studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Foreigners - students and graduates by study forms and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	25 (148) 224
Studia podyplomowe i studia doktoranckie (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Postgraduate and doctoral studies (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	26 (149) 225
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	27 (150) 225
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	28 (151) 226
Szkoły dla dorosłych (2010/11, 2011/12)	<i>Schools for adults (2010/11, 2011/12)</i>	29 (152) 226
Wychowanie przedszkolne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Pre-primary education (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	30 (153) 226
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 228
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (154) 233
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (155) 233
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (156) 234
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (157) 234
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2003, 2005, 2010, 2011)	<i>Emergency medical services and first aid (2003, 2005, 2010, 2011)</i>	5 (158) 236
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Public pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (159) 236

		Tablica Table	Strona Page
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	7 (160)	237
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (161)	237
Placówki opieki nad dziećmi do lat 3 (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Facilities for children up to the age 3 (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (162)	238
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowaw- cze dla dzieci i młodzieży (2005, 2010, 2011) .	<i>Round-the-clock care and education centres for children and young people (2005, 2010, 2011)</i>	10 (163)	238
Placówki wsparcia dziennego (2005, 2010, 2011)	<i>Day-support centres (2005, 2010, 2011)</i>	11 (164)	238
Rodziny zastępcze (2005, 2010, 2011)	<i>Foster families (2005, 2010, 2011)</i>	12 (165)	239
Pomoc społeczna stacjonarna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Stationary social welfare (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (166)	239
Placówki stacjonarne pomocy społecznej oraz mieszkańcy według grup mieszkańców (2007, 2010, 2011)	<i>Stationary social welfare facilities and residents by groups of residents (2007, 2010, 2011)</i>	14 (167)	240
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	15 (168)	241
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	242
Kultura	Culture		
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	1 (169)	244
Muzea (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Museums (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (170)	244
Galerie sztuki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Art galleries (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (171)	245
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (172)	245
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2003, 2005, 2009, 2011)	<i>Cultural centres and establishments, clubs and community centres (2003, 2005, 2009, 2011)..</i>	5 (173)	245
Kina stałe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (174)	246
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	7 (175)	246
Turystyka	Tourism		
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwatero- wania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (176)	247
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (177)	249
Turyści zagraniczni korzystający z turystycz- nych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (178)	249
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania według miejsca stałego zamieszkania turystów (2010, 2011)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments by permanent residence of tourists (2010, 2011) .</i>	11 (179)	251
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>The Polish Tourist Country-Lovers' Society (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	12 (180)	252
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁE- CZENSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	253
Nauka i technika	Science and technology		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności bada- wczej i rozwojowej według grup stanowisk (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Units and employment in research and development activity by occupation (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (181)	258

	Tablica Table	Strona Page
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2010, 2011)	<i>Employment in research and development activity by educational level (2010, 2011)</i>	2 (182) 259
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową według kategorii nakładów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Intramural expenditures on research and development activity by type of costs (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	3 (183) 260
Bieżące nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Current intramural expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	4 (184) 261
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	5 (185) 261
Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Expenditures on product and process innovation activities in industry by type of innovation activities (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	6 (186) 262
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle (2005, 2010, 2011)	<i>Means for automating production processes in industry (2005, 2010, 2011)</i>	7 (187) 264
Produkcja sprzedana oraz przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2011 r.	<i>Sold production and net revenues from sales of new or significantly improved products in industrial enterprises in 2011</i>	8 (188) 266
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>National inventions and utility models (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (189) 267
Polska Akademia Umiejętności w Krakowie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>The Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (190) 268
Polska Akademia Nauk Oddział w Krakowie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>The Polish Academy of Sciences Department in Kraków (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	11 (191) 269
Spółeczeństwo informacyjne	Information society	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne (2010, 2011)	<i>Enterprises using selected information and communication technologies (2010, 2011)</i>	12 (192) 270
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 271
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Price indices of consumer goods and services (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (193) 272
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Retail prices of selected goods and services (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (194) 272
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (195) 274
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (196) 275
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 276
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (197) 282
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	<i>Labour input on agricultural holdings in 2009/10</i>	2 (198) 284
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Agricultural land area by land type (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (199) 284
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2010]	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2010]</i>	4 (200) 285

	Tablica Table	Strona Page
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2010]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2010]</i>	5 (201) 285
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Sown area (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (202) 287
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	7 (203) 288
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area, production and yields of ground vegeta- bles (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (204) 289
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (205) 290
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area, production and yields of fruit bushes and berry fruit (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (206) 291
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	11 (207) 292
Drób (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Poultry (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	12 (208) 294
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (209) 294
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (210) 295
Produkcja mleka i jaj (2000, 2005, 2010, 2011) .	<i>Production of milk and eggs (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	15 (211) 295
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	16 (212) 296
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2009, 2010) ..</i>	17 (213) 296
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11)	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11)</i>	18 (214) 297
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	19 (215) 297
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	20 (216) 298
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Value of major agricultural products procure- ment (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	21 (217) 299
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Forest land (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	22 (218) 300
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	23 (219) 301
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2010, 2011) ..	<i>Removals (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	24 (220) 302
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrze- wień (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Trees and shrubs outside the forest and re- movals (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	25 (221) 302
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 303
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2010, 2011)	<i>Basic data on industry (2010, 2011)</i>	1 (222) 306
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Sold production of industry (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	2 (223) 306
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2010, 2011]	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2010, 2011]</i>	3 (224) 309
Produkcja ważniejszych wyrobów (2005, 2010, 2011)	<i>Production of major products (2005, 2010, 2011)</i>	4 (225) 311

	Tablica Table	Strona Page
Przeciętne zatrudnienie i miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2010, 2011)	Average paid employment and monthly gross wages and salaries in industry (2010, 2011) ...	5 (226) 312
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Construction and assembly production (current prices) [2005, 2010, 2011]	6 (227) 313
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2010, 2011]	7 (228) 313
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011).....	Buildings completed (2000, 2005, 2010, 2011) .	8 (229) 315
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2010, 2011)	Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2010, 2011)	9 (230) 316
Przeciętne zatrudnienie i miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2010, 2011)	Average paid employment and monthly gross wages and salaries in construction (2010, 2011)	10 (231) 317
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	General notes	x 318
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2010, 2011)	Railway lines operated (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (232) 321
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2010, 2011)	Hard surface public roads (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (233) 321
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2010, 2011)	Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (234) 322
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2010, 2011)	Regular bus transport lines (2000, 2005, 2010, 2011) .	4 (235) 322
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2010, 2011)	Hire or reward road transport (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (236) 322
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2010, 2011)	Road traffic accidents (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (237) 323
Ruch pasażerów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym im. Jana Pawła II Kraków-Balice (2000, 2005, 2010, 2011)	Passenger traffic in the John Paul II International Airport Kraków-Balice (2000, 2005, 2010, 2011)	7 (238) 323
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2010, 2011)	Basic communication services (2000, 2005, 2010, 2011)	8 (239) 324
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2010, 2011)	Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2010, 2011)	9 (240) 324
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING	
Uwagi ogólne	General notes	x 325
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Retail sales (current prices) [2005, 2010, 2011]	1 (241) 328
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Structure of retail sales (current prices) [2005, 2010, 2011]	2 (242) 328
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Wholesale in trade enterprises (current prices) [2005, 2010, 2011]	3 (243) 328
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2003, 2005, 2010, 2011)	Shops and petrol stations by organizational form (2003, 2005, 2010, 2011)	4 (244) 329
Gastronomia (2000, 2005, 2010, 2011)	Catering (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (245) 329
Targowiska (2000, 2005, 2010, 2011)	Marketplaces (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (246) 330

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	General notes	x 331
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2011)	Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2010, 2011)	1 (247) 335
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2010, 2011)	Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2005, 2010, 2011)	2 (248) 336
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2011)	Enterprises by obtained financial results (2005, 2010, 2011)	3 (249) 337
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2011)	Economic relations in enterprises (2005, 2010, 2011)	4 (250) 339
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	Current assets of enterprises (2005, 2010, 2011)	5 (251) 340
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	Share equity (funds) of enterprises (2005, 2010, 2011)	6 (252) 342
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	Initial capital (joint stock) of enterprises (2005, 2010, 2011)	7 (253) 343
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2011)	8 (254) 345
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne	General notes	x 347
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (255) 350
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	Revenue of local self-government entities budgets by division in 2011	2 (256) 352
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (257) 353
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2011	4 (258) 354
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne	General notes	x 355
Inwestycje	Investments	
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2011]	Investment outlays (current prices) [2010, 2011]	1 (259) 359
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2010, 2011]	2 (260) 360
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2005, 2010, 2011]	3 (261) 361
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2005, 2010, 2011]	4 (262) 362
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2008, 2010, 2011]	Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2008, 2010, 2011]	5 (263) 363
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011]	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011]	6 (264) 364

	Tablica Table	Strona Page
Wartość brutto środków trwałych w państwowym i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011]	Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011]	7 (265) 365
Stopień zużycia środków trwałych w państwowym i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005, 2010, 2011)	Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2005, 2010, 2011)	8 (266) 366
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	General notes	x 367
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010]	Gross domestic product (current prices) [2000, 2005, 2010]	1 (267) 371
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010]	Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2000, 2005, 2010]	2 (268) 372
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2000, 2005, 2010)	Nominal income in the households sector (2000, 2005, 2010)	3 (269) 372
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	General notes	x 373
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnego-organizacyjnego w 2011 r.	State owned enterprises by legal and organizational status in 2011	1 (270) 375
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	2 (271) 375
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią i zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	State owned enterprises privatized by the direct method and liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	3 (272) 376
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	4 (273) 376
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	5 (274) 377
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2000, 2005, 2010, 2011)	Entities of the national economy in the REGON register (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (275) 377
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	Entities of the national economy in the REGON register by legal status and sections (2000, 2005, 2010, 2011)	7 (276) 378
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według przewidywanej liczby pracujących i sekcji (2005, 2010, 2011)	Entities of the national economy in the REGON register by expected number of employed persons and sections (2005, 2010, 2011)	8 (277) 380
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	Commercial companies by legal status and sections (2000, 2005, 2010, 2011)	9 (278) 381
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2010, 2011)	Natural persons conducting economic activity by sections (2010, 2011)	10 (279) 382

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

		Strona Page
Podział administracyjny województwa małopolskiego	<i>Administrative division of the Małopolskie voivodship</i>	28-29
Województwo małopolskie na tle innych województw w 2011 r.	<i>Małopolskie voivodship and other voivodships in 2011</i>	28-29
Ludność w 2011 r.	<i>Population in 2011</i>	108-109
Struktura małżeństw zawartych oraz rozwodów według wieku w 2011 r.	<i>Structure of marriages contracted and divorces by age in 2011</i>	108-109
Przeciętna dalsze trwanie życia	<i>Life expectancy</i>	108-109
Struktura pracujących według poziomu wykształcenia w 2011 r.	<i>Structure of employed persons by educational level in 2011</i>	166-167
Przeciętne zatrudnienie i miesięczne wynagrodzenia brutto pracowników według wybranych sekcji PKD	<i>Average paid employment and monthly gross wages and salaries of employees by selected NACE sections</i>	166-167
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych	<i>Structure of registered unemployed persons</i>	166-167
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	<i>Share of the registered unemployed persons in the population in the working age</i>	166-167
Edukacja w roku szkolnym 2011/2012	<i>Education in the 2011/2012 school year</i>	214-215
Struktura uczniów techników dla młodzieży (bez specjalnych) według grup kierunków kształcenia w roku szkolnym 2011/2012	<i>Structure of students of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education in 2011/2012 school year ..</i>	214-215
Struktura absolwentów szkół wyższych w roku akademickim 2010/2011	<i>Structure of graduates of higher education institutions in 2010/2011 academic year</i>	214-215
Struktura domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic w 2011 r.	<i>Structure of cultural centres and establishments, clubs and community centres in 2011</i>	246-247
Struktura wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w 2011 r.	<i>Structure of expenditure of local self-government entities budgets on culture and national heritage in 2011</i>	246-247
Struktura hoteli według kategorii obiektów	<i>Structure of hotels by categories of facilities</i>	246-247
Struktura placówek gastronomicznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania według rodzajów placówek w 2011 r.	<i>Structures of catering establishments in collective tourist accommodation establishments by type of establishments</i>	246-247
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych według miesięcy	<i>Occupancy rate of bed places by months</i>	246-247
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2010 r. .	<i>Structure of market agricultural output in 2010</i>	302-303
Struktura sprzedaży towarów w 2011 r.	<i>Structure of sale of commodities in 2011</i>	302-303
Podmioty gospodarki narodowej	<i>Entities of the national economy</i>	302-303
Struktura podmiotów gospodarki narodowej z zawieszoną działalnością gospodarczą według sekcji PKD w 2011 r.	<i>Structure of the entities of the national economy with suspended activity by nace sections in 2011</i>	302-303
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i>	372-373
Schemat procesu prywatyzacji	<i>Plan of the privatization process</i>	372-373

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 25. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 25.</i>
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” "Of which"	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	—	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty = <i>złoty</i>	m	= metr <i>metre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
egz.	= egzemplarz	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
kpl.	= komplet	ha	= hektar <i>hectare</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
t	= tona <i>tonne</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>

dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	nr (Nr) No.	= numer number
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	poz.	= pozycja
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	pkt	= punkt
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	ust.	= ustęp
TJ	= teradżul <i>terajoule</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	i in.	= i inni
h	= godzina <i>hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
r.	= rok	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
p u	= powierzchnia użytkowa	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
ceg <i>brick</i>	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych = <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>	tnz. <i>i.e.</i>	= to znaczący = <i>that is</i>
t/r <i>t/y</i>	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	tw.	= tak zwany
art.	= artykuł <i>article</i>	ww.	= wyżej wymieniony
cd. <i>cont.</i>	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
dok. <i>cont.</i>	= dokończenie = <i>continued</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
Lp. <i>No.</i>	= liczba porządkowa = <i>number</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
kk	= Kodeks karny	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
kl.	= klasa	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
		ESA	= Europejski System Rachunków Narodowych <i>European System of Accounts</i>
		VAT	= podatek od towarów i usług <i>Value Added Tax</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności, a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi; zmiany te powodowały brak porównywalności danych również przy niezmiennych nazwach niektórych poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** - łącznie w zakresie rachunków regionalnych;
- 3) według **sektorów własności**:
- sektor publiczny - grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - sektor prywatny - grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) in accordance with the **Polish Classification of Activities - PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in scope, i.e. new groupings of activity types as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. In some cases these changes result in the lack of comparability of data, also if the names of classification levels remain unchanged.

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

- 2) according to **institutional sectors** - exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:
- public sector - grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),
 - private sector - grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of private sector entity capital (property) and lack of predominance of

przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i - jeśli nie zaznaczono inaczej - obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD, opracowano - jeśli nie zaznaczono inaczej - tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku - obok PKD - należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537);
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293, z późniejszymi zmianami);
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw do-

public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) includes entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537);
- 2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU) 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293, with later amendments);
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households

owych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);

- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późniejszymi zmianami);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” - pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji - jeśli nie zaznaczono inaczej - przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane od produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej, produktu krajowego brutto - ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;

- 4) the **Polish Classification of Types of Constructions (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316, with later amendments);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by a decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).

8. Information on the voivodship as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period. The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area is understood as the remaining territory of the voivodship.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax - VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

10. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output, gross domestic product - current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki - w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach - obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) - według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną - jeśli nie zaznaczono inaczej - do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r. Dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

U w a g a. Dane za lata 1999, 2000 i 2001 obliczono (według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.) przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, powiększonej o liczbę ludności gminy miejskiej Sławków (należącej w latach 1999, 2000 i 2001 do województwa małopolskiego).

13. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices - in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) - as of 30 VI.

For calculations, it was assumed to use the number of population prepared - unless otherwise indicated - to 2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, since 2010 on the basis of Population and Housing Census 2011, provided that for 2010 in accordance with the administrative division obligatory as of 31 XII 2011. Data for 2010 have been changed in comparison with those published in previous edition of the Yearbook.

N o t e. Data for 1999, 2000 and 2001 are calculated (by the administrative division valid as of 31 XII 2002) assuming the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002, increased by the number of population of the urban gmina Sławków (included into the Małopolskie voivodship in 1999, 2000 and 2001).

13. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (CD-10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów auto-immunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY - NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
x	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
x	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
x	<i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
x	<i>Administrative and support service activities</i>

**działy
divisions**

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
x	<i>Manufacture of leather and related products</i>

**skrót
abbreviation**
**pełna nazwa
full name**

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY - NACE Rev. 2 (cont.)

**działy (dok.)
divisions (cont.)**

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń x <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep x <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę x <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców x <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków x <i>Construction of buildings</i>	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej x <i>Civil engineering</i>	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R.
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2011

VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2011			
WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		
		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	15183	4,9	<i>Area in km²</i>
Powiaty	314	19	6,1	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	65	3	4,6	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	2479	182	7,3	<i>Gminas</i>
Miasta	908	61	6,7	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	52744	1967	3,7	<i>Villages</i>
Sołectwa	40540	1918	4,7	<i>Village administrator's offices</i>

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				<i>Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:</i>
pyłowych	57,5	3,9	6,8	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1665	135	8,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3143	235	7,5	<i>Municipal waste water treatment plants^a (as of 31 XII)</i>
w tym: biologiczne	2261	178	7,9	<i>of which: biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	827	57	6,9	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	123524	6654	5,4	<i>Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t</i>
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^a w tys. t	9828	751	7,6	<i>Municipal waste collected (during the year) by purification plants^a in thous. t</i>
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				<i>Outlays on fixed assets (current prices):</i>
służące ochronie środowiska:				<i>serving environmental protection:</i>
w milionach złotych	12158	796	6,5	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	5,0	4,4	x	<i>in % of investment outlays on national economy</i>
służące gospodarce wodnej:				<i>serving water management:</i>
w milionach złotych	3136	596	19,0	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	1,3	3,3	x	<i>in % of investment outlays on national economy</i>

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>
w liczbach bezwzględnych	1159554	98443	8,5	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności	301	295	98,0	<i>per 10 thous. population</i>
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ...	68,7	68,1	x	<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2011 (cont.)				
WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys. .	38538	3347	8,7	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23386	1642	7,0	urban areas
wieś.....	15153	1705	11,3	rural areas
w tym kobiety	19884	1723	8,7	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	123	220	178,9	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyj- nym (stan w dniu 31 XII).....	56	57	101,8	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,3	1,7	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	-0,1	1,1	x	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13911	1241	8,9	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagro- dzenie brutto w zł	3403,51	3134,06	92,1	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1983	145	7,3	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %.....	12,5	10,5	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	278300	17698	6,4	distribution water-line
kanalizacyjnej rozdzielczej ^b	117746	10649	9,0	distribution sewerage ^b
gazowej.....	135121	22228	16,5	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c :				Dwellings stocks ^c :
mieszkania: w tysiącach.....	13495	1080	8,0	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	350	232	92,3	per 1000 population
przeciętna liczba izb w mieszkaniu	3,76	3,86	102,7	average number of rooms per
przeciętna powierzchnia użytkowa				dwelling
1 mieszkania w m ²	70,2	74,4	106,0	average usable floor space per
				dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	131	12,6	9,6	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,4	3,8	111,8	dwellings
izby	14,8	17,2	116,2	rooms
powierzchnia użytkowa				usable floor space of dwellings
mieszkań w m ²	364	427	117,3	in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Łącznie z kolektorami. ^c Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 według stanu w dniu 31 III 2011 r.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b Including collectors. ^c Data of the National Population and Housing Census 2011 as of 31 III 2011.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2187	203	9,3	<i>primary</i>
gimnazjach.....	1210	110	9,1	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	221	22,2	10,0	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	608	56,7	9,3	<i>general^d</i>
liceach profilowanych.....	26,6	1,8	6,8	<i>specialized</i>
technikach ^e	532	49,7	9,4	<i>technical^e</i>
artystycznych ogólnokształcących ^f	12,7	1,4	10,8	<i>general art^f</i>
policealnych	331	26,8	8,1	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^g :				<i>Children attending pre-primary education establishments^g:</i>
w tysiącach	1161	104	9,0	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat....	708	709	100,0	<i>per 1000 children aged 3—6</i>

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^h :				<i>Medical personnel^h:</i>
lekarze	80358	7258	9,0	<i>doctors</i>
lekarze dentyści	12797	1306	10,2	<i>dentists</i>
pielęgniarki ⁱ	186566	16387	8,8	<i>nursesⁱ</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	19151	1620	8,5	<i>Health care institutions out-patient care</i>
Szpitala ogólne	814	69	8,5	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys. ^k	181	14,4	8,0	<i>Beds of general hospital in thous.^k</i>
Apteki ogólnodostępne ^l	11713	1083	9,2	<i>Public pharmacies^l</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 200. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. d, e Łącznie z uzupełniającymi: d - liceami ogólnokształcącymi, e - technikami. f Dające uprawnienia zawodowe. g W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. h Łącznie z lekarzami, pielęgniarkami odbywającymi staż podyplomowy. i Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. k Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. l Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 200. b Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. c Including special job-training schools. d, e Including supplementary schools: d - general secondary, e - technical secondary. f Leading to professional certification. g In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points. h Doctors, nurses including interns undergoing training. i Including master of nursing. k Including incubators and places for newborns. l Excluding pharmacies in in-patient health care facilities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION	
	Poland	Voivodship		
	ogółem	Polska = 100		
	total		Poland = 100	
KULTURA. TURYSTYKA				
CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8290	747	9,0	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	132534	10859	8,2	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	777	112	14,4	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	24918	8221	33,0	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	448	46	10,3	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	39616	3558	9,0	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	606	73,3	12,1	Collective tourist accommodation establishments in thous.: number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	21477	3135	14,6	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO				
AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej w tys. ha	14780	629	4,3	Agricultural land in good agricultural condition in thous. ha
pod zasiewami	10576	326	3,1	sown area
grunty ugorowane	468	28,4	6,1	fallow land
uprawy trwałe	390	16,1	4,1	permanent crops
w tym sady	362	14,9	4,1	of which orchards
ogrody przydomowe	54,5	7,8	14,3	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3291	251	7,6	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów w tys. ha:				Sown area in thous. ha:
zboża	7803	232	3,0	cereals
ziemniaki	393	31,8	8,1	potatoes
warzywa gruntowe	179	19,2	10,7	field vegetables
Zbiory w tys. t:				Crop production in thous. t:
zboża	26767	809	3,0	cereals
ziemniaki	9111	651	7,1	potatoes
warzywa gruntowe	48032	5863	12,2	field vegetables
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	34,3	34,9	101,7	cereals
ziemniaki	232	205	88,4	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9143	435	4,8	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO				
INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1137373	74489	6,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	29522	22296	75,5	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production (current prices):
w milionach złotych	182194	17039	9,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4729	5100	107,8	per capita in zł

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane - według miejsca wykonywania robót.
a Realized by construction units - by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ..	280401	23962	8,5	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w % ..	91,9	89,6	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe ..	17872	1508	8,4	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ..	3079	257	8,3	lorries and road tractors
Placówki pocztowe ..	8383	608	7,3	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^a :				Telephone main line ^a :
w tysiącach ..	6915	596	8,6	in thousands
na 1000 ludności ..	181	180	99,4	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne w tys.	5861	517	8,8	of which standard main line in thous.
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII				
Sklepy ..	344982	30831	8,9	Shops
Liczba ludności na 1 sklep ..	112	109	97,3	Population per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin^b				Budgets of gminas^b
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych ..	75831	6987	9,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ..	2926	2930	100,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych ..	79687	7463	9,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ..	3075	3130	101,8	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych ..	56860	4220	7,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ..	4509	4412	97,9	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych ..	61510	4212	6,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ..	4877	4404	90,3	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych ..	23552	1933	8,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ..	909	811	89,2	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych ..	24059	1994	8,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ..	928	836	90,1	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych ..	15067	1315	8,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ..	391	394	100,7	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych ..	16339	1404	8,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ..	424	420	99,1	per capita in zł

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Data concern operators of the public telecommunication network. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (dok.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo	SPECIFICATION
	Poland	Voivodship	
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	243346	18144	7,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	6316	5431	86,0	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	2701111	196608	7,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	70089	58745	83,8	per capita in zł

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5897	393	6,7	State owned enterprises included in the privatization process ^a
skomercjalizowane	1761	119	6,8	commercialized
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2195	166	7,6	included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	2117	153	7,2	of which privatized
poddane likwidacji	1941	108	5,6	subject to liquidation
w tym zlikwidowane	1122	69	6,1	of which liquidated
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	3869897	331595	8,6	Entities of the national economy in the REGON register ^b (as of 31 XII)
sektor publiczny	121871	8003	6,6	public sector
sektor prywatny	3748026	323592	8,6	private sector

RACHUNKI REGIONALNE W 2010 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2010

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	1416585	104089	7,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ^c	37096	31501	84,9	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1247651	91676	7,3	in million zlotys
na 1 pracującego w zł	90193	76085	84,4	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income of households sector:
w milionach złotych	885184	69011	7,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł ^c	23180	20885	90,1	per capita in zł

a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. c Patrz uwagi ogólne do działu "Rachunki regionalne", ust. 14 na str. 370.

a In the period from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. b Excluding persons tending private farms. c See general notes to the chapter "Regional accounts", item 14 on page 370.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za rok 2010 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby.
 Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2010 are based on the revised number of population.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
POWIERZ AR							
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	15144	15144	15107	15190	15190	15190
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL							
2	Pobór wody - w % poboru ogółem - na cele: produkcyjne (poza rolnictwem ^a , leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	66,2	63,9	71,4	72,5	72,6	75,2
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	22,5	24,1	18,7	18,2	17,6	15,9
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ :							
4	na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	48,1	45,1	53,7	54,2	54,3	58,3
5	do produkcji przemysłowej	33,6	30,6	39,8	40,6	40,7	45,3
6	Ścieki przemysłowe i komunalne ^c oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^d	93,5	96,2	98,7	99,0	99,2	99,2
7	Ścieki przemysłowe i komunalne ^c nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	1,4	0,8	0,3	0,2	0,1	0,1
8	Ludność korzystająca ^e z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	47,1	47,9	48,9	49,8	51,1	52,2
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:							
9	pyłowych	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,6
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	13,3	12,5	12,0	11,5	12,3	11,8
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:							
11	pyłowych	98,3	98,5	98,8	99,0	99,0	99,2
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	35,5	37,8	38,7	44,8	44,8	47,6
13	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^g wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	661	653	653	698	664	624
14	Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^h na 1 mieszkańca w kg	212	199	192	187	188	193
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakła- dów inwestycyjnych na gospodarkę narodową:							
15	służące ochronie środowiska	4,6	4,9	4,0	4,7	5,9	5,7
16	służące gospodarce wodnej	1,8	1,3	2,4	2,8	2,9	3,0
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodni- czych prawnie chroniona ⁱ (stan w dniu 31 XII):							
17	w % powierzchni ogólnej	58,0	58,0	58,1	58,3	58,9	58,9
18	na 1 mieszkańca w m ²	2720	2715	2713	2725	2744	2738

a Z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt. b Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci. c Od 2010 r. wadzone do wód (do 2002 r. - wód powierzchniowych) lub do ziemi. e Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność h Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione. i Dane od 2003 r. nieporównywalne z danymi za lata mieści się w granicach innych obszarów prawnie chronionych.

a Excluding factory farming of animals. b Water withdrawal by intakes before entering the water system. c Since 2010 the d Discharged into waters (until 2002 - into surface waters) or into the ground. e Estimated data; until 2000 defined as served item 7 on page 62. h Estimated data; until 2001 defined as removed fixed waste. i Data since 2003 non comparable with located within the other legally protected areas.

by ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
which considers the results of the Population and Housing Census 2011.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
CHNIA							
EA							
15183	15183	15183	15183	15183	15183	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA							
PROTECTION							
73,8	70,8	60,0	55,1	57,3	61,9	Water withdrawal - in % of total withdrawal - for purposes of:	2
17,3	19,3	27,0	30,3	28,7	28,4	production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	3
						exploitation of water-line system ^b	4
53,8	49,4	34,5	30,5	32,5	32,7	Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :	5
41,3	36,7	21,9	17,8	19,8	21,7	for needs of the national economy and population	6
						for industrial production	7
99,2	99,1	98,9	99,7	97,9	98,5	Industrial and municipal ^c waste water treated in % of requiring treatment ^d	8
0,1	0,2	0,2	.	0,4	0,3	Industrial and municipal ^c waste water untreated per 1 km ² in dam ³	9
53,2	54,1	54,4	55,0	55,4 ^f	56,9	Population using ^e waste water treatment plants in % of total population	10
0,6	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:	11
12,3	12,1	10,3	9,2	8,6	8,9	particulates	12
						gases (excluding carbon dioxide)	13
99,3	99,4	99,4	99,4	99,5	99,5	Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	14
45,7	41,3	45,0	46,2	45,9	47,8	particulates	15
						gases (excluding carbon dioxide)	16
572	595	564	440	401	438	Waste (excluding municipal waste) ^g generated (during the year) per 1 km ² in t	17
209	221	224	232	230 ^f	225	Municipal waste collected (during the year) by purification plant ^h per capita in kg	18
3,6	4,3	3,6	5,1	3,8	4,4	Outlays on fixed assets (current prices) in % of investment outlays on national economy:	19
2,6	2,4	1,7	1,7	2,7	3,3	serving environmental protection	20
						serving water management	21
52,1	52,1	52,1	52,1	52,0	52,1	Legally protected areas possessing unique environmental value ^k (as of 31 XII):	22
2416	2410	2404	2396	2368 ^f	2361	in % of total area	23
						per capita in m ²	24

zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. ^d Odpro-
obslugiwana. ^f Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25. ^g Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 62.
poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów. ^k Od 2005 r. łącznie z tą częścią obszarów sieci „Natura 2000”, która

methodology of municipal waste water survey has been changed; data are not strictly comparable with data for previous years.
population. ^f See general notes to the Yearbook item 12 on page 25. ^g See general notes to the chapter “Environmental protection”,
data for previous years due to a change of a catalogue of waste. ^k Since 2005 including this part of „Natura 2000” sites which is

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
-----	------------------	------	------	------	------	------	------

**BEZPIECZEŃSTWO
PUBLIC**

1	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych: w liczbach bezwzględnych	95672	104470	106208	129312	126953	115179
2	na 10 tys. ludności	297	323	329	398	390	353
3	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	43,8	49,0	48,0	52,7	52,6	53,7

**LUD
POPU**

4	Ludność (stan w dniu 31 XII)	3222426	3229617	3237217	3252949	3260201	3266187
5	1999=100	100,4	100,6	100,8	101,3	101,5	101,7
6	miasta	1628996	1626742	1624922	1623044	1621606	1619398
7	wieś	1593430	1602875	1612295	1629905	1638595	1646789
8	w tym kobiety	1657479	1661377	1665745	1674159	1678433	1681875
9	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	106	106	106	106	106	106
10	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	213	214	214	214	215	215
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						
11	przedprodukcyjnym	819752	796056	771982	751153	731311	713620
12	produkcyjnym	1924517	1950307	1977422	2008121	2028670	2046573
13	poprodukcyjnym	478157	483254	487813	493675	500220	505994
14	Małżeństwa na 1000 ludności	5,7	5,3	5,3	5,3	5,2	5,6
15	Rozwody na 1000 ludności	0,8	0,8	0,8	0,8	1,1	1,4
16	Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,0	10,5	10,0	9,9	9,9	10,0
17	Zgony ^b na 1000 ludności	8,9	8,9	8,6	8,9	8,7	8,9
18	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,1	1,6	1,4	1,0	1,2	1,1
19	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,3	7,0	6,8	5,4	6,0	5,8
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
20	mężczyźni	71,3	71,7	72,1	72,1	72,1	72,3
21	kobiety	78,8	79,0	79,6	79,7	80,3	80,2
22	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,6	0,8	1,0	1,1	1,0	1,0

**RYNEK
LABOUR**

23	Pracujący ^c : ogółem: w tys.	1334	1299	<u>1297</u> 1004 d	1007	1012	1023
24	w tym kobiety	656	644	<u>644</u> 479 d	479	481	1023

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25. b Łącznie ze zgonami niemowląt. c Stan w dniu 31 XII (w 1999 r. - 30 cych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: d - w liczniku (i do 2001 i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, e - Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni

a See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25. b Including infant deaths. c As of 31 XII (in 1999 - 30 IX); by in agriculture estimated using the results: d - in the numerator (and until 2001) - of the Agricultural Census 1996, in the e - of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

**PUBLICZNE
SAFETY**

105630	87006	82445	88216	94302	98443	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:	
323	266	251	268	283 ^a	295	in absolute numbers	1
						per 10 thous. population	2
58,7	58,1	61,5	63,9	66,1	68,1	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	3

**NOŚĆ^a
LATION^a**

3271206	3279036	3287136	3298270	3336699	3346796	Population (as of 31 XII)	4
101,9	102,1	102,4	102,7	104,0	104,2	1999=100	5
1618146	1619751	1617316	1624829	1641920	1641853	urban areas	6
1653060	1659285	1669820	1673441	1694779	1704943	rural areas	7
1685289	1689859	1694308	1700204	1717296	1722741	of which females	8
106	106	106	106	106	106	Females per 100 males (as of 31 XII)	9
215	216	217	217	220	220	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	10
						Population of age (as of 31 XII):	
696830	681899	670440	659907	663462	655918	pre-working	11
2061319	2076688	2087574	2099386	2122614	2126195	working	12
513057	520449	529122	538977	550623	564683	post-working	13
6,0	6,6	6,7	6,6	6,1	5,5	Marriages per 1000 population	14
1,5	1,3	1,3	1,2	1,1	1,5	Divorces per 1000 population	15
10,0	10,5	11,3	11,4	11,1	10,6	Live births per 1000 population	16
8,8	9,0	9,1	9,1	8,9	8,9	Deaths ^b per 1000 population	17
1,2	1,4	2,2	2,3	2,2	1,7	Natural increase per 1000 population	18
5,4	6,4	4,9	5,0	4,5	4,3	Infant deaths per 1000 live births	19
						Life expectancy at the moment of birth:	
72,5	72,5	72,9	73,1	73,7	73,9	males	20
80,5	80,7	80,9	81,1	81,4	81,7	females	21
0,4	0,8	0,7	1,3	1,3	1,3	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	22

**PRACY
MARKET**

1049	1093	1121	1121	1225 ^e	1241	Employed persons ^c :	
497	510	523	529	588 ^e	596	total: in thous.	23
						of which women	24

IX); według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). d,e Dane opracowano z uwzględnieniem pracują-
r.) Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w mianowniku (i w latach 2003-2009) Narodowego Spisu Powszechnego Ludności
porównywalne.

actual workplace and kind of activity (since 2004). d, e Data are compiled considering employed persons on private farms
denominator (and in 2003-2009) - of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002,

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
		RYNEK LABOUR					
	Pracujący ^a (dok.):						
	ogółem (dok.):						
1	1999 = 100	95,1	92,6	$\frac{92,6}{71,7}$ b	71,8	72,2	73,0
2	na 1000 ludności	413	401	$\frac{401}{310}$ b	309	310	313
	z liczby ogółem w %:						
3	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18,0
4	przemysł i budownictwo	26,4
5	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	24,8
6	działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3,0
7	pozostałe usługi ^e	27,8
8	pracujący w sektorze prywatnym	75,7	76,9	$\frac{77,5}{70,9}$ b	71,6	73,1	74,0
	Przeciętne zatrudnienie:						
	w przemyśle:						
9	w tysiącach	189
10	na 1000 ludności	57,9
	w budownictwie:						
11	w tysiącach	47,4
12	na 1000 ludności	14,5
	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):						
13	ogółem: w tys.	185	213	208	208	194	178
14	1999 = 100	117,0	134,7	131,6	131,5	122,4	112,6
	z liczby ogółem w %:						
15	kobiety	55,9	53,3	51,6	51,6	53,0	55,4
16	w wieku do 25 lat	36,0	34,2	32,3	30,6	28,8	26,6
17	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	44,5	47,4	49,3	51,2	51,2	50,0
18	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,2	14,1	$\frac{13,8}{16,0}$ b	16,0	15,0	13,8
		WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA WAGES AND SALARIES.					
19	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł ...	1744,42	1867,35	1932,26	2000,61	2097,97	2177,02
20	1999 = 100	111,7	119,6	123,8	128,1	134,4	139,4
21	w tym: przemysł	2239,99
22	budownictwo	1742,86

a Stan w dniu 31 XII (w 1999 r. - 30 IX); według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). b, c Dane nieniu wyników: b - w liczniku (i do 2001 r.) Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w mianowniku (i w latach 2003-2009) Na Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne. d Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1 na str. 22. e Patrz

a As of 31 XII (in 1999 - 30 IX); by actual workplace and kind of activity (since 2004). b, c Data are compiled consider the Agricultural Census 1996, in the denominator (and in 2003-2009) - of the Population and Housing Census 2002 as well to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22. e See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

PRACY (dok.)
MARKET (cont.)

						<i>Employed persons^a (cont.):</i>	
						<i>total (cont.):</i>	
74,8	78,0	80,0	80,0	87,4 ^c	88,5	1999 = 100	1
321	333	341	340	367 ^{cd}	371	per 1000 population	2
						<i>of total number in %:</i>	
17,5	16,8	16,4	16,3	22,3 ^c	22,0	agriculture, forestry and fishing	3
26,7	27,2	27,3	26,7	24,6	24,7	industry and construction	4
						<i>trade, repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ; information and communication</i>	5
25,0	25,3	25,8	25,6	23,7	23,8	financial and insurance activities, real estate activities	6
3,1	3,1	3,1	3,3	3,0	3,0	other services ^e	7
27,7	27,6	27,4	28,1	26,4	26,5	employed persons in private sector	8
74,6	75,5	76,2	76,3	78,8 ^c	79,5		
						<i>Average paid employment:</i>	
						<i>in industry:</i>	
191	200	206	194	195	200	in thousands	9
58,4	61,1	62,7	59,0	58,4 ^d	60,0	per 1000 population	10
						<i>in construction:</i>	
49,3	55,1	63,9	68,7	67,9	71,6	in thousands	11
15,1	16,8	19,5	20,9	20,4 ^d	21,4	per 1000 population	12
						<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>	
145	113	97,8	130	142	145	total: in thous.	13
91,8	71,2	61,8	82,2	89,9	91,7	1999 = 100	14
						<i>of total number in %:</i>	
59,6	61,3	59,0	52,0	53,1	54,3	women	15
24,0	22,9	25,8	27,9	27,6	26,2	up to age 25	16
49,8	45,9	34,1	26,7	29,7	34,3	without work for more than 1 year	17
11,3	8,7	7,5	9,7	10,4 ^c	10,5	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %	18

SPOŁECZNE
SOCIAL SECURITY BENEFITS

2302,05	2490,08	2712,31	2861,77	2973,79	3134,06	Average monthly gross wages and salaries in zł	19
147,4	159,5	173,7	183,3	190,5	200,7	1999 = 100	20
2375,79	2583,36	2801,40	2919,63	3037,03	3284,97	of which: industry	21
1879,44	2088,13	2322,56	2376,04	2418,28	2586,85	construction	22

opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, c - Powszechnego uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

ing employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: b - in the numerator (and until 2001) - of as the Agriculture Census 2002, c - of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable. d See general notes

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
-----	------------------	------	------	------	------	------	------

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA
WAGES AND SALARIES.

1	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	816	800	783	774	769	762
2	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	673	661	648	642	641	637
3	rolników indywidualnych	144	139	135	132	128	125
4	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	815,38	901,69	966,26	1017,17	1063,63	1093,97
5	rolników indywidualnych	574,82	651,54	676,49	703,23	722,84	732,99

INFRASTRUKTURA KOMU
MUNICIPAL INFRASTRUC

6	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km: wodociągowej	14184	14577	14691	15142	15529	15721
7	kanalizacyjnej ^a	4307	4716	5219	5852	6479	7157
	Zużycie w gospodarstwach domowych: wody z wodociągów:						
8	w hm ³	95,9	95,1	91,6	90,9	88,8	88,5
9	na 1 mieszkańca ^b w m ³	29,8	29,4	28,3	28,0	27,3	27,1
	energii elektrycznej ^d w miastach:						
10	w GW·h	1248	1252	1288	1307	1393	1356
11	na 1 mieszkańca w kW·h	766	766	792	805	859	837
	Zasoby mieszkaniowe ^e (stan w dniu 31 XII): mieszkania:						
12	w tysiącach	911	921	977	1002	1011	1020
13	na 1000 ludności	282	285	302	308	310	312
14	izby na 1000 ludności	986	996	1131	1165	1174	1185
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
15	na 1000 ludności	18127	18370	21731	22559	22778	23034
16	przeciętna 1 mieszkania	64,3	64,5	72,0	73,2	73,5	73,7
	Mieszkania oddane do użytkowania: mieszkania:						
17	w tysiącach	8,0	10,5	9,7	23,3	10,8	10,7
18	na 1000 ludności	2,5	3,3	3,0	7,2	3,3	3,3
19	izby na 1000 ludności	10,8	12,9	13,5	37,4	14,8	14,9
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
20	na 1000 ludności	248	286	316	881	348	350
21	przeciętna 1 mieszkania	100	87,7	105	123	105	107

a Łącznie z kolektorami. b Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem, bez wyodrębniania jej w tych miastach i gminach, w głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. e Na podstawie bilan

a Including collectors. b The total number of the population was used in calculations, without separating the population 2004 including households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture. e Based

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

SPOŁECZNE (dok.)

SOCIAL SECURITY BENEFITS (cont.)

757	758	759	762	756	745	Average number of retirees and pensioners in thous.	1
637	641	645	651	648	639	from non-agricultural system of social insurance	2
121	117	114	111	108	105	farmers	3
						Average monthly gross retirement pay and pension in zł:	
1176,56	1213,07	1326,26	1448,50	1543,10	1622,90	from non-agricultural social security system	4
777,26	786,82	831,39	882,89	924,05	955,17	farmers	5

NALNA. MIESZKANIA
TURE. DWELLINGS

15967	16372	17067	17324	17622	17698	Distribution network (as of 31 XII) in km:	
7739	8188	8697	9487	10008	10649	water-line	6
						sewerage ^a	7
						Consumption in households:	
						water from water-line systems:	
85,8	86,0	87,4	88,7	89,2	88,9	in hm ³	8
26,3	26,3	26,6	26,9	26,8 ^c	26,6	per capita ^b in m ³	9
						electricity ^d in urban areas:	
1398	1365	1440	1431	1506	1463	in GW·h	10
864	842	890	880	917 ^c	892	per capita in kW·h	11
						Dwelling stocks ^e (as of 31 XII):	
						dwellings:	
1032	1043	1059	1078	1090	1080 ^f	in thousands	12
315	318	322	327	327 ^c	323	per 1000 population	13
1197	1210	1229	1247	1249 ^c	.	rooms per 1000 population	14
						usable floor space of dwellings in m ² :	
23319	23642	24085	24533	24669 ^c	.	per 1000 population	15
73,9	74,3	74,8	75,1	75,5	74,4 ^f	average per dwelling	16
						Dwellings completed:	
						dwellings:	
12,4	12,4	16,0	18,8	12,3	12,6	in thousands	17
3,8	3,8	4,9	5,7	3,7	3,8	per 1000 population	18
15,8	17,6	21,5	22,3	17,0 ^c	17,2	rooms per 1000 population	19
						usable floor space of dwellings in m ² :	
360	424	505	532	423 ^c	425	per 1000 population	20
94,8	112	103	93,3	115	112	average per dwelling	21

kórych ta sieć istniała. c Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25. d Od 2004 r. łącznie z gospodarstwami, których sów. f Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

of those urban areas and gminas in which this network existed. c See general notes to the Yearbook item 12 on page 25. d Since on balances. f Results of the Population and Housing Census 2011.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
EDUKACJA I EDUCA							
	Uczniowie w szkołach ^a (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						
1	podstawowych	285	276	265	257	245	235
2	gimnazjach	102	150	148	146	145	141
3	zasadniczych zawodowych ^b	47,9	31,4	24,1	18,3	23,4	22,9
4	liceach ogólnokształcących ^c	76,1	59,2	62,8	64,6	65,4	65,3
5	liceach profilowanych	x	x	6,9	11,9	16,1	13,1
6	technikach ^d	80,0	62,9	58,5	58,1	52,2	52,0
7	artystycznych ogólnokształcących ^e	1,5	1,2	1,4	1,5	1,5	1,5
8	policealnych	18,6	19,2	21,6	24,1	25,2	26,1
	Absolwenci szkół ^{af} w tys.:						
9	podstawowych	103 ^g	49,0	48,2	47,6	47,8	45,0
10	gimnazjów	x	x	49,8	48,8	48,4	47,7
11	zasadniczych zawodowych ^b	15,7	15,1	14,6	13,8	3,1	7,6
12	liceów ogólnokształcących ^h	14,4	15,8	17,9	19,0	20,2	21,1
13	liceów profilowanych	x	x	x	x	x	5,8
14	techników ⁱ	16,4	16,6	16,6	13,3	17,8	12,9
15	artystycznych ogólnokształcących ^e	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3
16	policealnych	8,6	7,6	7,0	7,9	8,8	9,1
17	Absolwenci szkół ^j (poza szkołami podstawowymi, gimnazjami i szkołami policealnymi; bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	14,5	14,8	15,3	14,3	12,7	14,6
18	Studenci szkół wyższych ^k (stan w dniu 30 XI) w tys.	142	154	166	177	191	200
19	Absolwenci szkół wyższych ^{lm} w tys.	22,9	25,3	25,6	28,0	29,8	32,9
20	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	26,3	29,9	30,5	31,3	26,3	24,0
21	Absolwenci szkół dla dorosłych ^f w tys.	6,0	7,6	7,4	8,6	8,6	8,2
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						
22	miejsca w przedszkolach w tys.	59,0	59,3	59,1	59,0	59,1	60,5
	dzieci w tys.:						
23	w przedszkolach	57,6	56,3	56,2	56,6	57,2	58,2
24	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	20,9	20,0	19,5	19,2	19,0	19,0
25	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	358	363	373	382	395	412

a Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. b - d Od roku szkolnego 2004/05 łącznie: b - ze szkołami cymi. e Dające uprawnienia zawodowe. f Stan na koniec roku szkolnego. g Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy nego 2006/07. k Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25. l Bez cudzoziemców. m Z poprzedniego roku szkolnego, a

a Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. b - d Since 2004/05 school year including: b - spe e Leading to professional certification. f As of the end of the school year. g Data include graduates of 8th grade and 6th 2006/07 school year. k See general notes to the Yearbook item 12 on page 25. l Excluding foreigners. m From the previous

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

WYCHOWANIE
TION

						<i>Pupils and students in schools^a (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
226	217	212	207	203	203	<i>primary</i>	1
137	130	124	119	114	110	<i>lower secondary</i>	2
23,0	23,6	24,3	24,0	23,3	22,2	<i>basic vocational^b</i>	3
64,7	64,6	63,2	61,7	59,5	56,7	<i>general^c</i>	4
10,0	6,8	4,5	3,1	2,5	1,8	<i>specialized</i>	5
53,1	54,0	53,8	52,7	51,5	49,8	<i>technical^d</i>	6
1,5	1,4	1,4	1,4	1,3	1,4	<i>general art^e</i>	7
27,1	24,3	28,3	23,0	23,4	26,8	<i>post-secondary</i>	8
						<i>Graduates of schools^{af} in thous.:</i>	
42,9	43,5	39,1	37,6	36,2	35,0	<i>primary</i>	9
47,0	47,0	44,2	42,0	40,3	38,2	<i>lower secondary</i>	10
7,8	7,3	7,1	7,6	8,0	8,0	<i>basic vocational^b</i>	11
20,9	20,6	21,0	20,7	20,8	19,8	<i>general^f</i>	12
4,8	4,0	2,9	2,0	1,1	0,9	<i>specialized</i>	13
11,0	11,1	11,1	11,7	12,0	12,1	<i>technical</i>	14
0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	<i>general art^g</i>	15
8,8	7,5	7,1	6,7	7,0	6,8	<i>post-secondary</i>	16
						<i>Graduates of schools^f (excluding primary, lower secondary, post-secondary schools and schools for adults) per 1000 population</i>	
13,7	13,2	12,9	12,8	12,6 ^k	12,3		17
						<i>Students of higher education institutions^l (as of 30 XI) in thous.</i>	
202	206	209	210	209	205		18
						<i>Graduates of higher education institutions^{lm} in thous.</i>	
34,3	37,2	38,3	41,4	48,0	54,5		19
						<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	
20,0	19,4	20,6	18,0	18,1	17,7		20
9,4	5,1	4,8	4,5	4,8	4,9	<i>Graduates of schools for adults^l in thous.</i>	21
						<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	
60,9	61,5	64,9	69,2	74,3	80,0	<i>places in nursery schools in thous.</i>	22
						<i>children in thous.:</i>	
60,3	61,5	64,9	68,9	73,2	77,7	<i>in nursery schools</i>	23
						<i>in pre-primary sections of primary schools</i>	24
19,3	17,0	17,7	19,2	20,5	25,3		
437	460	492	521	520 ^k	526	<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6</i>	25

specjalnymi przysposabiającymi do pracy, c - z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, d - z technikami uzupełniającymi. h, i Łącznie z uzupełniającymi: h - liceami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06, i - technikami od roku szkolnego 2000/01 - z roku kalendarzowego.

cial job-training schools, c - supplementary general secondary schools, d - supplementary technical secondary schools. grade. h, i Including supplementary schools: h - general secondary since 2005/06 school year, i - technical secondary since school year, and in 2000/01 school year - from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE							
	Pracownicy medyczni ^{ab} (stan w dniu 31 XII):						
1	lekarze	6874	7214	7479	7598	7660	6788
2	lekarze dentyści	1194	1145	1215	1384	1102	1185
3	pielęgniarki ^c	15804	15780	15852	15990	15592	15447
4	Łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	46,2	45,4	45,2	43,9	43,4	42,6
5	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności ...	1353	1425	1519	1475	1554	1567
6	Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	719	729	728	1140	1144	1168
7	Apteki ogólnodostępne ^e (stan w dniu 31 XII)	763	872	891	904	922	930
8	Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII)	4232	3711	3633	3598	3536	3512
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
9	lekarskie	5,8	5,7	6,0	6,1	6,3	6,5
10	stomatologiczne	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	0,8
11	Dzieci w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 ^h (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ..	18,1	17,2	16,0	17,5	18,0	20,0
KULTURA CULTURE							
12	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	778	775	771	773	769	766
13	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3309	3276	3266	3257	3274	3301
14	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	201	206	213	218	219	218
	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:						
15	na 1000 ludności	3927	3969	4022	4107	4077	3905
16	na 1 czytelnika	19,5	19,2	18,9	18,8	18,6	17,9
17	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6
18	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	232	210	214	220	217	220
19	Muzea (stan w dniu 31 XII)	100	107	105	103	103	104
20	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	1295	1134	1169	1432	1518	1730
21	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	58	58	56	53	49	49
22	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	4,8	6,3	6,6	6,4	6,4	6,8
23	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	543	745	838	788	1060	778

a Łącznie z lekarzami, pielęgniarkami odbywającymi staż podyplomowy. b Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentami lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Od 2004 r. bez łóżek na oddziałach dla noworodków. e Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust.12 na str. 25. f Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej. g Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej. h Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.

a Doctors, nurses including interns undergoing training. b Since 2005 persons working directly with patients, i.e. administration and National Health Fund. c Including master of nursing. d Since 2004 excluding beds in hospital wards. e See general notes to the Yearbook item 12 on page 25. f Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

I POMOC SPOŁECZNA
AND SOCIAL WELFARE

						<i>Medical personnel^{ab} (as of 31 XII):</i>	
7227	7099	6952	6992	7180	7258	<i>doctors</i>	1
1259	1259	1146	1182	1271	1306	<i>dentists</i>	2
15404	15504	15787	16548	16591	16387	<i>nurses^c</i>	3
41,9	41,5	44,2 ^e	43,6 ^e	42,8 ^f	42,9 ^e	<i>Beds in general hospitals^d (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	4
1611	1621	1702	1472	1688 ^f	1787	<i>In-patients in general hospitals per 10 thous. population</i>	5
1184	1280	1304	1362	1403	1620	<i>Out-patient health care institutions (as of 31 XII)</i>	6
944	941	930	967	991	1083	<i>Public pharmacies^g (as of 31 XII)</i>	7
3465	3485	3535	3411	3367 ^f	3090	<i>Population per pharmacy (as of 31 XII)</i>	8
						<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>	
6,6	6,8	6,8	6,8	6,5 ^f	6,8	<i>medical</i>	9
0,8	0,9	0,8	0,8	0,9	0,9	<i>dental</i>	10
21,3	23,6	24,1	23,3	22,3 ^f	26,8	<i>Children in facilities for children up to the age 3^h (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	11

TURYSTYKA
TOURISM

766	763	763	762	759	747	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	12
3315	3308	3306	3281	3247 ^f	3245	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	13
215	208	204	203	201 ^f	198	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	14
						<i>Public library loans in vol.:</i>	
3781	3629	3496	3428	3263 ^f	3216	<i>per 1000 population</i>	15
17,6	17,4	17,1	16,8	16,2	16,2	<i>per borrower</i>	16
1,6	1,5	1,6	1,8	1,7	1,8	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	17
216	237	292	340	301 ^f	305	<i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>	18
103	106	108	111	115	112	<i>Museums (as of 31 XII)</i>	19
1677	1836	1863	1832	1945 ^f	2461	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	20
47	47	45	43	46	46	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	21
6,8	6,7	6,6	7,2	7,3	7,1	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	22
1033	1008	1011	1081	1102 ^f	1065	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	23

cjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państw szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego i innych samodzielnych oddziałach. e Łącznie z inkubatorami oraz zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. h Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 14 na str. 231.

excluding persons for whom the primary workplace is university, social assistance, units of state or local self-government located near emergency stations and in the other independent wards. e Including incubators and places for newborns. tals and sanatoria. h See general notes to the chapter "Health care and social welfare" item 14 on page 231.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
		KULTURA. CULTURE.					
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
1	radiowi	221	212	211	204	201	199
2	telewizyjni	213	204	203	196	194	192
3	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	911	898	820	878	873	825
4	w tym hotele	77	98	114	136	154	152
5	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	203	197	194	200	200	189
6	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	610	586	599	630	708	764
		ROLNICTWO I AGRICULTURE AND					
7	Użytki rolne ^b (stan w czerwcu) w tys. ha	842	841	782 ^c	749	745	711
8	w tym w dobrej kulturze rolnej w %
9	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha .	525	516	383 ^c	399	429	402
	w tym w %:						
10	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	53,3	53,0	64,0 ^c	61,1	58,1	60,3
11	w tym: pszenica	24,4	24,3	29,6 ^c	26,9	26,0	26,0
12	żyto	4,1	3,6	4,1 ^c	3,2	2,7	2,4
13	ziemniaki	17,1	17,2	16,5 ^c	15,4	13,5	12,2
14	buraki cukrowe	0,3	0,3	0,5 ^c	0,5	0,5	0,4
	Zbiory w tys. t:						
15	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	767	726	731	696	794	771
16	w tym: pszenica	372	350	357	315	379	360
17	żyto	52,3	44,3	41,2	31,9	30,8	25,7
18	ziemniaki	1601	1101	1163	1097	983	874
19	buraki cukrowe	68,8	51,9	77,3	87,6	86,0	85,8
	Plony z 1 ha w dt:						
20	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	27,4	26,6	29,8	28,6	31,9	31,8
21	w tym: pszenica	29,0	28,0	31,5	29,4	34,0	34,4
22	żyto	24,2	24,0	26,2	24,9	26,9	26,3
23	ziemniaki	178	124	184	179	170	178
24	buraki cukrowe	393	295	438	425	438	491
	Zwierzęta gospodarskie:						
	bydło (stan w czerwcu):						
25	w tysiącach sztuk	391	334	287 ^c	294	271	273
26	na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	46,4	39,7	36,7 ^c	39,1	36,1	38,4
	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
27	w tysiącach sztuk	478	482	543 ^c	533	489	495
28	na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	56,7	57,2	69,2 ^c	70,8	65,2	69,7

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25. b Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących go V 2002 r. i 30 VI 2010 r. d Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów nie

a See general notes to the Yearbook item 12 on page 25. b By administrative borders; excluding non-farm land; in 2010 by tural land by the land user's seat excluding non-farm land.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

TURYSTYKA (dok.)

TOURISM (cont.)

						<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>	
173	166	153	145	142 ^a	141	radio	1
167	160	147	140	136 ^a	135	television	2
819	843	872	894	875	880	<i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	3
158	180	204	231	249	275	of which hotels	4
192	196	210	209	210 ^a	219	<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	5
806	864	826	826	862 ^a	938	<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	6

LEŚNICTWO

FORESTRY

696	718	722	691	664 ^c	683	<i>Agricultural land^b (as of June) in thous. ha</i>	7
.	93,7	96,0	96,5	90,5 ^c	92,1	of which in good agricultural condition:	8
409	401	422	402	301 ^c	326	<i>Sown area (as of June) in thous. ha</i>	9
						of which in %:	
59,0	61,9	61,6	61,6	65,0 ^c	66,6	basic cereals (including cereal mixed)	10
25,1	25,6	26,4	27,7	28,8 ^c	30,8	of which: wheat	11
1,6	2,2	2,2	2,2	2,7 ^c	2,3	rye	12
10,9	12,5	11,0	10,7	11,9 ^c	9,7	potatoes	13
0,3	0,3	0,2	0,3	0,5 ^c	0,3	sugar beets	14
						<i>Crop production in thous. t:</i>	
592	777	839	754	577	711	basic cereals (including cereal mixed)	15
257	343	389	364	277	353	of which: wheat	16
13,4	23,8	26,1	23,0	21,2	20,6	rye	17
672	889	803	687	524	651	potatoes	18
66,2	74,9	65,0	77,9	44,4	64,1	sugar beets	19
						<i>Yields per 1 ha in dt:</i>	
24,5	31,3	32,3	30,5	29,5	32,7	basic cereals (including cereal mixed)	20
25,0	33,3	34,9	32,7	32,0	35,2	of which: wheat	21
20,2	26,8	27,7	26,1	26,0	27,3	rye	22
150	177	173	161	146	205	potatoes	23
471	626	629	584	283	631	sugar beets	24
						<i>Livestock:</i>	
						cattle (as of June):	
274	266	229	196	202 ^c	182	in thousand heads	25
39,5	37,2	31,7	28,4	30,4 ^c	26,7	per 100 ha of agricultural land ^d in heads	26
						pigs (as of the end of July):	
524	460	436	367	360 ^c	273	in thousand heads	27
75,4	64,2	60,4	53,1	54,2 ^c	39,9	per 100 ha of agricultural land ^d in heads	28

spodarstw rolnych; w 2010 r. według siedziby użytkownika. c Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 stanowiących gospodarstw rolnych.

the land user's seat. c Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. d Calculations are based on agricul-

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ROLNICTWO I AGRICULTURE AND							
	Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^a :						
1	żywnca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b w kg	160	146	163	188	165	193
2	mleka krowiego w l	900	838	828	854	819	723
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :						
3	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	49	27	34	48	41	59
4	ziemniaki w kg	13	13	15	13	14	12
5	buraki cukrowe w kg	82	62	99	116	113	121
6	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg	91	81	98	122	116	133
7	mleko krowie w l	214	216	233	204	216	219
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ad} w kg:						
8	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	73,7	73,6	68,4	77,1	83,2	93,8
9	wapniowych	105	109	82,4	79,8	72,0	72,9
10	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^e na 100 ha użytków rolnych ^a w szt.	11,6	11,6	14,2 ^f	14,8	14,8	16,4
11	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	434	434	433	435	436	436
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						
12	w tysiącach hektarów	429	430	429	431	431	431
13	na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
14	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	28,4	28,4	28,4	28,4	28,4	28,4
15	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	240	218	237	253	268	279
PRZE INDU							
	Produkcja sprzedana przemysłu:						
16	w milionach złotych (ceny bieżące)	44322
17	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	234512
18	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	13584
BUDOWNIC CONSTRUC							
	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^h (ceny bieżące):						
19	w milionach złotych	3210
20	na 1 mieszkańca w zł	984
21	w tym sektor prywatny w % ogółem	95,8

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstwa. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej. c W roku gospodarczym. d W roku gospodarczym.

g Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25. h Zrealizowanej przez podmioty budowlane - według miejsca wykonywania. a Calculations are based on agricultural land by the land user's seat excluding non-farm land. b Beef, veal, pork, and poultry; in post-slaughter warm weight. d In farming year. e Until 2004 - as of 31 XII. f Data of agricultural censuses as of performing works; data concern economic entities employing more than 9 persons.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

LEŚNICTWO (dok.)
FORESTRY (cont.)

						<i>Production per 1 ha of agricultural land^f:</i>	
230	234	186	199	194	182	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)^g in kg</i>	1
665	653	640	561	532	508	<i>cows' milk in l</i>	2
						<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^f:</i>	
67	60	51	73	52	44	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>	3
13	14	14	22	22	21	<i>potatoes in kg</i>	4
95	105	90	113	67	87	<i>sugar beets in kg</i>	5
163	159	126	132	143	174	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats^c in kg</i>	6
217	196	207	219	208	187	<i>cows' milk in l</i>	7
						<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^g in kg:</i>	
81,9	70,9	70,5	62,0	56,3	71,9	<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	8
13,9	8,2	7,8	6,9	11,7	12,6	<i>lime</i>	9
.	17,9	17,6	18,5	17,6 ^f	.	<i>Agricultural tractors (as of June)^g per 100 ha of agricultural land^f in units</i>	10
436	437	438	438	439	440	<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	11
						<i>Forest areas (as of 31 XII):</i>	
431	432	432	432	434	435	<i>in thousand hectares</i>	12
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>per capita in ha</i>	13
28,4	28,5	28,5	28,5	28,6	28,6	<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	14
259	290	278	265	291	281	<i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>	15

MYSŁ
STRY

						<i>Sold production of industry:</i>	
51498	58409	58045	54698	63250	74489	<i>in million zlotys (current prices)</i>	16
269742	292089	282152	281396	325070	371646	<i>per employee in zl (current prices)</i>	17
15760	17837	17684	16612	18989 ^g	22296	<i>per capita in zl (current prices)</i>	18

TWO
TION

						<i>Sales of construction and assembly production^h (current prices):</i>	
4287	5287	6825	7285	7454	9133	<i>in million zlotys</i>	19
1312	1614	2079	2212	2238 ^g	2734	<i>per capita in zl</i>	20
96,5	96,5	94,4	98,4	98,7	98,3	<i>of which private sector in % of total</i>	21

stw rolnych. *b* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej e Do 2004 r. - stan w dniu 31 XII. *f* Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. nia robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.* *c* Beef, veal, pork, mutton, horseflesh 20 V 2002 and 30 VI 2010. *g* See general notes to the Yearbook item 12 on page 25. *h* Realized by construction units - by place

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
-----	------------------	------	------	------	------	------	------

**TRANSPORT I
TRANSPORT AND**

1	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe:						
	w kilometrach	1141	1149	1163	1143	1119	1116
2	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	7,5	7,6	7,7	7,5	7,4	7,3
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):						
3	w kilometrach	21784	21619	21736	21524	21765	21916
4	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	144	143	144	142	143	144
	Samochody osobowe zarejestrowane ^a :						
5	w tysiącach sztuk	829	944	.	947	1002	1057
6	na 1000 ludności	257	292	x	291	307	324
	Placówki pocztowe ^c :						
7	w liczbach bezwzględnych	651	656	621	638	635	639
8	na 10 tys. ludności	2,0	2,0	1,9	2,0	1,9	2,0
	Telefoniczne łącza główne ^d :						
9	w tysiącach	842	889	943	1058	1013	952
10	na 1000 ludności	261	275	291	325	311	292

**HAN
TRA**

	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						
11	w milionach złotych	27893	29452	31926	34629	38778	39579
12	na 1 mieszkańca w zł	8657	9109	9874	10662	11909	12130
13	Sklepy ^e (stan w dniu 31 XII) w tys.	34,4	36,9	37,2	30,5	32,3	32,6
14	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep ^e	94	88	87	107	101	100

**FINANSE
PUBLIC**

	Budżety gmin^f						
	Dochody:						
15	w milionach złotych	2544	2803	3067	3175	3467	4011
16	na 1 mieszkańca w zł	1124	1235	1351	1388	1510	1742
	Wydatki:						
17	w milionach złotych	2626	2855	3129	3281	3573	4049
18	na 1 mieszkańca w zł	1161	1258	1378	1435	1556	1759
	Budżety miast na prawach powiatu						
	Dochody:						
19	w milionach złotych	1751	1910	1947	2016	2285	2568
20	na 1 mieszkańca w zł	1825	1981	2022	2098	2379	2674
	Wydatki:						
21	w milionach złotych	1928	2213	2115	2037	2445	2676
22	na 1 mieszkańca w zł	2009	2296	2196	2119	2545	2787

a W 2004 r. dane częściowo szacunkowe dla pojazdów, które nie zostały wprowadzone do systemu „Pojazd”. b Patrz dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. e Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji dane 8 na str. 327. f Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a In 2004 data partially estimated, for vehicles not registered in the “Pojazd” system. b See general notes to the Year telecommunication network. e Due to a change of the method of shops and petrol stations survey since 2003 presented page 327. f Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

ŁĄCZNOŚĆ - stan w dniu 31 XII
COMMUNICATIONS - as of 31 XII

1121	1108	1108	1130	1127	1131	<i>Railway lines operated - standard gauge:</i>	
7,4	7,3	7,3	7,4	7,4	7,4	<i>in kilometres</i>	1
						<i>per 100 km² of total area in km</i>	2
22073	22372	22561	22469	23651	23962	<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>	
145	148	149	148	156	158	<i>in kilometres</i>	3
						<i>per 100 km² of total area in km</i>	4
1137	1234	1340	1375	1439	1508	<i>Registered passenger cars^a:</i>	
348	376	408	417	431 ^b	450	<i>in thousand units</i>	5
						<i>per 1000 population</i>	6
637	638	636	622	615	608	<i>Post offices^c:</i>	
1,9	1,9	1,9	1,9	1,8 ^b	1,8	<i>in absolute numbers</i>	7
						<i>per 10 thous. population</i>	8
910	842	759	698	680	596	<i>Telephone main line^d:</i>	
278	257	231	212	204 ^b	178	<i>in thousands</i>	9
						<i>per 1000 population</i>	10

DEL
DE

43702	49781	54842	54176	57262	59629	<i>Retail sales (current prices):</i>	
13374	15202	16708	16453	17191 ^b	17848	<i>in million zlotys</i>	11
34,8	32,6	33,7	31,8	30,4	30,8	<i>per capita in zł</i>	12
94	101	98	104	110 ^b	109	<i>Shops^e (as of 31 XII) in thous.</i>	13
						<i>Population (as of 31 XII) per shop^e</i>	14

PUBLICZNE
FINANCE

						Budgets of gminas^f	
4559	5106	5499	5801	6602	6987	<i>Revenue:</i>	
1974	2203	2365	2481	2780 ^b	2930	<i>in million zlotys</i>	15
						<i>per capita in zł</i>	16
4690	5030	5601	6260	7149	7463	<i>Expenditure:</i>	
2031	2171	2409	2677	3010 ^b	3130	<i>in million zlotys</i>	17
						<i>per capita in zł</i>	18
						Budgets of cities with powiat status	
2928	3453	3708	3935	4235	4220	<i>Revenue:</i>	
3055	3607	3876	4122	4430 ^b	4412	<i>in million zlotys</i>	19
						<i>per capita in zł</i>	20
3101	3650	3887	4230	4296	4212	<i>Expenditure:</i>	
3236	3812	4063	4430	4493 ^b	4404	<i>in million zlotys</i>	21
						<i>per capita in zł</i>	22

uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25. c Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. d Dane od 2003 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust.

book item 12 on page 25. c Until 2001 post offices and telecommunication service offices. d Date concern operators of the public data are not fully comparable with data for previous years, see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 8 on

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
-----	------------------	------	------	------	------	------	------

**FINANSE
PUBLIC**

	Budżety powiatów						
	Dochody:						
1	w milionach złotych	908	1045	956	880	959	1075
2	na 1 mieszkańca w zł	401	460	421	385	418	467
	Wydatki:						
3	w milionach złotych	912	1062	986	900	957	1096
4	na 1 mieszkańca w zł	403	468	434	393	417	476
	Budżet województwa						
	Dochody:						
5	w milionach złotych	272	325	324	371	486	470
6	na 1 mieszkańca w zł	84	101	100	114	149	144
	Wydatki:						
7	w milionach złotych	278	352	365	383	424	534
8	na 1 mieszkańca w zł	86	109	113	118	130	164

**INWESTYCJE.
INVESTMENTS.**

	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						
9	w milionach złotych	9407	7923	8234	9236	9186	10056
10	na 1 mieszkańca w zł	2920	2450	2546	2844	2821	3082
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						
11	przemysłu
12	handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ
13	transportu i gospodarki magazynowej
14	obsługi rynku nieruchomości ^Δ
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						
15	w milionach złotych	100926	108727	115915	121619	125499	131041
16	na 1 mieszkańca w zł	31255	33596	35807	37387	38494	40121
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:						
17	przemysłu
18	handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ
19	transportu i gospodarki magazynowej
20	obsługi rynku nieruchomości ^Δ

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25. b Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie;
a See general notes to the Yearbook item 12 on page 25. b Since 2002 data are not comparable with data for previous

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

PUBLICZNE (dok.)

FINANCE (cont.)

						Budgets of powiats	
						<i>Revenue:</i>	
1182	1310	1488	1658	1919	1933	<i>in million zlotys</i>	1
512	565	640	709	808 ^a	811	<i>per capita in zł</i>	2
						<i>Expenditure:</i>	
1252	1332	1511	1751	2035	1994	<i>in million zlotys</i>	3
542	575	650	749	857 ^a	836	<i>per capita in zł</i>	4
						Budget of voivodship	
						<i>Revenue:</i>	
628	746	930	1430	1077	1315	<i>in million zlotys</i>	5
192	228	283	434	323 ^a	394	<i>per capita in zł</i>	6
						<i>Expenditure:</i>	
628	726	923	1498	1199	1404	<i>in million zlotys</i>	7
192	222	281	455	360 ^a	420	<i>per capita in zł</i>	8

ŚRODKI TRWAŁE^bFIXED ASSETS^b

						<i>Investment outlays (current prices):</i>	
12962	15184	16101	14903	16024	18144	<i>in million zlotys</i>	9
3967	4637	4905	4526	4811 ^a	5431	<i>per capita in zł</i>	10
						<i>Share in investment outlays (current prices) in %:</i>	
.	.	28,0	25,5	22,8	28,3	<i>industry</i>	11
.	.	13,1	11,3	8,6	9,0	<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	12
.	.	15,5	17,7	16,7	17,3	<i>transportation and storage</i>	13
.	.	16,5	15,4	15,2	13,5	<i>real estate activities</i>	14
						<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
137138	148583	160458	173531	184326	196608	<i>in million zlotys</i>	15
41923	45314	48814	52613	55242 ^a	58745	<i>per capita in zł</i>	16
						<i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:</i>	
.	.	29,9	30,1	28,6	28,3	<i>industry</i>	17
.	.	9,3	8,7	9,3	9,1	<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	18
.	.	11,4	11,8	12,2	12,3	<i>transportation and storage</i>	19
.	.	23,1	22,1	21,8	21,4	<i>real estate activities</i>	20

patrz uwagi ogólne do rozdziału „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 356 i ust. 5 na str. 358.

years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 356 and item 5 on page 358.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
<p style="text-align: right;">PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE</p>							
1	Ogółem: w tysiącach	252	267	278	288	289	290
2	na 1000 ludności	77,9	82,4	86,0	88,5	88,6	88,7
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:							
3	w tysiącach	54,5	58,3	60,6	63,3	65,2	66,8
4	1999 = 100	110,2	117,8	122,5	128,0	131,7	135,1
w tym:							
5	przedsiębiorstwa państwowe	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
6	spółdzielnie	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
7	spółki handlowe	10,3	11,7	13,3	14,3	15,2	16,1
8	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2,2	2,2	2,3	2,4	2,6	2,7
9	spółki cywilne	28,3	27,5	26,6	26,7	26,5	26,5
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:							
10	w tysiącach	197	212	218	225	224	223
11	1999 = 100	102,1	109,9	112,7	116,2	115,7	115,4
12	na 1000 ludności	61,1	65,6	67,2	69,0	68,6	68,2

RACHUNKI
REGIONAL

Produkt krajowy brutto:							
13	w milionach złotych (ceny bieżące)	54768	72118
14	na 1 mieszkańca ^d w zł (ceny bieżące)	17034	22102
15	rok poprzedni=100 (ceny stałe)	104,4
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):							
16	w milionach złotych	48724	63539
17	na 1 mieszkańca ^d w zł	15154	19473
Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:							
nominalne:							
18	w milionach złotych	40810	49362
19	na 1 mieszkańca ^d w zł	12693	15128
realne:							
20	rok poprzedni=100	102,1

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25. c Dane za działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 369. d Patrz uwagi ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 370.

a Excluding persons tending private farms. b See general notes to the Yearbook item 12 on page 25. c Data for 2000, 2005-“Regional accounts”, item 12 on page 369. d See general notes to the chapter “Regional accounts”, item 14 on page 370.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	------	---------------	-----

REJESTRZE REGON^a - stan w dniu 31 XII
 REGON REGISTER^a - as of 31 XII

289	294	302	314	331	332	Total: in thousands	1
88,5	89,6	91,7	95,2	99,3 ^b	99,1	per 1000 population	2
						Legal persons and organizational entities without legal personality:	
69,1	71,3	72,7	74,8	78,2	80,7	in thousands	3
139,6	144,2	147,0	151,3	158,0	163,2	1999 = 100	4
						of which:	
0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	state owned enterprises	5
1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	co-operatives	6
17,3	18,6	19,5	20,8	22,5	24,3	commercial companies	7
3,0	3,2	3,4	3,6	3,7	3,9	of which with foreign capital participation	8
26,6	27,0	26,9	27,0	27,4	27,6	civil law partnerships	9
						Natural persons conducting economic activity:	
220	223	229	239	253	251	in thousands	10
114,0	115,2	118,5	123,8	131,1	129,9	1999 = 100	11
67,3	67,9	69,6	72,5	75,9 ^b	75,0	per 1000 population	12

REGIONALNE^c
 ACCOUNTS^c

						Gross domestic product (current prices):	
79094	86974	95020	99610	104089	.	in million zlotys (current prices)	13
24204	26560	28948	30251	31501	.	per capita ^d in zł (current prices)	14
104,3	104,6	106,9	102,2	102,7	.	previous year=100 (constant prices)	15
						Gross value added (current prices):	
69479	76087	83178	88521	91676	.	in million zlotys	16
21262	23235	25341	26883	27744	.	per capita ^d in zł	17
						Gross disposable income of households sector:	
						nominal:	
52627	55849	60903	66195	69011	.	in million zlotys	18
16105	17055	18554	20103	20885	.	per capita ^d in zł	19
						real:	
105,4	103,6	104,5	105,0	101,7	.	previous year=100	20

lata 2000, 2005-2009 skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne

2009 have been revised in relation to data published in previous editions to the Yearbook; see general notes to the chapter

DZIAŁ I GEOGRAFIA

CHAPTER I GEOGRAPHY

TABL. 1. **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA**
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Extreme points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna) - Kolonia Marcinowice	Kozłów	50°31'14"	x	<i>in the north (northern geographic latitude) - Kolonia Marcinowice</i>
na południe (szerokość geograficzna północna) - szczyt Żabia Turnia Mięgoszowiecka	Bukowina Tatrzańska	49°10'42"	x	<i>in the south (northern geographic latitude) - Żabia Turnia Mięgoszowiecka Peak</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia) - Kaniówek Dankowski	Brzeszcze	19°04'59"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude) - Kaniówek Dankowski</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia) - Rzeka Wisłoka	Sękowa	21°25'18"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude) - Wisłoka river</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°20'32"	149	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°20'19"	176	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Geodetic and Cartographic Documentation Centre of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA I GRANICE**
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	15183	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	982	100,0	<i>Length of borders in km</i>
ze Słowacją	319	32,5	<i>with Slovakia</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
świętokrzyskim	185	18,8	<i>Świętokrzyskie</i>
podkarpackim	187	19,0	<i>Podkarpackie</i>
śląskim	291	29,6	<i>Śląskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Geodetic and Cartographic Documentation Centre of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt - Rysy.....	Bukowina Tatrzańska	2499	<i>Highest point - Rysy</i>
Najniżej położony punkt - Wisła koło Słupca	Szczucin	158	<i>Lowest point - Wisła river near Słupiec</i>
Najwyżej położony stale zamieszkały punkt - Obserwatorium Meteorologiczne na Kasprowym Wierchu	Zakopane	1985	<i>Highest constantly inhabited point - Meteorological Observatory on Kasprowy Wierch</i>
Najwyżej położona miejscowość - Głodówka - przysiółek wsi Brzegi	Bukowina Tatrzańska	1143	<i>Highest locality - Głodówka - hamlet of the village of Brzegi</i>
Najniżej położona miejscowość - Nowa Wieś - przysiółek wsi Słupiec	Szczucin	160	<i>Lowest locality - Nowa Wieś - hamlet of the village of Słupiec</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Geodetic and Cartographic Documentation Centre of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS	Średnie tempe- ratury powie- trza w °C <i>Average air temperatures in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia pręd- kość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecz- nienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zach- murzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
Kraków 2000	9,9	720	2,7	1702	4,9
2005	8,4	637	2,6	1722	5,0
2010	7,5	1021	3,2	^b	5,3
2011	8,8	548	3,1	^b	4,8
Nowy Sącz 2000	10,0	726	1,5	1803	4,7
2005	8,2	800	1,9	1646	5,0
2010	8,1	1155	1,7	1512	5,3
2011	9,0	645	1,6	1739	4,8
Zakopane 2000	7,0	1218	1,3	1601	5,2
2005	5,3	1230	1,4	1550	5,4
2010	5,4	1645	1,3	1348	5,6
2011	6,4	1007	1,3	1603	5,0

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Stacja nie prowadziła pomiarów usłonecznienia.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Station did not record insolation measurements.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja gruntów wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych z produkcji rolniczej i leśnej** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266, z późniejszymi zmianami), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI - najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne - RZ; pastwiska - PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

The chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environmental protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and directions of voivodship land use** is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previous was included in the item "built-up and urbanized land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266, with later amendments), which protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V-VI quality classes, originating from mineral-derived soils.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ - for arable land and PsZ - for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub dewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” - jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” - jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” - wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417, z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 72, poz. 466); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych kontrolowanych wodociągów wyróżnia się dwie kategorie urządzeń - dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scraps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) *in the item "for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)" - organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines as well as constructions, which is discharged to reservoir without further use;*
- 2) *in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" - agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;*
- 3) *in the item "exploitation of water-line system" - all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).*

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of the water drawn from these facilities is compiled in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 29 March 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417, with later amendments) and decree of the Minister of Health, dated 20 April 2010 amending decree regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 72, item 466); data were compiled on the basis of the results of field and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities - supplying good water (i.e., meeting sanitary

wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. niespełniającą wymaganiom sanitarnym).

5. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

requirements) and supplying bad water (i.e. not meeting sanitary requirements) are distinguished.

5. Data regarding **waste water** concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 5, points 1) and 3). Data regarding **equipment with waste water treatment plants** concern the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Od 2010 r. zmieniono metodologię badania ilości **ścieków komunalnych** odprowadzonych siecią kanalizacyjną, dlatego dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materia-

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Since 2010 the methodology of **municipal waste water** survey has been changed; data are not strictly comparable with data for previous years.

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e. waste water treatment plants not working within sewage network).

N o t e. Since 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning the population using waste water treatment plants are given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

6. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emission as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particu-

łów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla), określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 X 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględnymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010, Nr 185, poz. 1243), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. 2001, Nr 112, poz. 1206), a za lata 2000 i 2001 na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

lates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

*Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide), defined in the decree of the Council of Ministers, dated 14 X 2008, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws No. 196, item 1217).*

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.)

*Due to the high absolute values which characterise the emission volumes of **carbon dioxide**, the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.*

*The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.*

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act on Waste of 27 IV 2001 (uniform text in Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243), which the holder there of discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 decree of the Minister of Environment (Journal of Laws 2001 No. 112, item 1206) and for the years 2000 and 2001 - on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

*Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).*

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. W ramach wyżej wymienionych form ochrony przyrody znajduje się ta część obszarów objętych od 2005 r. programem „sieci obszarów Natura 2000”, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1220, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of the treatment of waste.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding landfilled up to now (accumulated) waste concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature. The above mentioned forms of nature protection include the part of the areas within the “network of areas Natura 2000” which are located in the legally protected areas.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2009 No. 151, item 1220, with later amendments). The forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the areas of at least 1000 ha, where all nature elements and

ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych

specific landscape features are protected.

National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state - ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Landscape – nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and “forest ponds”, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks

rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

9. Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

10. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERRIEE) wdrożonego przez Unię Europejską (EUROSTAT).

and caves.

9. Ecological funds are funds created from income originating from the: payments for use of the natural environment (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground), fines for violating environmental protection requirements; repayments of loans granted for investors; payments for exclusion of agricultural land from production as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERRIEE), implemented by the European Union (EUROSTAT).

TABL. 1 (5).

POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC AREA OF THE VOIVODSHIP BY DIRECTIONS OF USE

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^a w ha <i>per capita^a in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^a w ha <i>per capita^a in ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do roku 2011 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2011</i>	
O G Ó Ł E M^b	1518279	0,46	1518279	0,45	0	T O T A L^b
Użytki rolne	931466	0,28	929925	0,28	-1541	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	661960	0,20	661602	0,20	-358	<i>arable land</i>
sady	30381	0,01	29733	0,01	-648	<i>orchards</i>
łąki trwałe	98861	0,03	98625	0,03	-236	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	93487	0,03	93583	0,03	96	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowane	40183	0,01	39708	0,01	-475	<i>agricultural built-up areas</i>
grunty pod stawami	3908	0,00	3953	0,00	45	<i>lands under ponds</i>
grunty pod rowami	2686	0,00	2721	0,00	35	<i>lands under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	461828	0,14	462452	0,14	624	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
las	439765	0,13	440114	0,13	349	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i za- krzewione	22063	0,01	22338	0,01	275	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	20610	0,01	20586	0,01	-24	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	18368	0,01	18361	0,01	-7	<i>flowing</i>
stojącymi	2242	0,00	2225	0,00	-17	<i>standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	86723	0,03	87758	0,03	1035	<i>Built-up and urbanized areas</i>
tereny mieszkaniowe	18692	0,01	19663	0,01	971	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	7416	0,00	7274	0,00	-142	<i>industrial areas</i>
tereny inne zabudowane	8507	0,00	8646	0,00	139	<i>other built-up areas</i>
tereny zurbanizowane niezabudowane	2091	0,00	2066	0,00	-25	<i>urbanized non built-up areas</i>
tereny rekreacji i wypo- czynku	3215	0,00	3210	0,00	-5	<i>recreational areas</i>
tereny komunikacyjne	45705	0,01	45815	0,01	110	<i>transport areas</i>
drogi	40742	0,01	40850	0,01	108	<i>roads</i>
kolejowe	4456	0,00	4453	0,00	-3	<i>railway</i>
inne	507	0,00	512	0,00	5	<i>other</i>
użytki kopalne	1097	0,00	1084	0,00	-13	<i>minerals</i>
Użytki ekologiczne	572	0,00	566	0,00	-6	<i>Ecological arable lands</i>
Nieużytki	11544	0,00	11546	0,00	2	<i>Wasteland</i>
Tereny różne	5536	0,00	5446	0,00	-90	<i>Miscellaneous land</i>

a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2010 i 2011. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31 XII, respectively for 2010 and 2011. b Land area (including inland waters).

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (6).

GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ^a**AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a**

AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM	203	202	204	181	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Grunty rolne	177	175	173	165	Agricultural land
W tym użytki rolne.....	165	164	160	145	Of which agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
I—III	148	160	160	145	I—III
IV ^b	15	1	-	-	IV ^b
V i VI oraz VI RZ i PsZ	2	3	-	-	V and VI as well as VI RZ and PsZ
Grunty leśne	26	27	31	16	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wylączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	119	116	130	123	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	33	13	13	7	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne .	.	10	3	3	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	13	17	22	21	Minerals
Pod zbiorniki wodne	-	4	-	Water reservoirs
Na inne cele.....	.	45	32	27	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.

Źródło: w zakresie gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land. b Agricultural land of mineral and organic origin.

Source: in regard to agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (7).

GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**

MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	3181	2856	1787	1846	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	3079	2827	1782	1841	devastated
zdegradowane	102	29	5	5	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	533	160	93	76	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	22	71	19	50	agricultural
leśne	449	89	40	12	forest
zagospodarowane.....	462	40	56	37	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (8). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	w odset- kach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
O G Ó Ł E M	799,2	938,7	547,2	541,9	100,0	T O T A L
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem ^a , leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć wła- snych	529,0	706,2	313,4	335,2	61,9	Production (excluding agricul- ture ^a , forestry and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	473,2	664,6	281,5	310,1	57,2	surface
podziemne	13,2	11,2	9,7	9,6	1,8	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśni- ctwie oraz napełniania i uzu- pełniania stawów rybnych	90,4	83,1	76,5	52,5	9,7	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b	179,8	149,4	157,3	154,2	28,4	Exploitation water-line system ^b
wody: powierzchniowe	122,0	101,1	105,0	103,9	19,1	waters: surface
podziemne	57,8	48,3	52,3	50,2	9,3	underground

a Z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding factory farming of animals. b Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (9). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M.....	728,5	885,9	492,7	496,3	100,0	T O T A L
Przemysł.....	508,6	688,4	301,1	330,0	66,5	Industry
w tym na cele produkcyjne.....	493,8	677,2	292,1	319,1	64,3	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	90,4	83,1	76,5	52,5	10,6	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	129,5	114,3	115,1	113,7	22,9	Exploitation water-line system ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (10). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	21	-	-	-	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	3242	3250	3148	2323	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	90412	83111	76541	52539	Water withdrawa ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	5	-	-	-	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	0,2	-	-	-	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	90407	83111	76541	52539	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	27,9	25,6	24,3	22,6	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.
a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including waste water withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (11). **JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2011 R.**
QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność ^a — w % ludności korzystającej z urządzeń — zaopatrywana w wodę Population ^a — in % of population using facilities — supplied with water	
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym meeting sanitary requirements	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym not meeting sanitary requirements
Wodociągi o wydajności w m ³ /d: Waterworks with a capacity of m ³ /24 h:		
poniżej 100	98,2	1,8
below		
100 — 1000	98,6	1,4
1001 — 10000	100,0	-
10001 — 100000	100,0	-
powyżej 100000	100,0	-
over		

a Według szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (12). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL^a WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M.....	771,0	898,5	557,3	588,0	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^b	662,3	804,1	441,4	482,0	82,0	<i>discharged directly by plants^b</i>
w tym wody chłodnicze	435,2	629,7	251,6	281,1	47,8	<i>of which cooling water</i>
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	108,7	94,4	115,9	106,0	18,0	<i>discharged by sewerage system</i>
W tym ścieki wymagające oczyszczania	335,8	268,8	305,7	306,9	52,2	<i>Of which waste water requiring treatment</i>
oczyszczane	313,8	266,6	299,3	302,3	51,4	<i>treated</i>
mechanicznie	222,5	188,0	166,2	181,9	30,9	<i>mechanically</i>
chemicznie ^c	14,7	7,8	4,6	4,5	0,8	<i>chemically^c</i>
biologicznie	45,3	22,2	22,5	18,9	3,2	<i>biologically</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	31,3	48,7	106,1	97,0	16,5	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
nieoczyszczane	21,9	2,2	6,3	4,6	0,8	<i>untreated</i>
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	3,6	1,6	6,2	4,5	0,8	<i>discharged directly by plants</i>
odprowadzone siecią kanalizacyjną	18,3	0,6	0,1	0,1	0,0	<i>discharged by sewerage system</i>

a Od 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. c Od 2003 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a Since 2010 the methodology of municipal waste water survey has been changed; data are not strictly comparable with data for previous years. b Including cooling water and contaminated drainage water from mines and building constructions as well as contaminated fall-out waters. c Since 2003 concerns industrial waste water only.

TABL. 9 (13). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2010	2011	ENTITIES
O G Ó Ł E M	163	133	124	126	T O T A L
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	106	85	78	77	<i>Discharging waste water directly into waters or into the ground</i>
wyposażone w oczyszczalnię ścieków ...	82	67	65	63	<i>possessing waste water treatment plants</i>
o wystarczającej przepustowości	73	60	61	58	<i>with sufficient capacity</i>
o niewystarczającej przepustowości	9	7	4	5	<i>with insufficient capacity</i>
bez oczyszczalni ścieków	24	18	13	14	<i>not possessing waste water treatment plants</i>
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	57	48	46	49	<i>Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste water treatment plants)</i>

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.
a Excluding water supply and sewerage companies and plants.

TABL. 10 (14). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

WASTE WATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chem- ical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	110	38	5	66	1	Number
	2005	87	32	7	45	3	
	2010	82	28	8	44	2	
	2011	80	29	7	42	2	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	1190,9	876,6	140,2	105,4	68,7	Capacity in dam ³ /24 h
	2005	1064,6	780,3	141,2	47,9	95,2	
	2010	1022,4	911,3	37,2	47,4	26,5	
	2011	1012,2	916,0	33,7	36,0	26,5	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal waste water treatment plants^a
Liczba	2000	194	6	-	165	23	Number
	2005	227	3	x	186	38	
	2010	234	1	x	177	56	
	2011	235	-	x	178	57	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	587,8	147,4	-	254,4 ^b	186,0	Capacity in dam ³ /24 h
	2005	608,1	144,1	x	187,6 ^b	276,4	
	2010	929,4	0,5	x	160,8 ^b	768,1	
	2011	924,4	-	x	112,6^b	811,8	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	47,1	17,3	-	19,4	10,3	Population using ^c waste water treatment plants in % of total population
	2005	52,2	17,0	x	13,0	22,2	
	2010 ^d	55,4	0,1	x	11,9	43,4	
	2011	56,9	-	x	11,7	45,2	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 60. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. d Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25

a Treatment plants of urban and rural areas on sewerage system; since 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes item 5 on page 60. b Refers to equipment for biological treatment. c Estimated data; in 2000 defined as served population. d See general notes to the Yearbook item 12 on page 25.

TABL. 11 (15). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII).....	127	116	145	139	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych.....	96	88	101	98	<i>particulates</i>
gazowych.....	21	23	25	26	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission of:</i>
pyłów.....	34	29	46	42	<i>particulates</i>
gazów.....	27	27	37	34	<i>gases</i>
emisji.....	114	103	126	125	<i>emission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych.....	16,7	9,3	3,9	3,9	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw.....	12,3	6,0	2,3	2,2	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	201,5	179,2	131,2	134,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki.....	65,0	56,4	29,4	28,6	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla.....	53,1	43,8	21,9	28,3	<i>carbon oxide</i>
tlenki azotu.....	28,1	24,9	20,2	20,3	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² w tonach:					<i>per km² in tonnes:</i>
pyłowych.....	1,1	0,6	0,3	0,3	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	13,3	11,8	8,6	8,9	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe.....	975,5	1134,4	723,0	718,7	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla).....	110,9	162,7	111,4	123,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	98,3	99,2	99,5	99,5	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	35,5	47,6	45,9	47,8	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 12 (16). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII EQUIPMENT — as of 31 XII							
OGÓŁEM	2000	427	103	402	72	170	138
TOTAL	2005	296	79	390	64	162	163
	2010	292	76	485	45	127	126
	2011	285	71	447	45	118	131
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	87	47	138	-	84	x
low	2005	43	27	56	-	73	x
	2010	50	21	94	1	59	x
	2011	57	16	80	1	55	x
średnia	2000	142	35	173	21	47	x
moderate	2005	91	32	221	17	57	x
	2010	69	26	256	10	41	x
	2011	64	24	240	11	39	x
wysoka	2000	198	21	91	51	39	x
high	2005	162	20	113	47	32	x
	2010	173	29	135	34	27	x
	2011	164	31	127	33	24	x
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2000	6928	3567	6154	22816	2465	1344
TOTAL	2005	4139	2688	5784	17967	1951	1456
	2010	12293	2543	7572	14846	1638	1227
	2011	12196	2403	7948	15447	1672	1300
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	956	1718	1619	-	1318	x
low	2005	263	520	911	-	823	x
	2010	8739	854	1236	1	524	x
	2011	8915	770	1264	158	536	x
średnia	2000	2450	912	1896	4975	453	x
moderate	2005	1056	1091	1983	3297	483	x
	2010	583	427	2545	3286	417	x
	2011	585	603	3042	4222	418	x
wysoka	2000	3522	937	2639	17841	694	x
high	2005	2820	1077	2890	14670	645	x
	2010	2971	1262	3791	11559	697	x
	2011	2696	1030	3642	11067	718	x

TABL. 13 (17). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	95	111	134	145	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	10005	9484	6089	6654	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi ^b	6886	6583	5467	6085	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	2055	1892	541	443	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	1435	1237	434	350	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	1063	1010	81,2	126	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:					<i>In % generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	68,8	69,4	89,8	91,5	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	20,6	20,0	8,9	6,6	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	14,3	13,0	7,1	5,3	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	10,6	10,6	1,3	1,9	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	176239	179457	143194	141177	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t .	3336	2368	1563	2159	<i>Waste recovered^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	1002	914	821	805	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku) .	27,4	3,9	-	2,0	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 62. b Do 2001 r. — wykorzystane. c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. d Do 2001 r. — gromadzone przejściowo. e Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 62. b Until 2001 — utilized. c On own plant grounds and other land. d Until 2001 — accumulated temporarily. e On own plant grounds.

TABL. 14 (18). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE		Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotych- czas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
		ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
		w tys. t in thous. t			
OGÓŁEM	2003	10605	7357	179824	TOTAL
	2005	9484	6583	179457	
	2010	6089	5467	143194	
	2011	6654	6085	141177	
w tym:					of which:
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych		149	30,3	14102	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla		219	216	8770	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów		113	111	1679	Bottom ash, slag boiler dust
Mieszaniny popiołów lotnych i odpadów stałych z wapnio- wych metod odsiarczania gazów odlotowych		153	153	-	Mixtures of fly-ash and solid waste originating from lime- stone methods of desulphuri- sation of waste gases

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 62. b W ciągu roku. c Na terenach wła-
snych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 62. b During the year. c On own plant grounds.

TABL. 15 (19). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH**
PRAWNIE CHRONIONA
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL
VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
	w ha in ha				w % po- wierzchni ogólnej woje- wództwa in % of total area of the voivodship	na 1 miesz- kańca w m ² per capita in m ²	
OGÓŁEM ^a	878304	894385	790263	790343	52,1	2361	TOTAL ^a
Parki narodowe ^b	38081	38081	38009	38034	2,5	114	National parks ^b
Rezerваты przyrody ^b ..	2306	3024	3299	3350	0,2	10	Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc} ..	167170	175927	175812	175814	11,6	525	Landscape parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	669463	676004	571804	571751	37,7	1708	Protected landscape areas ^c
Stanowiska dokumen- tacyjne	46,7	49,6	57,6	55,8	0,0	0,2	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	106	106	134	189	0,0	0,6	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	1131	1194	1148	1150	0,1	3,4	Ecological arable lands

a Od 2005 r. łącznie z tą częścią obszarów sieci „Natura 2000”, która mieści się w granicach innych obszarów prawnie
chronionych. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków
krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Since 2005 including this part of „Natura 2000” sites which is located within the other legally protected areas.

b Excluding buffer zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and
protected landscape areas.

TABL. 16 (20). **PARKI NARODOWE**
Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a	Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>					otuliny (strefy ochronnej) <i>buffer zones</i> (<i>of the protect- ed areas</i>)
	parków narodowych <i>national parks</i>					
	ogółem <i>grand total</i>	w tym lasów <i>of which forests</i>	z liczby ogółem - pod ochroną ścisłą ^b <i>of grand total number</i> - strictly protected ^b			
			razem <i>total</i>	w tym lasów <i>of which forests</i>		
OGÓŁEM 2000	38081	30080	17313	11749	34146	
TOTAL 2005	38081	30118	18132	12460	39487	
2010	38009	31112	18309	13636	39487	
2011	38034	31253	18304	13908	39487	
Tatrzański ^c	21197	16382	12449	8218	181	
Gorczański ^c	7030	6605	3611	3596	16647	
Babiogórski ^c	3391	3232	1125	1024	8040	
Pieniński ^c	2372	1701	744	694	2682	
Ojcowski ^c	2146	1529	251	251	6777	
Magurski ^{de}	1899	1805	125	125	5160	

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Z siedzibą Dyrekcji Parków na terenie województwa małopolskiego. d Powierzchnia parku w granicach województwa małopolskiego. e Siedziba Dyrekcji Parku na terenie województwa podkarpackiego.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c With the head office of the Parks Direction in the Małopolskie voivodship. d Area of park on the area of the Małopolskie voivodship. e The head office of the Park Direction in the Podkarpackie voivodship.

TABL. 17 (21). **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS ^a	2000	2005	2010	2011
	powierzchnia ^b w ha		area ^b in ha	
OGÓŁEM 2000	169296	178135	178290	178290
TOTAL 2005				
Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych ^c	66397	70375	70375	70375
Dolinki Krakowskie 2005	19737	20686	20686	20686
Tenczyński 2010	12582	13658	13658	13658
Orlich Gniazd ^c 2011	12092	12842	12842	12842
Dłubniański 2000	9924	10960	10960	10960
Bieleńsko-Tyniecki 2005	6502	6416	6416	6416
Rudniański 2010	5560	5814	5814	5814
Popradzki 2011	54393	54393	54393	54393
Zespół Parków Krajobrazowych Pogórza w Tarnowie ^c	39277	44137	44472	44472
Ciężkowicko-Rożnowski 2000	17634	17634	17634	17634
Wiśnicko-Lipnicki 2005	14311	14311	14311	14311
Pasma Brzanki ^c 2010	7332	12192	12527	12527
Beskidu Małego ^c 2011	9230	9230	9049	9049

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c Powierzchnia parków w granicach województwa małopolskiego.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Area of parks on the area of the Małopolskie voivodship.

TABL. 18 (22). **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty <i>Number</i>	Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>		<i>SPECIFICATION</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym pod ochroną ścisłą ^a <i>of which strictly protected^a</i>		
OGÓŁEM	2000	78	2305,7	305,0	TOTAL
	2005	84	3024,0	294,9	
	2010	85	3298,8	381,2	
	2011	85	3349,5	381,2	
Faunistyczne	2	87,0	-	-	<i>Fauna</i>
Krajobrazowe	15	797,0	8,8	8,8	<i>Landscape</i>
Leśne	43	2027,5	353,6	353,6	<i>Forest</i>
Torfowiskowe	1	114,7	-	-	<i>Peat-bog</i>
Florystyczne	9	197,4	3,7	3,7	<i>Flora</i>
Wodne	1	6,7	-	-	<i>Water</i>
Przyrody nieożywionej	10	97,9	15,1	15,1	<i>Inanimate nature</i>
Stepowe	4	21,3	-	-	<i>Steppe</i>

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.
^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 19 (23). **POMNIKI PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

MONUMENTS OF NATURE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1809	2189	2187	2204	TOTAL
Pojedyncze drzewa	1315	1629	1714	1726	Individual trees
Grupy drzew	266	285	196	203	Tree clusters
Głazy narzutowe	13	18	14	14	Erratic boulders
Skalki, groty, jaskinie i inne	188	231	242	240	Stones, grottos, caves and others
Aleje	27	26	21	21	Alleys

TABL. 20 (24). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wymierzono	Wpłynęło	SPECIFICATION
		Administered	Income	
		w tys. zł	in thous. zł	
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS				
Opłaty^a	2000	119604	112084	Payments^a
	2005	.	91057	
	2010	.	147758	
	2011	.	120935	
w tym za:				of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód	26235	Waste water management and protection of waters
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	42378	Protection of ambient air and climate
Gospodarkę odpadami	49907	Waste management
Kary^b za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	16917	3205	Fines^b for not meeting environmental protection norms
	2005	4803	608	
	2010	7536	553	
	2011	4021	293	
w tym za przekroczenie:				of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		3697	157	Norms of discharging waste water into waters and into the ground
Dopuszczalnego poziomu dźwięku		70,2	26,8	Permissible sound level
OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH^c AGRICULTURAL AND FORESTRY LAND PROTECTION^c				
O G Ó Ł E M — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	2778	3298	T O T A L — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	6916	7089	
	2010	5027	6674	
	2011	7162	6399	
Roczne		6620	6022	Annual
Jednorazowe należności		316	245	One-time payments
Roczne podwyższone		214	-	Annual increased
Inne		11,2	133	Others

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. b W zakresie wymierzonych kar dane Inspekcji Ochrony Środowiska. c Do 2010 r. Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. b In regard to inflicted fines data of the Inspectorate for Environmental Protection. c Until 2010 - the Agricultural Land Protection Fund.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the agricultural and forestry land protection — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (25). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
			w tys. zł	w odsetkach	
			in thous. zł	in percent	
O G Ó Ł E M	93772	129065	76882	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	9196	1996	-	-	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	49807	78353	54845	71,3	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	10588	17905	5826	7,6	Waste management
Pozostałe	24182	30811	16210	21,1	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 22 (26). **NAKŁADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	435547	575275	602845	795861	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	101884	115669	82047	143823	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	29783	14686	8683	45847	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	264231	342169	466579	531422	Waste water management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	51327	103617	137227	75944	municipal waste water treatment sewerage system for the
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe ...	183898	217645	317158	431426	transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych ..	59830	91997	26332	72643	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	2034	1194	12000	4253	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów.....	86,5	881	9724	2143	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	52714	31473	2050	21244	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	3263	5048	2720	2749	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	-	-	-	464,0	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	4608	11521	9459	1533	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna.....	165206	303940	433401	596095	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	53068	55342	102844	129640	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	11647	11582	19904	13698	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	22862	185529	171149	224004	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków.....	44833	37226	55811	131446	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	32794	14261	83693	97306	Flood embankments and pump stations

^a Nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a These outlays are included also in investment outlays in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 23 (27). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych.....	1017	177979	397	100	<i>particulates</i>
gazowych.....	1326	-	-	-	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki.....	535,5	606,0	622,7	574,1	<i>waste water</i>
wody opadowe.....	21,2	15,5	23,8	21,2	<i>waste water basins</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty.....	25	8	3	3	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne.....	21	8	3	3	<i>of which municipal</i>
mechaniczne.....	4	3	2	-	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych).....	16	4	1	3	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	5	1	-	-	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d.....	25715	7650	3572	3621	<i>capacity of treatment plants in m³/24 h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych.....	19715	7650	2852	3621	<i>of which municipal</i>
mechanicznych.....	4790	4082	480	928	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych).....	12388	2070	2372	2693	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	8537	1498	720	-	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty.....	6	1	-	3	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d.....	6779	32	-	2900	<i>capacity in m³/24 h</i>
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty.....	1	-	1	-	<i>facilities</i>
wydajność w t/r.....	6500	-	556	-	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty.....	6	-	-	-	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha.....	16,9	1,0	-	-	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r.....	24985	4727	-	-	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r.....	504300	2058	-	-	<i>Capacity of waste utilization systems^b in t/y</i>

a Bez chemicznych. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

a Excluding chemical. b Excluding municipal waste.

TABL. 23 (27). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d....	21196	9959	2907	13056	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d.....	9931	1448	17771	236	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km.....	578,0	230,1	388,7	369,9	Water-line system in km
Regulacja i zabudowa rzek i potoków ^d w km.....	6,8	95,3	120,6	213,0	Regulation and management of rivers and streams ^d in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km.....	7,2	6,9	26,5	96,5	Flood embankments in km

c Bez ujęć w energetyce zawodowej. d Łącznie z zabudową potoków górskich.

c Excluding water intakes in the power industry. d Including management of mountain streams.

TABL.24 (28). **NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKĘ WODNĄ NA WSI**
INVESTMENT OUTLAYS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN RURAL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wodociągi zbiorowe Collective water-line systems	Kanalizacja zbiorcza Collective sewerage systems	Oczyszczalnie ścieków zbiorcze Collective waste water treatment plants	Indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków ^a Individual waste water treatment plants in rural areas ^a	Składowiska odpadów Landfill sites	SPECIFICATION
Nakłady inwestycyjne w tys. zł						Investment outlays in thous. zł
2004	40173	107351	15721	3563	6180	
2005	22964	131309	44171	1810	5690	
2010	63354	164948	58472	9668	4768	
2011	89756	380137	78690	15818	3292	
ze środków:						funds from:
budżetu państwa	1729	442	-	1303	365	state budget
samorządów gmin	44244	156372	35191	4565	258	local self-governments
mieszkańców wsi	8264	5610	14	3750	-	rural residents
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	5365	47189	7138	1122	-	funds of environmental protection and water management
w tym pożyczki	5280	43750	6587	1067	0,0	of which loans
funduszy strukturalnych Unii Europejskiej	22862	156958	32733	5079	1681	structural funds of the European Union
innych ^b	7293	13566	3615	-	988	others ^b

a Urządzenia do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych nie odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, budowane dla gospodarstwa rolnego (jednego lub kilku), domowego, obiektu usługowego lub użyteczności publicznej, itp., o przepustowości nie przekraczającej 5 m³/dobę lub 25 RLM. b M.in.: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Nieruchomości Rolnych, RPWiK, RZGW, Ekofundusz.

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Devices for treatment of living and farming waste water not discharged to the collective sewerage system, built for farm (one or several), household, service or public facility, etc., with the capacity not exceeding 5 m³/24h or 25 ENI. b I.a.: Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund, Agricultural Property Agency, RPWiK, RZGW, Ecofund.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2011, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier administrative division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. The term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristics of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2011, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by occupational groups is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

1) **State administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - principle and central institutions (e.g., Chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspect-orates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary entities);

- b) terenowe organy administracji rządowej ze-
spolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki po-
mocniczej działalności usługowej (np. inspek-
toraty: inspekcji handlowej, nadzoru budow-
lanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony
środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa
oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria
oświaty);
- c) niektóre agencje państwowe (np. Agencję
Rezerw Materiałowych, Polską Agencję
Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009
r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji
Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze ad-
ministracji państwowej wraz z oddziałami
regionalnymi.
- 2) Do **administracji samorządu terytorialnego**
zalicza się:
- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej dzia-
łalności usługowej (np. jednostki usług
komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jed-
nostki pomocniczej działalności usługowej
(np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-karto-
graficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki
pomocniczej działalności usługowej (np.
urzędy pracy, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie
i wojewódzkie samorządowe jednostki or-
ganizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy me-
lioracji i urzędów wodnych oraz od 2009 r.
zarządy dróg).
- 3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są
organami właściwymi do rozpatrywania m.in.
odwołań od decyzji, zażeń na postanowienia
jednostek samorządu terytorialnego.
5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w ad-
ministracji państwowej nie uwzględniają wyna-
grodeń osób zatrudnionych w placówkach za-
granicznych.
- b) *territorial organs of combined government
administration: voivodship offices, auxiliary
service entities (e.g., inspectorates of:
trade, construction supervision, veterinary,
pharmaceutical, environmental protection,
plant protection and seed production as
well as monument preservation offices and
school superintendent's offices);*
- c) *some state agencies (e.g., Material Re-
serves Agency, Polish Agency for Enter-
prise Development and since 2009 Agency
for Restructuring and Modernisation of Ag-
riculture) and auxiliary entities of state ad-
ministration with regional units.*
- 2) **Local self-government administration** com-
prises:
- a) *gminas and cities with powiat status:*
- *gmina offices and auxiliary service enti-
ties (e.g., municipal service entities and
since 2009 public road boards),*
 - *offices of cities with powiat status and
auxiliary service entities (e.g., geodetic
and cartographic documentation centres
and since 2009 public road boards);*
- b) *powiats, i.e., powiat starost offices and aux-
iliary service entities (e.g., labour offices,
public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voi-
vodship self-government organizational en-
tities (e.g., labour offices, drainage and wa-
ter facility boards and since 2009 public
road boards).*
- 3) **Self-government appeal councils** are bodies
competent for examining, *inter alia*, appeals
against concluding decisions, complaints against
procedural decisions of entities of territorial self-
government.
5. *Data concerning average wages and salaries
in the state administration do not include wages
and salaries of persons employed in entities
abroad.*

TABL. 1 (29). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

*ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powiaty	19	19	19	19	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	3	3	3	3	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	182	182	182	182	<i>Gminas</i>
miejskie	16	15	14	14	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	39	40	46	47	<i>urban-rural</i>
wiejskie	127	127	122	121	<i>rural</i>
Miasta	55	55	60	61	<i>Towns</i>

TABL. 2 (30). **GMINY W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

*GMINAS IN 2011**As of 31 XII*

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>								
		poniżej <i>below</i> 5,0 km ²	5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	182^a	-	2	37	89	43	6	3	1	1
Poniżej 2500..... <i>Below</i>	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
2500— 4999	14	-	-	10	3	-	1	-	-	-
5000— 7499	34	-	1	11	18	3	-	-	1	-
7500— 9999	42	-	-	8	27	7	-	-	-	-
10000— 14999	39	-	-	3	25	11	-	-	-	-
15000— 19999	19	-	1	1	5	10	1	1	-	-
20000— 39999	23	-	-	3	7	9	2	2	-	-
40000— 99999	8	-	-	1	2	3	2	-	-	-
100000—199999	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1

a W tym 3 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 3 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (31). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2011

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPU- LATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	
OGÓŁEM..... TOTAL	22	-	2	-	6	10	3	1	-
Poniżej 50000..... <i>Below</i>	1	-	-	-	1	-	-	-	-
50000— 74999.....	3	-	-	-	1	2	-	-	-
75000— 99999.....	3	-	1	-	-	2	-	-	-
100000— 149999.....	8	-	1	-	2	5	-	-	-
150000— 199999.....	4	-	-	-	1	1	2	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	3	-	-	-	1	-	1	1	-

TABL. 4 (32). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM.....	2860	91	447	39	TOTAL
W tym kobiety	665	20	72	8	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
29 lat i mniej.....	104	6	6	2	29 and less
30—39	352	16	52	2	30—39
40—59	1860	49	313	27	40—59
60 lat i więcej	544	20	76	8	60 and more

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.^a *Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.*

TABL. 4 (32).

**RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2011 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2011 (cont.)**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

**WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL**

Wyższe	915	72	340	36	Tertiary
Policealne	82	3	4	-	Post-secondary
Średnie	1077	12	88	3	Secondary
Zasadnicze zawodowe	705	4	15	-	Basic vocational
Gimnazjalne	1	-	-	-	Lower secondary
Podstawowe i pozostałe	80	-	-	-	Primary and others

**WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^b
BY OCCUPATIONAL GROUPS^b**

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kie- rownicy	184	18	158	29	Public government repre- sentatives, senior officials and managers
Specjaliści	610	55	161	8	Professionals
Technicy i inny średni personel	421	8	27	-	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	216	1	37	-	Clerks
Pracownicy usług i sprzedawcy	272	2	30	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	481	-	17	2	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy	307	1	3	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	162	1	6	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	95	-	1	-	Elementary occupations
Siły zbrojne	10	1	-	-	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani ^c	102	4	7	-	Others unclassified ^d

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. b Emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę. c Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. b Retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement. d Unemployed, not working and studying.

TABL. 5 (33). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2010	2011	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
OGÓŁEM	25441	26175	29539	29412	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	10316	10649	10400	10501	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	15062	15463	19058	18829	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu ..	11122	11116	12814	12308	gminas and cities with powiat status
powiaty	3335	3515	4308	4589	powiats
województwo	605	832	1936	1932	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł					
OGÓŁEM	2728,21	2844,94	3837,89	3973,87	TOTAL
w tym:					of which:
Administracja państwowa	2968,96	3087,46	4118,08	4220,49	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2554,00	2668,86	3674,52	3825,55	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu ..	2677,39	2823,39	3752,55	3934,32	gminas and cities with powiat status
powiaty	2093,22	2155,98	3267,39	3337,33	powiats
województwo	2825,66	2771,28	4063,97	4290,21	voivodship

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne” ust. 3 na str. 168.

a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 168.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji, sądownictwa oraz straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2007, Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo kwalifikowane - zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. - jest to zbrodnia lub występki ścigane z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęte oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniu wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

6. **Pożary** są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police, courts of law and fire department.

2. Data concerning ascertained crimes and adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws, No 111, item 765, with later amendments) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceeding was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

6. **Fires** are out-of-control burning processes in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and laws

i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

7. Podziału pożarów według rodzaju obiektu, miejscowych zagrożeń według rodzaju stwarzanego przez nie zagrożenia oraz przypuszczalnych przyczyn pożarów dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 XII 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego – Załącznik nr 3 Instrukcja w sprawie zasad sporządzania i obiegu dokumentacji zdarzeń (Dz. U. Nr 111, poz. 1311).

of nature, creating threat to life, environment or property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

7. Division of fires by type of object, local threats by type of threat created by them and presumed causes of fires was completed in accordance with the decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 29 XII 1999, on rules of organization of the national system of rescue and fire extinguishing - Enclosure No. 3 Regulations on rules of preparation and circulation of the documentation of events (Journal of Laws No. 111, item 1311).

TABL. 1 (34).

**PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG
RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**

*ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN
COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	95672	115179	94302	98443	T O T A L
miasta	79652	91916	73186	75771	urban areas
wieś	16020	23263	21116	22672	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	2701	2215	2303	2028	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo — art. 148 kk.....	59	44	42	40	homicide — Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	1493	1004	1128	986	damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bóje lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	1060	1015	878	826	participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	1623	10329	9391	9279	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk ^b	x	9018	8202	8154	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	2765	3119	3771	3245	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		256	531	443	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie — art. 197 kk.....	211	118	331	136	of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece.....	3354	2373	2620	2422	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk.....	.	1636	1429	1437	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej ..	188	348	1195	1147	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	1084	2024	2838	2921	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk.....	230	271	504	438	infringing bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk.....	263	452	522	490	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk.....	473	813	1249	1262	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk ^c	471	566	712	corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 88. b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r. c Artykuły 250a, 296a i 296b dodane przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1061), z mocą obowiązującą od 1 VII 2003 r.

a See general notes, item 2 and 3 on page 88. b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000. c Articles 250a, 296a and 296b added by the Law on Amending the Criminal Code and some other laws, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061), valid since 1 VII 2003.

TABL. 1 (34).

**PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG
RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a (dok.)**

*ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN
COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	624	1574	1782	1805	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu.....	178	379	337	535	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów...	6393	10245	5604	4896	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu	70482	68889	50674	55296	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 kk	22242	25771	17728	18532	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	4390	3114	1032	848	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	1338	896	306	270	<i>wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 kk....	26650	19708	9770	9627	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 kk.....	4659	4092	2213	1671	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza — art. 281 kk.....		167	117	110	<i>theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk		888	1553	1718	<i>criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo — art. 286 i 287 kk	4493	7403	9189	13074	<i>fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	1198	630	825	840	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.....	.	929	970	769	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 70, poz. 473, z późniejszymi zmianami)	255	133	505	<i>on Sobriety and Alcohol Education — (uniform text Journal of Laws 2007 No. 70, item 473, with later amendments)</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst Dz. U. 2006 Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami)	547	557	445	<i>on Copyright and Related Laws — (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631, with later amendments)</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późniejszymi zmianami).....	1304	9718	7211	8237	<i>on Fighting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485, with later amendments)</i>
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami)	142	159	569	<i>Treasury crimes — Treasury Penal Code (uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765, with later amendments)</i>
w tym akcyza	39	31	19	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 88.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 88.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

TABL. 2 (35).

**WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
STWIERDZONYCH^a PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ**
**RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a
BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM.....	43,8	53,7	66,1	68,1	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	80,2	79,1	84,1	84,3	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo — art. 148 kk.....	89,8	97,8	81,0	97,6	homicide — Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	88,8	86,1	87,4	89,0	damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	67,5	70,8	77,0	77,4	participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	83,4	98,4	98,8	98,9	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk ^b	x	100,0	100,0	100,0	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania.....	89,5	90,6	94,8	93,6	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		82,9	90,1	89,0	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie — art. 197 kk.....	89,1	75,6	92,6	87,0	of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece.....	100,0	99,7	100,0	100,0	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk.....	.	99,9	100,0	100,0	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej ..	98,9	98,3	98,9	98,3	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	99,3	99,1	99,4	99,5	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	99,1	97,8	99,0	100,0	infringing bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	98,9	99,6	99,6	99,4	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk.....	99,8	99,8	99,7	99,4	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne — art. 228 — 231, 250a, 296a i 296b kk ^c	98,7	99,3	99,4	corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 88. b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r. c Artykuły 250a, 296a i 296b dodane przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1061), z mocą obowiązującą od 1 VII 2003 r.

a See general notes, item 2 and 3 on page 88. b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000. c Articles 250a, 296a and 296b added by the Law on Amending the Criminal Code and some other laws, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061), valid since 1 VII 2003.

TABL. 2 (35).

**WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
STWIERDZONYCH^a PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ (dok.)**
**RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a
BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w %		in %		
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	99,0	99,0	98,9	98,7	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu.....	79,3	85,8	81,6	88,6	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów ...	72,5	80,9	83,1	79,0	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu	29,7	29,1	43,2	49,1	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 kk	14,0	13,9	22,6	25,8	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	7,3	7,8	11,0	19,1	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	11,5	8,6	24,5	33,8	<i>wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 kk	16,1	14,5	21,8	27,6	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 kk	56,4	41,2	66,5	63,7	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza — art. 281 kk		54,1	67,8	73,6	<i>theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk		96,3	99,4	99,2	<i>criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo — art. 286 i 287 kk	84,5	80,8	84,9	90,0	<i>fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	95,9	93,5	94,6	96,2	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.....	.	8,5	18,2	6,2	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 70, poz. 473, z późniejszymi zmianami)	95,3	94,0	98,8	<i>on Sobriety and Alcohol Education — (uniform text Journal of Laws 2007 No. 70, item 473, with later amendments)</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst Dz. U. 2006 Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami)	97,1	96,8	91,9	<i>on Copyright and Related Laws — (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631, with later amendments)</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późniejszymi zmianami).....	98,4	98,7	98,1	98,5	<i>on Fighting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485, with later amendments)</i>
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami)	100,0	99,4	99,8	<i>Treasury crimes — Treasury Penal Code (uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765, with later amendments)</i>
w tym akcyza	100,0	96,8	100,0	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 88.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 88.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

TABL. 3 (36). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
*ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	12477	29381	26064	25186	T O T A L
W tym mężczyźni.....	11515	26935	23937	23065	<i>Of which men</i>
W tym rodzaje przestępstw:					Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1258	2751	2449	2401	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo — art. 148 kk.....	21	26	33	27	<i>homicide — Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu — art. 156, 157, 158 i 159 kk.....	1070	1571	1181	1101	<i>damage to health, participation in violence or assault — Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komu- nikacji	9106	8030	7936	<i>Against safety in transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nie- trzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	8286	7394	7354	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumie- nia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	565	994	832	743	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie — art. 197 kk.....	34	55	34	45	<i>of which rape — Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece.....	2148	1720	2122	1924	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk.....	876	1090	1059	984	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu.....	5385	9418	7447	7601	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 kk.....	1032	2444	2317	2273	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 kk.	1652	1330	831	960	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 kk.....	565	811	440	407	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (37). **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
LICZBA ZDARZEŃ	20945	28770	61594	37487	NUMBER OF EVENTS
Pożary	7205	10962	10483	12765	<i>Fires</i>
Miejscowe zagrożenia ^a	12854	16754	49441	23148	<i>Local threats^a</i>
Alarmy fałszywe	886	1054	1670	1574	<i>False alarms</i>

^a Kłęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia.
a Natural disasters, catastrophes, accidents, failures and other threats to life and property.

TABL. 4 (37). **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ (dok.)**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Pożary według rodzaju obiektu:					Fires by type of object:
Obiekty użyteczności publicznej	194	198	203	205	General purpose public buildings
Obiekty mieszkalne	1471	1092	1931	1921	Residential buildings
Obiekty produkcyjne	149	138	160	170	Manufacturing facilities
Obiekty magazynowe	76	85	76	82	Warehouse facilities
Środki transportu	492	531	665	658	Transport equipment
Lasy	301	243	115	210	Forests
Uprawy ^b	1377	2641	3429	4235	Crops ^b
Inne ^c	3145	6034	3904	5284	Others ^c
Miejscowe zagrożenia według wybranych rodzajów stwarzanego przez nie zagrożenia:					Local threats by selected types of threat created by them:
Silne wiatry	499	1735	1478	Strong winds
Przybory wód	559	7262	250	Water rise
Opady śniegu	410	1761	71	Snow precipitation
Opady deszczu	827	23064	1769	Rain precipitation
W komunikacji drogowej	4228	6161	6144	In road transportation
Straty materialne ogółem ^d w tys. zł	99277	154139	458895	324274	Total of material losses ^d in thous. zł
w tym budynki	18172	23233	93062	36784	of which buildings
Ratownicy ^e biorący udział w akcjach ratowniczych	137486	185719	413982	277316	Rescue personnel ^e participating in rescue operations
pożary	70936	95999	97609	120252	fires
miejscowe zagrożenia	66550	89720	316373	157064	local threats
Wypadki ^f z ludźmi	3182	3694	3877	4696	Casualties ^f
w tym przy pożarach	195	248	265	259	of which during fires
ofiary śmiertelne	261	274	218	270	fatalities
ranni i poparzeni	2921	3420	3659	4426	injured and burn victims
w tym ratownicy ^e	56	44	40	37	of which rescue personnel ^e
Wybrane przypuszczalne przyczyny pożarów:					Selected presumed fire causes:
Podpalenia	3118	5630	3991	5765	Arsons
Nieostrożność	1892	2443	2471	2756	Carelessness
Zły stan urządzeń:					Bad condition of devices:
elektrycznych i mechanicznych	387	448	482	432	electric and mechanic
ogrzewczo - kominowych	90	124	348	181	heating - chimney's
Samozapalenia	24	17	98	31	Self-setting fires
Wylądowania atmosferyczne	86	43	65	64	Statics

b łącznie z budynkami inwentarskimi i gospodarczymi, maszynami rolniczymi. c Pożary np.: śmietników, wysypisk, kanałów wentylacyjnych, garaży wolnostojących, traw. d Według szacunków przeprowadzonych bezpośrednio po akcji ratowniczej, w cenach bieżących. e Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych. f Podczas akcji ratowniczych.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie.

b Including livestock and farm buildings, agricultural machinery. c For example fires of: the bins, dumps, ventilation channels, detached garages, grasses. d According to estimation conducted immediately after rescue operation, in current prices. e Of the State Fire Service and Volunteer Fire Services. f During rescue operations.

Source: data of the Voivodship State Fire Service Headquarters in Kraków.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
- 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. - ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji) - o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL - Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego - o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych - o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach;
 - 5) wyników badania GUS dotyczącego stanu i struktury ludności zameldowanej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. - ponad 2 miesiące). Badanie to jest prowadzone cyklicznie według stanu w dniu 31 XII każdego roku.

U w a g a. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 1999-2009 opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
- 1) *the balances of the size and structure of the **population (actually living in a gmina)**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:*
 - a) *changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,*
 - b) *the difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 - above 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;*
 - 2) *the registers of the Ministry of the Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of the Interior and Administration) on internal and international migration of the population for permanent residence (since 2006 the source of these data is PESEL register - Common Electronic System of Population Register);*
 - 3) *documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;*
 - 4) *documentation of regional courts - regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces;*
 - 5) *results of CSO surveys concerning the size and structure of the population registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 above 2 months). This survey is conducted cyclically as of 31 XII each year.*

N o t e. Data about population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) for 1999-2009 were prepared assuming the number of population balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002 and since 2010 of the Population and Housing Census 2011.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się mężczyzn w wieku 18-64 lata i kobiety w wieku 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni w wieku 45-64 lata i kobiety w wieku 45-59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

3. Stan cywilny faktyczny został określony wtórnie na podstawie: stanu cywilnego prawnego, charakteru związku, w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z reprezentantem gospodarstwa domowego, oraz wzajemnych powiązań między osobami spisany.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler/panna,
- żonaty/zamężna – w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner/partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe – bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec/wdowa,
- rozwiedziony/rozwiedziona,
- separowany/separowana – dotyczy osób:
 - pozostających w separacji prawnej i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami,
 - o stanie cywilnym prawnym żonaty/zamężna – niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami.

4. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Badaniem poziomu wykształcenia objęto osoby w wieku 13 lat i więcej.

W 2011 roku zastosowano następującą klasyfikację poziomów wykształcenia: wyższe, policealne, średnie (zawodowe i ogólnokształcące), zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe ukończone, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.

5. Kraj urodzenia (miejsce urodzenia) — zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami kraj urodzenia należało podać biorąc pod uwagę granice państw aktualne w momencie spisu, a nie

2. The **working age population** refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. **De facto marital status** of persons has been defined as derivative, based on the: legal marital status, relationships character the given person lives in, i.e. based on information in the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.

The following categories of de facto marital status has been defined:

- single,
- married - in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,
- cohabitant (partner) (living in the same household - irrespective of their legal marital status),
- widowed,
- divorced,
- separated - it is related to persons:
 - remaining in a legal separation and not creating relationships (cohabitations) with other persons,
 - legally married but not creating a marriage and not creating relationships (cohabitations) with other persons.

4. Education level of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the education system in force. The basis for recognizing education level was a certificate (diploma) obtained upon graduation of the appropriate school.

The survey of educational level encompassed persons at the age of 13 and more.

In 2011 the following classification of educational level has been used: higher, post-secondary, secondary (vocational and general), basic vocational, lower secondary, completed primary, incomplete primary and without school education.

5. Country of birth (place of birth) — in accordance with international recommendations the country of birth should be given taking into consideration the state borders that are actual at the

w momencie urodzenia osoby. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte w związku z koniecznością zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

6. Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego obywatelstwa.

Osoba mająca obywatelstwo polskie i inne jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski - nie jest cudzoziemcem.

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpamiętnowcy są zaliczani do cudzoziemców).

7. Narodowość – przynależność narodowa lub etniczna - jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. umożliwiono mieszkańcom Polski wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych.

8. Podziału ludności według głównego źródła utrzymania dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów - uzyskiwanego w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu (tj. dla 2002 r. - 20 V, a dla 2011 r. - 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób w momencie spisu.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- **posiadających własne źródła utrzymania**, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu oraz pozostałych źródeł dochodów osobno nie wymienionych,
- **utrzymywanych**, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z pracy** zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie

moment of Census, and not those at the moment of person's birth. Such solution was adopted in relation to the necessity to ensure comparability, and first of all in order to avoid doubling of data on the international scale.

6. Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality. A person may have one, two or more additional citizenships. It is possible that a person has not any citizenship, i.e. stateless.

The person having Polish and other additional citizenship — in Poland always is a person with Polish citizenship — not an alien.

Alien is every person, which does not possess Polish citizenship, regardless of the fact of having or not the citizenship(s) of other country.

Stateless person is a person not having any citizenship(s) (a stateless person is counting as an alien).

7. Nationality – national or ethnic identity – is a declared (based on a subjective impression) individual feature of each person expressing his/her emotional or cultural relationship, or the one following from his/her parents' origin, to a specific nation or ethnic community.

8. Division of population according to the main source of maintenance was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes - obtained within one year (12 months) before the moment of census (i.e. for 2002 - 20 V and for 2011 - 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these people in the moment of the national censuses.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

- **persons having own sources of maintenance**, i.e. people earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent and the other sources of income not elsewhere specified,
- **persons maintained (dependents)**, i.e. people, who remain maintained by other persons with own source of income.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, com-mission

stosunku pracy (umowy o pracę, umowy-zlecenia, o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz ducho-wnych.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Do ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł zaliczono osoby otrzymujące: emeryturę łącznie z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych w 2011 r., rentę (z tytułu niezdolności do pracy, rodzinną i socjalną) łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym, zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie i zasiłek przedemerytalny, zasiłek pomocy społecznej dla osób, które nie mają żadnych dochodów lub mają dochody niewystarczające.

Do ludności utrzymującej się z dochodów z własności zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych w 2011 r. zaliczono osoby otrzymujące m.in. świadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

9. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa - według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwo- dy - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą,

contracts, postings, appointments), outworkers, clergy were considered as persons maintained incomes from paid employment.

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private agriculture holdings and plots as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including so rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance, who receive: retirement pay including structural pension for farmers in 2011, pension (resulting from an inability to work, family and social pensions) including rehabilitation benefit, unemployment benefit, pre-retirement benefits, social assistance benefits for people, who do not have any incomes or have insufficient incomes.

Population, which earns its living from incomes from property, included persons, who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population, which earns its living from the other sources of income not elsewhere specified in 2011 includes persons who receive: i.a. family allowances (including family benefit and supplements to the family benefit, nursing benefit), alimonies and scholarships.

9. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages - according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in case when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations - according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is used; in case of concerted petition of both persons - the husband's place of residence is used);
- divorces - according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is

przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);

- urodzenia - według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony - według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Instytucja separacji została wprowadzona na mocy ustawy z dnia 21 maja 1999 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 532), od 16 XII 1999 roku.

Orzeczenie separacji ma skutki takie jak rozwiązanie małżeństwa przez rozwód z dwoma wyjątkami:

- małżonek pozostający w separacji nie może zawrzeć małżeństwa,
- na zgodne żądanie małżonków sąd orzeka o zniesieniu separacji.

Oprócz **separacji** orzeczonych w 2011 roku w województwie wystąpiło 20 przypadków **zniesienia separacji** - 2 w podregionie krakowskim, 8 w podregionie m. Kraków, 3 w podregionie nowosądeckim, 5 w podregionie oświęcimskim i 2 w podregionie tarnowskim.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

used);

- *births - according to the mother's place of permanent residence;*
- *deaths - according to the place of permanent residence of the deceased.*

The data on **marriages** refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) marriages subordinate to the internal law of the Church or the Religious Association are also registered in the civil status offices. Marriages contracted in this form are subordinate to the Polish law and induce the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in ten Churches and the Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

The **institution of separation** is introduced according to the law dated 21 May 1999 (Journal of Laws No. 52, item 532), since 16 XII 1999.

The separation induces similar consequences as the dissolution of a marriage by divorce with two exceptions:

- *spouse living in separation cannot contract a marriage,*
- *on concerted demand of spouses the court adjudicates the annulment of separation.*

Apart from **separations** adjudicated in 2011 in voivodship 20 annulments of separation occurred - 2 in the Krakowski subregion, 8 in the subregion of the city of Kraków, 3 in the Nowosądecki subregion, 5 in the Oświęcimski subregion and 2 in the Tarnowski subregion.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over - to the group 45-49.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotnością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

10. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

11. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

12. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

13. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. - zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. - faktycznie zamieszkałej.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming that age specific fertility rates for this period are constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

10. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

11. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registrations for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

12. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

13. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- to 2009 - registered for permanent residence,
- since 2010 - de facto population (population actually residing).

TABL. 1 (38). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010 ^a	2011	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M.....	3215245	3262939	3330942	3340876	T O T A L
mężczyźni.....	1561279	1582964	1616616	1621458	males
kobiety.....	1653966	1679975	1714326	1719418	females
Miasta.....	1625787	1621219	1641953	1641480	Urban areas
Wieś.....	1589458	1641720	1688989	1699396	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M.....	3222426	3266187	3336699	3346796	T O T A L
mężczyźni.....	1564947	1584312	1619403	1624055	males
kobiety.....	1657479	1681875	1717296	1722741	females
miasta.....	1628996	1619398	1641920	1641853	urban areas
wieś.....	1593430	1646789	1694779	1704943	rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn.....	106	106	106	106	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności.....	50,6	49,6	49,2	49,1	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej.....	213	215	220	220	Population per 1 km ² of total area

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25

a See general notes to the Yearbook item 12 on page 25.

TABL. 2 (39). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

W I E K A G E	2000	2005	2010 ^a	2011					
				ogółem grand total	w tym męż- czyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym męż- czyźni of which males	razem total	w tym męż- czyźni of which males
O G Ó Ł E M.....	3222426	3266187	3336699	3346796	1624055	1641853	777003	1704943	847052
T O T A L									
0—2 lata.....	106408	96216	116099	113215	58284	51369	26458	61846	31826
3—6.....	157165	137476	136858	143241	73157	63148	32273	80093	40884
7—12.....	283843	238061	208104	204350	104697	83688	43036	120662	61661
13—15.....	157799	142836	116213	112886	57706	44657	22746	68229	34960
16—18.....	171254	149702	132179	126104	64311	51148	25978	74956	38333
19—24.....	330253	342761	311236	303363	154443	140864	70730	162499	83713
25—29.....	238517	270194	285396	286052	143891	145498	72117	140554	71774
30—34.....	212505	240138	271127	273246	137850	141550	70775	131696	67075
35—39.....	216113	212491	239987	248065	124475	123134	61114	124931	63361
40—44.....	240735	215142	211860	214677	108406	100237	49683	114440	58723
45—49.....	234146	238116	213833	211290	106193	98543	47636	112747	58557
50—54.....	195677	229218	235692	231234	114516	116584	54416	114650	60100
55—59.....	134452	189259	223775	225935	109101	124993	57102	100942	51999
60—64.....	144578	128038	181313	190828	88455	107852	47832	82976	40623
65—69.....	137869	133833	118782	125821	55502	71573	30931	54248	24571
70—74.....	114416	121392	119307	115083	47442	61547	24827	53536	22615
75—79.....	80793	93817	101116	101642	38525	53493	19947	48149	18578
80—84.....	65903	87497	69281	72344	24426	37438	12817	34906	11609
85—89.....			33967	35687	9900	18371	5156	17316	4744
90—94.....			8271	9497	2324	4902	1184	4595	1140
95—99.....			2004	1913	392	1055	210	858	182
100 lat i więcej and more			299	323	59	209	35	114	24

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a See general notes to the Yearbook item 12 on page 25.

TABL. 3 (40).

LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010 ^a	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	3222426	3266187	3336699	3346796	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	819752	713620	663462	655918	Pre-working age
mężczyźni	419557	365282	339555	335823	males
kobiety	400195	348338	323907	320095	females
Miasta	359902	299320	279009	276176	Urban areas
mężczyźni	184022	153148	142770	141499	males
kobiety	175880	146172	136239	134677	females
Wieś	459850	414300	384453	379742	Rural areas
mężczyźni	235535	212134	196785	194324	males
kobiety	224315	202166	187668	185418	females
W wieku produkcyjnym	1924517	2046573	2122614	2126195	Working age
mężczyźni	993361	1051423	1105301	1109662	males
kobiety	931156	995150	1017313	1016533	females
Miasta	1026164	1057633	1063768	1057069	Urban areas
mężczyźni	514112	529458	542186	540397	males
kobiety	512052	528175	521582	516672	females
Wieś	898353	988940	1058846	1069126	Rural areas
mężczyźni	479249	521965	563115	569265	males
kobiety	419104	466975	495731	499861	females
W wieku poprodukcyjnym	478157	505994	550623	564683	Post-working age
mężczyźni	152029	167607	174547	178570	males
kobiety	326128	338387	376076	386113	females
Miasta	242930	262445	299143	308608	Urban areas
mężczyźni	74923	84345	92277	95107	males
kobiety	168007	178100	206866	213501	females
Wieś	235227	243549	251480	256075	Rural areas
mężczyźni	77106	83262	82270	83463	males
kobiety	158121	160287	169210	172612	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	67	60	57	57	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	57	51	47	46	Males
Kobiety	78	69	69	69	Females

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a See general notes to the Yearbook item 12 on page 25.

TABL. 4 (41). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM..... 2000	55	1628996	50,6
TOTAL 2005	55	1619398	49,6
2010 ^a	60	1641920	49,2
2011	61	1641853	49,1
Poniżej 2000..... Below	2	3309	0,1
2000— 4999	16	55057	1,6
5000— 9999	15	105225	3,1
10000— 19999	14	197746	5,9
20000— 49999	11	323461	9,7
50000— 99999	1	84325	2,5
100000—199999	1	113593	3,4
200000 i więcej	1	759137	22,7
and more			

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a See general notes to the Yearbook item 12 on page 25.

TABL. 5 (42). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM..... 2000	166	1593430	49,4
TOTAL 2005	167	1646789	50,4
2010 ^b	168	1694779	50,8
2011	168	1704943	50,9
Poniżej 2000..... Below	1	1473	0,0
2000— 4999	19	75293	2,2
5000— 6999	30	182856	5,5
7000— 9999	55	465000	13,9
10000— 19999	52	709469	21,2
20000 i więcej	11	270852	8,1
and more			

a Wiejskie i miejsko-wiejskie. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a Rural and urban-rural gminas. b See general notes to the Yearbook item 12 on page 25.

TABL. 6 (43). **LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO^a**
POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a

STAN CYWILNY FAKTYCZNY	20 V 2002		31 III 2011		DE FACTO MARITAL STATUS
	w tysiącach <i>in thousands</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w tysiącach <i>in thousands</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	
Mężczyźni	1249,5	100,0	1345,2	100,0	Males
Kawalerowie	427,8	34,3	457,6	34,0	Single
Żonaci	736,4	58,9	774,0	57,5	Married
Partnerzy	8,8	0,7	20,6	1,5	Cohabitant
Wdowcy	34,1	2,7	38,4	2,9	Widowed
Rozwiedzeni	21,4	1,7	32,1	2,4	Divorced
Separowani	9,8	0,8	6,7	0,5	Separated
Nieustalony	11,2	0,9	15,8	1,2	Unknown
Kobiety	1358,0	100,0	1456,2	100,0	Females
Panny	352,3	25,9	363,4	25,0	Single
Zamężne	741,7	54,6	784,9	53,9	Married
Partnerki	8,8	0,6	19,4	1,3	Cohabitant
Wdowy	193,9	14,3	207,6	14,3	Widowed
Rozwiedzione	36,5	2,7	53,0	3,6	Divorced
Separowane	13,1	1,0	9,1	0,6	Separated
Nieustalony	11,7	0,9	18,8	1,3	Unknown

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
a Results of the National Population and Housing Census.

TABL. 7 (44). **LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ^a WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
POPULATION AGED 13 AND MORE^a BY EDUCATION LEVEL

POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATION LEVEL								
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poziom wykształcenia Education level				podstawo- we nieu- kończone i bez wy- kształcenia szkolnego incomple- ted primary and without school education	Nieustalony poziom wykształ- cenia Unknown education level	
		wyższe higher	policealne ^b i średnie post seconda- ry ^b and seconda- ry	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimnazjalne i podsta- wowe ukończone lower secondary and completed primary			
		W TYSIĄCACH IN THOUSANDS						
OGÓŁEM TOTAL	20 V 2002	2707,0	272,9	844,0	679,2	782,9	85,0	43,0
	31 III 2011	2877,3	493,8	895,6	655,9	635,5	33,0	163,4
		W ODSETKACH IN PERCENT						
OGÓŁEM TOTAL	20 V 2002	100,0	10,1	31,2	25,1	28,9	3,1	1,6
	31 III 2011	100,0	17,2	31,2	22,8	22,1	1,1	5,7
Mężczyźni Males		100,0	14,8	28,3	29,3	21,0	1,1	5,6
Kobiety Females		100,0	19,3	33,7	16,7	23,1	1,3	5,9
Miasta Urban areas		100,0	24,5	35,9	17,1	15,2	0,7	6,6
Wieś Rural areas		100,0	9,7	26,3	28,5	29,1	1,6	4,8

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. b Łącznie z kolegiami.
a Results of the National Population and Housing Censuses. b Including colleges.

TABL. 8 (45). **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA**
POPULATION BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002		31 III 2011		SPECIFICATION
	ogółem w tys. total in thous.		mężczyźni males	kobiety females	
			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	3232,4	3337,5	100,0	100,0	T O T A L
Posiadający własne źródło utrzymania ^a	1921,5	2118,4	65,3	61,8	Owners own source of maintenance ^a
Dochody z pracy	1030,8	1247,6	42,9	32,2	Incomes from work
najemnej	795,6	1013,3	33,6	27,3	hired
na rachunek własny ^c	235,2	234,2	9,3	4,9	own-account workers ^c
Niezarobkowe źródło	728,3	798,1	20,3	27,4	Non-earned sources
w tym:					of witch
emerytura	378,5	563,7	13,7	19,9	retirement pay
renta	314,2	186,5	5,2	6,0	pension
zasiłki i świadczenia	35,6	47,9	1,4	1,5	benefits
Pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	160,1	69,8	2,0	2,2	Other sources of income not elsewhere specified
Na utrzymaniu	1262,8	1056,3	30,0	33,2	Maintained persons
O nieustalonym źródle utrzymania	48,3	162,8	4,7	5,0	Unknown source of maintenance

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. b Łącznie z dochodami z własności. c Łącznie z dochodami z wynajmu.

a Results of the National Population and Housing Census. b Data include incomes from owning. c Data include incomes from rent.

TABL. 9 (46). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I KRAJU URODZENIA^a**
POPULATION BY SEX AND COUNTRY BIRTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002		31 III 2011		SPECIFICATION
	ogółem total		mężczyźni males	kobiety females	
	w tys. in thous.				
O G Ó Ł E M	3232,4	3337,5	1619,8	1717,7	T O T A L
Urodzeni w Polsce	3173,1	3305,0	1604,7	1700,3	Born in Poland
Urodzeni za granicą	26,9	31,4	14,5	16,9	Born abroad
w tym:					of which:
Ukraina	9,4	8,0	3,0	5,0	Ukraine
Stany Zjednoczone	1,4	2,9	1,5	1,4	United States
Wielka Brytania	0,2	2,9	1,5	1,4	United Kingdom
Niemcy	2,8	2,9	1,4	1,5	Germany
Włochy	0,6	1,4	0,8	0,7	Italy
Białoruś	1,2	1,3	0,5	0,8	Belarus
Rosja	1,3	1,2	0,3	0,9	Russia
Nieustalone miejsce urodzenia	32.4	1.0	0.6	0.4	Place of birth unknown

a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

a Results of the National Population and Housing Census.

TABL. 10 (47). **LUDNOŚĆ Z OBYWATELSTWEM NIEPOLSKIM WEDŁUG PŁCI I KRAJU OBYWATELSTWA^a**
POPULATION WITH NON-POLISH CITIZENSHIP BY SEX AND COUNTRY CITIZENSHIP^a

KRAJ OBYWATELSTWA NIEPOLSKIEGO	20 V 2002	31 III 2011			COUNTRY OF NON-POLISH CITIZENSHIP
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females		
	w tys. in thous.				
OGÓŁEM	2,6	4,2	2,3	1,9	TOTAL
w tym:					of which:
Ukraina	0,4	0,9	0,3	0,6	Ukraine
Rosja	0,2	0,3	0,1	0,3	Russia
Niemcy	0,1	0,2	0,1	0,1	Germany
Stany Zjednoczone	0,2	0,2	0,1	0,1	United States
Austria	0,0	0,2	0,1	0,1	Austria
Białoruś	0,0	0,2	0,1	0,1	Belarus

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Results of the National Population and Housing Census.

TABL. 11 (48). **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA I OBYWATELSTWA^a**
POPULATION BY PLACE OF BIRTH AND CITIZENSHIP^a

OBYWATELSTWO CITIZENSHIP	20 V 2002				31 III 2011			
	ogółem total	urodzeni w Polsce born in Poland	urodzeni za gra- nicą born abroad	nieusta- lone miejsce urodzenia place of birth unknown	ogółem total	urodzeni w Polsce born in Poland	urodzeni za gra- nicą born abroad	nieusta- lone miejsce urodzenia place of birth unknown
	w tys. in thous.							
OGÓŁEM	3232,4	3173,1	26,9	32,4	3337,5	3305,0	31,4	1,0
TOTAL								
Obywatelstwo polskie	3194,8	3169,0	24,8	1,1	3332,6	3304,3	27,8	0,5
Polish citizenship								
Obywatelstwo niepolskie	2,6	0,5	2,1	0,0	4,2	0,6	3,5	0,0
Non-Polish citizenship								
Obywatelstwo nieustalone	35,0	3,6	0,1	31,3	0,6	0,0	0,0	0,5
Citizenship unknown								

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Results of the National Population and Housing Census.

TABL. 12 (49). **LUDNOŚĆ WEDŁUG STRUKTURY IDENTYFIKACJI NARODOWO-
-ETNICZNYCH W 2011 R.^a**
POPULATION BY STRUCTURE OF NATIONAL-ETHNIC IDENTITY IN 2011^a

IDENTYFIKACJA NARODOWO-ETNICZNA	Ogółem Total		NATIONAL-ETHNIC IDENTITY
	w tysiącach in thousands	w odsetkach in percent	
LUDNOŚĆ OGÓŁEM	3337,5	100,0	TOTAL POPULATION
Wyłącznie polska	3223,1	96,6	Polish only
Polska i niepoliska	17,4	0,5	Polish and Non-Polish
Wyłącznie niepoliska	8,0	0,2	Non-Polish only
Nieustalona	89,0	2,7	Unknown

^a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r.
^a Results of the National Population and Housing Census as of 31 III 2011.

TABL. 13 (50). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa Marriages		Separa- cje orze- czone ^a <i>Separations adjudi- cated^a</i>	Rozwody Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony <i>Deaths</i>		Przyrost natural- ny <i>Natural increase</i>
		ogółem <i>total</i>	w tym wyzna- niowe ^b <i>of which religi- ous^b</i>				ogółem <i>total</i>	w tym niemo- wła ^c <i>of which infants</i>	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM.....	2000	18199	14299	90	2411	35066	28426	257	6640
TOTAL	2005	18065	14073	1087	4676	32477	28965	189	3512
	2010	20381	15275	222	3621	37049	29633	168	7416
	2011	18484	13529	262	4941	35524	29727	152	5797
Miasta.....	2000	8989	6394	76	1924	14651	14099	110	552
Urban areas	2005	8855	6353	642	3552	14521	14518	84	3
	2010	9517	6493	141	2519	17057	14914	72	2143
	2011	8578	5664	163	3500	16108	14835	70	1273
Wieś	2000	9210	7905	14	487	20415	14327	147	6088
Rural areas	2005	9210	7720	445	1124	17956	14447	105	3509
	2010	10864	8782	81	1102	19992	14719	96	5273
	2011	9906	7865	99	1441	19416	14892	82	4524
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION									
OGÓŁEM.....	2000	5,7	4,5	0,3 ^c	0,8	11,0	8,9	7,3 ^d	2,1
TOTAL	2005	5,6	4,3	3,3 ^c	1,4	10,0	8,9	5,8 ^d	1,1
	2010	6,1 ^e	4,6	0,7 ^c	1,1	11,1 ^e	8,9 ^e	4,5 ^d	2,2 ^e
	2011	5,5	4,0	0,8 ^c	1,5	10,6	8,9	4,3 ^d	1,7
Miasta.....	2000	5,6	4,0	0,5 ^c	1,2	9,1	8,8	7,5 ^d	0,3
Urban areas	2005	5,5	4,0	4,0 ^c	2,2	9,1	9,1	5,8 ^d	0,0
	2010	5,8 ^e	4,0	0,9 ^c	1,5	10,4 ^e	9,1 ^e	4,2 ^d	1,3
	2011	5,2	3,5	1,0 ^c	2,1	9,8	9,0	4,4 ^d	0,8
Wieś	2000	5,8	4,9	0,1 ^c	0,3	12,8	9,0	7,2 ^d	3,8
Rural areas	2005	5,6	4,7	2,7 ^c	0,7	10,9	8,8	5,9 ^d	2,1
	2010	6,4 ^e	5,2	0,5 ^c	0,7	11,8 ^e	8,7 ^e	4,8 ^d	3,1
	2011	5,8	4,6	0,6 ^c	0,9	11,4	8,8	4,2 ^d	2,7

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 99. b Ze skutkami cywilnymi. c Na 10 tys. ludności. d Na 1000 urodzeń żywych. e Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a See general notes, item 9 on page 99. b With civil law consequences. c Per 10 thous. population. d Per 1000 live births. e See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 14 (51). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED									
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>	
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>			
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>		
OGÓŁEM.....	2000	18199	15126	x	9391	3324	2411	x	2998
TOTAL	2005	18065	17352	22,9	9391	3285	4676	6,2	1477
	2010	20381	16260	20,8	9225	3414	3621	4,6	5180
	2011	18484	17526	22,1	9275	3310	4941	6,2	2151
Miasta	2000	8989	8239	x	4653	1662	1924	x	645
<i>Urban areas</i>	2005	8855	9951	26,3	4689	1710	3552	9,4	-1493
	2010	9517	8989	23,8	4656	1814	2519	6,7	93
	2011	8578	9783	25,2	4559	1724	3500	9,0	-1465
Wieś.....	2000	9210	6887	x	4738	1662	487	x	2353
<i>Rural areas</i>	2005	9210	7401	19,5	4702	1575	1124	3,0	2970
	2010	10864	7271	17,9	4569	1600	1102	2,7	5087
	2011	9906	7743	19,1	4716	1586	1441	3,6	3616

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 15 (52). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2011

IN 2011									
MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	18484	738	7000	7022	2132	713	447	282	150
19 lat i mniej..... Under 20 years	100	65	33	1	-	-	1	-	-
20—24	3908	483	2813	561	43	7	1	-	-
25—29	8494	164	3503	4327	454	41	4	-	1
30—34	3475	19	560	1721	1003	149	22	1	-
35—39	1180	5	76	318	463	263	51	4	-
40—49	700	1	11	84	140	215	214	32	3
50—59	361	1	3	8	29	36	128	137	19
60 lat i więcej..... and more	266	-	1	2	-	2	26	108	127

TABL. 15 (52). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2011 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more

MIASTA
URBAN AREAS

RAZEM..... TOTAL	8578	187	2441	3701	1257	404	286	193	109
19 lat i mniej..... Under 20 years	30	17	12	-	-	-	1	-	-
20—24.....	1261	126	874	236	18	7	-	-	-
25—29.....	3889	34	1267	2294	267	24	2	-	1
30—34.....	1874	4	242	931	597	86	13	1	-
35—39.....	655	5	36	177	265	145	25	2	-
40—49.....	417	1	8	56	87	115	126	22	2
50—59.....	258	-	1	5	23	25	101	91	12
60 lat i więcej..... and more	194	-	1	2	-	2	18	77	94

WIEŚ
RURAL AREAS

RAZEM..... TOTAL	9906	551	4559	3321	875	309	161	89	41
19 lat i mniej..... Under 20 years	70	48	21	1	-	-	-	-	-
20—24.....	2647	357	1939	325	25	-	1	-	-
25—29.....	4605	130	2236	2033	187	17	2	-	-
30—34.....	1601	15	318	790	406	63	9	-	-
35—39.....	525	-	40	141	198	118	26	2	-
40—49.....	283	-	3	28	53	100	88	10	1
50—59.....	103	1	2	3	6	11	27	46	7
60 lat i więcej..... and more	72	-	-	-	-	-	8	31	33

TABL. 16 (53). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2011

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwiedzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	18484	17063	230	1191
Kawalerowie Single	17045	16387	64	594
Wdowcy Widowers	217	54	92	71
Rozwiedzeni Divorced	1222	622	74	526
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM..... TOTAL	8578	7672	126	780
Kawalerowie Single	7563	7197	19	347
Wdowcy Widowers	141	33	55	53
Rozwiedzeni Divorced	874	442	52	380
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM..... TOTAL	9906	9391	104	411
Kawalerowie Single	9482	9190	45	247
Wdowcy Widowers	76	21	37	18
Rozwiedzeni Divorced	348	180	22	146

TABL. 17 (54). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a ZAWARTE W 2011 R.**
RELIGIOUS MARRIAGES^a CONTRACTED IN 2011

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	13529	5664	7865
Kościół Katolicki.....	13489	5639	7850
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.....	17	9	8
Kościół Ewangelicko-Augsburski.....	3	2	1
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny.....	1	1	-
Kościół Chrześcijan Baptystów.....	2	2	-
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego.....	3	1	2
Kościół Polskokatolicki.....	8	4	4
Kościół Zielonoświątkowy.....	6	6	-

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 18 (55). **ROZWODY W 2011 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA**
**DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION
FOR DIVORCE IN 2011**

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more

**OGÓŁEM
TOTAL**

OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	4941	15	305	898	1021	871	1113	570	148
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	1	-	1	-	-	-	-	-	-
20—24.....	124	9	85	28	2	-	-	-	-
25—29.....	629	5	155	398	63	5	3	-	-
30—34.....	1031	1	49	378	501	94	7	1	-
35—39.....	901	-	10	68	361	401	59	2	-
40—49.....	1328	-	5	22	84	352	812	53	-
50—59.....	708	-	-	4	9	17	224	430	24
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	219	-	-	-	1	2	8	84	124

TABL. 18 (55). **ROZWODY W 2011 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)**
*DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION
FOR DIVORCE IN 2011 (cont.)*

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	

MIASTA
URBAN AREAS

RAZEM..... TOTAL	3500	9	167	612	710	614	829	438	121
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	1	-	1	-	-	-	-	-	-
20—24.....	65	5	44	14	2	-	-	-	-
25—29.....	406	3	83	270	44	4	2	-	-
30—34.....	734	1	30	257	360	78	7	1	-
35—39.....	638	-	4	51	242	299	41	1	-
40—49.....	946	-	5	17	54	221	607	42	-
50—59.....	535	-	-	3	7	11	167	328	19
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	175	-	-	-	1	1	5	66	102

WIEŚ
RURAL AREAS

RAZEM..... TOTAL	1441	6	138	286	311	257	284	132	27
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24.....	59	4	41	14	-	-	-	-	-
25—29.....	223	2	72	128	19	1	1	-	-
30—34.....	297	-	19	121	141	16	-	-	-
35—39.....	263	-	6	17	119	102	18	1	-
40—49.....	382	-	-	5	30	131	205	11	-
50—59.....	173	-	-	1	2	6	57	102	5
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	44	-	-	-	-	1	3	18	22

TABL. 19 (56). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	2411	4676	3621	4941	T O T A L
rozwoły małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	890	1591	1523	2116	Marriages without children
Z dziećmi	1521	3085	2098	2825	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	933	1823	1385	1866	1
2	446	943	578	781	2
3	108	245	108	145	3
4 i więcej.....	34	74	27	33	4 and more
a Poniżej 18 lat. a Below age 18.					

TABL. 20 (57). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	35066	32477	37049	35524	16108	19416	Live births
Małżeńskie	32630	29401	33082	31592	13702	17890	Legitimate
chłopcy	16790	15123	17177	16211	7075	9136	males
dziewczęta	15840	14278	15905	15381	6627	8754	females
Pozamałżeńskie	2436	3076	3967	3932	2406	1526	Illegitimate
chłopcy	1283	1550	2051	1996	1214	782	males
dziewczęta	1153	1526	1916	1936	1192	744	females
Urodzenia martwe	170	158	159	133	61	72	Still births

TABL. 21 (58). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM 2000	35066	15649	10548	4905	2063	900	1000
TOTAL 2005	32477	15434	10663	3830	1421	552	576
..... 2010	37049	17749	13050	4256	1233	417	344
..... 2011	35524	16696	12918	4039	1212	377	282
19 lat i mniej..... Under 20 years	1031	944	79	8	-	-	-
20—24	6179	4454	1475	207	36	7	-
25—29	13265	7355	4718	943	201	35	13
30—34	10220	3145	4897	1575	421	125	57
35—39	4036	700	1566	1088	420	145	117
40—44	757	95	178	210	129	59	86
45 lat i więcej and more	36	3	5	8	5	6	9
W ODSETKACH IN PERCENT							
OGÓŁEM 2000	100,0	44,6	30,1	14,0	5,9	2,6	2,9
TOTAL 2005	100,0	47,5	32,8	11,8	4,4	1,7	1,8
..... 2010	100,0	47,9	35,2	11,5	3,3	1,1	1,0
..... 2011	100,0	47,0	36,3	11,4	3,4	1,1	0,8
19 lat i mniej..... Under 20 years	100,0	91,4	7,7	0,9	-	-	-
20—24	100,0	72,1	23,9	3,3	0,6	0,1	-
25—29	100,0	55,5	35,5	7,1	1,5	0,3	0,1
30—34	100,0	30,8	47,9	15,4	4,1	1,2	0,6
35—39	100,0	17,3	38,8	27,0	10,4	3,6	2,9
40—44	100,0	12,5	23,5	27,7	17,1	7,8	11,4
45 lat i więcej and more	100,0	8,3	13,9	22,2	13,9	16,7	25,0

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 22 (59). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010 ^a	2011		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:						
15—49	42,1	38,5	43,8	42,1	39,1	45,1
15—19.....	13,3	10,5	10,9	9,7	9,1	10,1
20—24.....	83,3	57,0	52,3	48,5	32,6	63,4
25—29.....	105,2	92,3	97,7	93,4	80,0	107,7
30—34.....	63,7	64,4	78,1	75,8	77,2	74,3
35—39.....	26,6	27,5	34,6	33,2	33,5	33,0
40—44.....	6,5	6,1	7,1	7,2	6,8	7,5
45—49.....	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej..... Total fertility	1,497	1,286	1,396	1,332	1,184	1,477
Reprodukcji brutto..... Gross reproduction	0,726	0,626	0,672	0,649	0,575	0,723
Dynamiki demograficznej..... Demographic dynamics	1,234	1,121	1,250	1,195	1,086	1,304

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

^a See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 23 (60). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2011 R.**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2011

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Fe- males	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM TOTAL	29727	15530	14197	14835	7557	7278	14892	7973	6919
0—4 lata.....	169	90	79	78	39	39	91	51	40
5—9.....	15	9	6	8	6	2	7	3	4
10—14.....	23	14	9	8	2	6	15	12	3
15—19.....	78	60	18	33	23	10	45	37	8
20—24.....	142	123	19	53	45	8	89	78	11
25—29.....	152	123	29	76	61	15	76	62	14
30—34.....	206	159	47	101	78	23	105	81	24
35—39.....	280	220	60	136	100	36	144	120	24
40—44.....	436	325	111	194	141	53	242	184	58
45—49.....	733	532	201	341	233	108	392	299	93
50—54.....	1354	958	396	665	440	225	689	518	171
55—59.....	1891	1328	563	985	656	329	906	672	234
60—64.....	2359	1625	734	1249	820	429	1110	805	305
65—69.....	2137	1426	711	1172	749	423	965	677	288
70—74.....	3066	1900	1166	1552	918	634	1514	982	532
75—79.....	4326	2262	2064	2161	1098	1063	2165	1164	1001
80—84.....	5213	2211	3002	2555	1087	1468	2658	1124	1534
85 lat i więcej..... and more	7147	2165	4982	3468	1061	2407	3679	1104	2575

TABL. 24 (61). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R.
DEATHS BY CAUSES^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM TOTAL	29633	889,6	15305	14328	14914	14719
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... <i>Infectious and parasitic diseases</i>	204	6,1	119	85	116	88
w tym gruźlica układu oddechowego <i>of which tuberculosis of the respira- tory system</i>	39	1,2	29	10	19	20
Nowotwory..... <i>Neoplasms</i>	7730	232,1	4308	3422	4238	3492
w tym nowotwory złośliwe..... <i>of which malignant neoplasms</i>	7394	222,0	4120	3274	4053	3341
Choroby krwi i narządów krwiotwór- czych ^Δ <i>Diseases of blood and blood-forming organs^Δ</i>	28	0,8	9	19	14	14
Zaburzenia wydzielania wewnętrż- nego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej..... <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>	426	12,8	163	263	203	223
w tym cukrzyca..... <i>of which diabetes mellitus</i>	404	12,1	156	248	193	211
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania..... <i>Mental and behavioural disorders</i>	131	3,9	113	18	63	68
Choroby układu nerwowego i narzą- dów zmysłów..... <i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	347	10,4	164	183	187	160
Choroby układu krążenia..... <i>Diseases of the circulatory system</i>	13918	417,8	6605	7313	6756	7162
w tym: <i>of which:</i>						
choroba nadciśnieniowa..... <i>hypertensive disease</i>	510	15,3	199	311	227	283
choroba niedokrwienna serca..... <i>ischaemic heart disease</i>	5246	157,5	3068	2178	2533	2713
choroby naczyń mózgowych..... <i>cerebrovascular disease</i>	2518	75,6	1072	1446	1120	1398
miażdżycy..... <i>atherosclerosis</i>	4447	133,5	1587	2860	2315	2132

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 24 (61). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R. (dok.)**
DEATHS BY CAUSES^a IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Choroby układu oddechowego <i>Diseases of the respiratory system</i>	1155	34,7	710	445	533	622
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	1137	34,1	621	516	644	493
w tym choroby wątroby <i>of which liver diseases</i>	448	13,4	313	135	290	158
Choroby skóry i tkanki podskórnej <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	8	0,2	5	3	5	3
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	43	1,3	13	30	22	21
Choroby układu moczowo-płciowego... <i>Diseases of the genitourinary system</i>	440	13,2	214	226	197	243
Ciąża, poród, połóg <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	1	0,0	-	1	-	1
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	69	2,1	41	28	31	38
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies ^Δ</i>	97	2,9	50	47	35	62
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	2279	68,4	947	1332	1101	1178
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	1620	48,6	1223	397	769	851
w tym zamierzone samookaleczenie of which selfinflicted injury	516	15,5	452	64	226	290

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 25 (62). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2011

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	152	4,3	77	75	70	82
0 dni..... days	43	1,2	20	23	17	26
1— 6.....	35	1,0	22	13	19	16
7—29 dni..... days	23	0,6	8	15	12	11
1 miesiąc..... month	13	0,4	10	3	5	8
2.....	6	0,2	3	3	2	4
3—11 miesięcy..... months	32	0,9	14	18	15	17

TABL. 26 (63). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R.**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	168	4,5	92	76	72	96
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... Infectious and parasitic diseases	3	0,1	2	1	2	1
w tym posocznica..... of which septicaemia	3	0,1	2	1	2	1
Choroby układu krążenia..... Diseases of the circulatory system	3	0,1	2	1	1	2

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 26 (63). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R. (dok.)**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym..... <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	69	1,9	41	28	31	38
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	73	2,0	39	34	29	44
w tym wrodzone wady serca..... <i>of which congenital anomalies of heart</i>	19	0,5	9	10	5	14
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	14	0,4	7	7	5	9
Pozostałe przyczyny zgonu..... <i>Other causes of death</i>	6	0,2	1	5	4	2

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 27 (64). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which males	
OGÓŁEM^a	545	471	467	439	358	TOTAL^a
w tym dokonane.....	474	411	349	342	288	of which committed
Miasta.....	289	210	225	203	152	Urban areas
Wieś.....	256	261	242	236	206	Rural areas
Wiek samobójców ^b :						Age of suicidal persons ^b :
14 lat i mniej.....	6	8	3	2	-	14 and less
15—19.....	39	27	20	19	14	15—19
20—29.....	87	71	82	72	59	20—29
30—49.....	231	180	170	153	127	30—49
50—69.....	145	148	142	158	131	50—69
70 lat i więcej.....	37	34	50	34	27	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w dalszym podziale nie uwzględniono samobójców o nieustalonym miejscu dokonania samobójstwa oraz o nieustalonym wieku. ^b Dane do 2004 r. prezentuje się według następujących grup wieku: 14 lat i mniej, 15—20, 21—30, 31—50, 51—70, 71 lat i więcej.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

^a Attempted and committed; continued data exclude suicidal persons for whom place of the suicide is unknown and age is unknown. ^b Until 2004 data are presented by following age groups: 14 and less, 15—20, 21—30, 31—50, 51—70, 71 and more.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

TABL. 28 (65). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES					
OGÓŁEM 2000	71,31	57,09	42,82	29,17	17,44
TOTAL 2005	72,27	57,90	43,52	29,77	18,15
..... 2010	73,74	59,23	44,85	30,92	19,00
2011	73,93	59,37	44,97	31,08	19,15
Miasta.....	74,64	60,06	45,63	31,66	19,65
<i>Urban areas</i>					
Wieś.....	73,20	58,66	44,29	30,45	18,60
<i>Rural areas</i>					
KOBIECY FEMALES					
OGÓŁEM 2000	78,81	64,49	49,73	35,31	21,90
TOTAL 2005	80,17	65,77	50,95	36,43	22,95
..... 2010	81,42	66,89	52,05	37,46	23,89
2011	81,73	67,16	52,32	37,73	24,23
Miasta.....	81,66	67,14	52,33	37,75	24,32
<i>Urban areas</i>					
Wieś.....	81,73	67,13	52,27	37,65	24,10
<i>Rural areas</i>					

TABL. 29 (66). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>				Odływ ^b <i>Outflow^b</i>			Saldo migracji <i>Net migration</i>		
	ogółem <i>total</i>	z miast <i>from urban areas</i>	z wsi <i>from rural areas</i>	z zagranicy <i>from abroad</i>	ogółem <i>total</i>	do miast <i>to urban areas</i>	na wieś <i>to rural areas</i>		za granicę <i>to abroad</i>	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	29662	15867	12817	978	27655	12101	14244	1310	2007
	2005	32390	18511	12585	1294	29207	12882	15061	1264	3183
	2010	33807	19594	12247	1966	29399	12063	16105	1231	4408
	2011	34197	19381	12805	2011	29897	12381	16022	1494	4300
Miasta..... Urban areas	2000	13937	7124	6169	644	14597	5837	7786	974	-660
	2005	15671	8241	6521	909	16614	6459	9192	963	-943
	2010	15329	8155	6075	1099	17210	6123	10168	919	-1881
	2011	15851	8077	6618	1156	17191	6118	10003	1070	-1340
Wieś..... Rural areas	2000	15725	8743	6648	334	13058	6264	6458	336	2667
	2005	16719	10270	6064	385	12593	6423	5869	301	4126
	2010	18478	11439	6172	867	12189	5940	5937	312	6289
	2011	18346	11304	6187	855	12706	6263	6019	424	5640
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	9,3	4,9	4,0	0,3	8,6	3,7	4,4	0,4	0,6
	2005	10,0	5,7	3,9	0,4	9,0	4,0	4,6	0,4	1,0
	2010	10,1 ^c	5,9 ^c	3,7	0,6	8,8 ^c	3,6 ^c	4,8 ^c	0,4	1,3
	2011	10,2	5,8	3,8	0,6	8,9	3,7	4,8	0,4	1,3
Miasta..... Urban areas	2000	8,6	4,4	3,8	0,4	9,1	3,6	4,9	0,6	-0,4
	2005	9,8	5,1	4,1	0,6	10,4	4,0	5,7	0,6	-0,6
	2010	9,3 ^c	5,0 ^c	3,7 ^c	0,7	10,5 ^c	3,7 ^c	6,2 ^c	0,6	-1,1 ^c
	2011	9,7	4,9	4,0	0,7	10,5	3,7	6,1	0,7	-0,8
Wieś..... Rural areas	2000	9,8	5,5	4,2	0,2	8,2	3,9	4,0	0,2	1,7
	2005	10,1	6,2	3,7	0,2	7,6	3,9	3,6	0,2	2,5
	2010	10,9 ^c	6,8	3,7	0,5	7,2	3,5	3,5	0,2	3,7
	2011	10,8	6,7	3,6	0,5	7,5	3,7	3,5	0,2	3,3

a Zameldowania. b Wymeldowania. c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a Registrations. b Deregistrations. c See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 30 (67). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b		
	ogółem <i>total</i>	z tego samego województwa <i>from the same voivodship</i>	z innego województwa <i>from other voivodship</i>	ogółem <i>total</i>	do tego samego województwa <i>to the same voivodship</i>	do innego województwa <i>to other voivodship</i>

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM..... TOTAL	2000	28684	20281	8403	26345	20281	6064
	2005	31096	21867	9229	27943	21867	6076
	2010	31841	22448	9393	28168	22448	5720
	2011	32186	22634	9552	28403	22634	5769
Miasta..... <i>Urban areas</i>	2000	13293	7899	5394	13623	9949	3674
	2005	14762	8530	6232	15651	11768	3883
	2010	14230	8070	6160	16291	12710	3581
	2011	14695	8396	6299	16121	12525	3596
Wieś..... <i>Rural areas</i>	2000	15391	12382	3009	12722	10332	2390
	2005	16334	13337	2997	12292	10099	2193
	2010	17611	14378	3233	11877	9738	2139
	2011	17491	14238	3253	12282	10109	2173

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM..... TOTAL	2000	9,0	6,3	2,7	8,2	6,3	1,9
	2005	9,6	6,7	2,8	8,6	6,7	1,9
	2010	9,6 ^c	6,7 ^c	2,8 ^c	8,5 ^c	6,7 ^c	1,7
	2011	9,6	6,8	2,9	8,5	6,8	1,7
Miasta..... <i>Urban areas</i>	2000	8,3	4,9	3,4	8,5	6,2	2,3
	2005	9,2	5,3	3,9	9,8	7,3	2,4
	2010	8,7 ^c	4,9 ^c	3,8	9,9 ^c	7,7 ^c	2,2
	2011	9,0	5,1	3,8	9,8	7,6	2,2
Wieś..... <i>Rural areas</i>	2000	9,6	7,7	1,9	8,0	6,5	1,5
	2005	9,9	8,1	1,8	7,4	6,1	1,3
	2010	10,4 ^c	8,5	1,9	7,0 ^c	5,8	1,3
	2011	10,3	8,4	1,9	7,2	5,9	1,3

a Zameldowania. b Wymeldowania. c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a Registrations. b Deregistrations. c See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 31 (68). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>			Odływ ^b <i>Outflow^b</i>			Saldo migracji <i>Net migration</i>		
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2000	28684	13285	15399	26345	12326	14019	2339	959	1380
TOTAL 2005	31096	14186	16910	27943	13001	14942	3153	1185	1968
2010	31841	14292	17549	28168	12808	15360	3673	1484	2189
2011	32186	14489	17697	28403	12935	15468	3783	1554	2229
0— 4 lata	3445	1717	1728	3258	1639	1619	187	78	109
5— 9	2113	1080	1033	2056	1035	1021	57	45	12
10—14	1310	653	657	1196	593	603	114	60	54
15—19	1303	590	713	1247	587	660	56	3	53
20—24	3254	918	2336	2877	807	2070	377	111	266
25—29	6819	2804	4015	5318	2212	3106	1501	592	909
30—34	4720	2207	2513	4066	1927	2139	654	280	374
35—39	2776	1420	1356	2562	1271	1291	214	149	65
40—44	1419	741	678	1394	742	652	25	-1	26
45—49	1006	525	481	914	492	422	92	33	59
50—54	977	492	485	862	437	425	115	55	60
55—59	922	445	477	819	391	428	103	54	49
60—64	806	386	420	689	355	334	117	31	86
65 lat i więcej <i>and more</i>	1316	511	805	1145	447	698	171	64	107

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Deregistrations.

TABL. 32 (69). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY**
Stan w dniu 31 XII
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR TEMPORARY STAY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Zameldowani na pobyt czasowy <i>Registered for temporary stay</i>	Czasowo nieobecni w miejscu stałego zameldowania <i>Temporarily absent from place of permanent residence</i>	Saldo <i>Net migration</i>
OGÓŁEM	2000	72078	57050	15028
TOTAL	2005	70228	55731	14497
	2009	70217	57462	12755
	2011	69600	58039	11561
Miasta	2000	54331	29306	25025
<i>Urban areas</i>	2005	49101	28800	20301
	2009	47311	29289	18022
	2011	45286	29512	15774
Wieś	2000	17747	27744	-9997
<i>Rural areas</i>	2005	21127	26931	-5804
	2009	22906	28173	-5267
	2011	24314	28527	-4213

TABL. 33 (70).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW

Stan w dniu 31 XII

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR TEMPORARY STAY BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zameldowani na pobyt czasowy <i>Registered for temporary stay</i>			Czasowo nieobecni w miejscu stałego zameldowania <i>Temporarily absent from place of permanent residence</i>			Saldo <i>Net migration</i>		
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2000	72078	34291	37787	57050	26513	30537	15028	7778	7250
TOTAL 2005	70228	33210	37018	55731	25933	29798	14497	7277	7220
2009	70217	33184	37033	57462	26537	30925	12755	6647	6108
2011	69600	32460	37140	58039	26587	31452	11561	5873	5688
0— 4 lata	3161	1536	1625	3014	1476	1538	147	60	87
5— 9	3679	1875	1804	3558	1786	1772	121	89	32
10—14	2714	1468	1246	2608	1413	1195	106	55	51
15—19	8792	3990	4802	7479	3439	4040	1313	551	762
20—24	13830	6951	6879	8306	3774	4532	5524	3177	2347
25—29	7974	3400	4574	6122	2607	3515	1852	793	1059
30—34	6557	2834	3723	5833	2474	3359	724	360	364
35—39	4922	2176	2746	4527	2022	2505	395	154	241
40—44	3267	1546	1721	3132	1478	1654	135	68	67
45—49	2740	1356	1384	2591	1308	1283	149	48	101
50—54	2730	1350	1380	2472	1206	1266	258	144	114
55—59	2454	1205	1249	2253	1108	1145	201	97	104
60—64	1984	965	1019	1742	835	907	242	130	112
65 lat i więcej <i>and more</i>	4796	1808	2988	4402	1661	2741	394	147	247

TABL. 34 (71).

NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2011 R.

Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2011

End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	2642339	3827	891
Kościół Greckokatolicki ^c	14
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	5368	7	7
Kościół Starokatolicki Mariawitów	32	1	1
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^d	20200	25	17

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji krakowskiej i tarnowskiej. ^c Dane obejmują dekanat krakowsko-krzywicki. ^d Dane dotyczą diecezji przemysko-nowosądeckiej.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern dioceses krakowska and tarnowska. ^c Data include decanate krakowsko-krzywicki. ^d Data concern diocese przemysko-nowosądecka.

TABL. 34 (71). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2011 R. (dok.)**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2011 (cont.)
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^a Church units ^a
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^e	13166	48	41
Kościół Ewangelicko-Reformowany	30	-	-
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	142	1	2
Kościół Chrześcijan Baptystów	330	3	6
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	753	3	12
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	53	3	1
Kościół Boży w Chrystusie	210	5	2
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	15	1	2
Kościół Zielonoświątkowy	1337	21	14
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	57	9	1
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	554	60	12
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	83	19	5
Nowoapostolski Kościół w Polsce	39	-	2
Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP	40	1	1
Kościół Wolnych Chrześcijan	184	6	5
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	32	2	1
Kościół Ewangeliczny „Misja Łaski” ^f	51	3	1
Ruch Nowego Życia	-	13	-
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów ^g	224	5	-
Biblijny Kościół Baptystyczny ^f	8	1	1
Kościół Boży w Polsce	258	16	6
Islamskie Muslim			
Liga Muzułmańska w RP ^f	50	-	1
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	11	1	1
Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu	822	-	5
Stowarzyszenie Buddyjskie Sangha „Kanzeon” ^h	13	1	1
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	72	10	1
Radha Govind Society of Poland	11	-	-
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	135	-	1
Misja Buddyjska „Trzy Schronienia” w Polsce ⁱ	60	-	-
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	220	16	-
Inne Others			
Wiara Baha’i w Polsce	35	-	-
Strażnica - Towarzystwo Biblijne i Traktatowe. Zareje- strowany Związek Wyznania Świadców Jehowy ^f	7058	-	105
Rodzima Wiara	25	1	1
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce	32	5	1
Chrześcijańskie Centrum „Pan jest Sztandarem” - Kościół w Tarnowie	50	1	-
Zakon Braci Zjednoczenia Energetycznego	100	3	1
Związek Wyznaniowy „Eckankar” w Polsce	6	-	-
Związek Taoistów Tao Te King ^g	200	10	2
Sangha Dogen Zenji ⁱ	20	1	1

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^e Dane dotyczą diecezji katowickiej. ^f Dane dotyczą roku 2010. ^g Dane dotyczą całego kraju. ^h Dane dotyczą jednostki w Krakowie. ⁱ Dane dotyczą roku 2008.

Źródło: dane Departamentu Badań Demograficznych GUS.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^e Data concern diocese katowicka. ^f Data concern 2010. ^g Data concern the whole country. ^h Data concern the unit in Kraków. ⁱ Data concern 2008.

Source: data of the Demographic Surveys Division CSO.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r.

Badaniem objęto osoby w wieku 15 lat i więcej spełniające kryterium faktycznego zamieszkania. Badanie nie obejmowało osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz bezdomnych.

2. Podstawowe kryterium podziału ludności na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu (25 III - 31 III):
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące. Ponadto pomagający członkowie rodziny, którzy nie wykonywali pracy w badanym tygodniu nie byli zaliczani do osób pracujących;
- 2) **za bezrobotne** uznano osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the Population and Housing Census as of 31 III 2011.

The survey covers persons aged 15 and more who meet the criterion of actual living. The survey did not cover persons living in collective accommodation establishments as well as homeless.

2. The main criterion in dividing the population into economically active (employed and unemployed) and inactive is job, i.e., performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons, who during the reference week (25 III - 31 III):
 - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business beyond agriculture,
 - formally had work, but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in employment did not exceed 3 months. Moreover, contributing family workers who did not perform work during the reference week were not counted among the employed;
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15-74, who simultaneously fulfill three conditions:
 - within the reference week were not employed,
 - within a 4 week period (the last week being the reference week) actively sought work,
 - were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2002-2009 - patrz ust. 5 na str. 128,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of the economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **employed rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **unemployed rate** is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population and in a given group.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land, with some exceptions in 2002-2009 - see item 5 on page 128,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002-2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowo-

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.*

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as in 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2002-2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

Data regarding employed persons on private farms in agriculture since 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

6. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) **the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary

wymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;

- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do osób wykonujących pracę nakładczą zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do agentów zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceńodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących według stanu w dniu 31 XII, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

11. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach - według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

12. Dane w tabl. 4, 6-11 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych. Dane w tabl. 4, 6-7, 9-11 nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

13. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były

employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;

- 2) **the average paid employment** - full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. Outworkers are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. Agents are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent of the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Data grouped according to sections were compiled using **the enterprise method**, excluding information regarding employment as of 31 XII, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.

11. In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables - by seat of enterprise (unit).

12. Data in tables 4, 6-11 do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy. Data in tables 4, 6-7, 9-11 do not include economic entities employing up to 9 persons.

13. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) the positions and jobs were actually unoccu-

faktycznie nieobsadzone,

- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osobę chętną do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

14. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

15. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także - ze względów ewidencyjnych - osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Bezrobocie

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych**, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami), obejmują osoby niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są

prepared on the survey day.

- 2) *the employer made efforts to find people willing to take up the job,*
- 3) *if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.*

14. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

15. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees in the main workplace, since 2009 including seasonal and temporary paid employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes - persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves and until 2008 unpaid leaves) during a survey period to the number of full-time paid employees as of 31 XII of the previous year.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments) include persons not employed and not performing any other kind of paid work who are capable of work and ready to take full-time

to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie niestacjonarnym, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyli 18 lat,
- nie ukończyli: kobiety - 60 lat, mężczyźni - 65 lat,
- nie nabyli prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami (samoistnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych,
- nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie posiadają wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlegają - na podstawie odrębnych przepisów - obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- nie pobierają na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia,
- nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie, staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również młodocianego absolwenta oraz osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

employment obligatory for a given job or service (or in case of disabled persons - capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam with the scope of this school programme exam) or tertiary schools in the non-intramural system, looking for employment or other kind of paid work and registered in the powiat labour office appropriate for the person's permanent or temporary stay, if they fulfill, among others, the following conditions:

- *are aged 18 or more,*
- *are aged less than 60 (women), less than 65 (men),*
- *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social pension, do not receive: a pre-retirement benefit allowance, a rehabilitation benefit, a sick and maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit,*
- *are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- *are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha,*
- *did not entered in the register rolls of economic activity or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision; excluding social insurance of farmers,*
- *are not temporarily under arrest or not serving a prison sentence,*
- *do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from interest income or other income generated from money gathered on bank accounts,*
- *do not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit,*
- *do not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, nursing,*
- *do not receive training allowance after the termination of employment.*

Since 1997 among the unemployed are not included persons undergoing training, a traineeship with the employer as well as since 1 VI 2004 also juvenile school-leavers and persons undergoing a job occupational training.

2. Bezrobotni znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- **długotrwale bezrobotni** są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy,
- **bezrobotni do 25 roku życia** są to osoby, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r., były to osoby, które w roku kalendarzowym nie ukończyły 25 lat,
- **bezrobotni powyżej 50 roku życia** są to osoby, które w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 rok życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 lat,
- **bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych** są to osoby nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. - łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

3. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych do 2001 r. - na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2002-2009 - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. - Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Dane od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

4. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami).

2. The unemployed persons with a specific situation on the labour market:

- **the long term unemployed** are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding (since November 2005) the periods of traineeship and occupational preparation at the work place,
- **the unemployed aged up to 25 years** are persons who were under 25 years of age on the day they became recipients of the labour market instruments. Until October 2005 they were persons, who were aged less than 25 in the calendar year,
- **the unemployed over 50 years old** are persons who were over 50 years of age on the day they became recipients of the labour market instruments. Until October 2005 they were persons, who were aged at least 50 years in the calendar year,
- **the unemployed without occupational qualifications** are persons who do not have qualifications for performing any occupation confirmed by a diploma, certificate, certificate issued by a training institution or any other document entitling them to perform an occupation. Since November 2005 it also concerns persons with general secondary education.

3. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated until 2001 - on the basis of the results of the Agricultural Census 1996, in 2002-2009 - the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 and since 2010 - the Agricultural Census 2010. Since 2010 data are not strictly comparable to those for previous years.

4. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to the Law dated 20 IV 2004, on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
 - 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
 - 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
 - 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 5) odbywania - na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy - szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
 - 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
 - 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
 - 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
 - 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
 - 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
 - 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.
- 1) *practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;*
 - 2) *performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;*
 - 3) *carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;*
 - 4) *serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
 - 5) *stay - on the basis of appointment issues by powiat labour office - at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
 - 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
 - 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
 - 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
 - 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
 - 10) *serving supplementary forms of military service;*
 - 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.a., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all

z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych według PKD 2007 do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątnięcia); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłknające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymu-

short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 were grouped according to the EUROSTAT recommendation.

6. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope of human health activities); other service activities (in the scope of repair of computers and personal and household goods);*
- 2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive*

szona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r., (Dz. U. Nr 105, poz. 869).

8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” - „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

7. *A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

Occupational diseases in table 21 are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869).

8. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and elaborations" - "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (72).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Lud- ność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive per- sons</i>	Nieu- stalony status na rynku pracy <i>Unk- nown status on the labour market</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaż- nik za- trud- nienia <i>Em- ploy- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploy- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący em- ployed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a					
w tys. <i>in thous.</i>							w % <i>in %</i>		
OGÓŁEM TOTAL	2801,5	1400,6	1230,8	169,8	1241,1	159,8	53,0	46,6	12,1
miasta <i>urban areas</i>	1413,8	720,8	640,2	80,6	600,1	92,9	54,6	48,5	11,2
wieś <i>rural areas</i>	1387,7	679,9	590,6	89,2	640,9	66,9	51,5	44,7	13,1
w tym w wieku produk- cyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	2122,5	1370,3	1201,3	169,0	610,7	141,5	69,2	60,6	12,3
15-24 lata	478,9	159,2	113,3	45,9	292,8	26,9	35,2	25,1	28,8
25-34	557,2	418,3	369,8	48,5	86,1	52,8	82,9	73,3	11,6
35-44	454,4	352,0	319,9	32,2	70,2	32,2	83,4	75,8	9,1
45-54	447,0	313,7	282,4	31,3	110,4	22,9	74,0	66,6	10,0
55-64	408,3	140,6	128,9	11,7	253,5	14,1	35,7	32,7	8,3
65 lat i więcej <i>and more</i>	455,7	16,8	16,5	0,3	428,1	10,8	3,8	3,7	1,6
Mężczyźni Men	1345,2	771,7	682,8	88,9	497,9	75,6	60,8	53,8	11,5
w tym w wieku produk- cyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	1105,9	760,2	671,5	88,6	276,3	69,4	73,3	64,8	11,7
15-24 lata	244,0	91,7	66,9	24,8	139,5	12,8	39,7	28,9	27,0
25-34	280,6	230,3	206,1	24,2	25,2	25,1	90,1	80,7	10,5
35-44	228,9	189,2	173,4	15,8	24,2	15,6	88,7	81,3	8,4
45-54	222,7	163,5	147,5	16,0	47,7	11,5	77,4	69,8	9,8
55-64	193,2	86,7	78,8	7,9	99,6	6,9	46,5	42,3	9,1
65 lat i więcej <i>and more</i>	175,8	10,3	10,1	0,2	161,7	3,8	6,0	5,9	1,7
Kobiety Women	1456,2	628,9	548,1	80,9	743,1	84,1	45,8	39,9	12,9
w tym w wieku produk- cyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	1016,6	610,1	529,7	80,4	334,4	72,1	64,6	56,1	13,2
15-24 lata	234,9	67,5	46,4	21,1	153,3	14,1	30,6	21,0	31,3
25-34	276,6	188,0	163,7	24,3	61,0	27,7	75,5	65,8	12,9
35-44	225,5	162,9	146,5	16,4	46,0	16,6	78,0	70,1	10,0
45-54	224,3	150,2	135,0	15,2	62,6	11,5	70,6	63,4	10,1
55-64	215,1	53,9	50,1	3,8	153,9	7,2	25,9	24,1	7,0
65 lat i więcej <i>and more</i>	279,9	6,5	6,4	0,1	266,4	7,0	2,4	2,3	1,4

a Osoby w wieku 15-74 lata. b Mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat.

a Persons aged 15-74. b Men aged 18-64, women aged 18-59.

TABL. 2 (73). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Lud- ność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive per- sons</i>	Nie- stalony status na rynku pracy <i>Unk- nown status on the labour market</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaż- nik za- trud- nienia <i>Em- ploy- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploy- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>em- ployed</i>	bezro- botni ^a <i>unem- ployed^a</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>		
OGÓŁEM TOTAL	2801,5	1400,6	1230,8	169,8	1241,1	159,8	53,0	46,6	12,1
poziom wykształcenia: <i>educational level:</i>									
Wyższe	493,8	385,4	361,1	24,2	108,2	0,3	78,1	73,2	6,3
<i>Tertiary</i>									
Policealne i średnie zawodowe	553,0	360,8	319,4	41,4	192,1	0,1	65,3	57,8	11,5
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>									
Średnie ogólnokształcące	342,6	169,2	143,0	26,2	173,3	0,1	49,4	41,8	15,5
<i>General vocational</i>									
Zasadnicze zawodowe	655,9	394,6	336,9	57,7	261,3	0,0	60,2	51,4	14,6
<i>Basic vocational</i>									
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^b	595,1	90,1	70,0	20,1	505,0	0,0	15,1	11,8	22,3
<i>Lower secondary and completed primary</i>									
Nieustalony poziom wykształcenia	160,9	0,5	0,3	0,2	1,3	159,2	27,8	15,1	45,5
<i>Unknown education level</i>									
Mężczyźni Men	1345,2	771,7	682,8	88,9	497,9	75,6	60,8	53,8	11,5
poziom wykształcenia: <i>educational level:</i>									
Wyższe	204,9	164,6	156,0	8,6	40,0	0,2	80,4	76,2	5,2
<i>Tertiary</i>									
Policealne i średnie zawodowe	268,2	198,4	178,6	19,8	69,7	0,1	74,0	66,6	10,0
<i>Post-secondary and vocational secondary</i>									
Średnie ogólnokształcące	124,1	73,4	63,3	10,1	50,6	0,0	59,2	51,0	13,8
<i>General vocational</i>									
Zasadnicze zawodowe	405,9	274,2	237,7	36,5	131,6	0,0	67,6	58,6	13,3
<i>Basic vocational</i>									

a Osoby w wieku 15-74 lata. b Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

a Persons aged 15-74. b Including persons without school education.

TABL. 2 (73).

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.
(dok.)**
**ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY
EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011 (cont)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Lud- ność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive per- sons</i>	Nieus- talony status na rynku pracy <i>Unk- nown status on the labour market</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaż- nik za- trud- nienia <i>Em- plov- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- plov- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>em- ployed</i>	bezro- botni ^a <i>unem- ployed^a</i>					
		w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>		
Mężczyźni (dok.) Men (cont)									
poziom wykształcenia (dok.): <i>educational level (cont.):</i>									
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^b <i>Lower secondary and comleted primary</i>	266,3	60,8	47,0	13,8	205,5	0,0	22,8	17,6	22,7
Nieustalony poziom wykształcenia <i>Unknown education level</i>	75,9	0,3	0,2	0,1	0,4	75,2	37,2	23,2	37,6
Kobiety Women	1456,2	628,9	548,1	80,9	743,1	84,1	45,8	39,9	12,9
poziom wykształcenia: <i>educational level:</i>									
Wyższe <i>Tertiary</i>	288,9	220,7	205,1	15,6	68,1	0,1	76,4	71,0	7,1
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	284,9	162,4	140,8	21,6	122,4	0,0	57,0	49,4	13,3
Średnie ogólnokształcące <i>General vocational</i>	218,5	95,8	79,7	16,1	122,6	0,1	43,9	36,5	16,8
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	250,0	120,4	99,2	21,2	129,6	-	48,2	39,7	17,6
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^b <i>Lower secondary and comleted primary</i>	328,9	29,4	23,1	6,3	299,5	0,0	8,9	7,0	21,5
Nieustalony poziom wykształcenia <i>Unknown education level</i>	85,0	0,2	0,1	0,1	0,8	84,0	21,6	9,8	54,5

^a Osoby w wieku 15-74 lata. ^b Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

a Persons aged 15-74. b Including persons without school education.

Pracujący Employment

TABL. 3 (74). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011			
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
OGÓŁEM TOTAL	1225183	1240844	254961	985883	596473
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	272866	272639	1455	271184	142636
Przemysł <i>Industry</i>	213854	214467	22771	191696	62337
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	10783	10600	5253	5347	1327
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	181295	182194	6159	176035	56312
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	10638	10228	4802	5426	2152
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	11138	11445	6557	4888	2546
Budownictwo <i>Construction</i>	87733	92353	2864	89489	9641
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	185143	187996	199	187797	99719
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	53423	55086	19769	35317	12851
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	29227	28541	1859	26682	18575
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	22464	23882	528	23354	7844
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	23765	24628	2723	21905	16476
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	13400	12824	1839	10985	6651
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	47245	49941	7942	41999	25195
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	31692	31232	835	30397	14495
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	44323	44404	44280	124	28837
Edukacja <i>Education</i>	101428	101637	92166	9471	77087
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	66458	67086	44645	22441	54478
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	13973	15110	10879	4231	8935
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	18189	19018	207	18811	10716

^a Według faktycznej lokalizacji miejsca pracy i faktycznego rodzaju wykonywanej działalności.
^a By actual location of workplace and actual kind of performed activity.

TABL. 4 (75).

PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bez- płatnie poma- gający człon- kowie rodzin owners, co- owners inclu- ding contrib- uting family workers
OGÓŁEM	2005	618963	611085	310	317	6624
TOTAL	2010	685408	677390	133	567	6833
	2011	695228	687065	81	656	6876
sektor publiczny		234832	234832	-	-	-
public sector						
sektor prywatny		460396	452233	81	656	6876
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		3687	3181	-	-	30
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		186991	184813	61	8	2053
Industry						
górnictwo i wydobywanie		3947	3871	-	-	27
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		154634	152548	61	8	2010
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		18113	18113	-	-	-
electricity, gas, steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		10297	10281	-	-	16
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		54072	52890	-	-	1164
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		119428	117417	12	33	1966
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		20659	20299	-	1	359
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		14054	13672	-	-	382
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		14913	14831	8	-	74
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		18286	17643	-	614	29
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		8268	8228	-	-	40
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna		22618	22341	-	-	277
Professional, scientific and technical activities						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit.

TABL. 4 (75). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bez- płatnie pomagający człon- kowie rodzin owners, co- owners inclu- ding contrib- uting family workers
Administrowanie i działalność wspierająca ^A .. Administrative and support service activities	21583	21462	-	-	121
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compulso- ry social security	43949	43944	-	-	5
Edukacja Education	97047	97000	-	-	47
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	55383	55133	-	-	250
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	12144	12118	-	-	26
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2146	2093	-	-	53

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit.

TABL. 5 (76). **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIE W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R.****PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodar- stwach osób prawnych - pracownicy najemni ^b stali On farms of legal persons - permanent paid employees ^b
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employees ^b	

W TYSIĄCACH IN THOUSANDS

OGÓŁEM	270,1	142,1^d	268,4	266,3^e	2,1	1,7
TOTAL						

^a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. ^d Dane zmieniono w stosunku do publikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^e Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 87,6% osób, a głównie - 12,4%.

^a On the basis of the Agricultural Census. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. ^d Data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^e Of which 87,6% persons were exclusively employed on private farms, while 12,4% were mainly employed.

TABL. 5 (76).

PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R. (dok.)**PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych - pracownicy najemni ^b stali On farms of legal persons - permanent paid employees ^b
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employees ^b	
W ODSETKACH IN PERCENT						
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:						
Do 1,00 ha Up to 1,00 ha	21,4	22,9	21,5	21,6 ^d	16,6	0,8
1,01 - 1,99	23,0	23,7	23,1	23,2	17,9	3,5
2,00 - 4,99	37,3	36,9	37,5	37,6	17,3	1,3
5,00 - 9,99	13,4	12,4	13,5	13,3	34,7	4,6
10,00 - 14,99	2,5	2,2	2,5	2,5	3,0	0,5
15,00 - 19,99	0,9	0,7	0,8	0,8	1,1	10,3
20,00 - 49,99	0,9	0,7	0,8	0,8	3,2	8,4
50,00 ha i więcej and more	0,7	0,4	0,2	0,2	6,2	70,6

a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. d Dane zmieniono w stosunku do publikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a On the basis of the Agricultural Census. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. d Data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 6 (77).

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI**AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a BY SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	585965	659749	673090	TOTAL
sektor publiczny	253470	239730	231251	public sector
sektor prywatny	332495	420018	441839	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3334	2972	2813	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	170787	176226	182377	Industry
górnictwo i wydobywanie	4410	3966	3623	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	140314	147825	150194	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	16661	14801	18588	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	9402	9633	9972	water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; bez zatrudnionych za granicą.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (77). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Budownictwo	32050	46319	50103	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	91101	114249	116846	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	21052	17845	19214	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	10540	14074	13496	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	10401	13421	14727	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	16290	18376	17284	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6616	6736	6751	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12449	20639	21385	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	15082	21173	20773	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	39655	44148	44104	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	93784	96011	95625	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	51903	54424	54250	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9496	10941	11340	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1425	2196	2003	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; excluding persons employed abroad.

TABL. 7 (78). **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a**
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM.....	2005	547174	270490	63911	40928
TOTAL	2010	620346	309944	57044	37137
	2011	629229	311276	57836	37317
sektor publiczny		210388	139234	24444	17316
public sector					
sektor prywatny		418841	172042	33392	20001
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .		2660	826	521	134
Agriculture, forestry and fishing					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In the main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (78). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Przemysł Industry	178703	54197	6110	3009
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	3780	552	91	31
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	146927	48092	5621	2790
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	17991	3347	122	52
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	10005	2206	276	136
Budownictwo Construction	50569	4943	2321	729
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	107245	61061	10172	7624
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	18387	3799	1912	908
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	11774	8189	1898	1206
Informacja i komunikacja Information and communication	13970	4798	861	452
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. Financial and insurance activities	15601	11319	2042	1631
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	6155	3287	2073	925
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	20942	10621	1399	812
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	17978	8930	3484	1711
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne .. Public administration and defence; com- pulsory social security	41897	27269	2047	1219
Edukacja Education	81444	62759	15556	11393
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	50227	42260	4906	3708
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	9797	5856	2321	1709
Pozostała działalność usługowa Other service activities	1880	1162	213	147

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In the main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 8 (79). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies - newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzo- ne of which vacan- cies -newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM 2007	9971	1883	6641	40309	26968	x	5916
TOTAL 2010	2771	866	2139	57824	35775	32865	19594
..... 2011	2735	624	1591	44079	27379	28715	18635
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	11	-	11	100	19	126	55
Przemysł <i>Industry</i>	377	88	368	8474	6256	6600	4589
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	28	-	28	233	101	96	56
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	334	86	334	7728	5831	6284	4381
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1	-	1	52	40	28	28
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	14	2	5	461	284	192	124
Budownictwo <i>Construction</i>	190	15	94	6634	4574	3694	2220
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	885	85	272	11463	6494	7318	4494
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	199	35	58	1896	700	1498	524

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 8 (79). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE (dok.)**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies - newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzo- ne of which vacan- cies -newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	152	17	88	2127	844	1864	1293
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja	123	59	115	1556	655	634	407
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	63	41	47	465	302	427	152
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	70	14	7	290	50	331	120
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	303	167	282	3523	2388	1417	871
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ	73	49	28	2322	1469	1523	1391
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	106	17	105	973	934	656	640
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja	12	-	12	2143	1745	1332	1076
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	93	13	69	868	575	569	461
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	29	3	29	677	298	352	247
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa	49	21	6	568	76	374	95
Other service activities							

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 9 (80). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjemu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracający z urlopów wychodzą- wawczych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b	
OGÓŁEM..... 2005	122342	48086	20530	57203	3757	22,2
TOTAL 2010	130652	56953	17924	66976	3579	20,9
2011	131957	55852	20312	82936	3355	20,4
sektor publiczny public sector	19552	11877	3496	12658	811	8,9
sektor prywatny..... private sector	112405	43975	16816	70278	2544	26,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	298	119	62	168	6	10,7
Przemysł Industry	34343	10652	4494	21257	846	18,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	814	70	106	474	2	21,1
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	31469	10122	4183	19424	812	21,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	560	200	57	302	16	2,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1500	260	148	1057	16	15,1
Budownictwo Construction	18657	1159	2312	11686	56	37,4
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	28126	16319	5059	16856	1048	24,9
Transport i gospodarka magazynowa . Transportation and storage	4788	942	424	2985	96	25,6

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit. ^b Until 2008 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 9 (80). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)**
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejm- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracający z urlopów wych- wawczych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3459	2230	719	2038	95	27,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja	3991	1530	790	2316	66	28,0
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	2298	1546	147	1747	158	13,5
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1037	352	76	661	16	16,3
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5138	2390	1329	3328	89	25,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ	11381	5462	1652	8322	45	58,7
<i>Administrative and support service activities</i>						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	5240	3099	893	3469	205	11,9
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	6271	4811	914	3970	256	7,4
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . <i>Human health and social work activi- ties</i>	5057	4086	1146	2934	323	9,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1310	773	232	801	34	13,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	563	382	63	398	16	29,0
<i>Other service activities</i>						

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów go-
 spodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki. ^b Do 2008
 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding
 economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit. ^b Until 2008 includ-
 ing persons returning from unpaid leaves.

TABL. 10 (81). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wychow- awczych ^b taking child- -care leaves ^b	
				przez zakład pracy by employer	przez pra- cownika by employ- ee			
OGÓŁEM	2005	109773	43968	16139	13432	6523	5381	19,6
TOTAL	2010	117446	50221	20719	11089	4206	4153	18,7
	2011	131030	55260	19122	13404	5886	3920	20,2
sektor publiczny		19693	11075	2404	859	2973	829	8,9
public sector								
sektor prywatny		111337	44185	16718	12545	2913	3091	25,8
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		349	145	64	18	39	7	12,6
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		33529	11118	5464	2691	1769	768	18,4
Industry								
górnictwo i wydobywanie		872	126	121	27	79	3	22,6
mining and quarrying								
przetwórstwo przemysłowe		29192	9825	5096	2566	1140	740	19,6
manufacturing								
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a		2151	946	66	34	392	15	10,9
electricity, gas, steam and air conditioning supply								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1314	221	181	64	158	10	13,3
Budownictwo		17411	881	2240	1098	427	89	34,8
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		29298	16902	5796	4614	590	1606	25,4
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów go-
spodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki. b Do 2008
r. łącznie z korzystającymi z urlopów wychowawczych.

a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding
economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit. b Until 2008 includ-
ing persons returning from unpaid leaves.

TABL. 10 (81). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wychow- awczych ^b taking child- -care leaves ^b	
			przez zakład pracy by employer	przez pra- cownika by emplo- yee			
Transport i gospodarka magazynowa . Transportation and storage	4695	830	636	408	220	63	25,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	3958	2472	605	558	60	91	31,3
Informacja i komunikacja Information and communication	3926	1487	524	816	41	87	27,3
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa Financial and insurance activities	2587	1765	210	649	35	174	15,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1125	397	300	79	73	12	17,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	3787	1791	311	781	114	99	18,7
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ Administrative and support service activities	12805	5503	1218	814	161	63	65,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	5436	3068	323	170	670	200	12,4
Edukacja Education	5791	4166	750	179	1119	260	6,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . Human health and social work activi- ties	4810	3831	451	383	407	338	8,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	979	520	122	76	154	50	9,8
Pozostała działalność usługowa Other service activities	544	384	108	70	7	13	28,2

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z korzystającymi z urlopów wychowawczych.

^a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit. ^b Until 2008 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 11 (82). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL-LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school-leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -sec- ondary and vocational secondary	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
OGÓŁEM..... 2005 TOTAL	18473	8465	6616	5508	2467	3882
2010	13619	6574	5491	3472	2146	2510
2011	15310	7439	6251	3491	2174	3394
sektor publiczny public sector	2933	1833	2124	376	252	181
sektor prywatny private sector	12377	5606	4127	3115	1922	3213
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing	56	22	35	8	2	11
Przemysł Industry	3318	757	895	1084	496	843
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	82	8	37	21	7	17
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	3053	704	789	1006	465	793
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	56	20	38	5	10	3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	127	25	31	52	14	30
Budownictwo Construction	1277	118	273	327	106	571
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4053	2769	1076	1165	740	1072
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	366	142	99	107	72	88

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit.

TABL. 11 (82). **ABSOLWENCI PODEJMUKĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a (dok.)**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -sec- -ondary and vocational secondary	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	486	342	106	152	84	144
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja	697	218	602	41	52	2
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	103	60	72	13	17	1
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	61	35	35	8	5	13
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	853	466	686	52	98	17
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1283	565	324	208	256	495
<i>Administrative and support service activi- ties</i>						
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne	817	527	530	123	98	66
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	723	527	625	39	40	19
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	961	711	759	124	52	26
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	202	136	120	27	43	12
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	54	44	14	13	13	14
<i>Other service activities</i>						

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 129; według siedziby jednostki.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 129; by seat of unit.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 12 (83). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani.....	185152	178067	142221	145094	Registered unemployed persons
mężczyźni	81721	79333	66704	66291	men
kobiety	103431	98734	75517	78803	women
Oferty pracy	283	2135	1983	2047	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy.....	654	83	72	71	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	26,0	25,8	23,7	22,0	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	8,5	4,5	3,4	2,9	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	18,5	11,5	16,2	15,8	Possessing benefits rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	44,5	50,0	29,7	34,3	Out of job for longer than 1 year
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	12,2	13,8	10,4	10,5	Registered unemployment rate ^a
^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 132. ^a See general notes, item 3 on page 132.					

TABL. 13 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	127943	130540	TOTAL
z ogółem:				of total:
Do 25 roku życia	47301	39313	38077	Aged up to 25 years
Długotrwale bezrobotni	111619	60942	68702	Long-term unemployed persons
Powyżej 50 roku życia	22051	24608	26306	Over 50 years old
Bez kwalifikacji zawodowych	34777	31337	35430	Without occupational qualifications
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia ^b	3573	6785	7633	Bringing up single-handed at least one child aged 18 and less ^b
Niepełnosprawni	5011	7205	7440	Disabled persons

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 132. ^b Do 2007 r. były to osoby wychowujące co najmniej jedno dziecko w wieku do 7 roku życia, od 2008 r. dane nieporównywalne z publikowanymi wcześniej.

^a See general notes, item 2 on page 132. ^b Until 2007 they were persons bringing up single-handed at least one child aged 7 and less, since 2008 data are not comparable with those published before.

TABL. 14 (85). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	165346	178364	206825	179966	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	75593	85080	100932	88585	Women
Dotychczas niepracujący	50766	60720	56200	41730	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	14602	4527	5549	4022	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	138404	193876	194611	177093	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	61658	88924	93035	85299	Women
Z tytułu podjęcia pracy	67384	83400	80563	81075	Received jobs
<i>a W ciągu roku.</i>					
<i>a During the year.</i>					

TABL. 15 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	185152	103431	178067	98734	142221	75517	145094	78803
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej..... and less	66642	35456	47394	25698	39313	21156	38077	20837
25—34	52051	32096	50558	30587	41399	24009	43042	25846
35—44	42915	24830	37665	22294	24912	14149	25964	15020
45—54	21974	10694	36041	18522	25600	12886	25321	13060
55 lat i więcej	1570	355	6409	1633	10997	3317	12690	4040
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe	5334	3398	11324	7574	17234	11785	19561	13542
Tertiary								
Policealne oraz średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	42621	29185	45159	29216	35779	21470	36712	22476

TABL. 15 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (dok.)

BY EDUCATIONAL LEVEL (cont.)

Średnie ogólnokształcące	13523	11050	15428	11463	18097	12221	17764	11965
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	77727	36866	62758	29771	41684	17520	41765	18185
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe	45947	22932	43398	20710	29427	12521	29292	12635
<i>Lower secondary^a, primary and incomplete primary</i>								

WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{bc}

BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{bc}

3 miesiące i mniej	39449	15777	38793	16984	46906	22173	42044	19293
<i>months and less</i>								
3— 6	29133	15455	24900	13386	26992	14814	26493	14765
6—12	34209	17568	25427	13529	26151	13865	26760	14929
12—24	41833	23935	28111	15518	24659	13434	28027	16262
Powyżej 24 miesięcy	40528	30696	60836	39317	17513	11231	21770	13554
<i>More than 24 months</i>								

WEDŁUG STAŻU PRACY^c

BY WORK SENIORITY^c

Bez stażu pracy	48212	28321	45864	27809	33702	19885	31980	18927
<i>No work seniority</i>								
Ze stażem pracy:								
<i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej	22489	13156	24193	14413	20045	11781	21755	12929
<i>year and less</i>								
1— 5	36376	19213	33335	16854	32118	16221	33358	17686
5—10	25996	14536	24230	13698	18381	9754	19168	10491
10—20	36823	21795	30338	17575	20271	10827	20701	11272
20—30	14588	6389	17742	7895	13602	5837	13646	6054
powyżej 30 lat	668	21	2365	490	4102	1212	4486	1444
<i>more than 30 years</i>								

^a Od 2002 r. ^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

^a Since 2002. ^b From the date of registering in a labour office. ^c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 16 (87). **BEZROBOTNI WYREJESTROWANI Z EWIDENCJI URZĘDÓW PRACY
WEDŁUG PRZYCZYN^a**
*UNEMPLOYED PERSONS REMOVED FROM LABOUR OFFICES ROLLS
BY REASONS^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					<i>Unemployed persons who:</i>
podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4904	4301	2734	1803	<i>undertook employment in intervention works</i>
w tym kobiety	2442	2022	1529	1041	<i>of which women</i>
podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	1445	3116	3256	1296	<i>undertook employment in public works</i>
w tym kobiety	610	1183	970	478	<i>of which women</i>
rozpoczęli szkolenie	4326	9532	12760	4487	<i>started training</i>
w tym kobiety	2271	4336	5513	1844	<i>of which women</i>
rozpoczęli prace społecznie użyteczne	-	-	1997	1888	<i>started social useful works</i>
w tym kobiety	-	-	1209	1138	<i>of which women</i>

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 17 (88). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	302,3	589,7	375,6	100,0	TOTAL
w tym:					of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	167,4	218,1	217,3	57,9	Unemployment benefits
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	121,9	345,0	136,0	36,2	Programs for promoting employment
w tym:					of which:
koszty szkoleń	9,0	17,7	5,4	1,4	costs of trainings
prace interwencyjne	11,7	12,3	11,4	3,0	intervention works
roboty publiczne	15,5	21,2	7,3	1,9	public works
refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	5,2	41,7	8,0	2,1	refund of costs of furnishings and adjustments of work posts
środki na podjęcie działalności gospodarczej	18,3	108,3	34,8	9,3	resources on undertaking economic activity
stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	47,3	135,7	61,9	16,5	scholarships and contributions to social security

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 132.

^a See general notes, item 4 on page 132.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 18 (89). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym w wypadkach <i>Of which in</i>				Z liczby ogółem — w wypadkach ciężkich <i>Of total number — in serious accidents</i>	SPECIFICATION	
		śmiertelnych <i>fatal accidents</i>	powodujących niezdolność do pracy <i>accidents resulting in an inability to work</i>					
			1—3 dni <i>days</i>	4—20 ^b	21 dni i więcej ^c <i>days and more^c</i>			
OGÓŁEM	2000	5658	32	48	2266	3145	117	TOTAL
	2005	5331	25	38	1454	3566	60	
	2010	5898	27	80	1749	3617	38	
	2011	5915	27	94	1760	3569	53	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	54	1	-	16	33	-	-	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2044	11	26	595	1311	18	18	Industry
górnictwo i wydobywanie	105	1	-	17	85	-	-	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1760	8	25	519	1119	18	18	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	60	1	-	17	38	-	-	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	119	1	1	42	69	-	-	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	715	11	24	170	490	14	14	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	751	2	13	289	393	6	6	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	348	1	3	94	215	3	3	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	147	-	1	55	83	1	1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	57	-	3	16	29	-	-	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	44	-	1	9	24	-	-	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	45	-	-	11	33	-	-	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	79	-	4	30	38	-	-	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	262	-	2	66	167	2	2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	303	-	2	92	161	2	2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	332	-	5	123	164	1	1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	606	-	9	173	338	3	3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	97	-	1	18	67	3	3	Arts, entertainment and recreation activities
Pozostała działalność usługowa	31	1	-	3	23	-	-	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku. ^b, ^c Do roku 2004 powodujących niezdolność do pracy: ^b - 4-28 dni, ^c - 29 dni i więcej.

^a Registered in a given year. ^b, ^c Until 2004 accidents resulting in an inability to work: ^b - 4-28 days, ^c - 29 days and more.

TABL. 19 (90). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnic- two, leśnic- two, łowiect wo i rybact wo agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa pojaz- dów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrowot na i pomoc społec- zna human health and social work activi- ties
			razem total	w tym prze- twór- stwo przemy- słowe of which manu- factur- ing				

POSZKODOWANI W WYPADKACH WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY^b
 PERSONS INJURED IN ACCIDENTS BY CONTACT-MODE OF INJURY^b

OGÓŁEM	2000	5658	57	2430	2186	717	604	297	666
TOTAL	2005	5331	51	2017	1778	587	743	254	597
	2010	5898	38	2028	1716	716	822	367	552
	2011	5915	54	2044	1760	715	751	348	606
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		241	-	116	107	24	15	9	19
Contact with electrical voltage, tem- perature, hazardous substances and chemicals									
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		9	-	2	-	6	-	-	-
Drowned, buried, enveloped									
Zderzenie z/uderzenie w nierucho- my obiekt		1507	7	407	338	174	208	100	197
Horizontal or vertical impact with or against a stationary object									
Uderzenie przez obiekt w ruchu		1242	20	483	420	215	190	75	47
Struck by object in motion, collision									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		929	9	434	404	101	143	24	54
Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent									
Uwięzienie, zmiażdżenie		403	2	228	206	50	54	18	20
Trapped, crushed									
Obciążenie fizyczne lub psychiczne Physical or mental stress		678	5	186	151	53	74	42	105
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		157	1	14	3	1	8	42	47
Aggression of human or animal									

a Zgłoszone w danym roku. b Do 2004 r. określone jako wydarzenia bezpośrednio powodujące urazy.
 a Registered in a given year. b Until 2004 defined as events directly causing injury.

TABL. 19 (90). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnic- two, leśnic- two, łowiect- wo i rybacz- two agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa pojazd- ów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na human health and social work activi- ties
			razem total	w tym prze- twór- stwo przemys- łowe of which manu- factur- ing				
OGÓŁEM 2000	9650	114	4441	3974	1338	1074	459	908
TOTAL 2005	9881	97	3914	3504	1110	1530	432	968
..... 2010	10977	76	4038	3542	1500	1518	682	861
2011	11060	105	4162	3687	1413	1387	620	997
Niewłaściwy stan czynnika materialnego <i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>	1009	6	437	386	121	94	56	79
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>								
pracy <i>work</i>	573	1	258	237	97	56	15	49
stanowiska pracy <i>work post</i>	611	6	247	227	88	87	16	62
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika <i>Absence or inappropriate use of ma- terial objects/agents by employee</i>	764	2	363	334	96	116	35	39
Nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika <i>Not using protective equipment by employee</i>	178	2	78	68	32	27	10	9
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika <i>Inappropriate wilful employee action</i>	659	9	287	268	72	118	37	32
Stan psychofizyczny pracownika, niezapewniający bezpiecznego wykonywania pracy ^c <i>Mental-physical condition of em- ployee not assuring safe work^c</i>	214	2	51	41	26	29	5	27
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika <i>Incorrect employee action</i>	5823	61	2183	1916	775	725	314	544
Inna przyczyna <i>Other cause</i>	1229	16	258	210	106	135	132	156

^a Zgłoszone w danym roku. ^c Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^c Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 20 (91). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2229	1575	1356	1314	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	17	6	5	8	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	1413	798	766	734	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	80	84	80	103	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	54	44	19	31	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	299	241	209	189	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	142	129	113	103	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie:					influence of:
skrajnych temperatur	6	15	12	2	extreme temperatures
materiałów szkodliwych	6	3	-	2	hazardous materials
inne wydarzenia	229	261	157	150	other events

TABL. 21 (92). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi			
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
OGÓŁEM	2000	120,0	99,1	72,2	58,0	39,6	34,5	8,2
TOTAL	2005	92,2	75,4	51,3	41,5	26,7	21,8	14,1
	2010	74,3	58,9	41,5	31,4	21,6	18,6	11,3
	2011	78,9	63,6	43,1	33,5	22,6	19,5	13,3
sektor publiczny		97,2	76,7	44,6	34,5	42,0	34,4	10,6
public sector								7,8
sektor prywatny		74,0	60,1	42,7	33,2	17,4	15,5	14,0
private sector								11,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		90,7	62,9	42,7	21,7	29,7	27,8	18,3
Agriculture, forestry and fishing								13,3

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 21 (92). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mecha- nicznymi związanymi z maszynami szczegól- nie niebezpiecznymi connected with me- chanical factors related to particularly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous condi- tions			
	ogółem grand total	w tym przez jed- ną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jed- ną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jed- ną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jed- ną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł	133,2	105,6	83,3	66,0	30,6	24,4	19,2	15,2
Industry								
górnictwo i wydobywanie	333,9	230,8	290,2	214,3	20,5	9,9	23,2	6,6
mining and quarrying								
przetwórstwo przemysłowe	115,4	94,3	73,8	59,3	23,4	20,3	18,2	14,7
manufacturing								
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	228,3	156,1	42,4	36,0	174,4	108,6	11,6	11,6
electricity, gas, steam and air conditioning supply								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	131,6	114,0	52,4	42,7	44,4	38,6	34,9	32,7
water supply; sewerage, waste management and remediation activities								
Budownictwo	65,4	49,8	36,0	27,2	18,6	16,5	10,7	6,0
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	30,9	28,7	6,9	5,7	11,3	11,1	12,7	11,8
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazy- nowa	158,2	133,9	51,2	39,2	86,3	78,8	20,7	15,9
Transportation and storage								
Informacja i komunikacja	3,4	3,4	2,9	2,9	-	-	0,5	0,5
Information and communication								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	60,7	60,5	45,0	45,0	9,8	9,8	5,9	5,7
Professional, scientific and technical activities								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	22,9	22,9	22,9	22,9	-	-	-	-
Administrative and support service activities								
Edukacja	6,3	5,5	1,8	1,6	2,3	2,3	2,1	1,7
Education								
Opieka zdrowotna i pomoc społecz- na	22,5	12,3	16,7	7,0	4,9	4,9	0,9	0,4
Human health and social work activities								
Pozostała działalność usługowa	103,3	103,3	56,7	56,7	-	-	46,7	46,7
Other service activities								

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (93). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

OCCUPATIONAL DISEASES					
CHOROBY	2003	2005	2010	2011	DISEASES
	liczba przypadków number of cases				
OGÓŁEM	443	321	312	175	TOTAL
w tym:					of which:
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	8	10	2	-	Acute and chronic intoxications and their sequels
Pylice płuc.....	94	45	37	27	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	8	1	4	2	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	6	1	7	-	Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation
Astma oskrzelowa	11	11	8	5	Bronchial asthma
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	1	1	-	-	Extrinsic allergic alveolitis
Alergiczny nieżyt nosa	15	9	14	6	Allergic rhinitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	136	85	34	20	Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	1	1	-	-	Diseases caused by ionizing radiation
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	25	44	35	22	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry	22	16	11	10	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	6	7	27	11	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	11	20	45	25	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	37	28	34	15	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type
Zespół wibracyjny	34	16	6	3	Vibration syndrome
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	4	3	1	-	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	21	20	45	28	Infectious and parasitic diseases or their sequels

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 136.

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a See general notes, item 7 on page 136.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 23 (94). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilak- tyczne <i>Preven- tive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżyw- cze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pienięż- ne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short- time work</i>	Dodat- kowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczegó- l- nych warun- kach lub w szczegó- lnym cha- akterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2000	61975	125689	28538	80231	4029	11373	54277
TOTAL	2005	53046	100931	19937	51803	2756	12318	48955
	2010	39498	49307	7772	22273	2090	6740	211
	2011	39615	79051	4781	23077	2296	6556	908
sektor publiczny		13322	23081	2523	13671	1632	3801	760
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		26293	55970	2258	9406	664	2755	148
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		619	588	-	267	-	-	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		22614	41893	3936	12824	399	4916	543
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		7647	4592	-	5416	160	3231	402
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		11821	33586	3101	4055	232	1198	69
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1179	1794	600	2412	1	477	58
<i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		1967	1921	235	941	6	10	14
Budownictwo		9892	12890	298	995	9	31	40
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		1580	7430	202	1082	109	133	28
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa . <i>Transportation and storage</i>		4056	7768	299	6696	15	1206	37
Informacja i komunikacja		382	137	15	416	1	2	-
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		134	653	-	660	311	2	11
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 (94). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a (dok.)**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Posiłki profilaktyczne Preventive food	Napoje Drinks	Inne środki odżywcze Other nutrition	Dodatki pieniężne Special pay	Skrócony czas pracy Short-time work	Dodatki urlopy Extra leaves	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Entitlements arising from work in particular conditions
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	141	291	27	-	-	1	-
Edukacja Education	90	115	4	14	62	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	107	7278	-	123	1390	265	249
Pozostała działalność usługowa Other service activities	-	8	-	-	-	-	-

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 24 (95). **ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a W 2011 R.**

OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Koszt świadczeń w tys. zł Cost of benefits in thous. zł		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per benefit	
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
OGÓŁEM TOTAL	1701	1641	5202,8	4715,7	3058,7	2873,7
sektor publiczny public sector	480	457	1560,1	1322,1	3250,2	2893,0
sektor prywatny private sector	1221	1184	3642,7	3393,6	2983,4	2866,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	16	10	54,0	23,5	3375,0	2350,0

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 24 (95). **ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a W 2011 R. (dok.)**
OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Koszt świadczeń w tys. zł Cost of benefits in thous. zł		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per benefit	
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
Przemysł	862	838	2684,9	2447,5	3114,7	2920,6
Industry						
górnictwo i wydobywanie	101	99	451,1	428,5	4466,3	4328,3
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe ...	694	673	2058,6	1852,4	2966,3	2752,5
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	14	14	51,2	51,2	3657,1	3657,1
electricity, gas, steam and air conditioning supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	53	52	124,0	115,4	2339,6	2219,2
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo	197	189	797,0	717,1	4045,7	3794,2
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	219	211	479,9	457,6	2191,3	2168,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa	100	98	382,5	373,4	3825,0	3810,2
Transportation and storage						
Informacja i komunikacja	9	9	28,7	28,7	3188,9	3188,9
Information and communication						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8	8	25,0	25,0	3125,0	3125,0
Professional, scientific and technical activities						
Edukacja	25	24	63,2	53,6	2528,0	2233,3
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	262	251	679,9	581,6	2595,0	2317,1
Human health and social work activities						
Pozostała działalność usługowa	3	3	7,7	7,7	2566,7	2566,7
Other service activities						

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieżki płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of job occupational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,

- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

Świadczenia społeczne

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa - w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa - w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz budżetu państwa (renty kombatanckie i socjalne), w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;

- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced by the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws, No. 137, item 887, with later amendments).

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution - from the source of the Social Insurance Fund and the state budget - within the scope of separate division of the state budget expenditures and within from the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation).

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and the state budget - within the scope of separate division of the state budget expenditure and within from the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation) as well as from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (combatant and social pensions), in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;

- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej oraz b. Urzędu Ochrony Państwa;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, osoby represjonowane (od 1991 r.) oraz kombatan ci.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the public safety functionaries, i.e., the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Central Anticorruption Bureau, Border Guard, Office of Government Protection, State Fire Department, Penitentiary Staff as well as the former Office of State Protection;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids, repressed persons (since 1991) as well as combatants.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work.

5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (96). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	W tys. zł In thous. zł		
O G Ł E M	27839516,5	29765966,0	T O T A L
sektor publiczny	10464240,3	10455573,2	public sector
sektor prywatny	17375276,2	19310392,8	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	131681,0	140309,5	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	7068470,1	7856223,4	Industry
górnictwo i wydobywanie	204052,5	202974,7	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	5573754,8	6034166,3	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	890681,3	1188944,6	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	399981,5	430137,8	water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities
Budownictwo	1896070,2	2143831,3	Construction
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	4312353,5	4520644,3	Trade, repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	714570,2	777044,2	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	445465,6	450998,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	919013,2	1040050,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1148649,2	1127579,3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	330771,1	340422,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1326577,6	1384805,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	567059,4	585806,9	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne ...	2135689,4	2200775,3	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4074485,2	4314152,5	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2130283,3	2188119,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	425854,3	461749,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	212523,2	233452,6	Other service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych na str. 167.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes on page 167.

TABL. 2 (97).

WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJIGROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co- -operatives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jedno- stek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2005	17009818,7	15945962,1	33234,9	248643,5	781978,2
TOTAL	2010	26589254,5	24478747,2	34421,9	428093,6	1647991,8
	2011	28620739,7	26376292,0	32485,5	385883,1	1826079,1
sektor publiczny		10990853,2	9815722,9	14171,4	385883,1	775075,8
public sector						
sektor prywatny		17629886,5	16560569,1	18314,1	-	1051003,3
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		136731,2	131565,4	38,4	145,3	4982,1
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł		7745979,6	7460627,8	30265,7	4231,3	250854,8
Industry						
górnictwo i wydobywanie		207236,9	198332,8	-	-	8904,1
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		5907042,0	5668752,0	17805,2	-	220484,8
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		1195744,2	1175724,3	12445,5	-	7574,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		435956,5	417818,7	15,0	4231,3	13891,5
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		1876316,4	1800120,4	364,9	2138,8	73692,3
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ . Trade, repair of motor vehicles ^Δ		3788254,6	3652960,5	250,9	55,9	134987,3

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria, uczniów.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees, apprentices'.

TABL. 2 (97). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wpłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c
w tys. zł in thous. zł					
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	630974,4	594629,4	-	164,3	36180,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	380385,3	337241,3	-	2166,7	40977,3
Informacja i komunikacja Information and communication	1041286,6	937637,5	145,6	23,8	103479,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	1143875,7	1094402,9	175,1	-	49297,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	289169,0	266562,5	148,4	2686,5	19771,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	1235671,3	1096835,1	596,7	5526,0	132713,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	703840,3	538328,2	1,6	82,7	165427,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2297338,3	2064329,5	-	135813,7	97195,1
Edukacja Education	4565238,4	3860496,0	-	199518,5	505223,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Health and social work	2190680,3	2068638,2	498,2	27369,8	94174,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	533365,2	413920,9	-	5451,7	113992,6
Pozostała działalność usługowa Other service activities	61633,1	57996,4	-	508,1	3128,6

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria, uczniów.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees, apprentices'.

TABL. 3 (98). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2177,02	2973,79	3134,06	T O T A L
sektor publiczny	2549,31	3637,50	3767,76	public sector
sektor prywatny	1960,53	2679,36	2872,48	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2275,93	3236,33	3598,68	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2239,99	3037,03	3284,97	Industry
górnictwo i wydobywanie	3317,58	4118,98	4478,90	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe ...	2058,47	2818,87	3022,16	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3527,35	4997,47	5310,99	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2457,93	3268,98	3420,93	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1742,86	2418,28	2586,85	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1664,86	2339,87	2434,39	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1997,99	2224,06	2327,55	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	1428,51	1874,49	1943,09	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3532,17	4792,73	5033,33	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3928,48	4758,27	5057,23	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	2339,53	3029,51	3160,35	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2563,12	3761,70	3793,32	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1374,04	1978,32	2100,95	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2928,09	4027,07	4154,02	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2541,04	3500,13	3709,09	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1877,92	3085,55	3171,76	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2167,02	2877,36	3012,73	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ..	2052,98	2283,84	2380,67	Other service activities

TABL. 4 (99). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2303,42	3169,90	3332,98	T O T A L
sektor publiczny	2549,31	3637,51	3767,76	public sector
sektor prywatny	2115,98	2903,01	3105,42	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2382,74	3468,21	3900,27	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2336,28	3165,20	3417,85	Industry
górnictwo i wydobywanie	3366,54	4177,45	4561,89	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe ...	2151,34	2942,81	3150,95	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3532,36	5000,59	5313,65	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2493,45	3341,33	3488,33	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1886,09	2716,25	2876,15	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1799,85	2512,14	2601,11	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2199,63	2523,88	2579,66	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	1577,93	1986,70	2096,38	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3805,72	5142,79	5338,73	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4105,19	5018,43	5274,23	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	2394,46	3168,99	3311,10	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2926,96	4364,61	4334,26	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1319,55	1961,63	2094,97	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2929,14	4029,19	4156,19	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2549,20	3513,93	3730,55	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1897,26	3140,17	3219,29	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2188,22	2960,46	3112,04	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ..	1613,66	2126,18	2434,04	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

Świadczenia społeczne

Social security benefits

TABL. 5 (100). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	816317	762042	756067	744516	TOTAL
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	672811	637352	648072	639229	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:					persons receiving:
emerytury	241300	306669	423143	421408	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	326650	221845	115760	108779	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	104861	108838	109169	109042	family pensions
Rolnicy indywidualni	143506	124690	107995	105287	Farmers
w tym pobierający emerytury	66954	87758	81852	79045	of which receiving retirement pay

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of Interior and Administration) as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (101). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	7573,0	9463,7	13197,9	13655,6	<i>Benefits in mln zł</i>
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	6583,1	8366,9	12000,4	12448,8	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	815,38	1093,97	1543,10	1622,90	<i>Average monthly retirement pay and pension in zł</i>
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	2822,6	4639,6	8343,9	8726,3	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	974,81	1260,74	1643,24	1725,62	<i>Average monthly retirement pay in zł</i>
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	2745,4	2364,8	1783,4	1763,6	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna renta w zł	700,39	888,29	1283,81	1351,05	<i>Average monthly pension in zł</i>
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	1015,1	1362,6	1873,2	1958,9	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna renta w zł	806,72	1043,28	1429,87	1497,09	<i>Average monthly pension in zł</i>
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
Razem^b Total^b					
Świadczenia w mln zł	989,9	1096,8	1197,5	1206,8	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	574,82	732,99	924,05	955,17	<i>Average monthly retirement pay and pension in zł</i>
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł	491,8	814,5	958,2	956,9	<i>Benefits in mln zł</i>
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	612,17	773,47	975,59	1008,78	<i>Average monthly retirement pay in zł</i>

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of Interior and Administration) as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2004 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzony jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2004 obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące podstawowe grupy społeczno-ekonomiczne ludności ustalone na podstawie kryterium **wyłączonego** lub **głównego** (przeważającego) **źródła utrzymania**, a mianowicie **gospodarstwa: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł** (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób pracujących zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie umowa ustna itd.);
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie;
- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;

2) osoby pobierające emeryturę lub rentę, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;

3) osoby utrzymujące się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, świadczenia pomocy społecznej, dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);

*The survey included all households within randomly selected dwellings representing the basic socio-economic groups of the population, established on the basis of the **exclusive** or **main** (predominate) **source of maintenance**, i.e., **households of: employees, farmers, the self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources** (other than retirement pay and pensions).*

3. The categories of persons comprising households were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) employed persons include:

- a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, out-work, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.);
- b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work;
- c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;

2) persons receiving retirement pay or a pension, the main source of maintenance for which is the retirement pay or pension;

3) persons maintained from non-earned sources other than retirement pay and pension, for whom the main source of maintenance is: social security benefits, social assistance benefits, income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);

- 4) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek - rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów: z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pomocy społecznej oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej - uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę - który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym), a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i składkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszany o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) i wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na po-

- 4) dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, social security benefits and from social assistance benefits) as well as taxes paid by self-employed persons, excluding obligatory social security contributions paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) income from hired work - obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement - which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (pur-

trzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);

- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (tj. przychody minus nakłady) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi;
- 5) świadczenia z ubezpieczeń społecznych, które obejmują emerytury, renty, zasiłki (w tym chorobowe - po ustaniu stosunku pracy), świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych;
- 6) świadczenia pozostałe (do 2008 r. określane jako świadczenia pomocy społecznej), które obejmują m.in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 7) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wy-

chasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);

- 4) *income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in co-operatives) and income from rental of real estate (i.e. revenues minus investments) not connected with the conducted economic activity;*
- 5) *social security benefits, which include retirement pay, pensions, benefits (of which sick benefits - after termination of employment), rehabilitation benefits and accident compensations as well as since 2005, early retirement pay for farmers;*
- 6) *other assistance benefits (until 2008 defined as social assistance benefits), which include among others: unemployment benefits, pre-retirement benefits and allowances, family allowances, social pension, monetary and one-off non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;*
- 7) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund

datków nie zalicza się funduszu remontowego (do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymywane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

(payment for rentals for housing include renovation fund up to 2004 in item “housing, water, electricity, gas and other fuels”).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (102). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem ..	2547	2781	3181	3171	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,25	3,23	3,06	2,95	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,11	1,17	1,17	1,13	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne	0,95	0,85	0,84	0,83	<i>receiving social benefits</i>
w tym emerytury i renty	0,81	0,73	0,74	0,74	<i>of which retirement pay and pensions</i>
pozostających na utrzymaniu	1,11	1,13	0,98	0,91	<i>dependents</i>

TABL. 2 (103). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Dochód rozporządzalny	671,84	732,27	1107,54	1156,79	Available income
w tym dochód do dyspozycji	644,99	708,36	1069,47	1124,62	of which disposable income
w tym dochody:					of which incomes:
z pracy najemnej	292,93	352,03	604,37	613,21	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	18,76 ^a	17,89	23,61 ^b	26,75 ^c	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	53,72	63,89	111,18	115,47 ^d	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych	258,62	240,98	309,23	339,09	from social security benefits and others

a - d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a - 13,19%, b - 25,28%, c - 12,00%, d - 13,11%.

a - d Relative error of estimates exceeds 10% and totals: a - 13,19%, b - 25,28%, c - 12,00%, d - 13,11%.

TABL. 3 (104). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS				
	2003	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	648,77	672,77	949,82	982,59	<i>Total expenditures</i>
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	621,92	648,86	911,76	950,42	<i>of which consumer goods and services^a</i>
w tym:					<i>of which:</i>
żywność i napoje bezalkoholowe ...	182,85	192,66	249,53	254,32	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	16,88	16,76	20,82	21,09	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>
odzież i obuwie	30,54	34,91	51,41	47,69	<i>clothing and footwear</i>
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	132,82	130,50	193,43	210,37	<i>housing, water, electricity, gas and other fuels</i>
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	31,59	33,10	46,62	45,42	<i>furnishings, household equipment and routine maintenance of the house</i>
zdrowie	34,91	36,18	43,56	47,03	<i>health</i>
w tym artykuły farmaceutyczne ...	23,26	22,97	26,51	29,14	<i>of which pharmaceutical products</i>
transport	56,41	62,10	91,47	104,41	<i>transport</i>
łącznie	30,92	34,28	42,41	41,58	<i>communication</i>
rekreacja i kultura	41,26	43,14	68,92	75,21	<i>recreation and culture</i>
edukacja	7,88 ^b	8,09	11,84	10,18	<i>education</i>
restauracje i hotele	10,69	13,78 ^c	24,35	23,15	<i>restaurants and hotels</i>
inne towary i usługi	34,28	32,75	46,30	46,89	<i>miscellaneous goods and services</i>
w tym higiena osobista	16,33	18,49	27,64	27,38	<i>of which personal care</i>

a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b, c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b - 11,64%, c - 15,48%.

a Including pocket money not considered in items by types of expenditures. b, c Relative error of estimates exceeds 10% and totals: b - 11,64%, c - 15,48%.

TABL. 4 (105). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,69	8,46	7,44	7,06	<i>Bread and cereals in kg</i>
w tym pieczywo	5,70	5,59	4,70	4,47	<i>of which bread</i>
Mięso w kg	4,95	5,00	5,43	5,32	<i>Meat in kg</i>
w tym wędliny i pozostałe przetwory mięsne	2,04	2,08	2,27	2,20	<i>of which processed meat and other meat preparations</i>
Ryby ^a w kg	0,30	0,34	0,43	0,40	<i>Fish^a in kg</i>
Mleko ^b w l	5,39	4,94	4,14	3,84	<i>Milk^b in l</i>
Napoje mleczne i jogurty w kg	0,54	0,53	0,74	0,69	<i>Milk-based beverages and yoghurt in kg</i>
Sery w kg	0,96	0,94	0,98	0,96	<i>Cheese in kg</i>
Jaja w szt.	15,66	15,85	13,93	13,36	<i>Eggs in units</i>
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,45	1,41	1,28	1,25	<i>Oils and fats in kg</i>
w tym masło	0,36	0,32	0,30	0,28	<i>of which butter</i>
Owoce w kg	3,86	3,51	3,47	3,31	<i>Fruit in kg</i>
Warzywa w kg	12,23	12,29	10,22	10,02	<i>Vegetables in kg</i>
w tym ziemniaki	6,90	6,79	5,14	4,89	<i>of which potatoes</i>
Cukier w kg	1,97	1,74	1,66	1,50	<i>Sugar in kg</i>
Napoje bezalkoholowe w l	3,05	4,43	6,68	7,08	<i>Non-alcoholic beverages in l</i>

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 5 (106). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS				SPECIFICATION
	2003	2005	2010	2011	
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	95,6	97,7	98,3	98,3	Refrigerator
Zamrażarka	36,7	33,4	37,9	29,4	Freezer
Automat pralniczy	74,4	81,8	90,0	91,5	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	3,0	4,9	13,6	14,4	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	25,7	33,8	52,8	52,2	Microwave oven
Samochód osobowy	45,8	49,4	61,6	58,4	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwa- rzania dźwięku (wieża)	38,8	43,0	40,3	36,1	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	96,8	97,2	97,0	96,7	Television set
Urządzenie do odbioru telewizji sateli- tarnej lub kablowej	34,7	35,2	54,8	57,5	Satellite television equipment
Telefon komórkowy	42,7	67,2	87,1	88,9	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz	49,1	45,8	22,7	16,2	Videorecorder, video player
Zestaw kina domowego	12,5	10,6	Home theatre system
Odtwarzacz płyt kompaktowych	14,2	10,8	12,0	9,1	Compact disc player
Odtwarzacz DVD	2,9	49,7	47,2	DVD player
Aparat fotograficzny cyfrowy	53,3	51,3	Digital camera
Komputer osobisty	27,3	42,7	67,9	67,5	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	12,5	27,7	63,6	64,2	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szerokopasmow- wym	40,4	41,8	of which broadband access
Drukarka	19,3	27,7	45,6	43,1	Printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 23.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej, tj. bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o długości sieci gazowej od 2003 r. uwzględniają również dane o sieci przesyłowej (magistralnej), tj. o przewodach doprowadzających gaz do sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji - z siecią ogólnospławną.

Dane dotyczące **połączeń gazowych** od 2005 roku dotyczą również połączeń prowadzących do budynków niemieszkalnych.

3. **Zdrój uliczny** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns distribution network, i.e., excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Since 2003 information regarding the length of gas-line network has included also data on the transmission (main) network, i.e. conduits providing gas to the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main sewerage system.

Since 2005 data on **gas-line connections** have concerned also connections leading to non-residential buildings.

3. A **street outlet** is an equipment connected to the street water conduit, used by population as direct source of water supply.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródle podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji - wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2004 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędów i instytucji ogrzewanych centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 5 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami lub urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej i tramwajowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; da-

Data regarding consumption of water in households include the quantity of water collected from water-line system by means of equipment installed in a building.

4. Data regarding the users of water-line systems and sewerage systems include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage - sewerage inlets.

Data regarding the gas users concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity since 2004 include also households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards residential buildings as well as buildings of offices and institutions with central heating within transmission thermalline - which is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law dated 10 IV 1997 Energetic Law (Journal of Laws No. 54, item 348, with later amendments).

Data in table 5 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own or other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns **bus and tram communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus services, microbuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the

ne nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych i tramwajowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą - w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

2. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie:

- dla 2002 r. na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002,
- dla 2011 r. na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011,
- dla pozostałych lat na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych - według stanu w dniu 31 XII.

3. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszka-

Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus and tram lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

8. Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its character or compositions is similar to the waste produced in households.

Information on municipal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on liquid waste concern waste which comes from households (residential buildings), public buildings and buildings of units running a business - in case they are not discharged by sewerage system.

Dwellings

1. The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of the results from last census, since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

2. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of:

- for 2002 based on results of the National Population and Housing Census – as of 20 V 2002,
- for 2011 on the basis of the National Population and Housing Census – as of 31 III 2011,
- for other years on the basis of the balance of dwelling stocks – as of 31 XII.

3. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels,

nia (hoteli pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię - jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o liczbie izb w mieszkaniach uwzględniają także izby użytkowane stale i łącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

4. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** - mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) - mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** - mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrz-

student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the number of rooms in dwellings also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access form the street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

4. As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:

- 1) **housing cooperatives** - member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) - dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** - dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence,

nych, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;

- 5) **osób fizycznych** - mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
- może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

- 6) **towarzystw budownictwa społecznego**;
- 7) **innych podmiotów** - mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku - przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze nie-sprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

5. Informacje o **budownictwie spółdzielni mieszkaniowych** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodzinnym budownictwem spółdzielczym.

6. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);

Interior, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;

- 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
- *can be an owner of a whole real estate for example an individual detached house,*
 - *can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.*

*The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;*

- 6) **public building society**;
- 7) **other entities** - dwellings owned by institutions, constructing for profit - for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

5. Information regarding **housing cooperative construction** concerns dwellings completed by all types of cooperatives, including single-family cooperative construction.

6. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);

- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
 - **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
 - **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
 - **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
 - **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
 - **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;
 - **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (107). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	14183,5	15720,7	17621,9	17697,9	Water-line
Kanalizacyjna ^a	4306,8	7156,5	10008,2	10649,2	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	328933	370705	413210	422500	Water-line system
miasta	122974	133198	144535	149306	urban areas
wieś	205959	237507	268675	273194	rural areas
Kanalizacyjne	97574	155363	211177	228258	Sewerage system
miasta	69017	89092	110178	117113	urban areas
wieś	28557	66271	100999	111145	rural areas
Zdroje uliczne	396	306	271	266	Street outlets
miasta	272	208	191	188	urban areas
wieś	124	98	80	78	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	95,9	88,5	89,2	88,9	Consumption of water from water-line systems in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	71,2	64,1	61,4	61,3	in hm ³
na 1 mieszkańca ^b w m ³	43,6	39,6	37,4 ^c	37,4	per capita ^b in m ³
Wieś w hm ³	24,6	24,4	27,8	27,6	Rural areas in hm ³

a Łącznie z kolektorami. b Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem, bez wyodrębniania jej w tych miastach, w których ta sieć istniała. c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a Including collectors. b The total number of the population was used in calculations, without separating the population of those urban areas in which this network existed. c See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 2 (108). **EKSPLLOATACJA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI^a**
EXPLOITATION OF WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Woda pobrana z ujęć w hm ³	149,4	157,3	154,2	109,1	45,1	Water withdrawn from intakes in hm ³
w tym z ujęć powierzchniowych	101,1	105,0	103,9	86,9	17,0	of which from surface intakes
Zużycie wody z wodociągów w hm ³	114,3	115,1	113,7	82,8	30,9	Consumption of water from water-line systems in hm ³
w tym przez gospodarstwa domowe	88,5	89,2	88,9	61,3	27,6	of which by households
Ścieki ^b odprowadzone w hm ³	94,4	115,9	106,0	91,4	14,6	Waste water ^b discharged in hm ³

a W ciągu roku. b Od 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

a During the year. b Since 2010 the methodology of municipal waste water survey has been changed; data are not strictly comparable with data for previous years.

TABL. 3 (109). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ^a
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY^a IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	847,1	1143,9	1199,4	1207,4	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	590,0	639,1	681,4	685,6	Urban areas
Wieś	257,1	504,8	518,0	521,8	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW·h	1782,9	2436,2	2775,0	2711,4	In GW·h
miasta	1247,6	1356,2	1506,0	1463,3	urban areas
wieś	535,4	1080,0	1269,0	1248,1	rural areas
W kW·h:					In kW·h:
miasta: na 1 mieszkańca	765,5	836,5	917,2 ^b	891,5	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^c	2134	2122	2210	2134	per consumer ^c
wieś — na 1 odbiorcę ^c	2156	2140	2450	2392	rural areas — per consumer ^c

a Od 2004 r. łącznie z gospodarstwami domowymi, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25. c Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

a Since 2004 including households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture. b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25. c The average number of consumers during the year was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 4 (110). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 XII
*GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION
OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć gazowa w km	21485,6	21626,9	22123,1	22227,9	5384,9	16843,0	Gas-line network in km
Połączenia prowadzące do budynków ^a	370963	374456	404263	408219	137478	270741	Connections leading to buildings ^a
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	662,8	664,8	693,8	695,9	467,9	228,0	Consumers of gas from gas- line system in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	401,6	433,6	411,4	392,5	249,7	142,8	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^c w m ³ ..	123,2	132,9	123,5 ^d	117,5	152,1	84,0	per capita ^c in m ³

a Do 2004 r. połączenia do budynków mieszkalnych, od 2005 r. łącznie z połączeniami do budynków niemieszkalnych. b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. c Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem, bez wyodrębniania jej w tych miastach i gminach, w których ta sieć istniała. d Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a Until 2004 connections to residential building, since 2005 including connections to non-residential buildings. b In natural units, on the basis of which settlements with clients occur. c The total number of the population was used in calculations, without separating the population of those urban areas and gminas in which this network existed. d See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 5 (111). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1803	1737	1888	1889	1805	84	Heating network in km
w tym przesyłowa ...	1394	1360	1479	1363	1316	47	of which transmis- sion
Kotłownie	853	877	1006	1045	807	238	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	11570753	13661756	12613507	20298629	20210242	88387	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych cen- tralnie w dam ³	105081	108794	117137	119306	118339	967	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	68888	70736	74514	75962	75383	579	of which residential buildings

TABL. 6 (112). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogó- łem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. — korzystają- ca ^a z:							Population in thous. — using ^a :
wodociągu	2327,0	2401,7	2525,2 ^b	2543,5	1544,8	998,7	water-line system
kanalizacji	1550,3	1594,6	1758,7 ^b	1823,6	1399,7	423,8	sewerage system
gazu	2049,4	2056,7	2104,7 ^b	2113,6	1263,7	849,9	gas-line system
Ludność — w % ogółu ludno- ści — korzystająca ^a z:							Population — in % of total population — using ^a :
wodociągu	71,4	73,5	75,7	76,0	94,1	58,6	water-line system
kanalizacji	47,6	48,8	52,7	54,5	85,3	24,9	sewerage system
gazu	62,9	63,0	63,1 ^b	63,2	77,0	49,9	gas-line system

a Dane szacunkowe. *b* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a Estimated data. *b* See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 7 (113). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna - linie w km	4667	5286	5053	4786	Transport network - lines in km
autobusowe	4712	4439	bus
tramwajowe	341	347	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy	933	899	929	901	buses
tramwaje	442	426	410	410	trams
Miejsca w wozach w tys.:					Seats in vehicles in thous.:
autobusy	98,0	93,8	90,1	90,2	buses
tramwaje	58,4	57,6	59,9	61,7	trams

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons.

TABL. 8 (114). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Zbrane odpady komunalne zmieszane ^b (w ciągu roku) w t	594119	605554	677644	636838	477122	159716	Mixed municipal waste collected ^b (during the year) in t
w tym z gospodarstw domowych	405664	400096	414294	405105	290192	114913	of which from households
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	37	39	29	28	17	11	number
powierzchnia w ha	90,8	96,0	97,8	98,6	58,7	39,9	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	2,7	3,1	2,0	1,7	1,7	-	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dm ³	736,0	843,6	1299,7	1402,0	510,5	891,5	Liquid waste ^c removed (during the year) in dm ³
w tym z gospodarstw domowych	333,0	425,3	737,4	836,1	276,2	559,9	of which from households

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 i 9 na str. 187. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 8 and 9 on page 187. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in sealed tanks.

TABL. 9 (115). **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE^a**
MUNICIPAL WASTE SELECTIVELY COLLECTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Handel, mały biznes, biura i instytucje <i>Trade, small-scale business, offices and institutions</i>	Usługi komu- nalne ^b <i>Municipal services^b</i>	Gospo- darstwa domowe <i>House- holds</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM w t.....					TOTAL in t
2004	17187,9	4902,3	1695,6	10590,0	
2005	24456,9	9826,6	727,2	13903,1	
2010	88733,7	12586,9	11200,0	64946,8	
2011	113915,1	17149,8	15180,9	81584,4	
Makulatura	15117,7	4666,5	162,0	10289,2	Waste-paper
Szkło	30850,9	2698,3	799,4	27353,2	Glass
Tworzywa sztuczne	19893,7	3401,2	394,2	16098,3	Plastics
Metale	2150,2	499,1	106,7	1544,4	Metals
Biodegradowalne	29812,9	5247,3	13196,4	11369,2	Biodegradable
Inne	16089,7	637,4	522,2	14930,1	Others

^a Dane od 2006 r. nie są w pełni porównywalne z latami poprzednimi; od 2006 r. badaniem objęto selektywną zbiórkę odpadów biodegradowalnych. ^b Odpady zebrane przez służby komunalne z oczyszczania ulic, placów, terenów zieleni miejskiej, cmentarzy.

^a Data since 2006 are not fully comparable with the previous years; since 2006 the survey has included the selective collection of biodegradable waste. ^b Waste collected by municipal service from cleaning streets, squares, urban area green belts, cemeteries.

TABL. 10 (116). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w ha	3057,0	3133,1	3379,4	3250,7	TOTAL: in ha
w % powierzchni miast .	1,8	1,9	2,1	2,0	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	18,8	19,3	20,6 ^a	19,8	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostęp- nej w ha:					Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	1140,4	1202,9	1126,6	1130,5	strolling-recreational parks
zieleńce	508,5	461,2	602,8	630,7	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	1408,1	1469,0	1650,0	1489,5	Estate green belts in ha

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

^a See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

Mieszkania**Dwellings**

TABL. 11 (117). **ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW**
DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania w tys. Dwellings in thous.	985,9	562,5	423,4	1079,5	630,4	449,2
Przeciętna: Average:						
liczba izb w mieszkaniu number of rooms per dwelling	3,73	3,43	4,12	3,86	3,51	4,35
powierzchnia użytkowa w m ² : useful floor area in m ² :						
1 mieszkania per dwelling	71,5	60,6	86,0	74,4	62,4	91,0
1 izby per room	19,19	17,67	20,88	19,25	17,75	20,92

TABL. 12 (118). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ^a**
NA PODSTAWIE SPISÓW
STRUCTURE OF DWELLINGS BY USEFUL FLOOR AREA^a BASED ON
CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania Dwellings	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
o powierzchni użytkowej - w % ogółu: with useful floor area - in % of total:						
do 39 m ² below	17,5	24,4	8,5	16,9	24,0	7,1
40 - 79 m ² below	49,0	57,1	38,1	47,7	56,6	35,3
80 m ² i powyżej and more	33,5	18,5	53,4	35,4	19,4	57,6

^a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej.
^a Data do not dwellings with unknown useful floor area.

TABL. 13 (119). **STRUKTURA MIESZKAŃ WYPOSAŻONYCH W INSTALACJE NA PODSTAWIE SPISÓW**
STRUCTURE OF DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings					
Mieszkania wyposażone w: Dwellings fitted with:						
wodociąg water-line system	94,1	98,0	89,0	96,3	99,1	92,3
ustęp spłukiwany lavatory rinsed off	87,9	95,7	77,5	95,9	99,0	91,2
łazienkę bathroom	87,8	94,4	79,1	94,5	98,7	88,3
ciepłą wodę hot water	85,8	93,2	76,1	89,6	95,1	81,9
gaz z sieci gas from gas-line system	64,9	79,3	45,9	70,3	86,7	48,6
centralne ogrzewanie central heating	75,2	83,5	64,0	78,8	86,1	67,9

TABL. 14 (120). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a W 2011 R.**
Stan w dniu 31 III
STRUCTURE OF DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a IN 2011
As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań <i>in % of total dwellings</i>			
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	<i>Total</i>
stanowiące własność:				<i>with ownership of:</i>
spółdzielni mieszkaniowych:				<i>housing cooperatives:</i>
własnościowe	11,2	18,8	0,5	<i>member owned</i>
lokatorskie	1,1	1,9	0,0	<i>tenant's dwellings</i>
gmin (komunalne)	3,5	5,6	0,6	<i>Gminas (municipal)</i>
zakładów pracy	0,3	0,3	0,2	<i>companies</i>
Skarbu Państwa	0,1	0,1	0,0	<i>State Treasury</i>
osób fizycznych	75,3	62,8	93,3	<i>natural persons</i>
towarzystw budownictwa społecznego	0,7	1,2	0,0	<i>public building societies</i>
pozostałych podmiotów	0,4	0,6	0,0	<i>other entities</i>
nieustalonych podmiotów	7,4	8,7	5,4	<i>not set entities</i>

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

^a A Data of the National Population and Housing Census 2011.

TABL. 15 (121). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG LICZBY IZB^a NA PODSTAWIE SPISÓW**
STRUCTURE OF DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS^a BASED ON
CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Dwellings</i>						
o liczbie izb – w % ogółu: with specified number of rooms - - in % of total:						
1	3,5	5,1	1,4	3,3	5,0	1,0
2	15,1	17,2	12,2	14,1	16,7	10,4
3	30,7	34,3	25,9	29,7	33,9	23,8
4	27,4	28,0	26,7	27,1	27,8	26,0
5 i więcej	23,3	15,4	33,8	25,9	16,6	38,7
<i>and more</i>						

a Dane nie obejmują mieszkań o nieustalonej liczbie izb.

a Date do not dwellings with unknown number of rooms.

TABL. 16 (122). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkania	8002	10704	12264	12634	Dwellings
miasta	5345	6737	6962	7160	urban areas
wieś	2657	3967	5302	5474	rural areas
Spółdzielcze	1185	504	42	-	Co-operative
Komunalne (gminne)	-	117	124	12	Municipal (gmina)
Zakładowe	75	-	9	1	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1766	2956	4828	4649	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	390	943	28	194	Public building society
Indywidualne	4586	6184	7233	7778	Private
miasta	1953	2239	2211	2549	urban areas
wieś	2633	3945	5022	5229	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	438	593	602	684	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	591	761	732	835	Urban areas
Wieś	288	431	488	553	Rural areas
Izby	34943	48664	56600	57420	Rooms
miasta	19950	25208	25369	25167	urban areas
wieś	14993	23456	31231	32253	rural areas
Spółdzielcze	3860	1529	139	-	Co-operative
Komunalne (gminne)	-	237	241	36	Municipal (gmina)
Zakładowe	283	-	20	5	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	5156	9104	14165	13032	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	900	2404	82	542	Public building society
Indywidualne	24744	35390	41953	43805	Private
miasta	9804	12083	11957	12828	urban areas
wieś	14940	23307	29996	30977	rural areas
Powierzchnia użytkowa miesz- kań w m²	800193	1142853	1409355	1416410	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	447187	558690	611188	593540	urban areas
wieś	353006	584163	798167	822870	rural areas
Spółdzielcze	76251	26333	2359	-	Co-operative
Komunalne (gminne)	-	3987	4752	575	Municipal (gmina)
Zakładowe	4949	-	644	136	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	107682	179442	322746	280669	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	19043	42511	1196	9129	Public building society
Indywidualne	592268	890580	1077658	1125901	Private
miasta	240201	310434	313398	332880	urban areas
wieś	352067	580146	764260	793021	rural areas

TABL. 16 (122). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	100,0	106,8	114,9	112,1	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	83,7	82,9	87,8	82,9	urban areas
wieś	132,9	147,3	150,5	150,3	rural areas
Spółdzielcze	64,3	52,3	56,2	-	Co-operative
Komunalne (gminne)	-	34,1	38,3	47,9	Municipal (gmina)
Zakładowe	66,0	-	71,6	136,0	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	61,0	60,7	66,8	60,4	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	48,8	45,1	42,7	47,1	Public building society
Indywidualne	129,1	144,0	149,0	144,8	Private
miasta	123,0	138,6	141,7	130,6	urban areas
wieś	133,7	147,1	152,2	151,7	rural areas

TABL. 17 (123). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS												
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
			razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM.....	2000	8002	4586	1,7	3,4	8,8	86,1	3416	4,9	25,8	46,3	23,0
TOTAL	2005	10704	6184	0,5	2,7	7,2	89,6	4520	2,4	22,7	60,7	14,3
	2010	12264	7233	0,3	2,3	4,4	93,0	5031	6,4	34,1	36,7	22,8
	2011	12634	7778	1,0	4,0	5,6	89,4	4856	9,5	35,1	34,5	20,9
Miasta	2000	5345	1953	3,8	6,9	14,6	74,7	3392	4,9	25,4	46,6	23,1
Urban areas	2005	6737	2239	1,0	5,5	12,8	80,7	4498	2,4	22,8	61,0	13,9
	2010	6962	2211	1,1	6,1	10,3	82,5	4751	6,6	34,9	38,1	20,4
	2011	7160	2549	3,0	11,2	12,4	73,4	4611	10,0	37,0	35,8	17,2
Wieś.....	2000	2657	2633	0,2	0,8	4,6	94,5	24	0,0	83,3	12,5	4,2
Rural areas	2005	3967	3945	0,2	1,1	4,1	94,6	22	-	-	-	100,0
	2010	5302	5022	0,0	0,6	1,8	97,6	280	2,9	21,1	11,4	64,6
	2011	5474	5229	0,1	0,5	2,3	97,1	245	-	-	9,8	90,2

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa, powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Ponadto działające do zakończenia cyklu kształcenia szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) i ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, tj. 4-5-letnie średnie zawodowe (obejmujące technika) ujmują się w szkołach ponadgimnazjalnych (technikach).

3. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text, Journal of Laws 2004, No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 - Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since the 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, where education is compulsory, and which replaced 8-year primary schools,
- since the 2002/03 school year, upper secondary schools, i.e. 2-3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools.

Moreover, upper secondary (post-primary) schools operating until the end of the education cycle (for graduates from 8-year primary schools) and their sections in the structure of upper secondary schools, i.e. 4-5-year secondary vocational schools (including technical secondary schools) belong to upper secondary schools (technical secondary schools).

3. Information regarding art schools leading to professional certification - unless otherwise indicated - refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

4. Data presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeśli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne od roku akademickiego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

Wyższe szkoły zawodowe są to uczelnie zawodowe, które były tworzone do roku akademickiego 2004/05 na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590, z późniejszymi zmianami) oraz państwowe wyższe szkoły zawodowe tworzone od roku akademickiego 2005/06 na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne.

Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego;

- 2) gimnazja, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),

6. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public with the competence of a public school and non-public. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools, or non-public schools with the competence of public schools.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education. Higher education institutions since the 2005/06 academic year operate on the basis of the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

Higher vocational schools are vocational higher education institutions which were established until the 2004/05 academic year on the basis of the Law dated 26 June 1997 on Higher Vocational Schools (Journal of Laws No 96, item 590, with later amendments) as well as state higher vocational schools until the 2005/06 academic year established on the basis of the Higher Education Act dated 27 July 2005..

7. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which:

- a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
- b) branch schools (excluding special schools),
- c) art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme,
- d) special schools.

Since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools) as well as since the 2008/09 school year in pre-primary education groups and pre-primary points; until the 2003/04 school year children had a right to receive 1 year pre-primary education;

- 2) lower secondary schools, of which:

- a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),

- b) szkoły specjalne;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 6) licea profilowane;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniające na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

8. Szkoły policealne - kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość - obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) - od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 dane dotyczyły studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. spraw wewnętrznych i administracji).

10. Szkoły dla dorosłych - kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość - obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;

- b) *special schools;*
- 3) *basic vocational schools;*
- 4) *general secondary schools;*
- 5) *supplementary general schools based on the programme of basic vocational school;*
- 6) *specialized secondary schools;*
- 7) *technical secondary schools;*
- 8) *supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school;*
- 9) *general art schools leading to professional certification (excluding special schools);*
- 10) *special job-training schools.*

8. Post-secondary schools - educating in day, evening or weekend form as well as since the 2008/09 school year also full-time and distance form - include:

- 1) *post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools;*
- 3) *colleges of social work (3-year) - since 2005/06 school year.*

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes; until 2005/06 school year data concerned day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*
- 2) *include foreigners studying in Poland;*
- 3) *do not include Poles studying abroad.*

Data on students and graduates are given according to the seat of particular higher education institutions including sections as well as branch departments and institutes, didactic branch centers as well as consultative points. Data do not include academies of the Ministry of National Defence and academies of the Ministry of the Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of the Interior and Administration).

10. Schools for adults educating in weekend form as well as since the 2008/09 school year also full-time and distance form - include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*

- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 6) licea profilowane dla dorosłych;
- 7) technika dla dorosłych;
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej.

11. Szkoły specjalne (na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej) organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej (włącznie z zakładami leczenia uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych

- 3) *basic vocational schools for adults;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school;*
- 6) *specialized secondary schools for adults;*
- 7) *technical secondary schools for adults;*
- 8) *supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school.*

11. Special schools (at the level of primary school, lower secondary school and upper secondary school) are organized for children and youth with special educational needs, of which for handicapped. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special sections or mainstream integrated are established) as well as in special educational centres, other educational institutions or health care institutions (including health resorts).

12. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, cannot attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic posi-

na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych do roku szkolnego 2005/06 nie występowały stanowiska docenta i adiunkta. Od roku 2006 dane dotyczą również pracowników zatrudnionych na stanowiskach dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach akademickich do roku szkolnego 2000/01 dotyczą pełnozatrudnionych, a od roku szkolnego 2001/02 - pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Nauczyciele zatrudnieni w więcej niż jednej szkole wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,
- od roku szkolnego 2008/09 zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne tworzone na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz.U. Nr 7, poz.38).

18. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach specjalnych i w szkołach dla dorosłych.

19. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 - specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach - na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych - prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2011/12 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2010 - 30 IX 2011); do ro-

tions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, however, the positions of assistant professor and tutor until the 2005/06 school year did not occur in higher vocational schools. Since 2006 data concern also people employed on the positions of certified librarians and certified employees working on documentation and scientific information.

Until the 2000/01 school year data regarding academic teachers concern full-time employees and since the 2001/02 school year - full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees. Teachers employed in more than one institution have been shown in all workplaces.

17. Pre-primary education establishments are care-education facilities, intended for children aged 3 or more until beginning by them education in primary school, provided children with care and aimed at preparing them to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections of primary schools,
- since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points established on the basis of the decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 on types of other forms of pre-primary education, conditions of establishing and organising these forms as well as their functioning (Journal of Laws No. 7, item 38).

18. Classrooms do not include classrooms in special schools and in schools for adults.

19. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year - special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres, extracurricular education as well as boarding schools and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates - the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI, data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for the 2011/12 academic year, graduates from 1 X 2010 - 30 IX 2011 academic year); until the 2000/01 academic year

ku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

20. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2004/05 - w szkołach wyższych.

21. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

22. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

23. Współczynnik skolaryzacji brutto - jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

24. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów - od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

graduates were shown according to the calendar year.

20. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until the 2004/05 school year - tertiary education.

21. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

22. Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provides recreation and rest during timetable free time.

Extracurricular education institutions include: youth centres, youth community centres, extracurricular interest groups, inter-school sport centres and other public and non-public institutions.

23. Gross enrolment rate is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) on a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

24. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates - since the 2006/07 school year), has been compiled on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (124). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	1647	1527	1478	1465	<i>Primary</i>
Gimnazja	554	706	743	744	<i>Lower secondary</i>
Specjalne przysposabiające do pracy	x	19	28	30	<i>Special job-training</i>
Zasadnicze zawodowe	196	165	160	160	<i>Basic vocational</i>
Licea ogólnokształcące	187	204	194	193	<i>General secondary</i>
Uzupełniające licea ogólnokształ- cące	x	1	8	8	<i>Supplementary general</i>
Licea profilowane	x	117	32	28	<i>Specialized secondary</i>
Technika	463	204	177	173	<i>Technical secondary</i>
Technika uzupełniające	x	10	3	3	<i>Supplementary technical secondary</i>
Artystyczne ogólnokształcące ^a	9	12	11	12 ^b	<i>General art^a</i>
Policealne	202	298	229	221	<i>Post-secondary</i>
Wyższe	23	34	33	33	<i>Tertiary</i>
Dla dorosłych	248	374	269	271	<i>For adults</i>
podstawowe	1	-	-	-	<i>primary</i>
gimnazja	3	5	3	4	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	10	9	11	11	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	86	73	82	84	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogóln- kształcące	x	120	108	109	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	2	2	3	<i>specialized secondary</i>
technika	148	44	6	6	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniające	x	121	57	54	<i>supplementary technical secondary</i>
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	14788	14336	16253	16309	<i>primary</i>
gimnazja	3868	5839	6631	6555	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	891	191	440	494	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	2143	2351	2934	2895	<i>general secondary</i>
licea profilowane	x	228	131	75	<i>specialized secondary</i>
technika	2170	3066	2910	2985	<i>technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^a	125	131	115	136	<i>general art^a</i>
policealne	287	191	151	157	<i>post-secondary</i>
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^c	41062	34494	28509	26130	<i>Pre-primary education^c</i>
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	284495	235236	203230	202873	<i>primary</i>
gimnazja	101776	141415	114048	110334	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	x	431	629	646	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	47883	22429	22662	21553	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	76127	65278	59322	56509	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogóln- kształcące	x	9	140	153	<i>supplementary general secondary</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 200. ^b Ponadto 13 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 30 na str. 226.

^a Leading to professional certification; see general notes, item 3 on page 200. ^b Moreover, 13 art schools giving only artistic education. ^c Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments, also described in table 30 on page 226.

TABL. 1 (124). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
licea profilowane	x	13059	2458	1806	specialized secondary
technika	79974	51628	51373	49751	technical secondary
technika uzupełniające	x	352	103	90	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a ..	1459	1504	1332	1366 ^d	general art ^a
policealne	18566	26080	23398	26819	post-secondary
wyższe	143537	201115	211408	207649	tertiary
dla dorosłych	26341	23995	18119	17650	for adults
podstawowe	8	-	-	-	primary
gimnazja	147	325	230	231	lower secondary
zasadnicze zawodowe	701	444	227	205	basic vocational
licea ogólnokształcące	8700	8270	7097	6840	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	4879	7133	7393	supplementary general secondary
licea profilowane	x	102	44	37	specialized secondary
technika	16785	5539	311	249	technical secondary
technika uzupełniające	x	4436	3077	2695	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	48980	42932	34985	.	primary
gimnazja	x	46973	38156	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	60	130	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	15094	7719	7857	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	15775	20879	19747	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	x	61	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	4812	941	.	specialized secondary
technika	16558	11020	12117	.	technical secondary
technika uzupełniające	x	x	31	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a ..	225	286	221 ^e	.	general art ^a
policealne	7617	8800	6827	.	post-secondary
wyższe	25424	34509	55006	.	tertiary
dla dorosłych	7581	9366	4863	.	for adults
podstawowe	4	-	-	.	primary
gimnazja	x	85	75	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	256	127	87	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	3056	3885	1747	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1284	2276	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	x	15	.	specialized secondary
technika	4265	3985	67	.	technical secondary
technika uzupełniające	x	x	596	.	supplementary technical secondary

a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 200. d, e Ponadto realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne w szkołach artystycznych: d - 1276 uczniów, e - 114 absolwentów.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej - z wyjątkiem szkół wyższych.

a Leading to professional certification; see general notes, item 3 on page 200. d, e Moreover, giving only artistic education in art schools: d - 1276 students, e - 114 graduates.

Source: data of the Ministry of National Education - with the exception of the higher education institutions.

TABL. 2 (125). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły podstawowe	1478	1465	203230	202873	36175	34985
Primary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	3	246	268	31	38
Central (government) administration entities						
Jednostki samorządu terytorialnego	1384	1355	195734	194438	35079	33834
Local self-government entities						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	51	60	3429	3917	539	540
Social organizations and associations						
Organizacje wyznaniowe	8	8	1486	1482	239	245
Religious organizations						
Pozostałe	33	39	2335	2768	287	328
Others						
Gimnazja	743	744	114048	110334	40329	38156
Lower secondary schools						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	1	-	11	-	8
Central (government) administration entities						
Jednostki samorządu terytorialnego	664	662	108496	104231	38505	36429
Local self-government entities						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	39	41	2328	2551	716	729
Social organizations and associations						
Organizacje wyznaniowe	11	12	1741	2154	543	586
Religious organizations						
Pozostałe	29	28	1483	1387	565	404
Others						
Zasadnicze szkoły zawodowe^a	188	190	23291	22199	7992	7987
Basic vocational schools^a						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	3	116	122	33	46
Central (government) administration entities						
Jednostki samorządu terytorialnego	157	153	19621	18553	6725	6706
Local self-government entities						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	7	7	1110	970	387	437
Social organizations and associations						
Organizacje wyznaniowe	3	4	251	238	99	91
Religious organizations						
Pozostałe	19	23	2193	2316	748	707
Others						
Licea ogólnokształcące^b	202	201	59462	56662	20756	19808
General secondary schools^b						
Jednostki samorządu terytorialnego	166	164	56114	53308	19606	18647
Local self-government entities						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	12	13	689	791	232	259
Social organizations and associations						
Organizacje wyznaniowe	9	8	1348	1285	446	463
Religious organizations						
Pozostałe	15	16	1311	1278	472	439
Others						
Licea profilowane	32	28	2458	1806	1107	941
Specialized secondary schools						
Jednostki samorządu terytorialnego	29	25	2349	1698	1083	901
Local self-government entities						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	2	81	75	16	34
Social organizations and associations						
Organizacje wyznaniowe	1	1	28	33	8	6
Religious organizations						

a, b Łącznie ze szkołami: a - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a, b Including: a - special job-training schools, b - supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (125). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Technika^c Technical secondary schools^c	191	188	52808	51212	12221	12369
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	10	10	1582	1564	360	292
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	165	160	49268	47720	11655	11603
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	3	4	140	127	26	40
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	2	2	269	261	50	74
Pozostałe Others	11	12	1549	1540	130	360
Szkoły policealne Post-secondary schools	229	221	23398	26819	7027	6827
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	1	1	243	302	137	153
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	62	57	4564	4737	1736	1555
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	13	17	556	657	320	208
Pozostałe Others	153	146	18035	21123	4834	4911
Szkoły wyższe Tertiary education	33	33	211408	207649	48417	55006
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	14	14	164831	166400	37766	42927
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	2	2	5747	5388	1642	1799
Pozostałe Others	17	17	40830	35861	9009	10280
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	269	271	18119	17650	4788	4863
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	5	5	75	74	44	38
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	87	86	5115	4693	1287	1297
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	28	25	1156	861	447	457
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	1	1	27	9	12	16
Pozostałe Others	148	154	11746	12013	2998	3055

^c Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej - z wyjątkiem szkół wyższych.

^c Including general art schools leading to professional certification and supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education - with the exception of the higher education institutions.

TABL. 3 (126).

UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH^a W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES^a IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

As of 30 IX

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach		In % of total pupils and students in schools						
		podstawowych		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^b basic vocational ^b	liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	liceach profilowanych specjalizowanych ^d specialized secondary ^d	technikach ^d technical secondary ^d	politechnikach ^e post-secondary ^e	
		razem total	miasta urban areas							

**NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE
OBLIGATORY EDUCATION**

Angielski 2010/11	423780	94,9	95,1	94,8	93,7	51,7	97,8	97,8	96,6	14,4
English 2011/12	421612	96,8	96,5	97,1	96,1	51,8	97,6	100,0	98,1	11,6
Francuski 2010/11	17639	0,3	0,7	0,0	3,2	1,4	14,3	10,7	8,1	0,0
French 2011/12	17233	0,4	0,9	-	4,1	1,4	12,8	14,6	7,9	-
Niemiecki 2010/11	158611	4,8	4,3	5,1	55,8	32,8	61,0	75,1	74,9	0,9
German 2011/12	170348	3,0	2,6	3,4	75,1	32,5	58,7	73,7	77,2	-
Rosyjski 2010/11	10179	0,1	0,1	0,0	0,8	7,4	5,7	6,3	7,3	0,0
Russian 2011/12	9326	0,0	0,0	-	1,1	5,9	5,4	8,2	7,0	-
Włoski 2010/11	3407	0,0	0,0	-	0,3	0,3	4,4	-	0,6	-
Italian 2011/12	3230	0,0	0,0	-	0,3	0,3	4,3	-	0,7	-
Łacina 2010/11	3099	0,0	-	0,0	-	-	5,2	-	-	-
Latin 2011/12	2908	-	-	-	-	-	5,1	-	-	0,4
Hiszpański 2010/11	2970	0,1	0,2	-	0,7	-	3,4	-	-	-
Spanish 2011/12	3710	0,1	0,2	-	1,1	-	3,9	-	0,1	-
Inne 2010/11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Others 2011/12	236	0,1	-	0,1	-	-	0,0	-	0,0	-

**NAUCZANIE DODATKOWE^f
ADDITIONAL EDUCATION**

Angielski 2010/11	10759	2,8	3,1	2,5	3,8	-	1,3	-	0,0	0,7
English 2011/12	6070	1,6	1,9	1,3	2,2	-	0,9	-	-	0,3
Francuski 2010/11	4676	0,7	0,8	0,5	1,6	-	1,4	1,9	1,1	-
French 2011/12	3992	0,7	1,0	0,6	0,8	-	2,1	-	0,9	-
Niemiecki 2010/11	40421	6,0	5,8	6,1	21,6	-	3,0	3,0	3,3	-
German 2011/12	31635	6,6	6,6	6,6	12,7	-	5,5	1,6	2,0	0,4
Inne 2010/11	4626	0,2	0,2	0,1	0,7	-	5,2	2,5	0,1	10,4
Others 2011/12	5327	0,3	0,3	0,2	0,7	0,0	6,7	1,0	0,1	5,5

a W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz. b-d Łącznie ze szkołami: b - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, c - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, d - technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. e Bez kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych. f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a The division by foreign languages may include one person more than once. b-d Including: b - special job-training schools, c - supplementary general secondary schools, d - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. e Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (127). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a**

Stan w dniu 30 IX

STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

As of 30 IX

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of total pupils and students in schools</i>						
		podsta- wowych <i>primary</i>	gimna- zjach <i>lower second- ary</i>	zasad- niczych zawodo- wych <i>basic vocational</i>	liceach ogólno- kształcą- cych ^b <i>general seconda- ry^b</i>	liceach profi- lowanych <i>special- ized second- ary</i>	techni- kach ^c <i>technical second- ary^c</i>	policeal- nych <i>post- seconda- ry</i>
Angielski 2010/11 <i>English</i> 2011/12	24505 24392	- -	100,0 100,0	45,8 33,7	85,0 89,1	70,5 78,4	59,9 61,9	48,9 40,6
Francuski ... 2010/11 <i>French</i> 2011/12	353 218	- -	- -	- -	1,8 1,1	- -	2,6 1,8	0,1 0,0
Niemiecki ... 2010/11 <i>German</i> 2011/12	2840 2834	- -	- 4,3	47,6 58,5	8,4 7,6	- -	33,2 29,9	2,0 3,1
Rosyjski 2010/11 <i>Russian</i> 2011/12	603 449	- -	- -	- -	3,6 2,8	- -	2,3 0,3	0,1 0,2
Inny 2010/11 <i>Other</i> 2011/12	29 54	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0,1 0,2

a Tylko nauczanie obowiązkowe. b, c Łącznie z uzupełniającymi: b - liceami ogólnokształcącymi, c - technikami.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Only obligatory teaching. b, c Including supplementary schools: b - general secondary, c - technical secondary.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (128). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
Szkoły podstawowe	4598	4379	946	841	Primary schools
w tym specjalne	1348	1375	252	233	of which special
Gimnazja	4220	3886	1438	1399	Lower secondary schools
w tym specjalne	1731	1646 ^b	550	545 ^b	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	629	646	77	130	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	1395	1329	434	424	Basic vocational schools
w tym specjalne	1214	1170	371	378	of which special
Licea ogólnokształcące ^c	411	408	119	137	General secondary schools ^c
w tym specjalne	198	201	43	68	of which special
Licea profilowane	48	48	23	14	Specialized secondary schools
w tym specjalne	36	34	21	13	of which special

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 203. b W tym 86 uczniów i 25 absolwentów w gimnazjach specjalnych z oddziałami przysposabiającymi do pracy. c Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a See general notes, item 11 on page 203. b Of which 86 pupils and 25 graduates in special lower secondary schools with job-training sections. c Including supplementary general secondary schools.

TABL. 5 (128). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
(dok.)*EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
Technika ^d	256	275	73	43	<i>Technical secondary schools^d</i>
w tym specjalne	181	190	44	28	<i>of which special</i>
Szkoły policealne	153	125	61	62	<i>Post-secondary schools</i>
w tym specjalne	53	42	36	24	<i>of which special</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 203. d Łącznie z technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 11 on page 203. d Including supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (129). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE
OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII
I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**

Stan w dniu 30 IX

*SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH
SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES
As of 30 IX*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	-------------------	-------------------	------	------	---------------

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b
SPECIAL EDUCATION CENTRES^b

Ośrodki	34	29	28	28	<i>Centres</i>
Miejsca	2459	2261	2012	2145	<i>Places</i>
Wychowankowie	2754	2004	1536	1485	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabowidzący	243	255	178	173	<i>blind and sight impaired</i>
niesłyszący i słabosłyszący	220	322	218	193	<i>deaf and hearing impaired</i>
z zaburzeniami sprzężonymi	220	200	136	<i>associated with defects</i>
z upośledzeniem umysłowym .	1591	1115	919	957	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	208	61	17	12	<i>socially maladjusted</i>

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE
YOUTH EDUCATION CENTRES

Ośrodki	-	3	4	4	<i>Centres</i>
Miejsca	-	192	222	220	<i>Places</i>
Wychowankowie	-	192	219	209	<i>Residents</i>

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII
YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES

Ośrodki	-	-	1	1	<i>Centres</i>
Miejsca	-	-	86	48	<i>Places</i>
Wychowankowie	-	-	47	18	<i>Residents</i>

a Stan w dniu 31 X. b Łącznie ze specjalnym ośrodkiem wychowawczym (w 2011 r. 1 ośrodek z 18 wychowankami).

a As of 31 X. b Including special education centre (in 2011 1 centre with 18 residents).

TABL. 6 (129). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE (dok.)**
Stan w dniu 30 IX
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES
(cont.)
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2010	2011	SPECIFICATION
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^c <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	5	7	10	10	<i>Centres</i>
Miejsca	315	361	545	579	<i>Places</i>
Wychowankowie	321	365	491	490	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	82	113	205	206	<i>mental retardation-profound</i>
z zaburzeniami sprzężonymi ..	204	115	286	284	<i>associated with defects</i>

a Stan w dniu 31 X. c Do 2002 r. określane jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a As of 31 X.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (130). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2011/12**
Stan w dniu 30 IX
BOARDING SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH IN 2010/11 SCHOOL YEAR
As of 30 IX

SZKOŁY	Internaty i bursy <i>Boarding schools and dormitories</i>	Miejsca <i>Beds</i>	Korzystający <i>Boarders</i>		SCHOOLS
			ogółem <i>total</i>	na 100 miejsc <i>per 100 beds</i>	
O G Ó Ł E M	62	6307	5140	81,5	T O T A L
Internaty	46	4690	3666	78,2	<i>Boarding schools</i>
liceów ogólnokształcących	17	1469	1286	87,5	<i>general secondary</i>
szkół zawodowych	29	3221	2380	73,9	<i>vocational secondary</i>
Bursy	16	1617	1474	91,2	<i>Dormitories</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (131). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIEN ZAWODOWYCH <i>ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION</i>					
Szkoły	26	29	42	45	<i>Schools</i>
Uczniowie	5061	5429	3602	3903	<i>Pupils</i>
w tym kobiety	3064	3340	2274	2425	<i>of which females</i>
Absolwenci	637	709	366	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	443	413	237	.	<i>of which females</i>

TABL. 8 (131). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	15	21	24	25	Schools
Uczniowie	2203	2403	2627	2642	Students
w tym kobiety	1437	1571	1701	1744	of which females
Absolwenci	369	394	335	.	Graduates
w tym kobiety	264	259	224	.	of which females
W tym OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE Of which GENERAL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	9	12	11	12	Schools
Uczniowie	1549	1504	1332	1366	Students
w tym kobiety	993	1019	946	964	of which females
Absolwenci	225	286	221	.	Graduates
w tym kobiety	170	194	163	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (132). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2011/12
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2010/11 SCHOOL YEAR

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools equipped with personal computers in % of a given group of schools	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
		ogółem grand total	w tym przeznaczone do użytku uczniów of which used by pupils and students		
			razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with the Internet access	
				razem total	w tym szeroko-pasmowy of which broadband connection
Podstawowe Primary	97,3	28832	22331	20662	11465
Gimnazja Lower secondary	80,6	13789	10567	10234	6493
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	35,0	1404	1116	1059	702
Licea ogólnokształcące ^b General secondary ^b	79,6	7743	5617	5551	4144
Licea profilowane Specialized secondary	42,9	292	270	270	225
Technika ^c Technical secondary ^c	81,4	10197	7820	7607	6035
Policealne Post-secondary	39,0	2059	1682	1610	1248

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół - wykazane tylko raz. b, c Łącznie ze szkołami: b - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c - technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Computers used jointly by a number of schools are presented only once. b, c Including: b - supplementary general secondary schools, c - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (133). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**

Stan w dniu 30 IX

EXTRACURRICULAR EDUCATION

As of 30 IX

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Pla- cówki Institu- tions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a							
		ogółem total	informa- tycz- nych com- puter	tech- nicz- nych tech- nical	przed- miot- owych ^b sub- ject ^b	artysty- cznych arts	sporto- wych sports	tury- stycz- no-kra- jozna- wczych tourist and sight- seeing	innych other
O G Ó Ł E M 2000 ^c	47	210907	-	4165	17379	30610	-	-	-
T O T A L 2005 ^c	49	207660	-	2899	35994	55148	-	-	-
..... 2010	60	194260	1974	2017	17378	53759	59872	20266	38994
2011	67	207845	2081	2210	24669	58799	65444	13097	41545
Pałace młodzieży Youth centres	5	44614	173	551	6980	14970	4111	150	17679
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	18	100092	1352	1094	15445	41547	7787	12815	20052
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	4	1495	80	232	256	805	80	12	30
Międzyszkolne ośrodki sportowe . Inter-school sport centres	15	53091	-	-	-	-	53091	-	-
Pozostałe placówki Other institutions	25	8553	476	333	1988	1477	375	120	3784

a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w latach 2000-2006 - od 1 XI) roku poprzedzającego rok badany do 30 IX (w latach 2000-2006 - do 31 X) roku badanego. b Do 2006 r. określone jako naukowe. c Stan w dniu 31 X.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2000-2006 - from 1 XI) of the year preceding the surveyed year to 30 IX (in 2000-2006 - to 31 X) of the surveyed year. b Until 2006 defined as science. c As of 31 X.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (134). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)****PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2010/11			2011/12		
	ogó- łem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogó- łem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogó- łem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogó- łem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas
Szkoły Schools	1595	365	1230	1475	302	1173	1427	310	1117	1414	313	1101
w tym: of which:												
sportowe i mistrzostwa sportowego sports and athletic	3	3	-	4	4	-	4	4	-	4	4	-
filialne branch	119	3	116	77	2	75	47	-	47	43	-	43
artystyczne ^a art ^a	4	4	-	5	5	-	6	6	-	6	6	-

a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 11 (134). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2010/11			2011/12		
	ogół- tem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogół- tem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogół- tem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogół- tem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas
Pomieszczenia szkolne	14788	5126	9662	14336	4824	9512	16253	5594	10659	16309	5695	10614
<i>Classrooms</i>												
Oddziały	13632	5313	8319	12057	4401	7656	11387	4168	7219	11288	4220	7068
<i>Sections</i>												
Uczniowie	280569	125429	155140	233261	99300	133961	201882	88732	113150	201498	90060	111438
<i>Pupils</i>												
w tym I klasa .. <i>of which 1st grade</i>	43209	18533	24676	35696	15282	20414	32660	14965	17695	34809	16358	18451
w tym kobiety <i>of which females</i>	136632	61204	75428	113942	48543	65399	99104	43493	55611	99039	44144	54895
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzo- stwa sportowego .. <i>sports and athletic</i>	1554	1554	-	1704	1704	-	1679	1679	-	1894	1894	-
filialne	2830	93	2737	1709	41	1668	994	-	994	854	-	854
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	810	810	-	903	903	-	992	992	-	1043	1043	-
<i>art^a</i>												
Absolwenci	48401	22624	25777	42539	18161	24378	34752	14929	19823	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety <i>of which females</i>	23528	11057	12471	20897	8915	11982	17050	7333	9717	.	.	.
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzo- stwa sportowego .. <i>sports and athletic</i>	364	364	-	345	345	-	348	348	-	.	.	.
filialne	38	-	38	36	-	36	73	-	73	.	.	.
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	127	127	-	140	140	-	143	143	-	.	.	.
<i>art^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	176	344	126	158	329	114	141	286	101	143	288	101
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne	19	24	16	16	21	14	12	16	11	12	16	10
<i>classroom</i>												
1 oddział	21	24	19	19	23	17	18	21	16	18	21	16
<i>section</i>												

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (135). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2010/11			2011/12		
	ogół- lem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogół- lem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogół- lem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogół- lem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	504	188	316	654	215	439	694	232	462	694	232	462
Lower secondary												
w tym szkoły:												
of which schools:												
sportowe i mistrzo-	5	5	-	8	8	-	6	6	-	6	5	1
stwa sportowego .												
sports and athletic												
przysposabiające do	1	1	-	4	3	1	3	3	-	4	3	1
pracy ^a												
job-training ^a												
Pomieszczenia	3868	2086	1782	5839	2793	3046	6631	3237	3394	6555	3131	3424
szkolne												
Classrooms												
Oddziały	4032	2109	1923	5695	2682	3013	4984	2274	2710	4837	2208	2629
Sections												
Uczniowie	99616	54135	45481	139193	68391	70802	112317	54240	58077	108688	52626	56062
Pupils												
w tym I klasa ..	49421	26615	22806	44985	21695	23290	36587	17670	18917	35479	17234	18245
of which 1st												
grade												
w tym kobiety	48231	26221	22010	67474	33254	34220	54446	26529	27917	52789	25705	27084
of which females												
w tym szkoły:												
of which schools:												
sportowe i mistrzo-	642	642	-	1733	1733	-	1317	1317	-	1212	1079	133
stwa sportowego .												
sports and athletic												
przysposabiające do	59	59	-	924	516	408	306	306	-	369	272	97
pracy ^a												
job-training ^a												
Absolwenci	x	x	x	46223	23110	23113	37611	18030	19581	.	.	.
Graduates												
w tym kobiety	x	x	x	22497	11305	11192	18395	8948	9447	.	.	.
of which females												
w tym szkoły:												
of which schools:												
sportowe i mistrzo-	x	x	x	563	563	-	370	321	49	.	.	.
stwa sportowego .												
sports and athletic												
przysposabiające do	x	x	x	286	151	135	120	90	30	.	.	.
pracy ^a												
job-training ^a												
Liczba uczniów na:												
Number of pupils per:												
1 szkołę	198	288	144	213	318	161	162	234	126	157	227	121
school												
1 pomieszczenie	26	26	26	24	24	23	17	17	17	17	17	16
szkolne												
classroom												
1 oddział	25	26	24	24	26	23	23	24	21	22	24	21
section												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 (136). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas		
Szkoły	134	133	107	Schools
Oddziały	933	915	772	Sections
Uczniowie	21448	20400	17921	Students
w tym I klasa	8207	7770	6872	of which 1st grade
w tym kobiety	5789	5554	4951	of which females
Absolwenci	7479 ^a	.	.	Graduates
w tym kobiety	2215 ^b	.	.	of which females

a, b W tym absolwentów w miastach: a - 6562, b - 1920.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Of which graduates in urban areas: a - 6562, b - 1920.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (137). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		Absolwenci graduates		
OGÓŁEM	21448	20400	7544	7479	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczne	66	63	19	24	Arts
Ekonomiczne i administracyjne	1801	1617	907	899	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	7589	7184	2439	2428	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	2537	2439	887	794	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	4038	3831	1340	1354	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	62	57	27	30	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	5355	5170	1925	1950	Personal services

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (138). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas		
Szkoły	189	187	168	Schools
Oddziały	2039	1960	1856	Sections
Uczniowie	59173	56374	53779	Students
w tym I klasa	19557	17889	17044	of which 1st grade
w tym kobiety	37396	35709	34150	of which females
Absolwenci	19704 ^a	.	.	Graduates
w tym kobiety	12449 ^b	.	.	of which females

a, b W tym absolwentów w miastach: a - 18784, b - 11874.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Of which graduates in urban areas: a - 18784, b - 11874.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (139). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	30	26	25	Schools
Oddziały	97	74	71	Sections
Uczniowie	2422	1772	1738	Students
w tym I klasa	675	388	371	of which 1st grade
w tym kobiety	1540	1156	1130	of which females
Absolwenci	928 ^a	.	.	Graduates
w tym kobiety	578 ^b	.	.	of which females

a, b W tym absolwentów w miastach: *a* - 928, *b* - 578.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Of which graduates in urban areas: *a* - 928, *b* - 578.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (140). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PROFILI KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY EDUCATIONAL PROFILE

PROFILE KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	EDUCATION PROFILE ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	2422	1772	1086	928	T O T A L
Ekonomiczno-administracyjny	682	507	239	249	Business and administration
Kreowanie ubiorów	55	27	23	23	Fashion design
Kształtowanie środowiska	39	21	26	15	Shaping the environment
Socjalny	533	493	305	147	Social
Transportowo-spedycyjny	-	-	17	-	Transport and dispatching
Usługowo-gospodarczy	162	98	87	74	Services and economics
Zarządzanie informacją	951	626	389	420	Information management

a Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 VI 2007 r. (Dz. U. Nr 124, poz. 860).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to a decree of the Minister of National Education, dated 26 VI 2007 (Journal of Laws No. 124, item 860).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (141). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	177	173	142	Schools
Oddziały	2012	1962	1774	Sections
Uczniowie	51295	49656	45466	Students
w tym I klasa	13601	13326	12282	of which 1st grade
w tym kobiety	20508	19809	17947	of which females
Absolwenci	12120 ^b	.	.	Graduates
w tym kobiety	4988 ^c	.	.	of which females

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b, ^c W tym absolwentów w miastach: ^b - 11057, ^c - 4440.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical schools. ^b, ^c Of which graduates in urban areas: ^b - 11057, ^c - 4440.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (142). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	51295	49656	11909	12120	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczne	93	64	61	37	Arts
Społeczne	5865	5156	1825	1650	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	3060	3238	759	693	Business and administration
Fizyczne ^c	215	222	50	53	Physical sciences ^c
Informatyczne	6249	6225	1185	1382	Computing
Inżynierijno-techniczne	10616	10431	2598	2410	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	1585	1427	499	405	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	7115	6813	1286	1698	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	914	749	347	272	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	167	177	43	23	Veterinary
Usług dla ludności	14549	14457	2981	3225	Personal services
Usług transportowych	269	240	86	72	Transport services
Ochrony środowiska	598	457	189	200	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (143). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
Szkoły	200	294	228	220	Schools
Oddziały	726	1034	958	1053	Sections
Uczniowie	18370	25776	23345	26777	Students
w tym kobiety	12131	13796	15422	17923	of which females
Absolwenci	7551	8659	6803	.	Graduates
w tym kobiety	5206	5304	4922	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (144). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	23345	26777	6991	6803	T O T A L
w tym:					of which:
Pedagogiczne	395	338	178	135	Education science and teacher training
Artystyczne	1009	1349	259	278	Arts
Spoleczne	256	275	58	39	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	5879	6922	1157	1026	Business and administration
Informatyczne	2664	1949	603	398	Computing
Inżynieryjno-techniczne	347	421	168	85	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	297	619	79	84	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	676	1016	147	126	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	213	197	142	116	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne	2825	3646	1174	1364	Health
Opieki społecznej	304	299	58	158	Social services
Usług dla ludności	5403	6157	1522	1673	Personal services
Usług transportowych	25	22	15	7	Transport services
Ochrony środowiska	41	41	15	13	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	2066	2558	687	655	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (145). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły <i>Schools</i>	Nauczyciele akademicy <i>Academic teachers</i>	Studenci <i>Students</i>	Absolwenci ^a <i>Graduates^a</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000/01	23	9793	143537	25424	T O T A L
..... 2005/06	34	11874	201115	34509	
..... 2010/11	33	12661	211408	55006	
2011/12	33	12310	207649	.	
Uniwersytety	1	3642	46012	11115	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	2	3316	51349	11480	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	1	762	12097	3319	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	7	1023	34187	10638	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	2	1034	19618	6113	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	-	-	-	-	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	1	292	3990	1242	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	3	547	2410	469	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	1	229	2669	735	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe	15	1465	35317	9895	<i>Higher vocational schools</i>

a W podziale według typów szkół - z roku szkolnego 2010/11.

a According to type of schools - for the 2010/11 school year.

TABL. 23 (146). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne <i>full-time programmes</i>	niestacjonarne <i>part-time programmes</i>	

O G Ó Ł E M
T O T A L

O G Ó Ł E M 2000/01	143537	77831	65706	T O T A L
..... 2005/06	201115	112053	89062	
..... 2010/11	211408	125755	85653	
2011/12	207649	129477	78172	
Uniwersytety	46012	33886	12126	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	51349	38824	12525	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	12097	9287	2810	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	34187	12864	21323	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	19618	11784	7834	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	-	-	-	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego ...	3990	2651	1339	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	2410	2053	357	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	2669	2316	353	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe	35317	15812	19505	<i>Higher vocational schools</i>

TABL. 23 (146). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ (dok.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS (cont.)

AND TYPE OF SCHOOLS (cont.)

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne <i>full-time programmes</i>	niestacjo- narne <i>part-time programmes</i>		
W tym KOBIETY <i>Of which FEMALES</i>					
RAZEM	2000/01	78271	40665	37606	TOTAL
	2005/06	112007	60485	51522	
	2010/11	122612	71057	51555	
	2011/12	121062	74311	46751	
Uniwersytety	31609	22871	8738		<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	16826	13974	2852		<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	7516	6257	1259		<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	21672	7579	14093		<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	15567	9396	6171		<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	-	-	-		<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego ...	2178	1502	676		<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	1504	1252	252		<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	1460	1193	267		<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe	22730	10287	12443		<i>Higher vocational schools</i>

TABL. 24 (147). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

AND TYPE OF SCHOOLS					
TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne <i>full-time programmes</i>	niestacjo- narne <i>part-time programmes</i>		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2000/01	25424	12150	13274	GRAND TOTAL
	2004/05	33087	16847	16240	
	2009/10	48417	27821	20596	
	2010/11	55006	32197	22809	
Uniwersytety	11115	7501	3614		Universities
Wyższe szkoły techniczne	11480	9075	2405		Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	3319	2482	837		Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	10638	3772	6866		Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	6113	3263	2850		Teacher education schools
Akademie medyczne	-	-	-		Medical academies
Akademie wychowania fizycznego ...	1242	770	472		Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	469	354	115		Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	735	628	107		Theological academies
Wyższe szkoły zawodowe	9895	4352	5543		Higher vocational schools

TABL. 24 (147). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ (dok.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS (cont.)

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne <i>full-time programmes</i>	niestacjo- narne <i>part-time programmes</i>	
W tym KOBIETY <i>Of which FEMALES</i>				
RAZEM..... 2000/01	15972	7097	8875	TOTAL
2004/05	21380	10301	11079	
2009/10	31936	17750	14186	
2010/11	35090	19151	15939	
Uniwersytety	8167	5329	2838	Universities
Wyższe szkoły techniczne	3912	3163	749	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	2135	1692	443	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	7310	2272	5038	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	4964	2650	2314	Teacher education schools
Akademie medyczne	-	-	-	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego ...	762	472	290	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	304	218	86	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	419	328	91	Theological academies
Wyższe szkoły zawodowe	7117	3027	4090	Higher vocational schools

TABL. 25 (148). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2000/01	1098	594	144	85	TOTAL
2005/06	1542	830	191	113	
2010/11	2305	1234	465	263	
2011/12	2640	1454	.	.	
studia: stacjonarne	2366	1293	422	234	<i>studies: full-time programmes</i>
niestacjonarne	274	161	43	29	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety	1405	827	279	169	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	259	80	40	14	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	22	12	3	2	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	504	286	86	54	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	47	29	14	7	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	-	-	-	-	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	11	8	2	1	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	95	57	18	10	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	30	9	14	2	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe	267	146	9	4	<i>Higher vocational schools</i>

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według form studiów i typów szkół - z roku szkolnego 2010/11.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b According to study forms and type of schools - for the 2010/11 school year.

TABL. 26 (149). **STUDIA PODYPLOMOWE I STUDIA DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
STUDIA PODYPLOMOWE ^a POSTGRADUATE STUDIES ^a					
Sluchacze ogółem	10656	10495	16609	16556	Total students
w tym kobiety	7455	7194	11537	11227	of which females
Wydane świadectwa	5414	7729	11539	12249	Issued certificates
w tym kobietom	3628	5304	7588	8113	of which for females
STUDIA DOKTORANCKIE ^a DOCTORAL STUDIES ^a					
Uczestnicy studiów - ogółem	4420	4415	5342	5821	Students of studies - total
stacjonarnych	3617	3998 ^b	4798	5184	full-time programmes
w tym kobiety	1578	2052	2513	2711	of which females
niestacjonarnych	803	290 ^b	544	637	part-time programmes
w tym kobiety	403	154	266	314	of which females
Liczba otwartych przewodów doktorskich	754	1017	878	809	Number of open PhD courses
w tym kobiety	349	514	460	435	of which females
Liczba obcokrajowców przeprowadzających przewody doktorskie w Polsce	97	49	14	14	Number of foreigners carrying out PhD courses in Poland

^a Łącznie z instytutami naukowo-badawczymi i instytutem PAN. ^b Bez cudzoziemców.

^a Including research institutes and the Polish Academy of Sciences. ^b Excluding foreigners.

TABL. 27 (150). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a
As of 30 XI

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2011/12			otrzymujący stypendia w % ogółu studentów <i>scholarship recipients in % of total students</i>	SCHOOLS
			ogółem ^b <i>total^b</i>	w tym stypendia <i>of which scholarships</i>			
				o charakterze socjalnym <i>social</i>	rektora dla najlepszych studentów <i>vice-chancellor to the best students</i>		
OGÓŁEM	59438	48906	40149	25526	15210	19,3	TOTAL
w tym:							<i>of which:</i>
Uniwersytety	13271	9782	8439	5068	3366	18,3	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	11939	11270	9440	6011	3527	18,4	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	4326	3123	3040	2338	805	25,1	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	13625	7740	6139	3475	2686	18,0	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	5717	5754	4336	2735	1780	22,1	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	-	-	-	-	-	-	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	1044	1275	726	458	308	18,2	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	1184	768	523	304	222	21,7	<i>Fine arts academies</i>

^a W latach akademickich 2010/11 i 2011/12 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. ^b W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a In the 2010/11 and 2011/12 academic years excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. ^b In the division according to kind of scholarships one person may be shown more than once.

TABL. 28 (151). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
Stan w dniu 30 XI
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a STUDENT DORMITORIES ^a					
Domy	51	53	55	54	Dormitories
Miejsca	19936	20263	20191	20267	Beds
Studenci korzystający	21171	17840	17631	17800	Students - boarders
w % ogółu studentów ^b	27,6	8,9	8,3	8,6	in % of total students ^b
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	19	8	10	10	Canteens
Miejsca konsumenckie	3135	1490	2063	1934	Places for consumers

a, b W roku szkolnym 2000/01: a - dla studentów studiów dziennych, b - w % studentów studiów dziennych.

a, b In the 2000/01 school year: a - for students of day studies, b - in % of students of day studies.

TABL. 29 (152). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci	Graduates
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Szkoly podstawowe 2010/11	-	-	-	-	-	-
Primary schools 2011/12	-	-	-	-	-	-
Gimnazja 2010/11	3	10	230	56	75	25
Lower secondary schools 2011/12	4	10	231	45	.	.
Zasadnicze zawodowe 2010/11	11	17	227	66	87	30
Basic vocational schools 2011/12	11	16	205	47	.	.
Licea ogólnokształcące ^a 2010/11	190	588	14230	6595	4023	2148
General secondary schools ^a 2011/12	193	595	14233	6640	.	.
Licea profilowane 2010/11	2	4	44	30	15	11
Specialized secondary schools 2011/12	3	5	37	23	.	.
Technika ^b 2010/11	63	209	3388	865	663	175
Technical secondary schools ^b 2011/12	60	181	2944	748	.	.

a, b Łącznie z uzupełniającymi: a - liceami ogólnokształcącymi, b - technikami.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including supplementary schools: a - general secondary, b - technical secondary.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 30 (153). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki	1837	1816	1922	2001	Establishments
miasta	530	557	658	702	urban areas
wieś	1307	1259	1264	1299	rural areas
Przedszkola	809	794	923	986	Nursery schools
w tym specjalne	9	12	10	11	of which special
miasta	392	394	472	516	urban areas
wieś	417	400	451	470	rural areas

TABL. 30 (153). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki (dok.)					Establishments (cont.)
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	1028	1022	947	952	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	1	1	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	51	62	Pre-primary points ^a
Miejsca					Places
Przedszkola	58972	60547	74315	79956	Nursery schools
w tym specjalnych	394	544	201	230	of which special
miasta	39252	40495	47570	50875	urban areas
wieś	19720	20052	26745	29081	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	10	5	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	1294	1626	Pre-primary points ^a
Dzieci	78483	77172	94808	104437	Children
miasta	43503	43906	52108	55938	urban areas
wieś	34980	33266	42700	48499	rural areas
w tym w wieku 6 lat	41062	34494	28509	26130	of which aged 6
Przedszkola	57628	58212	73227	77739	Nursery schools
w tym specjalne	239	271	198	198	of which special
miasta	38915	39171	46646	49228	urban areas
wieś	18713	19041	26581	28511	rural areas
w tym w wieku 6 lat	22386	18167	16240	14641	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	20855	18960	20484	25296	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	18676	16327	12269	11482	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	10	5	Pre-primary education groups ^a
w tym w wieku 6 lat	x	x	-	-	of which aged 6
Punkty przedszkolne ^a	x	x	1087	1397	Pre-primary points ^a
w tym w wieku 6 lat	x	x	-	7	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	489	547	675 ^b	709	3—6
3—5	310	400	614 ^b	688	3—5
6 lat	981	972	869 ^b	777	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat	358	412	520 ^b	526	3—6
6 lat	535	512	495 ^b	436	6
1 przedszkole	71	73	79	79	Nursery school
100 miejsc	98	96	99	97	100 places

a Patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 204. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

U w a g a. W latach szkolnych 2010/11 i 2011/12 bez wychowania przedszkolnego przy zakładach opieki zdrowotnej, z którego w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 17 on page 204. b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

N o t e. In the 2010/11 and 2011/12 school years - excluding pre-primary education in health care institutions, in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. spraw wewnętrznych i administracji), a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Dane zawarte w roczniku uwzględniają strukturę opieki zdrowotnej obowiązującą przed wejściem w życie ustawy o działalności leczniczej z dnia 15 IV 2011, Dz. U. Nr 112, poz. 654.

3. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa o działalności leczniczej z dnia 15 IV 2011, Dz. U. Nr 112, poz. 654;
- 2) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 14, poz. 89, z późniejszymi zmianami), na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 3) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1217, z późniejszymi zmianami), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 4) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późniejszymi zmianami), na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich nie obejmują podmiotów, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków niepublicznych**;

- 5) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027, z późniejszymi zmianami) z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of Interior and Administration) as well as health care in prisons.

2. Data included in the Yearbook consider the structure of health care which was in force up to the Law on Medicinal Activity, dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112 item 654)

3. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Medicinal Activity, dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112 item 654)
- 2) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (uniform text Journal of Laws 2007 No. 14, item 89, with later amendments), on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 3) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 5 VII 1996 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217, with later amendments), on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and midwives;
- 4) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with later amendments), on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices** are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices exclude those entities that render health care services **exclusively within the framework of non-public funds**;

- 5) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027, with later amendments) with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and proce-

zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

Na mocy obowiązujących przepisów pacjent ma prawo wyboru lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej, jak również - na podstawie skierowania od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej - świadczeniodawcy ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych oraz szpitala. Skierowanie nie jest wymagane w przypadku świadczeń w zakresie m.in.: dermatologii, ginekologii, leczenia odwykowego, okulistyki, onkologii, psychiatrii, stomatologii czy gruźlicy.

4. Dane o pracownikach medycznych ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

Od 2005 r. dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

5. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia, ambulatoria i od 2001 r. poradnie. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów**, które podpisały kontrakty z NFZ lub z zakładami opieki zdrowotnej. Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

6. Informacje o szpitalach podano łącznie z filiami szpitali (do 2004 r. określane jako zamiejscowe oddziały szpitalne); oznacza to, że filie te nie są wykazane jako odrębne zakłady, a dane o ich działalności zaliczono do macierzystego szpitala.

7. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących

dure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replaced the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund, created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.

According to regulations in power the patient has the right to choose basic health care doctor, nurse and midwife, as well as - on the basis of a referral from the basic health care doctor - provider of out-patient specialized health care services and hospital. The referral is not required for services in the scope of, among other, dermatology, gynecology, addiction recovery, ophthalmology, oncology, psychiatry, dentistry, tuberculosis.

4. Data regarding medical personnel of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

Since 2005 data regarding medical personnel include persons working directly with patients, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, social assistance, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

5. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres, ambulatory departments and since 2001 out-patient clinics. Consultations within the scope of out-patient health care are provided also by **medical and dentists' practices**, that have signed contracts with the National Health Fund or with health care facilities. Since 2009 out-patient health care consultations do not include occupational medical adjudications. Out-patient health care consultations include also those provided by doctors in admission rooms in general hospitals.

6. Information regarding hospitals is given together with hospital branches, located in other places; i.e., these branches are not listed as separate facilities, and data concerning their activity is included in those of the main hospital.

7. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient

się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków do 2007 r. oraz miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych, do 2002 r. obejmowały łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego.

8. W szpitalach ogólnych (tabl. 4) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 170, poz. 1797, z późniejszymi zmianami). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** - oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** - oddziały pulmonologiczne.

9. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

10. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

11. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późniejszymi zmianami; do 2005 r. - ustawa z dnia 25 VII 2001 r., Dz. U. Nr 113, poz. 1207, z późniejszymi zmianami) obejmują jednostki zgłoszone do systemu ratownictwa medycznego (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze zespoły ratunkowe) oraz świadczenia zdrowotne w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia udzielone przez zespoły ratownictwa medycznego i lotnicze pogotowie ratunkowe w miejscu zdarzenia.

Szpitalne oddziały ratunkowe od 29 III 2007 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 15 III 2007 r. (Dz. U. Nr 55, poz. 365); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

12. Działalność **aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych** unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

13. Dane o **zachorowaniach** podaje się zgod-

wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding beds in general hospitals did not include places (beds and incubators) for newborns until 2007 as well as day places in hospital wards, until 2002 included beds in hospital wards located near emergency stations.

8. In general hospitals (table 4), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 170 item 1797, with later amendments). Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardio-surgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** - communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** - pulmonology wards.

9. **Chronic medical care home and nursing homes** provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

10. **Health resort treatment** includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

11. Data concerning **emergency medical services and first-aid** (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410, with later amendments; until 2005 - law dated 25 VII 2001, Journal of Laws No. 113, item 1207, with later amendments) include units reported to the medical rescue system (emergency medical services, hospital emergency wards, medical air rescue) and health-care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

Hospital emergency wards since 29 III 2007 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 15 III 2007 (earlier operated on the basis of regulation of the health care facilities).

12. The activity of **public pharmacies and pharmaceutical outlets** is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).

13. Data regarding **incidence of illnesses** is

nie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

14. Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2011 Nr. 45, poz. 235) opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię. Przed wejściem w życie ww. ustawy, żłobki działały na podstawie ustawy z 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. 2007 Nr. 14, poz. 89, z późniejszymi zmianami).

15. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami).

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- **interwencyjne** - zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** - tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- **socjalizacyjne** - zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym - odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,
- **wielofunkcyjne** - zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łącząceienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka,

given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

14. According to the Law on Childcare for children younger than 3 years, dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2011 No. 45, item 235) care can be organized in the form of a nurseries, kids clubs, provided by day carer and nanny. Before the entry into force of this law nurseries established based on the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws 2007 No. 14, item 89, with later amendments).

15. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments).

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental - including emotional, social and religious - needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education.

There are following types of such centres:

- **intervention centres** - providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child,
- **family centres** - creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,
- **socialization centres** - providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities,
- **multi-functional centres** - providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family,

- **wsparcia dziennego** - działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, w tym:
- opiekuńcze - prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
- specjalistyczne - realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

16. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Rodziny zastępcze dzielą się na: spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem, zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne, o charakterze pogotowia rodzinnego.

17. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

18. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.:

- **zasiłek stały** - wypłacany z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności,
- **zasiłek okresowy** - przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- **zasiłek celowy** - przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

- **day-support centres** - operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:

- care - in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
- specialized - implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

16. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

Foster families are divided into related and not related to the child, professional families not related to the child: families with many children, specialized families, emergency foster families.

17. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004.

18. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments), following which the division into monetary and non-monetary assistance was made. Monetary assistance includes, among others:

- **permanent benefit** - paid in respect of complete inability to work because of age or disability,
- **temporary benefit** - entitled to a person or a family because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security,
- **appropriated benefit** - offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, fuel, clothing, indispensable objects for home use, small renovations and repairs in an apartment, covering burial costs. May be given to a person or a family, which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (154). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Lekarze	6874	6788	7180	7258	Doctors
w tym kobiety	4063	3926	4258	4282	of which women
Lekarze dentyści	1194	1185	1271	1306	Dentists
w tym kobiety	908	919	995	1008	of which women
Farmaceuci	2025	2142	2313	2495	Pharmacists
w tym kobiety	1820	1885	1996	2133	of which women
Fizjoterapeuci	1545	1948	1917	Physiotherapists
Pielęgniarki	15804	15447	16591	16387	Nurses
w tym mgr pielęgniarstwa	335	512	1219	1319	of which master of nursing
Położne	1960	1750	1932	1938	Midwives

a Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów - łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

a Since 2005 persons working directly with patients, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, social assistance, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

Source: data of the Ministry of Health, in the scope of pharmacists - including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (155). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a****OUT-PATIENT HEALTH CARE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	719	1168	1403	1620	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	408	764	923	1084	urban areas
wieś	311	404	480	536	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	311	390	254	262	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	244	244	140	138	urban areas
wieś	67	146	114	124	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	21164,6	23712,9	24611,8	25714,6	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	18540,2	21239,3	21773,0	22672,3	medical
w tym specjalistyczne	6197,3	8541,1	8857,2	9208,7	of which specialized
stomatologiczne ^d	2624,4	2473,6	2838,8	3042,2	dental ^d

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 229. b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub z zakładami opieki zdrowotnej (patrz uwagi ogólne, ust. 3, pkt 3 na str. 228); do 2008 r. łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy; w 2000 r. w przypadku medycyny pracy - dane dotyczą tylko miast. c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne). d Od 2005 r. wszystkie porady stomatologiczne zaliczane są do porad specjalistycznych.

a See general notes, item 5 on page 229. b Data concern entities that have signed contract with the National Health Fund or health care facilities (see general notes, item 3, point 3 on page 228); until 2008 including medical practices providing services of occupational medicine, in 2000 in the case of occupational medicine - the data apply only to cities. c Including consultations paid by patients (non-public funds). d Since 2005 all dental consultations were included into specialized consultations.

TABL. 3 (156). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII <i>FACILITIES — as of 31 XII</i>					
Szpital ogólny	50	75	71	69	<i>General hospitals</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	10	23	31	33	<i>Chronic medical care homes^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	2	2	2	2	<i>Nursing homes^b</i>
Hospicja	5	4	4	5	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:					<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	39	37	34	34	<i>sanatoria</i>
szpitale	15	9	6	7	<i>hospitals</i>

ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII
BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII

Szpital ogólny	14924	13900	14274 ^c	14362 ^c	<i>General hospitals</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	950	1635	2158	2379	<i>Chronic medical care homes^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	70	95	97	97	<i>Nursing homes^b</i>
Hospicja	120	73	86	121	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:					<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	4676	4439	4205	4131	<i>sanatoria</i>
szpitale	1834	1255	970	1045	<i>hospitals</i>

LECZENIE
IN-PATIENTS

Szpital ogólny ^d	435147	511335	562300	597049	<i>General hospitals^d</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	927	3486	4802	4588	<i>Chronic medical care homes^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	70	210	160	142	<i>Nursing homes^b</i>
Hospicja	986	651	979	1300	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe – kura- cjuszki	60657	72139	67227	66015	<i>Health resort treatment patients</i>
w sanatoriach	45232	56666	54834	53747	<i>in sanatoria</i>
w szpitalach	15425	15473	12393	12268	<i>in hospitals</i>

a W 2000 r. bez zakładów typu psychiatrycznego. b W latach 2000 i 2001 - łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. c Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

a In 2000 excluding nursing homes psychiatry types. b In 2000 and 2001 - including treatment and education homes. c Including incubators as well as places for newborns. d Excluding inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 4 (157). **SZPITALE OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Szpital (stan w dniu 31 XII)	50	75	71	69	<i>Hospitals (as of 31 XII)</i>
Publiczne	42	44	35	37	<i>Public</i>
Niepubliczne	8	31	36	32	<i>Non-public</i>

TABL. 4 (157). **SZPITALA OGÓLNE (dok.)**
GENERAL HOSPITALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	14924	13900	14274^a	14362^a	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	14657	13414	12162	12161	in: public hospitals
niepublicznych	267	486	2112	2201	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	46,2	42,6	42,8 ^b	42,9	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	2902	2931	2764	2746	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	636	666	541	631	of which cardiological ^c
Chirurgicznych	3663	3435	3114	3028	Surgical
Pediatrycznych	752	756	761	750	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1728	1506	1418	1471	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	291	192	309	319	Oncological
Intensywnej terapii	169	197	304	310	Intensive therapy
Zakaźnych	509	455	347	347	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	975	801	754	751	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	159	141	98	98	Dermatology
Neurologicznych	554	611	574	560	Neurological
Psychiatrycznych	424	452	439	439	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^d w tys.	435,1	511,3	562,3	597,0	In-patients ^d in thous.
w szpitalach: publicznych	425,8	489,6	490,2	499,5	in: public hospitals
niepublicznych	9,4	21,8	72,1	97,5	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^e :					of which in specified wards ^e :
chorób wewnętrznych	99,3	124,3	133,2	137,1	internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	21,0	31,3	35,9	42,2	of which cardiological ^c
chirurgicznych	118,3	142,0	152,4	152,1	surgical
pediatrycznych	25,9	31,1	34,4	34,7	paediatric
ginekologiczno-położniczych	76,0	79,6	87,3	88,6	gynaecological-obstetric
onkologicznych	12,1	8,8	17,4	20,0	oncological
intensywnej terapii	6,0	9,0	13,2	11,7	intensive therapy
zakaźnych	12,2	14,8	13,9	14,3	communicable
gruźlicy i chorób płuc	19,1	20,6	23,2	22,1	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	3,7	4,5	3,4	3,6	dermatology
neurologicznych	16,0	20,2	23,0	23,5	neurological
psychiatrycznych	4,5	5,0	5,0	4,9	psychiatric
Wypisani w tys.	412,0	489,8	541,1	575,7	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	14,0	14,0	13,8	14,2	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	1353,4	1567,1	1688,1 ^b	1787,1	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko	29,2	38,0	39,4	41,6	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	9,8	7,2	5,9	5,8	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	287	271	263	254	Average bed use in days

a Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25. c Łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. e Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

a Including incubators as well as places for newborns. b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25. c Including intensive cardiological care wards. d Excluding inter-ward patient transfers. e Including inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (158). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**

Stan w dniu 31 XII

EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	74	76	111	117	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
w tym:					<i>of which:</i>
podstawowe	-	-	61	69	<i>basic</i>
specjalistyczne	-	-	50	48	<i>specialization</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	8	20	23	22	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	13	8	5	5	<i>Admission rooms^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	<i>Medical air rescue^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d (w ciągu roku)	222772	228214	207344	215494	<i>Calls to the occurrence places^d (during the year)</i>
na 1000 ludności	68,6	69,9	62,2 ^e	64,5	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^d (w ciągu roku)	225526	230875	209819	216743	<i>Persons who received health care benefits^d (during the year)</i>
na 1000 ludności	69,4	70,8	63,0 ^e	64,9	<i>per 1000 population</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 230. b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze. d W danych tych nie ujęto zachorowań u osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym). e Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25.

a See general notes, item 11 on page 230. b Organization cell of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. d Excluding the diseases of people who received health care benefits in ambulatory mode (in admission room or in hospital emergency ward). e See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 6 (159). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Apteki	763	930	991	1083	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	735	929	990	1082	<i>of which private</i>
w tym na wsi	179	210	224	239	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	11	91	97	112	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	10	91	95	110	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:					<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	4172	3199	3067 ^b	2801	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
1 aptekę	4232	3512	3367 ^b	3090	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	8917	7842	7566 ^b	7134	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący ^b w aptekach i w punktach aptecznych	1542	2001	2174	2356	<i>Pharmacists employed^b in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25. c W 2000 r. - w przeliczeniu na pełne etaty; od 2002 r. - w osobach.

a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria. b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25. c In 2000 - calculated as full-time employment; since 2002 - in persons.

TABL. 7 (160). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	20	18	17	16	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy.....	29323	37428	48218	50335	Blood donors
w tym honorowi.....	28848	37082	48140	50261	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	54320	66496	87437	94628	Blood taken in units of whole blood ^a
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	60809	66415	87065	93888	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^b

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji).

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Centrum Krwi.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of the Interior and Administration).

S o u r c e: data of the National Centre of Blood.

TABL. 8 (161). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Tężec.....	1	4	4	3	0,0	0,1	0,1	0,1	Tetanus
Krztusiec.....	62	62	45	93	1,9	1,9	1,4	2,8	Whooping cough
Odra.....	9	3	1	12	0,3	0,1	0,0	0,4	Measles
Wzw typu B.....	214	85	27	16	6,6	2,6	0,8	0,5	Viral hepatitis type B
Wzw typu C.....	109	83	21	25	3,4	2,5	0,6	0,7	Viral hepatitis type C
Wzw typu A.....	29	6	6	7	0,9	0,2	0,2	0,2	Viral hepatitis type A
Różyczka.....	4971	428	307	181	154,3	13,1	9,2 ^a	5,4	Rubella
AIDS ^b	-	6	7	4	-	0,2	0,2	0,1	AIDS ^b
Salmonellozy.....	1377	1127	718	756	42,7	34,5	21,6 ^a	22,6	Salmonella infections
Czerwonka bakteryjna.....	9	4	5	2	0,3	0,1	0,2	0,1	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe.....	260	375	105	179	8,1	11,5	3,2	5,3	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci do lat 2 ^c ...	1126	1103	2193	2432	157,9	171,5	293,3	214,8	Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years) ^c
Szkarlatyna (płonica).....	633	909	1315	1563	19,6	27,9	39,8	46,7	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu ...	107	84	72	53	3,3	2,6	2,2	1,6	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych.....	152	101	128	113	4,7	3,1	3,9	3,4	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	14	4	25	17	0,4	0,1	0,8	0,5	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusz- nicy nagminne).....	1554	4699	221	190	48,2	144,0	6,7	5,7	Mumps
Toksoplazmoza.....	5	30	.	.	0,2	0,9	x	x	Toxoplasmosis
Tasiemczyce.....	31	14	.	.	1,0	0,4	x	x	Cestode infestations
Świerzb.....	907	726	.	.	28,2	22,2	x	x	Scabies
Grypa i podejrzenia zacho- rowań na grype.....	97613	58529	51000	142661	3029,6	1793,8	1531,1	4262,6	Influenza and influenza-like illness
Szczepieni przeciw wście- kliźnie.....	1081	894	1172	1125	33,6	27,4	35,5	33,6	Rabies vaccinations

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25. b Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. c Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

U w a g a. Od 2009 r. nie ma obowiązku zgłaszania zachorowania na toksoplazmozę, tasiemczyce i świerzb.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Zakładu Higieny.

a See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25. b Preliminary data because of specific features of the disease.

c Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

N o t e: Since 2009 there is no obligation of registering incidences of toxoplasmosis, cestode infestations and scabies.

S o u r c e: data of the National Institute of Hygiene.

TABL. 9 (162). **PLACÓWKI OPIEKI NAD DZIEĆMI DO LAT 3^a**

Stan w dniu 31 XII

FACILITIES FOR CHILDREN UP TO THE AGE 3^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki	39	35	34	67	Centres
Miejsca	2370	2110	2441	3076	Places
Dzieci przebywające w placówkach (w ciągu roku)	4224	4096	4443	4979	Children staying in centres (during the year)
Miejsca na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	53,2	49,6	46,3 ^b	59,9	Places per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ...	18,1	20,0	22,3 ^b	26,8	Children per 1000 children up to age 3

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 231. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a See general notes, item 14 on page 231. b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 10 (163). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**

Stan w dniu 31 XII

ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2005	2010	2011	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
OGÓŁEM	50	64	72	1157	1154	1223	231	266	266	TOTAL
placówki:										centres:
Interwencyjne	4	5	6	123	112	120	1	2	1	Intervention
Rodzinne	15	20	28	115	155	200	16	34	66	Family
Socjalizacyjne	24	30	31	721	663	702	151	153	183	Socialization
Wielofunkcyjne	7	9	7	198	224	201	63	77	16	Multi-functional

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 231.

a See general notes, item 15 on page 231.

TABL. 11 (164). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO^a****DAY-SUPPORT CENTRES^a**

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2005	2010	2011	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)			wychowankowie residents			
OGÓŁEM	112	223	217	8277	13686	12958	TOTAL
Opiekuńcze	88	197	192	5493	9933	9188	Care
Specjalistyczne	24	26	25	2784	3753	3770	Specialized

a Ponadto w 2011 r. spośród całodobowych placówek wielofunkcyjnych 1 pełniły również funkcję wsparcia dziennego, przebywało w nich w ciągu roku 23 wychowanków.

a Moreover, in 2011 among 24-hour multi-functional centres, 1 centres also had the function of day-support. During the year there were 23 children staying in them.

TABL. 12 (165). **RODZINY ZASTĘPCZE**

Stan w dniu 31 XII

FOSTER FAMILIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2324	2140	2032	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	1961	1749	1658	<i>Related to the child</i>
Niespokrewnione z dzieckiem	288	266	237	<i>Not related to the child</i>
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem	75	125	137	<i>Professional not related to the child</i>
wielodzietne	15	51	57	<i>with many children</i>
specjalistyczne	3	18	22	<i>specialized</i>
o charakterze pogotowia rodzinnego	57	56	58	<i>emergency type</i>
Dzieci w rodzinach zastępczych^a	3227	3085	2960	Children in foster families^a
w tym w wieku 0-3 lata	264	224	247	<i>of which at age 0-3</i>
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	308	314	277	<i>of which children with legal confirmation of disability</i>
Spokrewnionych z dzieckiem	2550	2344	2194	<i>Related to the child</i>
Niespokrewnionych z dzieckiem	452	364	325	<i>Not related to the child</i>
Zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem	225	377	441	<i>Professional not related to the child</i>
wielodzietnych	74	236	259	<i>with many children</i>
specjalistycznych	6	30	36	<i>specialized</i>
o charakterze pogotowia rodzinnego	145	111	146	<i>emergency type</i>

^a Dzieci do lat 18.

U w a g a. W ciągu 2011 r. 337 dzieci do lat 18 opuściło rodziny zastępcze, w tym 99 dzieci zostało przekazanych do adopcji.

^a Children up to age 18.

N o t e. Within 2011, 337 children up to age 18 left their foster families, of which 99 children were adopted.

TABL. 13 (166). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady	92	111	128	145	<i>Homes and facilities</i>
Miejsca					<i>Places</i>
ogółem	7641	8522	8857	9244	<i>total</i>
na 10 tys. ludności	23,7	26,1	26,5 ^b	27,6	<i>per 10 thous. population</i>
Mieszkańcy					<i>Residents</i>
ogółem	7553	8304	8828	8915	<i>total</i>
w tym do lat 18	228	184	229	183	<i>of which up to age 18</i>
w tym umieszczeni w ciągu roku ...	1492	1928	1993	2536	<i>of which placed within the year</i>
na 10 tys. ludności	23,4	25,4	26,5 ^b	26,6	<i>per 10 thous. population</i>
Osoby oczekujące na umieszczenie ...	903	376	447	543	<i>Persons awaiting a place</i>

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika ust. 12 na str. 25.^a Including community self-help homes. ^b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 14 (167).

PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady, w których mogą przebywać^a:				Homes and facilities in which may be^a:
osoby w podeszłym wieku	40	44	42	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	25	22	23	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	18	15	15	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	8	8	8	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	26	25	25	chronically mentally ill
osoby niepełnosprawne fizycznie	-	1	1	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	5	6	7	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	7	12	26	homeless
inne osoby	-	2	7	other persons
Mieszkańcy domów i zakładów:				Residents of homes and facilities:
osoby w podeszłym wieku	1669	1822	1750	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	2185	1828	1815	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1260	1208	1195	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	485	373	361	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	2323	2598	2633	chronically mentally ill
osoby niepełnosprawne fizycznie	-	25	23	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	160	200	144	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	312	757	946	homeless
inne osoby	-	17	48	other persons

a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

a In the further division facilities may be shown several times, because one facility may be destined for several groups of residents.

TABL. 15 (168). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b <i>Beneficiaries^b</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits granted in thous. zł</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	<u>156861^c</u> 177766 ^d	147679,4	TOTAL
2005	<u>166852^c</u> 218919 ^d	184637,0	
2010	<u>145699^c</u> 185790 ^d	221267,3	
2011	<u>139887^c</u> 180463 ^d	227956,8	
Pomoc pieniężna	105465	164681,7	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasiłek: stały.....	13053	45092,9	Benefits: permanent
okresowy	22361	29921,7	temporary
celowy	64198	51403,0	appropriated
Pomoc niepieniężna	74998	63275,1	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	1023	2865,5	Shelter
Posiłek	64722	33314,7	Meals
Ubranie	97	6,4	Clothing
Sprawienie pogrzebu	189	441,3	Burial

a Organizowanej i świadczonej przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie; bez pomocy GOPS w formie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej, której w 2010 r. udzielono 2058 osobom na kwotę 33848,6 tys. zł, a w 2011 r. - 2375 osobom na kwotę 41298,4 tys. zł. b Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia. c Liczeni raz, bez względu na formę i rodzaj świadczeń. d Liczeni tyle razy, z ilu form pomocy skorzystali.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a Organized and rendered by Gmina Social Assistance Centres and Powiat Centres for Family Support; excluding assistance of GSAC in form of payments for residence in social welfare homes, which in 2010 was given to 2058 persons for an amount of 33848,6 thous. zł and in 2011 - 2375 persons for an amount of 41298,4 thous. zł. b Number of people who were granted benefits. c Listed once, regardless of the form and kind of benefits. c Listed as many times as forms of granted assistance. d Including benefit in kind.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopiśma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

3. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

4. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podane łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

5. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzonego co dwa lata.

6. Informacje o **kinach** dotyczącą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

7. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A borrower is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as **exhibits** in museums.

3. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

4. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**.

5. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).

7. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special

Dane dotyczą także osób korzystających - na mocy szczególnych przepisów - z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka - zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki - obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych niesklasyfikowanych zaliczono obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze). Do 2004 r. do tej grupy zaliczano również obiekty, które nie spełniają wymogów klasyfikacyjno-kategoryzacyjnych dla poszczególnych rodzajów obiektów.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych - także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

regulations, from paying the subscription fee (e.g. disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (UNWTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

Other non-classified facilities include facilities used by the tourism industry (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses). Until 2004 this group included also facilities which do not meet requirements for individual categories of facilities.

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

Kultura

Culture

TABL. 1 (169). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	778	766	759	747	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	576	566	559	551	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	91	69	57	54	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	55	42	27	28	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	10685,4	10780,3	10835,2	10859,1	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	5322,2	5411,0	5479,3	5494,3	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	648,5	710,6	670,6	662,1	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	208,5	218,8	196,2	195,2	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} .					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	12653,8	12741,1	10867,4	10742,8	<i>in thousand volumes</i>
w tym na wsi	4202,4	4267,9	3615,4	3616,8	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19,5	17,9	16,2	16,2	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	20,2	19,5	18,4	18,5	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (170). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>			
					własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	
O G Ó Ł E M 2000	100	3778,8	244	160	4172,3	1371,7	TOTAL
2005	104	3922,4	344	121	5644,4	1741,5	
2010	115	3827,1	306	219	6479,7	1695,9	
2011	112	4418,0	353	283	8220,8	1912,0	
Artystyczne	17	765,4	51	64	1814,6	231,1	<i>Art</i>
Archeologiczne	2	29,0	4	7	101,4	25,8	<i>Archaeological</i>
Etnograficzne	7	81,1	36	29	170,7	29,8	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	23	164,6	62	24	2493,1	426,4	<i>Historical</i>
Biograficzne	11	3,9	6	6	344,6	28,7	<i>Biographical</i>
Literackie	1	0,1	-	-	18,6	15,0	<i>Literary</i>
Martyrologiczne	1	312,3	25	-	1405,0	717,3	<i>Martyrological</i>
Przyrodnicze	3	2070,6	-	-	10,8	4,7	<i>Natural history</i>
Geologiczne	3	179,9	10	2	16,0	2,5	<i>Geological</i>
Techniki i nauki	4	9,6	27	11	227,5	72,7	<i>Technical science</i>
Interdyscyplinarne	10	600,4	43	76	226,0	42,5	<i>Interdisciplinary</i>
Skansenowskie	3	9,6	21	10	89,0	15,1	<i>Heritage</i>
Regionalne	18	99,6	47	43	238,5	86,6	<i>Local</i>
Muzeum wnętrz	2	-	2	6	17,0	3,9	<i>Museum of interior</i>
Inne	7	92,0	19	5	1048,0	210,0	<i>Others</i>

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (171). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor pu- bliczny public sector	sektor pry- watny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII) ..	78	66	67	66	31	35	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	849	727	762	732	451	281	Exhibitions ^a
w tym zagraniczne	66	69	57	57	25	32	of which foreign
Ekspozycje ^a	891	797	796	1284	995	298	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	473,0	452,0	436,6	557,7	457,6	100,1	Visitors in thous.

a W kraju.
a In Poland.

TABL. 4 (172). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES						
WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seats in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION	
<hr/>						
TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE	2000	20	5578	4217	748,5	THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS
2005	20	5191	4072	717,6		
2010	17	5774	4714	1001,0		
2011	15	6064	5212	1018,7		
Teatry dramatyczne	11	4337	4071	698,9		<i>Dramatic theatres</i>
dramatyczne	8	3598	3034	509,1		<i>dramatic</i>
lalkowe	3	739	1037	189,8		<i>puppet</i>
Teatry muzyczne.....	1	1034	415	142,7		<i>Music theatres</i>
Filharmonie	1	693	608	110,7		<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry i chóry	2	-	118	66,3		<i>Orchestras and choirs</i>
Zespoły pieśni i tańca	-	-	-	-		<i>Song and dance ensembles</i>
<hr/>						
PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE	2000	-	-	-	-	ENTERTAINMENT ENTERPRISES
2005	-	-	-	-	-	
2010	4	x	504	186,2		
2011	5	x	671	908,9		

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.
a As of 31 XII. b According to the seat.

TABL. 5 (173). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2009	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Instytucje	479	489	480	416	139	277	Institutions
domy kultury	129	136	143	104	38	66	cultural establishments
ośrodki kultury	144	142	142	147	46	101	cultural centres
kluby	69	68	72	60	49	11	clubs
światlice	137	143	123	105	6	99	community centres
Pracownie specjalistyczne	384	443	492	510	272	238	Specialized workshops
Imprezy (w ciągu roku)	25518	24961	29561	23305	15567	7738	Events (during the year)

TABL. 5 (173). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2009	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	3323,2	3771,4	3992,8	3509,1	2530,0	979,1	Event participants (during the year) in thous.
Kursy (w ciągu roku).....	1319	1313	1769	1520	1132	388	Courses (during the year)
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	19588	18610	27581	23265	16855	6410	Course graduates (during the year)
Zespoły artystyczne	1779	2021	2031	1449	696	753	Artistic ensembles
Członkowie zespołów artystycznych	30447	34303	35926	26520	11791	14729	Members of artistic ensembles
Koła (kluby).....	1223	1594	1630	1631	852	779	Groups (clubs)
Członkowie kół (klubów)	26643	29539	31327	34628	18981	15647	Members of groups (clubs)

TABL. 6 (174). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII).....	58	49	46	46	Cinemas (as of 31 XII)
w tym miasta	55	47	46	46	of which urban areas
w tym obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (udogodnienia wewnątrz budynku)	20	25	of which adapted to persons moving on wheelchairs (indoor facilities)
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)...	61	98	114	115	Screens (as of 31 XII)
w tym miasta	58	96	114	115	of which urban areas
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	15,5	22,3	24,2	23,8	Seats (as of 31 XII) in thous.
w tym miasta	15,0	21,9	24,2	23,8	of which urban areas
Seanse:					Screenings:
w tysiącach	40,4	109,7	153,9	160,9	in thousands
w tym miasta	40,1	109,6	118,5	160,9	of which urban areas
na 1 kino	696	2238	3345	3498	per cinema
Widzowie:					Audience:
w tysiącach	1749,8	2539,5	3669,0	3558,4	in thousands
w tym miasta	1743,7	2537,8	3668,7	3557,9	of which urban areas
na 1 kino	30169	51827	79761	77356	per cinema
na 1 seans	43	23	24	22	per screening

TABL. 7 (175). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010 ^a	2011	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi	714,7	649,5	473,2	471,3	221	199	142	141	Radio subscribers
miasta	450,0	405,4	308,0	307,1	276	250	188	187	urban areas
wieś	264,7	244,1	165,2	164,2	166	148	97	96	rural areas
Abonenci telewizyjni ...	686,6	626,3	454,4	452,1	213	192	136	135	Television subscribers
miasta	432,6	390,3	295,0	293,7	265	241	180	179	urban areas
wieś	254,0	236,0	159,4	158,4	159	143	94	93	rural areas

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

a See general notes to the Yearbook item 12 on page 25.

Source: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (176). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	911	825	875	880	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	77	152	249	275	Hotels
Motele	9	11	10	9	Motels
Pensjonaty	111	62	64	60	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	x	17	71	76	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	31	17	10	11	Excursion hostels
Schroniska	28	21	22	26	Shelters
Schroniska młodzieżowe	56	11	7	7	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ...	x	33	28	25	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	178	155	113	108	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	16	12	9	10	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	53	66	68	65	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	20	15	12	11	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	25	15	16	16	Complexes of tourist cottages
Kempingi	13	13	10	11	Camping sites
Pola biwakowe	25	16	9	9	Tent camp sites
Hostele	x	x	29	33	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	38	41	37	37	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	231	168	111	91	Other non-classified facilities ^a
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	65400	61509	69959	73319	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	52865	54193	61152	65718	of which open all year
Hotele	9680	15609	26282	29479	Hotels
Motele	304	497	383	372	Motels
Pensjonaty	8583	3725	3413	3300	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	x	902	3606	3946	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	2283	1366	575	589	Excursion hostels
Schroniska	1568	1178	1185	1519	Shelters
Schroniska młodzieżowe	3000	834	521	521	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ...	x	1934	1861	1592	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	11732	10067	8822	8447	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	949	652	626	593	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4347	5591	4762	4815	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	754	473	498	326	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	1174	905	793	863	Complexes of tourist cottages
Kempingi	1309	1737	1273	1383	Camping sites
Pola biwakowe	3089	1497	760	660	Tent camp sites
Hostele	x	x	1403	1676	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	4938	5006	4806	4769	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	11690	9536	8390	8469	Other non-classified facilities ^a

^a Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a Data were augmented by weekend and holiday accommodation establishments, which until 2008 constituted a separate position.

TABL. 8 (176). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	1964062	2493045	2872501	3135371	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	507191	889479	896116	943315	of which foreign tourists
Hotele	726655	1308323	1692322	1911241	Hotels
Motele	18712	26131	31683	32238	Motels
Pensjonaty	217020	111875	98526	109303	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	x	35828	138662	163627	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	84172	50929	11027	9148	Excursion hostels
Schroniska	60145	68135	58008	76058	Shelters
Schroniska młodzieżowe	87292	39728	31961	33116	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	x	46987	47884	45908	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	186094	200476	197613	187994	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	8019	5285	4254	4289	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	118509	167506	134165	135172	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	15232	11790	7924	7572	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	13160	16648	12097	17624	Complexes of tourist cottages
Kempingi	15648	27828	11154	16489	Camping sites
Pola biwakowe	12564	8252	4343	3771	Tent camp sites
Hostele	x	x	104064	111812	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	90424	95210	101016	94890	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	310416	272114	185798	175119	Other non-classified facilities ^a
Udzielone noclegi	6680531	7375810	7973724	8394103	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	1132493	2021651	2135297	2175036	of which foreign tourists
Hotele	1405348	2699842	3501216	3944672	Hotels
Motele	30626	36499	40261	45350	Motels
Pensjonaty	962926	457686	373801	381826	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	x	82045	348407	388925	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	231230	146868	42018	38761	Excursion hostels
Schroniska	123767	116568	92582	122564	Shelters
Schroniska młodzieżowe	196570	83011	70835	65761	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	x	107699	122913	104392	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	1059138	889959	880593	824690	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	62093	44762	44208	25601	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	447483	647164	476978	478142	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	84643	57599	45803	42518	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	72505	62259	53577	62263	Complexes of tourist cottages
Kempingi	49649	59111	27001	34013	Camping sites
Pola biwakowe	43247	25419	15604	11845	Tent camp sites
Hostele	x	x	210107	217945	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	1061238	1174206	1161156	1116688	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	850068	685113	466664	488147	Other non-classified facilities ^a

^a Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a Data were augmented by weekend and holiday accommodation establishments, which until 2008 constituted a separate position.

TABL. 9 (177).

**PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**

Stan w dniu 31 VII

**CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS**

As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and cafes</i>	Stolówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	178	281	442	73	TOTAL
2000	178	281	442	73	
2005	213	295	316	38	
2010	296	278	290	46	
2011	335	297	288	65	
Hotele	248	175	15	16	<i>Hotels</i>
Motele	8	2	–	–	<i>Motels</i>
Pensjonaty	20	16	35	8	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	20	12	15	6	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe	1	1	8	–	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	2	12	10	12	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	–	–	1	–	<i>Youth hostels</i>
Szkolne schroniska młodzieżowe	–	–	8	–	<i>School youth hostels</i>
Ośrodki wczasowe	3	17	73	5	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	–	–	8	–	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	9	20	44	6	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	–	–	4	–	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły domków turystycznych ...	6	3	2	2	<i>Complexes of tourist cottages</i>
Kempingi	2	3	–	–	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	–	–	1	2	<i>Tent camp sites</i>
Hostele	2	5	3	2	<i>Hostels</i>
Zakłady uzdrowiskowe	3	15	36	1	<i>Health establishments</i>
Pozostałe niesklasyfikowane	11	16	25	5	<i>Other non-classified facilities</i>

TABL. 10 (178).

**TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
**FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST
ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	507191	889479	896116	943315	Tourists accommodated
Hotele	379751	727401	740038	762573	<i>Hotels</i>
Motele	4125	8385	5222	5948	<i>Motels</i>
Pensjonaty	17959	16765	8398	7985	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	x	6579	32427	46811	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe	13640	9114	177	166	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	3059	5565	3506	4435	<i>Shelters</i>

TABL. 10 (178). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów (dok.)					Tourists accommodated (cont.)
Schroniska młodzieżowe	10643	10170	7458	7383	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	x	3127	2419	1650	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	3149	8646	6378	5464	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	—	—	34	4	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	7568	10278	6398	6262	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	644	513	137	201	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	954	1827	1012	637	Complexes of tourist cottages
Kempingi	6546	18931	6174	7975	Camping sites
Pola biwakowe	352	772	394	304	Tent camp sites
Hostele	x	x	43810	50467	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	1246	985	919	888	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	57555	60421	31215	34162	Other non-classified facilities ^a
Udzielone noclegi	1132493	2021651	2135297	2175036	Nights spent (overnight stay)
Hotele	783040	1597646	1696851	1722874	Hotels
Motele	8261	13168	7367	8082	Motels
Pensjonaty	68484	55078	26379	25404	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	x	17129	86747	104745	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	24106	18555	972	481	Excursion hostels
Schroniska	9685	7439	4465	5807	Shelters
Schroniska młodzieżowe	25270	22303	19100	17925	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	x	8751	17119	5941	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	15047	36102	33739	25329	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	—	—	238	52	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	32144	36424	21704	19733	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	1977	1586	251	666	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	3818	6976	5550	2830	Complexes of tourist cottages
Kempingi	13824	37615	12831	15664	Camping sites
Pola biwakowe	1067	2075	990	762	Tent camp sites
Hostele	x	x	104703	110474	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	12757	7109	6611	5756	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	133013	153695	89680	102511	Other non-classified facilities ^a

^a Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a Data were augmented by weekend and holiday accommodation establishments, which until 2008 constituted a separate position.

TABL. 11 (179). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA WEDŁUG MIEJSCA STAŁEGO ZAMIESZKANIA TURYSTÓW**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY PERMANENT RESIDENCE OF TOURISTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011	SPECIFICATION
	korzystający z noclegów <i>tourists accommodated</i>		udzielone noclegi <i>nights spent (overnight stays)</i>		
O G Ó Ł E M	896116	943315	2135297	2175036	T O T A L
EUROPA	715031	754310	1745240	1766543	EUROPE
Unia Europejska	586922	610884	1427330	1431127	European Union
Austria	17863	16854	36307	34190	Austria
Belgia	16753	18232	42185	44417	Belgium
Bułgaria	1215	1434	3171	2856	Bulgaria
Cypr	273	561	593	1234	Cyprus
Czechy	16866	17737	29840	31207	Czech Republic
Dania	9783	11067	29080	32376	Denmark
Estonia	1727	2112	2823	3621	Estonia
Finlandia	10532	9635	25812	24535	Finland
Francja	47025	49654	113087	118424	France
Grecja	3497	3673	8244	7925	Greece
Hiszpania	32297	43231	76809	95534	Spain
Irlandia	18192	16330	50282	43625	Ireland
Litwa	9037	8829	14909	14361	Lithuania
Luksemburg	677	698	1946	1562	Luxembourg
Łotwa	2969	3065	4460	4468	Latvia
Malta	437	759	1684	2856	Malta
Niderlandy	23131	23472	63002	56694	Netherlands
Niemcy	110474	109119	268138	261458	Germany
Portugalia	6214	5326	12518	11635	Portugal
Rumunia	5680	6748	18644	14828	Romania
Słowacja	14478	18471	23981	32343	Slovakia
Słowenia	2931	3316	6270	6367	Slovenia
Szwecja	22570	21456	56847	53126	Sweden
Węgry	22434	25300	50270	55911	Hungary
Wielka Brytania	131035	126449	341786	319890	United Kingdom
Włochy	58832	67356	144642	155684	Italy
Pozostałe kraje	128109	143426	317910	335416	Other countries
w tym:					of which:
Białoruś	5477	6309	11725	14510	Belarus
Chorwacja	2971	3283	6974	7540	Croatia
Islandia	852	475	2037	1212	Iceland
Norwegia	50570	48014	137421	127420	Norway
Rosja	23919	31216	54824	70122	Russia
Szwajcaria i Lichtenstein	5808	6422	12701	14374	Switzerland and Lichtenstein
Turcja	2225	3229	5066	7596	Turkey
Ukraina	33242	41031	70686	84785	Ukraine
AFRYKA	1769	2037	5521	6836	AFRICA
AMERYKA PÓŁNOCNA	62401	59130	151616	146504	NORTH AMERICA
AMERYKA POŁUDNIOWA I CENTRALNA	7768	9653	17178	23174	SOUTH AND CENTRAL AMERICA
AZJA	93418	101774	179076	194654	ASIA
OCEANIA	11515	13094	26657	29311	OCEANIA
NIEUSTALONE	4214	3317	10009	8014	UNKNOWN

TABL. 12 (180). **POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE**
THE POLISH TOURIST COUNTRY-LOVERS' SOCIETY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Członkowie (stan w dniu 31 XII)	8262	6484	6496	6386	<i>Members (as of 31 XII)</i>
w tym:					<i>of which:</i>
przewodnicy turystyczni ^a	1488	1219	1212	1252	<i>tour guides^a</i>
górcy	992	783	894	891	<i>mountain</i>
terenowi	345	301	237	276	<i>field</i>
miejscy	151	135	81	85	<i>city</i>
piloci wycieczek	677	533	515	500	<i>excursion guides</i>
Turystyka wycieczkowa:					<i>Tourist excursions:</i>
wycieczki	7772	7325	5991	5058	<i>excursions</i>
kwalifikowane ^b	2887	2471	2119	2084	<i>professional^b</i>
zwykle	4885	4854	3872	2974	<i>regular</i>
uczestnicy wycieczek w tys.	216	212	190	148	<i>excursion participants in thous.</i>
kwalifikowanych ^b	76	72	66	62	<i>professional^b</i>
zwykłych	141	140	124	86	<i>regular</i>

^a Przewodnik może być wykazany więcej niż jeden raz ze względu na posiadane uprawnienia. ^b Turystyka wymagająca specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym.

U w a g a. W wierszu „członkowie” wykazano członków kół i klubów Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

^a A guide may be indicated more than once due to qualifications possessed. ^b Tourism requiring special physical training and skills in using tourist equipment.

N o t e. In the row/line “members”, members of circles and clubs of the Polish Tourist Country-Lovers’ Society have been shown.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane** oraz włączone w 2011 r. **badania przemysłowe**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz.

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

Research and development activity (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research and industrial research** included in 2011, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- 1) **scientific and research-development units** (i.e. units whose main activity is performing R&D activity):
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 619),
 - b) research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96,

618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),

- c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** - państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m.in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Do zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
 - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
 - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe (w EPC);
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** - pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-

item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),

- c) *other units classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’;*

- 2) **auxiliary scientific units** - archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;
- 3) **economic entities** (not classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** - state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions.

2. Employment in R&D includes:

- 1) **researchers (RSE):**

- a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,*
- b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
- c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
- d) *PhD students conducting R&D (FTE);*

- 2) **technicians and equivalent staff** are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in

badawczych;

- 3) w kategorii **pozostały personel** - pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady wewnętrzne - wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R.

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. Działalność innowacyjna - obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) - **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie - **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technolo-

R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;

- 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding employment in R&D activity include exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.

The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Intramural expenditures - presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D.

Since 2003, **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. Innovation activity comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications - **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises - **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the

gii w postaci dokumentacji i praw - patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

6. Wynalazek podlegający opatentowaniu - bez względu na dziedzinę techniki - jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

7. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowa-

form of documentation and rights - patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A new product is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

6. A patentable invention - regardless of the field of technology - is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

7. A utility model eligible for protection - any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the sections according to the NACE Rev. 2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation

nie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

3. Automatyczna wymiana danych:

- **na zewnątrz przedsiębiorstwa** polega na wysyłaniu i/lub otrzymywaniu wiadomości (np. faktur, deklaracji podatkowych) poprzez sieci komputerowe w formacie umożliwiającym ich automatyczne przetwarzanie, np. EDI, ODETTE, XML, z wyłączeniem ręcznego wprowadzania wiadomości przesyłanych drogą elektroniczną,
- **wewnątrz przedsiębiorstwa** polega na działaniach wspomagających różne funkcje przedsiębiorstwa, tj. korzystanie z jednego systemu informatycznego, łączenie danych między systemami informatycznymi, korzystanie ze wspólnej bazy danych lub hurtowni danych dostępnych dla systemów informatycznych oraz elektroniczna wymiana informacji automatycznie przetwarzanych wewnątrz przedsiębiorstwa.

4. Oprogramowanie open source - oprogramowanie, którego kod źródłowy jest powszechnie dostępny. Jest ono uruchamiane i może być rozpowszechniane oraz modyfikowany bez konieczności ponoszenia kosztów za prawa autorskie.

and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment).

3. Automatic data exchange:

- **outside the enterprise** - *sending and/or receiving of messages (e.g. invoices, tax declarations) via any computer network in format which allows their automatic processing e.g. EDI, ODETTE, XML, excluding individual electronic messages being typed manually,*
- **inside enterprises** - *activities supporting different functions of the enterprise i.e. using one single software application, data linking between the software applications, using a common database or data warehouse accessed by the software applications and electronic exchange of information that can be processed within the enterprise.*

4. Open source software - *software whose source code is available. It is launched and it can be distributed and modified without bearing of copyright cost.*

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (181). **JEDNOSTKI^a ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG GRUP STANOWISK**
UNITS^a AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY OCCUPATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)				zatrudnieni ^b <i>personnel^b</i>						
					ogółem <i>total</i>			pra- cowni- cy nauko- wo- -bada- wczy <i>research- ers</i>	techni- cy i praco- wnicy równo- rzędni <i>techni- cians and equi- valent staff</i>	pozos- tały perso- nel <i>other sup- porting staff</i>	
OGÓŁEM TOTAL	65	100	162	208	8835	10063	8862	10338	8520	1195	623
w tym: <i>of which:</i>											
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe <i>Scientific and research- -development units</i>	27	31	45	48	2373	1827	1752	1817	1269	389	159
Instytuty naukowe Polskiej Aka- demii Nauk..... <i>Scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>	11	11	11	11	809	638	987	998	732	179	87
Instytuty badawcze <i>Research institutes</i>	15	16	6	6	1560	1146	643	583	348	174	61
Inne <i>Others</i>	#	4	28	31	#	43	122	236	189	35	11
Podmioty gospodarcze <i>Economic entities</i>	25	47	81	116	335	1129	1247	1711	1184	235	292
Szkoły wyższe <i>Higher education institutions</i>	11	16	19	17	6127	7070	5666	#	#	550	154

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 253. b W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

a See general notes, item 1 on page 253. b In full-time equivalents.

TABL. 2 (182). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education				
			wyższym higher				pozosta- łym other
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		pozostałe osoby z wykształ- ceniem wyższym other persons with tertiary education	
				doktora habilito- wanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM TOTAL	2010 2011	14579 15307	1562 1438	1517 1767	5961 6039	4619 4924	920 1139
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe Scientific and research- -development units	2010 2011	2096 2176	140 130	130 137	589 586	936 1013	301 310
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk Scientific units of the Polish Academy of Sciences		1157	97	109	393	391	167
Instytuty badawcze Research institutes		678	#	#	149	368	109
Inne Others		341	#	#	44	254	34
Podmioty gospodarcze Economic entities	2010 2011	1707 2088	# -	- -	# 32	1400 1617	278 439
Szkoły wyższe Higher education institutions	2010 2011	10476 10838	1418 1302	1385 1627	5320 5398	2014 2140	339 371

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (183).

NAKŁADY^a WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG KATEGORII NAKŁADÓW (ceny bieżące)**INTRAMURAL EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF COSTS (current prices)**

WYSZCZEGÓL- NIENIE	2000	2005	2010	2011					SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>				nakłady expenditures				
					bieżące ^b <i>current^b</i>		inwestycyjne na środki trwałe <i>capital</i>		
					razem <i>total</i>	w tym osobo- we <i>of which labour costs</i>	razem <i>total</i>	w tym maszy- ny, urządze- nia tech- niczne i narzę- dzia oraz środki transpor- tu <i>of which instru- ments and eq- uipment</i>	
w mln zł <i>in mln zł</i>									
OGÓŁEM	437,4	731,9	1091,4	1210,5	849,3	435,0	361,2	231,2	TOTAL
w tym:									of which:
Jednostki nauko- we i badawczo- rozwojowe	173,0	222,2	303,3	378,0	262,3	131,4	115,7	57,5	Scientific and research- -development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	59,8	100,2	156,9	214,6	135,1	70,5	79,5	#	Scientific units of the Polish Acad- emy of Sciences
Instytuty badawcze .	113,1	112,2	106,1	114,7	82,2	42,7	32,5	22,8	Research institutes
Inne	#	9,8	40,3	48,6	45,0	18,2	3,7	#	Others
Podmioty gospo- darcze	30,9	185,4	176,4	258,4	182,2	89,2	76,2	41,6	Economic entities
Szkoły wyższe	233,2	318,0	576,4	#	391,7	205,3	#	#	Higher education institutions

^a Bez amortyzacji środków trwałych. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 255.^a Excluding depreciation of fixed assets. ^b See general notes, item 4 on page 255.

TABL. 4 (184). **BIEŻĄCE NAKŁADY WEWNĘTRZNE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT INTRAMURAL EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)					
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwo- jowe <i>Experimen- tal devel- opment</i>	SPECIFICATION
		podsta- wowe <i>basic</i>	stoso- wane ^b <i>applied^b</i>		
		w mln zł	<i>in mln zł</i>		
O G Ó Ł E M 2000	365,3	180,7	75,9	108,7	T O T A L
..... 2005	565,8	231,8	104,6	229,4	
..... 2010	801,4	421,8	108,7	270,8	
..... 2011	849,3	381,7	172,7	294,8	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	262,3	144,6	60,8	56,9	Scientific and research- -development units
w tym:					<i>of which:</i>
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	135,1	116,7	#	#	Scientific units of the Polish Acade- my of Sciences
Instytuty badawcze	82,2	19,2	40,0	23,0	Research institutes
Podmioty gospodarcze	182,2	6,7	37,7	137,8	Economic entities
Szkoły wyższe	391,7	224,3	67,8	99,7	Higher education institutions

a Bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 255. b Łącznie z nakładami na badania przemysłowe włączonymi w 2011 r.

a Excluding depreciation of fixed assets; see general notes, item 4 on page 255. b Including expenditures on industrial research included in 2011.

TABL. 5 (185). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	stopień zużycia w %				
	degree of consumption in %				
O G Ó Ł E M	67,7	77,7	72,4	60,3	T O T A L
w tym:					of which:
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	68,7	81,4	72,8	73,9	Scientific and research- -development units
w tym:					of which:
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	81,2	78,2	77,3	77,7	Scientific units of the Polish Academy of Sciences
Instytuty badawcze	61,7	83,4	68,7	66,8	Research institutes
Podmioty gospodarcze	63,3	69,7	40,7	30,2	Economic entities
Szkoły wyższe	67,5	77,5	73,3	66,7	Higher education institutions

NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTYWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (ceny bieżące)

EXPENDITURES ON PRODUCT AND PROCESS INNOVATION ACTIVITIES
IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (current prices)

*a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
a Data concern economic entities employing more than 49 persons.*

TABL. 6 (186).

NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (dok.)
EXPENDITURES ON PRODUCT AND PROCESS INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym nakłady Of which expenditures						
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the acquisition of external knowledge	inwestycyjne investment		na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on training directly linked to technological innovations	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for technologically new or significantly improved products	
				na budynki i budowle oraz grunty on land and buildings	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the acquisition of instruments and equipment			
					razem total			w tym z importu of which imported
w mln zł in mln zł								
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.) w tym (dok): of which (cont.):								
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	75,3	#	-	1,6	63,5	33,8	#	#
Manufacture of other non-metallic mineral products								
Produkcja metali	130,9	#	#	43,6	75,5	#	-	#
Manufacture of basic metals								
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	42,9	10,3	#	4,8	25,8	11,7	0,2	0,7
Manufacture of metal products ^Δ								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	5,7	5,1	-	-	0,0	-	#	#
Manufacture of computer, electronic and optical products								
Produkcja urządzeń elektrycznych	29,5	7,9	#	7,1	13,6	-	#	#
Manufacture of electrical equipment								
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	28,5	11,6	#	1,0	10,6	#	#	1,7
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.								
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ .	192,3	152,3	-	#	#	#	0,3	-
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers								
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń .	51,9	16,4	#	#	#	#	#	-
Repair and installation of machinery and equipment								

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 7 (187). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt Means for automating production processes in units					
		linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe machining centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^b computers ^b
		automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
O G Ó Ł E M.....	2005	855	610	205	134	58	1667
TOTAL	2010	1036	1077	454	351	232	1960
	2011	947	934	474	399	225	1999
sektor publiczny		44	88	22	3	2	228
public sector							
sektor prywatny		903	845	452	396	223	1771
private sector							
Górnictwo i wydobywanie		16	22	-	-	-	28
Mining and quarrying							
Przetwórstwo przemysłowe		912	879	473	399	225	1875
Manufacturing							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products		165	103	1	10	6	187
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ		17	14	7	3	-	5
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ							
Produkcja papieru oraz wyrobów z papieru		30	23	-	-	-	12
Manufacture of paper and paper products							
Poligrafia i reprodukcja zapisa- nych nośników informacji		5	66	-	-	-	78
Printing and reproduction of recorded media							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych		34	97	-	2	2	175
Manufacture of chemicals and chemical products							
Produkcja wyrobów farmaceu- tycznych ^Δ		14	3	-	-	-	1
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ							
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych		154	191	29	44	29	121
Manufacture of rubber and plastic products							
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców nieme- talicznych		36	86	10	30	6	131
Manufacture of other non-metallic mineral products							
Produkcja metali		64	14	22	2	1	71
Manufacture of basic metals							

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery duże, mikrokomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (187).

ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt Means for automating production processes in units					komputery ^b computers ^b
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe machining centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym (dok.): of which (cont.):						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	140	61	121	62	24	171
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych Manufacture of computer, electron- ic and optical products	19	22	3	120	71	95
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	22	25	40	9	8	138
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	9	15	105	13	4	86
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	68	101	100	96	66	371
Produkcja mebli Manufacture of furniture	14	35	19	1	-	13
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	-	9	-	-	-	54
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	-	9	-	-	-	54
Dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; re- kultywacja^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	19	24	1	-	-	42
w tym of which						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	12	13	-	-	-	29

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (188).

**PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY
PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH
W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a W 2011 R.**

*SOLD PRODUCTION AND NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR
SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a
IN 2011*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział produkcji sprzedanej wy- robów ^b nowych lub istotnie ule- pszonych w % produkcji sprze- danej wyrobów ogółem <i>Share of sales of new or significantly improved products^b in % of sold produc- tion of industrial products</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			
		ogółem <i>total</i>	z tego <i>of which</i>		w tym eksport <i>of which export</i>
			nowe lub istotnie ulep- szone dla rynku <i>new or signifi- cantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulep- szone tylko dla przedsiębior- stwa <i>new or signifi- cantly improved only for the enterprise</i>	
OGÓŁEM TOTAL	11,6	8,3	4,5	3,8	4,2
sektor publiczny	6,8	4,0	3,4	0,5	0,9
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	12,0	8,7	4,6	4,1	4,5
<i>private sector</i>					
W tym przetwórstwo przemysłowe . Of which manufacturing	12,2	11,6	6,3	5,3	5,9
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych	6,9	6,7	4,2	2,6	1,6
<i>Manufacture of food products</i>					
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	5,5	3,8	1,0	2,8	0,2
<i>Manufacture of leather and related products</i>					
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	10,3	5,9	-	5,9	2,0
<i>Manufacture of paper and paper products</i>					
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	8,5	7,6	4,0	3,6	3,5
<i>Manufacture of chemicals and chemi- cal products</i>					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	16,8	15,5	4,0	11,5	2,8
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja wyrobów z pozostałych mi- neralnych surowców niemetalicznych	12,5	10,3	9,2	1,1	6,4
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	41,7	30,8	13,6	17,2	15,4
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych	24,4	23,0	22,3	0,7	22,0
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Wprowadzonych na rynek w latach 2009-2011. ^c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Introduced into the market during 2009-2011. ^c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 8 (188). **PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a W 2011 R. (dok.)**
SOLD PRODUCTION AND NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział produkcji sprzedanej wyrobów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % produkcji sprzedanej wyrobów ogółem <i>Share of sales of new or significantly improved products^b in % of sold production of industrial products</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			
		ogółem <i>total</i>	z tego <i>of which</i>		w tym eksport <i>of which export</i>
			nowe lub istotnie ulepszone dla rynku <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa <i>new or significantly improved only for the enterprise</i>	
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) <i>Of which manufacturing (cont.)</i>					
w tym (dok.): <i>of which (cont.):</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	19,0	13,7	6,1	7,6	5,0
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	11,2	11,6	8,3	3,3	9,0
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja mebli	0,3	0,3	-	0,3	0,1
<i>Manufacture of furniture</i>					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	46,0	21,1	15,6	5,5	4,6
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Wprowadzonych na rynek w latach 2009-2011. c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Introduced into the market during 2009-2011. c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (189). **WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
NATIONAL INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wynalazki:					
zgłoszone	195	201	310	334	<i>Patent applications</i>
udzielone patenty	99	86	164	167	<i>Patents granted</i>
Wzory użytkowe:					
zgłoszone	58	74	106	<i>Utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne	95	52	73	<i>Rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 10 (190). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	440	471	481	496	Total members^a
Krajowi	290	302	302	313	National
czynni	156	151	149	154	active
korespondenci	134	151	153	159	corresponding
Zagraniczni	148	168	177	180	Foreign
Honorowi	2	1	2	3	Honorary
Z ogółem w działach nauk^b:					Of total in the field of^b:
filologicznych	88	91	92	95	philologies
historyczno-filozoficznych	98	100	91	94	history and philosophy
matematyczno-fizyczno-chemicznych ..	68	84	90	89	mathematics, physics and chemistry
przyrodniczych	82	89	91	93	natural sciences
lekarskich	76	80	87	92	medical sciences
twórczości artystycznej	26	26	28	30	creative activity
Komisje naukowe:					Scientific commissions:
Jednostki organizacyjne	17	24	28	30	Organizational units
Członkowie komisji:					Members of commissions:
Komisja Filologii Klasycznej PAU	42	41	44	44	PAU Commission on Classical Philology
Komisja Historii Sztuki PAU	32	40	46	45	PAU Commission on Art History
Komisja Kultury Słowian PAU	24	40	39	31	PAU Commission on Slavonian Culture
Komisja Neofilologiczna PAU	31	31	37	40	PAU Commission on Modern Philology
Komisja Środkowoeuropejska PAU	34	35	44	49	PAU Commission on Central Europe
Komisja Wschodnioeuropejska PAU	54	41	39	37	PAU Commission on Eastern Europe
Komisja Prawnicza PAU	34	30	29	28	PAU Commission on Law
Komisja Historii i Kultury Żydów PAU ...	41	33	40	40	PAU Commission on the History and Culture of the Jews
Komisja Prehistorii Karpat PAU	21	24	26	26	PAU Commission on the Prehistory of the Carpathians
Komisja Nauk Ekonomicznych PAU	-	36	33	43	PAU Commission for Economic Sciences
Komisja Historii Wojen i Wojskowości PAU	-	38	36	35	PAU Commission for War and Military History
Komisja Astrofizyki PAU	35	36	36	33	PAU Commission on Astrophysics
Komisja Embriologii i Morfologii PAU	16	19	18	20	PAU Commission on Embryology and Morphology
Komisja Geoinformatyki PAU	38	40	42	50	PAU Commission on Geoinformation
Komisja Paleogeografii Czwartorzędu PAU	72	48	49	51	PAU Commission on Quaternary Palaeogeography
Komisja Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAU	20	22	23	25	PAU Commission on Agricultural, Forestry and Veterinary Sciences
Komisja Etyki w Nauce PAU	19	22	21	19	PAU Commission on Ethics in Science
Komisja PAU „Fides et Ratio”	-	-	26	23	“Fides et Ratio” PAU Commission
Komisja Filozofii Nauk Przyrodniczych PAU	-	23	33	36	PAU Commission for Natural Sciences Philosophy

a Stan w dniu 31 XII. b W podziale na działy nie uwzględniono członków honorowych.

a As of 31 XII. b In the division into departments honorary members are not included.

TABL. 10 (190). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE (dok.)**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Komisje naukowe (dok.):					Scientific commissions (cont.):
Komisja Historii Nauki PAU	27	40	46	49	PAU Commission on the History of Science
Komisja Nauk Technicznych PAU	-	84	94	92	PAU Commission of Technical Sciences
Komisja PAU do Oceny Podręczników Szkolnych	-	55	63	62	PAU Commission on the Evaluation of Textbooks
Komisja Spraw Europejskich PAU	-	16	26	24	PAU Commission for European Matters
Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych PAU	46	43	41	41	PAU Commission on Threats to Civilization
Komisja Rozwoju Miasta Krakowa PAU i PAN	-	40	38	38	PAU and PAN Commission for the Development of the City of Cracow
Komisja Przyrodniczo-Medyczna PAU (Wrocław)	-	-	16	16	Natural Sciences and Medical PAU Commission (Wrocław)
Posiedzenia naukowe i sesje	175	210	216	205	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza - tytuły	42	34	61	60	Publishing activity - titles

Źródło: dane Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

Source: data of the Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków.

TABL. 11 (191). **POLSKA AKADEMIA NAUK**
Oddział w Krakowie
THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES
Department in Kraków

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	54	53	57	55	Total members^a
rzeczywiści	38	35	37	35	full
korrespondenci	16	18	20	20	corresponding
Z ogółem w działach nauk:					Of total in the field of:
humanistycznych i społecznych	3	4	6	6	humanistic and social sciences
biologicznych i rolniczych	8	9	10	13	biology and agricultural
nauk ścisłych o ziemi	-	-	-	16	mathematics, physics and chemistry
technicznych	7	6	6	10	technical sciences
medycznych	9	10	10	10	medical sciences
Komisje naukowe i ośrodki:					Scientific commissions and centres:
Jednostki organizacyjne	34	34	33	30	Organizational units
Członkowie	1201	1121	1089	997	Members
Posiedzenia naukowe i sesje	223	147	138	143	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza - tytuły	45	12	12	9	Publishing activity - titles

^a Stan w dniu 31 XII.

Źródło: dane Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie.

^a As of 31 XII.

Source: data of the Polish Academy of Sciences Department in Kraków.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 12 (192).

PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w %		
	the proportion of entities in percent of total population		
Komputery ^b	97,4	96,1	Computers ^b
Dostęp do Internetu	95,7	94,0	Internet access
Połączenie z Internetem przez:			Internet access via:
łącze szerokopasmowe ^c	68,0	74,7	broadband connection ^c
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy (ISDN)	45,9	36,8	analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem (ISDN)
łącze bezprzewodowe wąskopasmowe lub szerokopasmowe	27,9	32,0	wireless connection narrowband or broadband
Własną stronę internetową	66,8	68,1	Own Website
Automatyczną wymianę danych:			Automatic data exchange:
na zewnątrz przedsiębiorstwa	47,2	72,3	outside the enterprise
wewnątrz przedsiębiorstwa	34,3	33,5	inside the enterprise
Oprogramowanie open source, systemy operacyjne np. Linux	18,7	21,1	Open source software, operating systems, e.g. Linux

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); w 2011 r. również smartphony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych. c W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.), inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną - PLC), bezprzewodowe poprzez modem 3G lub handset 3G.

a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); in 2011 also smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes. c DSL connections (xDSL, ADSL, SDSL, etc.), other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction - PLC), mobile broadband via 3G modem or 3G handset.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badania.

Systemy wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

4. Źródłem informacji o cenach produktów rolnych uzyskiwanych przez rolników na targowiskach od 1 stycznia 2005 r. są notowania cen wybranych produktów prowadzone przez sieć stałych ankierów GUS na 450 targowiskach rolnych na terenie całego kraju. Do 31 grudnia 2004 r. informacje o cenach targowiskowych uzyskiwane były od korespondentów rolnych. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services.

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

Weight systems were based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the HICP (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased by population for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

3. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

4. Price quotations of selected products assembled by a network of regular pollers of the Central Statistical Office on 450 agricultural market-places throughout the country constitute the source of information on prices of agricultural products received by farmers on market-places since 1 January 2005. Until 31 December 2004 information on market-place prices was collected from agricultural correspondents. Average annual prices have been computed as the arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (193). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	110,5	102,2	102,6	104,3	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe ...	110,5	101,7	102,9	106,0	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	107,6	102,3	104,8	103,2	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	105,2	94,9	95,4	99,2	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	112,6	103,8	103,4	105,1	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Zdrowie	111,6	102,3	102,3	104,5	Health
Transport	120,8	106,1	106,2	108,0	Transport
Rekreacja i kultura	107,8	100,4	101,2	99,6	Recreation and culture
Edukacja	110,9	102,9	101,9	102,3	Education

TABL. 2 (194). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,33	2,57	4,08	4,35	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg ^a ..	1,61	1,53	2,01	2,37	Wheat-rye bread — per 0,5 kg ^a
Makaron jajeczny — za 400 g ^b	3,25	4,09	4,06	4,01	Egg pasta — per 400 g ^b
Mąka pszenna „Poznańska” — za 1 kg	1,64	1,52	1,87	2,37	Wheat flour "Poznańska" — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbief) — za 1 kg	9,98	15,75	19,45	21,01	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	13,78	13,61	13,47	14,38	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	6,01	5,77	6,46	7,29	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	17,89	19,89	20,89	21,26	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa „Toruńska” — za 1 kg	10,54	11,20	13,39	13,53	Sausage "Toruńska" — per kg
Filety z morskiczka mrożone — za 1 kg	12,89	13,12	18,36	19,43	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	10,03	12,22	13,47	14,59	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	6,29	9,56	10,46	11,21	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawarto- ści tłuszczu 3—3,5%, sterylizo- wane — za 1 l	2,14	2,44	2,68	2,77	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l

a W 2000 r. — za 0,6 kg. b Od 2007 r. zmiana producenta.

a In 2000 — per 0,6 kg. b Since 2007 the change of a producer.

TABL. 2 (194). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)
 RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,23	1,27	1,65	1,57	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg ..	8,15	9,30	12,00	12,40	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg	16,07	16,12	17,35	18,38	Ripening "Gouda" cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,35	0,32	0,45	0,44	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,75	3,05	4,08	4,44	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,28	4,92	6,18	6,99	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,14	4,96	5,99	5,46	Oranges — per kg
Jabłka ^{cd} — za 1 kg	2,58	2,14	2,63	3,27	Apples ^{cd} — per kg
Buraki ^c — za 1 kg	1,15	1,10	1,63	1,69	Beetroots ^c — per kg
Marchew ^c — za 1 kg	1,30	1,41	1,81	1,91	Carrots ^c — per kg
Ziemniaki ^c — za 1 kg	0,73	0,72	1,34	1,27	Potatoes ^c — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,88	3,05	2,69	4,11	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” — za 250 g	6,91	4,66	6,26	7,16	Natural coffee "Tchibo Family", ground — per 250 g
Herbata „Madras” — za 100 g	2,13	2,31	3,44	3,58	Tea "Madras" — per 100 g
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^e — za 0,5 l.....	24,13	18,99	19,55	19,73	Vodka pure "Polonaise — Polish Vodka" 40% ^e — per 0,5 l
Papierosy „Mars” — za 20 szt	4,43	5,32	9,28	10,23	Cigarettes "Mars" — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowej — za 1 kpl	472,11	492,62	384,00	393,38	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	122,34	154,42	159,06	161,65	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	113,12	136,77	150,68	156,44	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	21,69	26,97	31,38	32,06	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	1,61	2,40	3,16	3,35	Cold water by municipal water-system — per m ³
Energia elektryczna ^f dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) — za 1 kW·h	0,29	0,43	0,58	0,62	Electricity ^f for households (all-day tariff) — per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy ^g z sieci dla gospodarstw domowych — za 1 m ³	0,92	1,52	2,49	2,63	Natural net-gas, high-methanated ^g for households — per m ³

c Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. d, e W 2000 r.: d — droższe, e — 50%. f Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. g Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

c Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. d, e In 2000: d — dessert apples, e — 50%. f Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. g Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABL. 2 (194). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Węgiel kamienny — za 1 t.....	376,13	443,02	713,45	772,69	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	9,52	12,13	17,53	18,22	Hot water — per m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	2,36	2,73	3,19	3,35	Heating of dwellings — per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1958	1423	1200	1087	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny ^h	1466	1263	1169	1116	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg ^h
Odkurzacz typu domowego ⁱ	359,33	316,59	360,14	374,29	Vacuum cleaner ⁱ
Żelazko z nawilżaczem	151,94	152,23	162,70	162,07	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g ^k	5,36	4,43	4,46	4,36	Washing powder — per 400 g ^k
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1 l	3,15	4,06	4,59	5,17	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim.....	1,74	2,03	2,20	2,35	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km.....	12,67	14,36	17,33	17,20	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	11,15	13,32	14,93	15,63	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	46,89	53,23	60,55	63,60	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 3724” ^l	34230	63519	78656	116455	Tractor "Ursus 3724" ^l
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	14,32	24,23	36,78	42,38	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt.....	12,13	16,34	19,71	23,27	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	20,90	25,31	29,36	29,82	Cow's clinical examination

^{h, i} Od 2002 r. różni producenci; w 2000 r.: ^h — producent „Polar”, ⁱ — producent „Zelmer”. ^k W latach 2000-2006 - za 600 g. ^l Do 2009 r. „Ursus 2812”, od 2010 r. — „Ursus 3512”.

^{h, i} Since 2002 different producers; in 2000: ^h — produced by “Polar”, ⁱ — produced by “Zelmer”. ^k In years 2000-2006 - for 600 g. ^l Until 2009 “Ursus 2812”, since 2010 - “Ursus 3512”.

TABL. 3 (195). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH^a**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż (bez siewnego) — za 1 dt:					Cereal grain (excluding sowing seed) — per dt:
pszenicy.....	51,57	34,45	56,83	77,19	wheat
żyta	43,37	28,84	43,46	70,94	rye
jęczmienia.....	52,27	34,99	45,98	77,12	barley
owsa i mieszanek zbożowych	50,75	31,96	47,38	71,05	oats and cereal mixed
pszenżyta	43,59	27,28	47,50	46,38	triticale
Ziemniaki — za 1 dt.....	43,91	38,90	74,16	59,13	Potatoes — per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	40,63	35,97	71,54	62,36	of which edible (excluding early kinds)

^a Ceny bieżące bez VAT.

^a Current prices excluding VAT.

TABL. 3 (195). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH^a (dok.)**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS^a
(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Buraki cukrowe — za 1 dt	11,37	16,95	10,69	14,81	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	78,12	75,23	133,47	185,70	<i>Industrial rape and agrimony — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	445,61	282,28	450,64	567,90	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	2,98	3,93	4,90	5,73	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	6,29	10,05	9,88	10,42	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,80	3,78	3,92	4,71	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,68	0,80	0,93	1,05	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze spożywcze — za 1 szt	0,24	0,21	0,20	0,21	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

^a Ceny bieżące bez VAT.

^a Current prices excluding VAT.

TABL. 4 (196). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż - za 1 dt:					<i>Cereal grain - per dt:</i>
pszenicy.....	58,61	46,20	68,21	98,06	<i>wheat</i>
żyta	45,52	41,16	58,78	87,60	<i>rye</i>
jęczmienia.....	50,02	43,43	61,47	91,66	<i>barley</i>
owsa	47,18	41,26	57,54	83,54	<i>oats</i>
pszenżyta	47,95	44,18	62,44	91,78	<i>triticale</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wcze- snych)	43,83	50,38	101,41	113,10	<i>Potatoes (excluding edible early kinds)</i>
Zwierzęta gospodarskie - za 1 szt:					<i>Livestock - per head:</i>
krowa dojna	1376	2062	2255	2290	<i>dairy cow</i>
jałówka 1-rocza	896,34	1403	1578	1533	<i>one-year heifer</i>
prosię na chów	102,39	139,03	144,43	141,89	<i>piglet</i>
koń roboczy	3050	3320	4621	4713	<i>farm horse</i>
żrebię 1-rocze	1657	2590	2424	2715	<i>one-year colt</i>
Żywiec rzeźny - za 1 kg:					<i>Animals for slaughter - per kg:</i>
bydło (bez cieląt) ^a	2,11	3,50	3,81	4,52	<i>cattle (excluding calves)^a</i>
cielęta	5,21	7,54	8,48	8,81	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,65	4,05	4,07	4,73	<i>pigs</i>
Mleko krowie - za 1 l	0,99	1,46	1,99	2,11	<i>Cows' milk - per l</i>
Jaja kurze - za 1 szt.....	0,33	0,44	0,58	0,60	<i>Hen eggs - per piece</i>

^a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

^a Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane pogrupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu z wyodrębnieniem **gospodarstw rolnych w użytkowaniu indywidualnym**.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products as well as means of production in farming.

2. The presented information was compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE Rev. 2 in which they are included.

3. Data were given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of public sector entities.

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity with separation of **private farms**.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

6. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** - utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306, z późniejszymi zmianami) - prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaspokojenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

7. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** (tabl. 2) opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z po-

6. Data on **land** are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.

Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.

According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition** - maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306, with later amendments) - is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data since 2010 are not comparable with data for previous years.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

7. Data of **labour input agricultural holdings** (table 2) were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i.e., between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contrib-

magającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzką,

- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

8. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywności rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

9. Dane o produkcji, plonach i skupie zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe,

uting family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,

- 2) *in farms of legal persons: permanent hired employees and temporary hired employees, contracted workers, as well as others persons (i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons, including clergymen working on holding run by monasteries).*

*Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit** (AWU). The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.*

8. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

9. Data regarding the production, yields and procurement of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concern grain. Data concerning

mieszanek zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanek strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włókniстых (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykoria). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasiennne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

10. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, szacunków oraz ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością.

13. Dane za 2002 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich i ciągników opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2002 według stanu w dniu 20 V.

Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa - stan w czerwcu, w 2002 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2002 według stanu w dniu 20 V, w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010 według stanu w dniu 30 VI.

cereals include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding basic cereals, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). Feed plants include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

10. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

11. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

12. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, estimates and evaluations made by field experts for data not included in reports.

13. Data for 2002 in the scope of land use, sown area, livestock and tractors were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census 2002 as of 20 V.

Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 - as of 30 VI.

14. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit - as of June, in 2002 on the basis of the results of the Agricultural Census 2002 as of 20 V, in 2010 on the basis of the results of the Agricultural Census 2010 as of 30 VI.

15. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2010/11 oznacza okres od 1 VII 2010 r. do 30 VI 2011 r.).

16. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - prezentuje się według siedziby użytkownika.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

- a) Skarbu Państwa - zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczystie przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
- b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

15. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2010/11 farming year covers the period from 1 VII 2010 to 30 VI 2011).

16. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) the State Treasury - managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 - the Agricultural Property Agency of the State Treasury),
- b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1-20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie - 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) - do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1-20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21-40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) - since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

Rolnictwo

Agriculture

TABL. 1 (197). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	842,1	711,4	663,5	683,1	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne ...	815,4	687,8	643,1	664,2	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasie- wów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	46,2	50,8	55,8	56,6	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	46,0	50,8	56,2	56,7	of which private farms
ziemniaków	17,1	12,2	11,9	9,7	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	17,6	12,6	12,5	10,1	of which private farms
rzepaku i rzepiku	0,4	0,7	1,8	1,2	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	0,1	0,4	0,9	0,7	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	27,6	32,1	29,9	33,2	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	27,2	31,7	29,6	32,5	of which private farms
ziemniaków	178	178	146	205	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	178	178	146	205	of which private farms
rzepaku i rzepiku	26,5	29,0	20,7	25,7	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	20,1	26,0	18,3	25,3	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użyt- ków rolnych	53,0	46,6	36,5	31,4	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne ...	53,9	46,9	36,5	31,6	of which private farms

a Według granic administracyjnych, w 2010 r. według siedziby użytkownika. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 292; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.

a By administrative borders, in 2010 by the land user's seat. b In 2010 data of the Agricultural Census. c See note to table 11 on page 292; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (197). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	59,9	58,9	55,9	56,6	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	60,1	59,2	56,1	56,9	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	11,1	13,2	13,1	11,2	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	11,0	13,1	13,0	11,2	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c na 1 ha użytków rolnych w kg	159,8	193,3	193,6	181,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	900	723	532	508	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	846	721	520	499	of which private farms
na 1 krowę	3274	3140	3140	3381	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3253	3094	3038	3296	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^{be} na 100 ha użytków rolnych w szt.	11,6	16,4	17,6	.	Agricultural tractors (as of June) ^{be} per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ...	11,8	16,8	18,1	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{bf} w kg	73,7	93,8	56,3 ^g	71,9	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{bf} in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	73,1	91,9	52,9 ^g	69,8	of which private farms

^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej. ^e Do 2004 r. - stan w dniu 31 XII. ^f Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11. ^g Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^e Until 2004 - as of 31 XII. ^f Concerns respectively the 1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11 farming years. ^g Data has been changed in relation to the data published in previous editions of the Yearbook.

TABL. 2 (198). **NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^{ab}**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^{ab}

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons			
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym of which		razem total	w tym pracownicy najemni ^c of which paid employees ^c		
				rodzinna siła ro- bocza ^d family labour force ^d	pracownicy najemni ^c paid employees ^c		stali perma- nent	dorywczy tempo- rary	
w rocznych jednostkach pracy (AWU) in annual work units (AWU)									
OGÓŁEM	227,5	105,0	225,8	223,0	1,5	0,8	1,8	1,5	0,1
TOTAL									
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS									
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL									
W ODSETKACH IN PERCENT									
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricul- tural land area of:									
Do 1,00 ha	17,8	19,2	17,9	18,0	13,1	8,5	0,5	0,6	0,0
Up to 1,00 ha									
1,01 - 1,99	22,3	23,2	22,5	22,6	10,9	20,5	2,8	3,3	2,2
2,00 - 4,99	39,2	39,2	39,5	39,7	15,1	27,7	0,7	0,9	0,0
5,00 - 9,99	14,9	13,9	15,0	14,8	44,7	21,0	2,3	2,1	1,0
10,00 - 14,99	2,9	2,6	2,9	2,9	3,4	7,2	0,3	0,3	0,5
15,00 - 19,99	1,0	0,8	0,9	0,9	1,4	3,1	11,1	11,5	29,5
20,00 - 49,99	1,0	0,8	1,0	0,9	3,5	7,2	8,3	8,9	16,8
50,00 ha i więcej	0,9	0,2	0,3	0,2	8,0	4,7	74,0	72,5	49,9
and more									

a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 277. b Dane zmieniono w stosunku do publikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. c Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). d Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy; łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

a Including the period from 1 VI 2009 to 30 VI 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 7 on page 277. b Data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. c On the basis of employment agreement (written or verbal). d Owners, co-owners and leaseholders; including contributing family workers.

TABL. 3 (199). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^{ab}**
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^{ab}
 Stan w czerwcu
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem		W tym gospodarstwa indywidualne		SPECIFICATION
		Grand total		Of which private farms		
		w ha		in ha		
OGÓŁEM	2000	843047		815542		TOTAL
	2005	709180		689310		
	2010	663516		643126		
	2011	683086		664239		
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej		629446		612144		Agricultural land in good agricultural condition
Pod zasiewami		326384		314202		Sown area
Grunty ugorowane		28351		27832		Fallow land
Uprawy trwałe		16102		15770		Permanent crops
w tym sady		14942		14844		of which orchards
Ogrody przydomowe		7819		7806		Kitchen gardens
Łąki trwałe		220580		218213		Permanent meadows
Pastwiska trwałe		30210		28320		Permanent pastures
Użytki rolne pozostałe		53640		52095		Other agricultural land

a Według siedziby użytkownika; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 277. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a By the land user's seat; see general notes, item 6 on page 277. b In 2010 data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (200). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2000	2005	2010	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms			
	rok poprzedni = 100			previous year = 100			
Produkcja globalna	102,8	97,1	88,6	102,9	97,4	88,8	Gross output
roślinna	104,3	96,5	81,5	104,3	96,7	81,6	crop
zwierzęca	101,0	97,8	97,3	101,2	98,1	97,6	animal
Produkcja końcowa	105,5	97,0	88,7	105,7	97,5	89,0	Final output
roślinna	110,8	95,4	77,8	110,8	96,0	77,9	crop
zwierzęca	102,1	98,3	97,4	102,3	98,7	97,7	animal
Produkcja towarowa	108,6	99,2	87,4	109,2	99,8	87,6	Market output
roślinna	116,4	99,3	76,5	117,0	99,7	76,9	crop
zwierzęca	103,1	99,2	95,8	103,6	100,0	95,7	animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 24.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 24.

TABL. 5 (201). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>			

PRODUKCJA GLOBALNA
GROSS OUTPUT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	55,6	54,6	50,6	Crop output
Zboża	9,9	11,9	9,1	Cereals
w tym zboża podstawowe	8,5	9,5	7,3	of which basic cereals
w tym: pszenica	5,3	5,5	4,5	of which: wheat
żyto	0,5	0,3	0,3	rye
jęczmień	1,5	2,3	1,4	barley
Ziemniaki	12,9	7,4	7,2	Potatoes
Przemysłowe	0,7	1,3	1,3	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,2	0,5	0,2	of which sugar beets
Warzywa	12,9	17,3	17,4	Vegetables
Owoce	7,7	6,1	4,7	Fruit
Siano łąkowe	3,2	4,2	5,4	Meadow hay
Pozostałe	8,3	6,4	5,5	Others

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 24.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 24.

TABL. 5 (201). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)				
Produkcja zwierzęca.....	44,4	45,4	49,4	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	20,0	22,8	27,8	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt).....	3,8	3,7	8,4	cattle (excluding calves)
cielęta	1,4	1,1	1,9	calves
trzoda chlewna.....	9,2	10,6	10,7	pigs
owce	0,2	0,2	0,1	sheep
drób	3,8	6,0	5,6	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego).....	-1,3	-0,6	-0,5	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie.....	17,6	14,9	12,8	Cows' milk
Jaja kurze	4,7	5,6	6,7	Hen eggs
Obornik	2,1	1,6	1,3	Manure
Pozostałe	1,3	1,1	1,3	Others
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT				
O G Ó Ł E M.....	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	44,5	43,8	38,2	Crop output
Zboża	4,1	5,0	4,4	Cereals
w tym zboża podstawowe	3,8	4,6	3,8	of which basic cereals
w tym: pszenica	3,1	3,7	2,9	of which: wheat
żyto	0,3	0,4	0,3	rye
jęczmień.....	0,2	0,2	0,3	barley
Ziemniaki	5,2	2,4	3,2	Potatoes
Przemysłowe	2,2	1,7	2,1	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,4	0,8	0,3	of which sugar beets
Warzywa	19,4	22,7	19,7	Vegetables
Owoce	12,2	9,1	5,8	Fruit
Pozostałe	1,4	2,9	3,0	Other
Produkcja zwierzęca.....	55,5	56,2	61,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	29,4	33,6	39,4	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt).....	6,6	6,1	12,5	cattle (excluding calves)
cielęta	1,2	1,4	2,1	calves
trzoda chlewna	12,6	15,3	15,2	pigs
owce	0,2	0,2	0,1	sheep
drób	6,2	9,0	8,1	poultry
Mleko krowie.....	19,3	15,1	13,8	Cows' milk
Jaja kurze	6,3	6,9	7,6	Hen eggs
Pozostałe	0,5	0,6	1,0	Others

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (202). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPLÓDY	2000	2005	2010 ^a	2011		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gos- podarstwa indywidu- alne <i>of which private farms</i>	
	w ha in ha					
O G Ó Ł E M	525261	402092	300687	326384	314202	T O T A L
Zboża	287966	255883	207830	231839	223334	Cereals
zboża podstawowe	242836	204320	167704	184630	178181	basic cereals
pszenica	128159	104648	86633	100528	96145	wheat
żyto	21613	9780	8147	7528	7464	rye
jęczmień	45762	48636	37438	42288	41106	barley
owies	29351	23178	18438	19519	18973	oats
pszenżyto	17951	18078	17049	14766	14493	triticale
mieszkanki zbożowe	36995	38237	27683	32747	32655	cereal mixed
gryka i proso ^b	112	93	473	76	70	buckwheat and millet ^b
kukurydza na ziarno	8023	13234	11969	14386	12426	maize for grain
Strączkowe	3306	4222	4426	4199	4126	Pulses
konsumpcyjne	1892	1367	2006	1819	1803	edible
pastewne ^c	1414	2855	2420	2380	2323	feed ^c
Ziemniaki	89937	49075	35904	31756	31726	Potatoes
Przemysłowe	5952	6695	9972	7119	5040	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	1753	1747	1570	1016	742	sugar beets
oleiste	2535	3176	6363	4368	2564	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	2281	2823	5363	3893	2104	of which rape and agrimony
Pastewne	103419	51931	22446	31719	30460	Feed
w tym:						of which:
okopowe	18785	5637	2097	2621	2620	root plants
kukurydza na paszę	5381	3995	4606	4390	3493	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^d	34681	34286	20109	19752	19516	Other crops ^d
w tym warzywa grun- towe ^e	20380	23002	15734	17310	17225	of which field vegeta- bles ^e

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z pozostałymi zbożowymi. c Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. d Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp. e W latach 2005-2009 łącznie z powierzchnią upraw warzyw w ogrodach przydomowych.

a Data of the Agricultural Census. b Including other cereals. c Including cereal and pulse mixed for grain. d Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc. e In 2005-2009 including vegetable crops area in kitchen gardens.

TABL. 7 (203). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010	2011		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	807996	852726	642724	808643	760382	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	669946	656404	501745	612976	579534	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	372284	360312	276883	353390	328803	<i>wheat</i>
żyto	52302	25722	21208	20567	20377	<i>rye</i>
jęczmień.....	132488	161624	114688	144424	139235	<i>barley</i>
owies	67348	57236	44065	50362	48002	<i>oats</i>
pszenżyto.....	45523	51510	44900	44233	43118	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	96572	114254	74920	97726	97472	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	1601032	873555	524364	651151	650383	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	68848	85781	44439	64125	45961	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	6039	8184	11079	10009	5318	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	779846	917217	958109	1031656	1015739	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	28,1	33,3	30,9	34,9	34,0	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	27,6	32,1	29,9	33,2	32,5	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	29,0	34,4	32,0	35,2	34,2	<i>wheat</i>
żyto	24,2	26,3	26,0	27,3	27,3	<i>rye</i>
jęczmień.....	29,0	33,2	30,6	34,2	33,9	<i>barley</i>
owies	22,9	24,7	23,9	25,8	25,3	<i>oats</i>
pszenżyto.....	25,4	28,5	26,3	30,0	29,8	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	26,1	29,9	27,1	29,8	29,8	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	178	178	146	205	205	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	393	491	283	631	619	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	26,5	29,0	20,7	25,7	25,3	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	46,5	47,6	42,9	46,8	46,5	<i>Meadow hay</i>

TABL. 8 (204).

POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES**

ZIEMIOPLODY	2000	2005	2010	2011		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha — stan w czerwcu
 AREA^a in ha — as of June

OGÓŁEM	20380	23002	17261	19187	19101	TOTAL
Kapusta	6242	5884	4195	5203	5200	Cabbages
Kalafiory	1767	2120	1759	1640	1640	Cauliflowers
Cebula	2793	2460	1535	1884	1850	Onions
Marchew jadalna	2237	2574	1491	2131	2110	Carrots
Buraki ćwikłowe	1904	1821	919	1210	1200	Beetroots
Ogórki	1956	1520	906	1230	1230	Cucumbers
Pomidory	1056	490	244	440	440	Tomatoes
Pozostałe ^b	2425	6133	6212	5448	5431	Others ^c

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	568818	614616	430375	586258	584059	TOTAL
Kapusta	292657	266436	180220	254867	254800	Cabbages
Kalafiory	36159	55544	42909	47561	47560	Cauliflowers
Cebula	55180	52357	29068	42892	41625	Onions
Marchew jadalna	58841	65435	44769	71995	71740	Carrots
Buraki ćwikłowe	45782	44140	25710	38718	38400	Beetroots
Ogórki	30365	20827	11318	19683	19680	Cucumbers
Pomidory	15637	6517	3650	7920	7920	Tomatoes
Pozostałe ^b	34198	103360	92731	102622	1023345	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	469	453	430	490	490	Cabbages
Kalafiory	205	262	244	290	290	Cauliflowers
Cebula	198	213	189	228	225	Onions
Marchew jadalna	263	254	300	338	340	Carrots
Buraki ćwikłowe	240	242	280	320	320	Beetroots
Ogórki	155	137	125	160	160	Cucumbers
Pomidory	148	133	150	180	180	Tomatoes
Pozostałe ^b	141	169	149	188	188	Others ^c

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (205). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha — stan w czerwcu
 AREA^a in ha — as of June

OGÓŁEM	25164	15298	11921	12558	12492	TOTAL
Jabłonie	14429	9154	7657	8137	8090	<i>Apples</i>
Grusze	2102	1037	573	646	640	<i>Pears</i>
Śliwy	4322	2568	1835	1841	1831	<i>Plums</i>
Wiśnie	2058	1211	645	697	696	<i>Cherries</i>
Czereśnie	1345	861	403	451	450	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	908	466	808	785	785	<i>Others^c</i>

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	139633	133002	88331	131057	130560	TOTAL
Jabłka	112225	110104	72646	103913	103481	<i>Apples</i>
Gruszki	6324	4873	3199	5023	5003	<i>Pears</i>
Śliwki	10996	8998	6719	12480	12450	<i>Plums</i>
Wiśnie	6209	5032	3192	5310	5300	<i>Cherries</i>
Czereśnie	2745	2999	1587	2874	2872	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	1135	995	987	1456	1454	<i>Others^c</i>

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	78	120	95	128	128	<i>Apples</i>
Gruszki	30	47	56	78	78	<i>Pears</i>
Śliwki	25	35	37	68	68	<i>Plums</i>
Wiśnie	30	42	50	76	76	<i>Cherries</i>
Czereśnie	20	35	39	64	64	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^b	12	21	12	19	19	<i>Others^c</i>

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 10 (206). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**

AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha — stan w czerwcu
AREA^a in ha — as of June

OGÓŁEM	8820	6833	4477	5335	5303	TOTAL
Truskawki ^b	2693	2737	1262	2224	2221	Strawberries ^b
Maliny ^c	894	604	708	686	682	Raspberries ^c
Porzeczki	3836	2399	1661	1701	1700	Currants
Agrest	1115	681	275	276	276	Gooseberries
Pozostałe ^d	282	412	571	448	424	Others ^d

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

OGÓŁEM	37693	30805	17552	22451	2383	TOTAL
Truskawki ^b	11052	10921	3661	7551	7550	Strawberries ^b
Maliny ^c	3020	1857	1476	1768	1766	Raspberries ^c
Porzeczki	15769	11884	8316	8525	8525	Currants
Agrest	5807	4167	1872	2120	2120	Gooseberries
Pozostałe ^d	2044	1976	2227	2487	2422	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^b	41	40	29	34	34	Strawberries ^b
Maliny ^c	34	31	21	26	26	Raspberries ^c
Porzeczki	41	50	50	50	50	Currants
Agrest	52	61	68	77	77	Gooseberries
Pozostałe ^d	72	48	39	55	57	Others ^d

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Od 2005 r. łącznie z uprawą truskawek w ogrodach przydomo-
wych. c Łącznie z jeżyną bezkolcową. d Aronia, borówka wysoka i inne.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b Since 2005 including strawberry crops in kitchen gardens. c Including
thornless blackberry. d Aronia, highbush blueberry and others.

TABL. 11 (207). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

*CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES**As of June*

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodar- stwa indywi- dualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło	2000	391254	386745	<i>Cattle</i>
	2005	272662	267201	
	2010 ^a	201571	196224	
	2011	182101	177714	
w tym krowy	2000	234299	232265	<i>of which cows</i>
	2005	160692	158148	
	2010 ^a	112654	110072	
	2011	103029	101085	
Trzoda chlewna ^b	2000	478185	459455	<i>Pigs^b</i>
	2005	494633	482279	
	2010 ^a	359891	344216	
	2011	272656	266082	
w tym lochy	2000	53179	50475	<i>of which sows</i>
	2005	65108	63378	
	2010 ^a	47226	44787	
	2011	30618	29719	
Owce	2000	60658	59573	<i>Sheep</i>
	2005	84855	84156	
	2010 ^a	69859	69188	
	2011	72231	71449	
w tym maciorki	2000	39895	39318	<i>of which ewes</i>
	2005	61041	60641	
	2010 ^a	44936	44436	
	2011	51277	50866	
Konie ^c	2000	56858	56400	<i>Horses^c</i>
	2005	30939	30500	
	2010 ^a	21324	20781	
	2011	22351	21832	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	446442	439480	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2005	330052	323335	
	2010 ^a	242154	234927	
	2011	214709	209631	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

TABL. 11 (207). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

*CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)**As of June*

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodar- stwa indywi- dualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads				
Bydło	2000	46,4	47,4	Cattle
	2005	38,4	38,8	
	2010 ^a	30,4	30,5	
	2011	26,7	26,8	
w tym krowy	2000	27,8	28,5	of which cows
	2005	22,7	22,9	
	2010 ^a	17,0	17,1	
	2011	15,1	15,2	
Trzoda chlewna ^b	2000	56,7	56,3	Pigs ^b
	2005	69,7	70,0	
	2010 ^a	54,2	53,5	
	2011	39,9	40,1	
w tym lochy	2000	6,3	6,2	of which sows
	2005	9,2	9,2	
	2010 ^a	7,1	7,0	
	2011	4,5	4,5	
Owce	2000	7,2	7,3	Sheep
	2005	12,0	12,2	
	2010 ^a	10,5	10,8	
	2011	10,6	10,8	
w tym maciorki	2000	4,7	4,8	of which ewes
	2005	8,6	8,8	
	2010 ^a	6,8	6,9	
	2011	7,5	7,7	
Konie ^c	2000	6,8	6,9	Horses ^c
	2005	4,4	4,4	
	2010 ^a	3,2	3,2	
	2011	3,3	3,3	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	53,0	53,9	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2005	46,6	46,9	
	2010 ^a	36,5	36,5	
	2011	31,4	31,6	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 12 (208). **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010 ^b	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywidu- alne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt	3844,2	4669,5	6048,0	5715,2	5680,0	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	3394,0	2888,7	3027,5	2400,5	2380,0	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	25,3	17,1	51,9	44,4	44,0	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	75,5	92,1	113,2	105,1	76,5	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^c w tys. szt	407,0	221,9	440,1	216,5	216,5	<i>Ducks^c in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt	456	658	912	837	855	<i>Hens per 100 ha of agricul- tural land in heads</i>
w tym nioski	403	407	456	351	358	<i>of which laying hens</i>

^a Dla 2000 r. — w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2005-2010 — w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Łącznie z drobiem pozostałym.

^a For 2000 — aged 6 months and more; for 2005-2010 — more than 2 weeks old. ^b Data of the Agricultural Census. ^c Including other poultry.

TABL. 13 (209). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	100,9	67,9	98,6	103,0	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	85,8	49,1	60,9	112,9	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	767,8	721,9	578,3	507,4	<i>Pigs</i>
Owce	55,4	53,1	34,5	41,5	<i>Sheep</i>
Konie	18,6	9,6	8,8	6,9	<i>Horses</i>

W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI
IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	42,4	35,3	53,9	53,1	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	8,0	5,4	6,2	10,8	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	88,3	82,0	69,0	66,7	<i>Pigs</i>
Owce	1,1	1,1	0,7	1,2	<i>Sheep</i>
Konie	8,7	5,2	4,6	3,6	<i>Horses</i>
Drób	35,2	56,5	43,9	39,0	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	1,5	1,0	1,1	1,1	<i>Goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 14 (210). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON			IN THOUSAND TONNES		
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łą- cznie z tłuszczami i podrobami)					Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	126,9	129,4	120,1	114,6	meat and fats
wołowe	22,1	18,5	28,2	27,2	beef
cielęce	4,8	3,3	3,7	6,5	veal
wieprzowe	68,9	63,9	53,8	51,2	pork
baranie	0,5	0,5	0,3	0,5	mutton
końskie	4,7	2,9	2,5	1,9	horseflesh
drobiowe	24,7	39,5	30,7	27,3	poultry
kozie i królicze ^b	1,2	0,8	0,9	0,9	goat and rabbit ^b
podroby	7,8	7,7	8,3	8,4	pluck

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt

OGÓŁEM | **159,8** | **193,3** | **193,6** | **181,4** | **TOTAL**

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane na dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 15 (211). **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego: w milionach litrów	758,9	512,7	353,0	347,0	331,3	Cows' milk production: in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l.	90,0	72,3	53,2	50,8	49,9	per 100 ha of agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l.	3274	3140	3140	3381	3296	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych w mln szt	595,9	626,4	506,1	541,8	538,4	Hen egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt	177	205	201	216	217	Average annual number of eggs per laying hen in units

TABL. 16 (212). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	204,4	204,2	203,5	203,3	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne.....	172,6	172,4	171,7	171,6	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	149,3	149,0	148,8	148,7	<i>of which: drained</i>
nawadniane	0,3	0,2	0,2	0,2	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	31,8	31,8	31,7	31,7	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	10,0	9,9	9,9	9,9	<i>of which: drained</i>
nawadniane	0,7	0,7	0,7	0,7	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	23,1	28,8	30,7	37,5	<i>in % of total agricultural land</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 17 (213). **CIĄGNIKI ROLNICZE^a**
AGRICULTURAL TRACTORS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach			<i>In units</i>
2000	97461	96377	
2005	116594	116120	
2009	127760	126045	
2010^b	116976	116401	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha			<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
2000	8,7	8,5	
2005	6,1	5,9	
2009	5,4	5,3	
2010^b	5,7	5,5	

a Do roku 2004 — stan w dniu 31 XII, od 2005 r. — stan w czerwcu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

a Until 2004 — as of 31 XII, since 2005 — as of June. b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 18 (214). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

IN TERMS OF FERTILIZER INGREDIENT						
WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2009/10 ^a	2010/11		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywidual- alne of which private farms	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	62150	66498	37610	49082	46441	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	29613	30829	20290	20692	19228	nitrogenous
fosforowe	15832	16153	8547	14908	14383	phosphatic
potasowe	16705	19516	8773	13483	12830	potassic
Nawozy wapniowe ^c	88861	51706	7735	8639	7604	Lime fertilizers ^c
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	73,7	93,8	56,3 ^d	71,9	69,8	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	35,1	43,5	30,4 ^d	30,3	28,9	nitrogenous
fosforowe	18,8	22,8	12,7 ^d	21,8	21,6	phosphatic
potasowe	19,8	27,5	13,1 ^d	19,7	19,3	potassic
Nawozy wapniowe ^c	105,4	72,9	11,7	12,6	11,4	Lime fertilizers ^d

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. d Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data of the Agricultural Census. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime. d Data has been changed in relation to the data published in previous editions of the Yearbook.

TABL. 19 (215). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCEUREMENT (current prices)						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospo- darstw indywidu- alnych <i>of which from private farms</i>	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
OGÓŁEM.....	680,8	802,5	987,1	988,0	934,8	TOTAL
Produkty: roślinne	139,2	156,2	248,8	244,8	219,5	Products: crop
zwierzęce	541,6	646,3	738,3	743,2	715,3	animal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
OGÓŁEM.....	808	1131	1488	1446	1407	TOTAL
Produkty: roślinne	165	220	375	358	330	Products: crop
zwierzęce	643	911	1113	1088	1077	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 20 (216). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t	51551	60933	49708	58026	40766	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	41325	41632	34547	30182	24045	of which basic cereals
pszenica	34583	36896	24438	24594	19408	wheat
żyto	2115	1617	3693	1391	1226	rye
jęczmień	4003	2588	5083	3548	2921	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	201	97	174	144	139	oats and cereal mixed
pszenżyto	423	434	1159	505	351	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	50542	60879	49388	57512	40410	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	40316	41578	34227	29668	23689	of which basic cereals
pszenica	33916	36883	24383	24443	19257	wheat
żyto	2115	1617	3644	1320	1155	rye
jęczmień	3933	2582	4977	3373	2899	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	157	66	80	130	130	oats and cereal mixed
pszenżyto	195	430	1143	402	248	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	913	768	784	449	446	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	10956	8274	14356	14389	13705	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	68848	85782	44490	59107	40944	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik ^a w t	4903	6146	10959	9552	4925	Rape and agrimony ^a in t
Warzywa w t	45546	89305	86368	96521	94910	Vegetables in t
Owoce w t	78785	45552	38160	37869	37537	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	113190	136625	141023	118932	116712	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	31914	31586	45607	37805	37444	cattle (excluding calves)
cielęta	993	1784	1046	928	922	calves
trzoda chlewna	48011	57153	54791	49802	48966	pigs
owce	499	345	194	173	173	sheep
konie	6141	3133	2185	1764	1728	horses
drób	25632	42624	37200	28460	27479	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	76399	93980	94630	79650	78105	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	180611	155374	137777	127949	118271	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	8487	32694	68421	58504	55439	Consumer hen eggs in thous. units

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 21 (217). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
(ceny bieżące^a)
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT
(current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża	25401	21432	27744	41555	30325	Cereals
w tym zboża podstawowe	21346	14252	18487	23150	18347	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	17991	12717	13893	19011	14875	<i>wheat</i>
żyto	917	466	1610	997	892	<i>rye</i>
jęczmień	2105	909	2350	2760	2263	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbo- zowe	100	40	80	105	98	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	234	120	553	277	220	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	24683	21396	27568	41090	30005	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	20629	14216	18310	22684	18028	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	17491	12707	13858	18868	14732	<i>wheat</i>
żyto	917	466	1584	936	832	<i>rye</i>
jęczmień	2056	904	2288	2601	2242	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbo- zowe	80	21	38	92	92	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	85	117	543	186	129	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^b .	3566	3071	1353	2216	2202	Edible pulses ^b
Ziemniaki	4810	3218	10646	8508	7831	Potatoes
Buraki cukrowe	7825	14536	4757	8753	6064	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	3830	4623	14627	17738	9011	Rape and agrimony ^b
Warzywa	34064	68491	124044	97255	96065	Vegetables
Owoce	36539	28165	37412	46117	45504	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	399904	502292	580514	579474	568729	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	95030	124037	223375	216658	214431	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	6249	17932	10331	9672	9602	<i>calves</i>
trzoda chlewna	182364	216020	214588	234756	231172	<i>pigs</i>
owce	3273	3088	1391	1373	1373	<i>sheep</i>
konie	26751	15229	11880	10421	10229	<i>horses</i>
drób	86238	125986	118949	106593	101921	<i>poultry</i>
Mleko krowie	121913	124716	127567	134898	122411	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	2004	6953	13965	12127	11309	Consumer hen eggs

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej.

a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight.

Leśnictwo*Forestry*TABL. 22 (218). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

*FOREST LAND**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha.....	433958	435752	438933	439832	TOTAL in ha
Lasy.....	429399	431138	433502	434707	Forests
Publiczne.....	243575	243639	245184	244919	Public
zalesione.....	241964	242197	243543	243150	wooded
niezalesione.....	1611	1441	1641	1769	non-wooded
własność Skarbu Państwa.....	231794	231842	233533	233240	owned by the State Treasury
zalesione.....	230567	230633	232172	231761	wooded
niezalesione.....	1227	1209	1361	1479	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwo- wych.....	197810	198303	198951	199001	managed by State Forests
zalesione.....	196658	197182	197649	197572	wooded
niezalesione.....	1152	1121	1302	1429	non-wooded
parki narodowe.....	26066	26165	27144	27129	national parks
zalesione.....	26016	26112	27094	27087	wooded
niezalesione.....	50	53	50	41	non-wooded
własność gmin ^a	11781	11797	11651	11679	gmina owned ^a
zalesione.....	11397	11565	11371	11389	wooded
niezalesione.....	384	232	280	290	non-wooded
Prywatne.....	185824	187500	188318	189788	Private
zalesione.....	184921	186789	187700	189112	wooded
niezalesione.....	903	711	618	676	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną.....	4559	4614	5431	5125	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %.....	28,4	28,4	28,6	28,6	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %.....	29,1	29,1	28,9	29,0	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a It concerns as well gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 23 (219). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym wła- sność Pań- stwa of which owned by the State Treas- ury		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	133	94	71	61	61	61	-	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia ^b	2935	1723	1677	1828	1432	1259	396	Renewals and afforestations ^b
sztuczne ^b	2217	1105	778	760	628	604	132	artificial ^b
zrębów ^{bc}	1120	834	700	260	179	155	81	felling sites ^{b c}
halizn i płazowin ...	501	77	7	17	10	10	7	blanks and irregularly stocked open stands
użytków rolnych ^d i nieużytków	596	194	71	56	12	12	44	agricultural land ^d and wasteland
naturalne	718	618	899	1068	804	655	264	natural
Poprawki i uzupełnienia ^e	280	207	151	182	170	161	12	Corrections and supplements ^e
Pielęgnowanie ^f	16165	11708	9536	10251	9339	9080	912	Tending ^f
w tym:								of which:
upraw	11418	8144	6384	6531	5627	5385	904	crops
młodników	4505	3511	3043	3695	3695	3695	-	greenwoods
wprowadzanie podszytów ^g	2	-	-	-	-	-	-	introduction of undergrowth ^g
Melioracje	1192	1192	2308	1119	1119	1119	-	Drainage

a Dane szacunkowe. b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. d Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. e Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach w powstałych lukach i przerzedzeniach. f Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. g Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. c Including renewals protected by tree stands. d Designated for afforestation in land development plan. e Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. f Forest breeding work connected with tending soils and tree islands aged up to 20 years. g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 24 (220). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G O Ł E M w dam³	1060,5	1231,4	1261,3	1254,5	1008,3	982,7	246,2	T O T A L in dam³
Grubizna	1031,4	1204,2	1232,0	1222,2	976,0	950,4	246,2	Timber
Grubizna iglasta.....	638,8	839,4	816,9	803,4	598,8	581,0	204,7	<i>Coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	480,1	563,8	566,5	587,0	394,1	382,9	192,9	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	114,1	219,0	192,7	160,8	153,8	149,8	7,0	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Grubizna liściasta	392,6	364,7	415,1	418,8	377,3	369,4	41,5	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe	199,7	183,1	199,2	211,8	183,4	179,1	28,4	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	147,8	135,6	162,0	153,9	148,3	146,6	5,7	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Drewno małowymia- rowe^b	29,1	27,2	29,3	32,3	32,3	32,3	-	Slash^b
Do przerobu przem- ysłowego	2,1	0,5	0,3	0,4	0,4	0,4	-	<i>Slash for industrial uses</i>
Opałowe	27,0	26,7	29,0	31,9	31,9	31,9	-	<i>Slash for fuel</i>
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	240,2	279,3	284,2	281,2	398,5	407,5	129,7	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 26. b Wylącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 26. b Exclusively in public forests.

TABL. 25 (221). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEN^a**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	5	4	19	20	-	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt: drzew	242634	99547	83587	94362	81510	Plantings in units of: trees
krzewów	33761	22135	24875	20784	16790	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	31224	29889	67848	71359	59680	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	1818	3686	10856	12656	10694	coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	991	1933	5932	6732	5882	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	29406	26203	56992	58703	48986	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	8480	8460	19149	19847	17145	of which large-size general purpose wood

a Stan w dniu 31 XII. b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a As of 31 XII. b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 23.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług PKWiU 2008.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

In tables 1 and 4 were included budgetary entities and establishments as well as until 2010 auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU) 2008.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;

- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 24.

Jako **cenę stałą** od 2006 r. przyjęto cenę stałą 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne - na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) - czynności polegających na wytworzeniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 23.

3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*

4) *the value of products in the form of settlements in kind;*

5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 24.*

*As **constant prices** since 2006 were adopted 2005 constant prices (2005 average current prices).*

5. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in fishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. *Data concerning the **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employees in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *outworkers.*

Data concerning the average paid employment and average wages and salaries are given after converting part-time paid employees into full-time paid employees.

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.*

2. *Data according to NACE divisions were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.*

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów - wykonane siłami własnymi systemem zleceń - w tym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleciodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków - budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków - budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

Domy letnie, domy wypoczynkowe oraz rezydencje wiejskie nieprzystosowane do stałego zamieszkania w 2000 r. zostały ujęte w budynkach niemieszkalnych, a w latach 2005-2011 w budynkach mieszkalnych.

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych - na terenie kraju - w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration - conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.

4. The division of construction and assembly production by type of constructions as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

5. Data regarding buildings completed (by all investors) concern:

- within the scope of the number of buildings - newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings - newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

Summer homes, holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence in 2000, were included in non-residential buildings and in 2005-2011 in residential buildings.

6. Data regarding the average paid employment and average monthly wages and salaries concern hired employees, i.e., persons on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) and include full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time paid employees.

Przemysł Industry

TABL. 1 (222). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011		SPECIFICATION
		ogółem total	2010=100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	63250,5	74489,4	110,7 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	213854	214467	100,3	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie	194575	200431	103,0	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	3037,03	3284,97	108,2	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

a Ceny stałe. b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. c Bez zatrudnionych za granicą.
a Constant prices. b As of 31 XII; by actual workplace. c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (223). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in %		2010=100 (ceny stałe) (constant prices)
OGÓŁEM	39629,0	56971,7	69392,9	100,0	114,4
TOTAL					
sektor publiczny	5340,8	7661,1	5645,2	8,1	x
public sector					
sektor prywatny	34288,2	49310,6	63747,7	91,9	x
private sector					
Górnictwo i wydobywanie	798,1	1281,8	1595,3	2,3	117,1
Mining and quarrying					
w tym of which					
Pozostałe górnictwo i wydobywanie	270,0	748,1	1066,7	1,5	135,2
Other mining and quarrying					
Przetwórstwo przemysłowe	34545,0	48861,8	58464,3	84,3	112,9
Manufacturing					
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych	5499,3	8036,3	9390,4	13,5	109,5
Manufacture of food products					
Produkcja napojów	554,7	650,7	672,2	1,0	103,0
Manufacture of beverages					
Produkcja wyrobów tekstylnych	201,4	238,7	217,1	0,3	84,2
Manufacture of textiles					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (223). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach in %	2010=100 (ceny stałe) (constant prices)
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
w tym (cd.): of which (cont.):					
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	362,1	421,4	428,7	0,6	93,9
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ <i>Manufacture of leather and related products</i>	422,0	493,2	512,2	0,7	101,0
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	705,6	1035,5	1158,7	1,7	106,9
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	563,8	763,6	940,1	1,4	116,1
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	1084,3	1211,2	1602,9	2,3	110,5
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	3224,6	4721,9	6053,5	8,7	102,1
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	1621,3	2529,1	3289,1	4,7	115,6
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemeta- licznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	1512,0	2483,0	2648,8	3,8	102,9
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	2428,2	3788,8	4770,0	6,9	121,4
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	3226,9	4958,6	5276,5	7,6	105,8
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	340,6	957,2	5055,6	7,3	517,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (223). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach in %	2010=100 (ceny stałe) (constant prices)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
w tym (dok.): of which (cont.):					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1504,2	1691,0	1839,6	2,7	107,3
Manufacture of machinery and equipment n.e.c					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3564,8	6219,7	7425,4	10,7	113,3
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers					
Produkcja mebli	464,1	564,5	650,1	0,9	112,1
Manufacture of furniture					
Pozostała produkcja wyrobów	177,6	219,0	276,0	0,4	128,1
Other manufacturing					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	720,2	1307,5	1672,5	2,4	122,8
Repair and installation of machinery and equipment					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	3112,3	5019,6	7248,9	10,4	141,8
Electricity, gas, steam and air conditioning supply					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3112,3	5019,6	7248,9	10,4	141,8
Electricity, gas, steam and air conditioning supply					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	1173,6	1808,5	2084,4	3,0	102,4
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
w tym: of which:					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	460,2	698,1	739,6	1,1	97,4
Water collection, treatment and supply					
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	633,2	997,1	1201,6	1,7	100,6
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (224). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNI-
NYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE**
(ceny bieżące)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with the following number of paid employees				
		10-49	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej and more
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM 2010	56971,7	6837,3	14437,5	8214,8	7984,8	19497,2
TOTAL 2011	69392,9	8397,1	17193,6	11177,1	8197,8	24427,3
sektor publiczny public sector	5645,2	167,8	940,4	578,8	675,1	3283,0
sektor prywatny private sector	63747,7	8229,3	16253,2	10598,3	7522,7	21144,3
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	1595,3	246,9	529,7	427,3	#	#
w tym pozostałe górnictwo i wydobywanie of which other mining and quarrying	1066,7	194,7	444,7	427,3	-	-
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	58464,3	7723,5	14797,5	10027,4	7522,7	18393,3
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	9390,4	2115,3	2992,4	1752,5	2530,2	-
Produkcja napojów Manufacture of beverages	672,2	95,5	446,6	#	#	-
Produkcja wyrobów tekstylnych Manufacture of textiles	217,1	50,3	166,8	-	-	-
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	428,7	209,9	101,4	117,4	-	-
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^A Manufacture of leather and related products	512,2	172,6	181,7	157,9	-	-
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^A	1158,7	410,1	366,1	#	-	#
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	940,1	205,8	437,9	#	#	-
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	1602,9	142,4	270,7	#	#	#
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych ... Manufacture of chemicals and chemical products	6053,5	183,7	917,9	#	#	#
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych. Manufacture of rubber and plastic products	3289,1	540,6	1068,5	632,6	1047,3	-

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (224). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNI-
NYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYŚLE (dok.)**
*SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with the following number of paid employees				
		10-49	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej and more
		w mln zł in mln zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym (dok.): of which (cont.):						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2648,8	598,7	853,6	#	889,8	#
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	4770,0	106,3	706,5	873,1	#	#
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^a	5276,5	1255,4	1593,1	613,7	#	#
<i>Manufacture of metal products^a</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	5055,6	145,8	348,4	790,2	#	#
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^a	1839,6	325,5	1057,2	#	#	-
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^a	7425,4	43,6	157,0	#	-	#
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers</i>						
Produkcja mebli	650,1	288,5	316,3	#	#	-
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	276,0	156,9	119,1	-	-	-
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1672,5	369,9	908,8	#	-	#
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^a	7248,9	96,7	655,5	#	#	#
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	7248,9	96,7	655,5	#	#	#
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^a	2084,4	330,1	1210,9	#	#	#
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	739,6	61,3	247,0	#	-	#
<i>Waste collection, treatment and supply</i>						
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^a	1201,6	227,1	862,4	#	#	-
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (225). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2005	2010	2011		PRODUCTS
			ogółem total	udział w produk- cji krajowej w % share in domestic production in %	
Dolomity w tys. t	582	599	639	34,0	Dolomites in thous. t
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t	36	25	51	4,5	Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t
bydła i cieląt	17	14	35	15,0	cattle and calves
trzody chlewnej	19	11	15	1,6	pigs
Świeże lub schłodzone mięso wołowe i cielęce w tys. t	37	16	29	9,7	Fresh or chilled beef and veal meat in thous. t
Mięso wieprzowe, świeże lub schłodzo- ne w tys. t	49	31	61	4,6	Pork meat, fresh or chilled in thous. t
Wędliny ^c w tys. t	40	34	52	6,7	Cured meat ^c in t
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	834	531	400	5,8	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl ..	383	1035	908	3,3	Processed liquid milk ^d in thous. t
Sery i twarogi w t	10624	11251	11438	1,5	Cheese and curd in t
Bielizna pościelowa w tys. szt.	1619	636	408	1,6	Bed linen in thous. units
Garnitury i zestawy odzieżowe, męskie lub chłopięce w tys. szt.	434	240	246	15,6	Men's or boys' suits and ensem- bles in thous. units
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry w tys. par	2921	2982	2960	24,6	Footwear with leather uppers in thous. pairs
Tarcica liściasta w tys. m ³	35	26	23	4,7	Deciduous sawnwood in thous. m ³
Papier i tektura w tys. t	50	61	60	1,6	Paper and paperboard in thous. t
Cegła ogółem w tys. ceg	56870	16591	17212	3,2	Bricks in thous. bricks
Kontenery specjalne przystosowane do przewozu różnymi środkami transpor- tu w szt.	1492	1841	2584	5,8	Containers specially designed to carriage by one or more modes of transport in units

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez końskich, drobiowych, z dziczyzny i królików. ^d Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding horseflesh, poultry, game and rabbit meat. ^d Including milk forwarded for further processing.

TABL. 5 (226). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average paid employment		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in zł		
O G Ł E M	176226	182377	3165,20	3417,85	T O T A L
sektor publiczny	26959	19541	4214,21	4104,57	public sector
sektor prywatny	149267	162836	2975,73	3335,44	private sector
Górnictwo i wydobywanie	3966	3623	4177,45	4561,89	Mining and quarrying
w tym pozostałe górnictwo i wydobywanie	2942	2885	3788,11	4152,32	of which other mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	147825	150194	2942,81	3150,95	Manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych	27716	26887	2291,28	2421,73	Manufacture of food products
Produkcja napojów	2217	2125	3564,11	3847,31	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	1235	1120	2292,76	2474,96	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	6125	5737	1602,07	1679,30	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	3765	3840	1911,95	2083,98	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6042	6039	1982,65	2050,72	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2142	2427	3183,05	3122,88	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3033	4199	3621,50	5346,14	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	6618	6187	3766,10	4144,37	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	9231	10875	2798,82	2971,48	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	9481	9141	2852,73	2917,86	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	6261	6847	4535,28	4616,48	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	17256	17382	3155,80	3263,96	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja urządzeń elektrycznych	3543	7370	2870,75	3414,73	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	8935	8306	3203,78	3337,33	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	11000	11386	3506,87	3693,32	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja mebli	5146	4577	1832,21	2063,25	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	1440	1690	2425,86	2512,97	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	5743	6064	3290,21	3621,96	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	14801	18588	5000,59	5313,65	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	14801	18588	5000,59	5313,65	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	9633	9972	3341,33	3488,33	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:					of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	4318	4375	3740,94	3888,33	Waste collection, treatment and supply
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	1015	1200	3010,85	3092,65	Sewerage
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	4301	4379	3017,35	3201,15	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych oraz wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad and wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 6 (227). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	7427,5	15444,4	17460,5	TOTAL
w tym:				of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	3564,7	7786,6	9554,0	Entities employing more than 9 persons
Budowa budynków ^Δ	1330,5	2779,6	3046,5	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	1294,5	3288,0	4201,1	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	939,7	1719,0	2306,4	Specialised construction activities

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez podmioty budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities which have a seat in the voivodship.

TABL. 7 (228). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe <i>Works with a renovation (restoration) and other character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
O G Ó Ł E M2005	3564,7	2554,1	1010,6	T O T A L
2010	7786,6	5105,8	2680,8	
2011	9554,0	6308,0	3246,0	
sektor publiczny	474,6	360,5	114,1	<i>public sector</i>
sektor prywatny	9079,4	5947,5	3131,9	<i>private sector</i>
Budynki	4200,2	2748,4	1451,7	Buildings
Budynki mieszkalne	1359,1	844,4	514,7	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jednorodzinne ..	188,7	92,2	96,5	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	895,5	599,7	295,8	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania...	274,8	152,4	122,4	<i>residences for communities</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie voivodship without subcontractors' participation.

TABL. 7 (228). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwe- stycyjnym <i>Works with an invest- ment character</i>	Roboty o charakte- rze remon- towym i pozostałe <i>Works with a renova- tion (resto- ration) and other character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	2841,1	1904,0	937,0	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	111,0	79,5	31,5	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	282,9	192,9	90,0	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	690,1	530,8	159,3	<i>wholesale and retail trade build- ings</i>
budynki transportu i łączności	49,2	32,6	16,6	<i>traffic and communication build- ings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	736,1	453,0	283,1	<i>industrial buildings and ware- houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyj- nym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kul- tury fizycznej	750,6	526,1	224,5	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	221,2	89,1	132,1	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	5353,8	3559,6	1794,2	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	3452,2	2255,2	1197,0	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	2172,5	1344,5	828,0	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napo- wietrznych lub podwieszanych oraz drogi lotniskowe	581,9	462,9	119,0	<i>railways, suspension and elevated railways as well as airfield run- ways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne.	548,0	401,4	146,6	<i>bridges, elevated highways, tun- nels and subways</i>
budowle wodne	149,8	46,4	103,4	<i>harbours, waterways, dams and other water works</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	1374,2	964,1	410,1	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	460,0	309,3	150,7	<i>long-distance pipelines, communi- cation and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	914,2	654,8	259,4	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	315,3	221,1	94,2	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	96,9	74,2	22,7	<i>Sports and recreational buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	115,1	45,0	70,1	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie voivodship without subcontractors' participation.

TABL. 8 (229). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Budynki^a	5390	7301	8606	8785	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	4062	5815	7159	7353	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	2335	2825	2713	2641	<i>urban areas</i>
wieś.....	3055	4476	5893	6144	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	4919	6677	7680	7975	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	1917	2300	2069	2126	<i>urban areas</i>
wieś	3002	4377	5611	5849	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3872	5559	6568	6877	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	1044	1115	1111	1096	<i>non-residential</i>
Kubatura^c w dam³	7065	8399	11787	12216	Cubic volume^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3999	5375	6203	8243	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	4523	4607	6597	6525	<i>urban areas</i>
wieś.....	2542	3791	5190	5591	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	3785	5461	6593	7251	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	1611	2137	2240	2469	<i>urban areas</i>
wieś	2174	3324	4353	4782	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	2997	4200	4695	4959	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	744	1256	1889	2267	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Realized by natural persons, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (230). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a					
Budynki mieszkalne	4067	5818	7164	7359	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	4062	5815	7159	7353	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	3795	5609	6869	7076	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	5	3	5	6	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1323	1483	1442	1426	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	43	37	42	33	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	46	27	32	44	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	350	346	347	356	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali	6	2	3	5	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	492	589	360	355	Garage buildings
Budynki przemysłowe	55	74	79	78	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	74	109	111	112	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	1	10 ^b	25	20	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	24	22	17	17	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	10	17	11	13	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	10	13	59	51	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	198	224	330	311	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych	4	12	10	15	Buildings used as places of wor- ship and for religious activities
KUBATURA ^c w dam ³ CUBIC VOLUME ^c in dam ³					
Budynki mieszkalne	4057	5386	6291	6571	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	3999	5375	6203	6510	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	2771	4099	4766	4838	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	57	10	88	61	Residences for communities

a Nowo wybudowane. b W 2005 r. były oddane do użytkowania tylko ogólnodostępne obiekty kulturalne (nie było budynków muzeów i bibliotek). c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b In 2005 only public entertainment buildings were completed (there were not museums and libraries).

c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (230). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
KUBATURA ^c w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^c in dam ³ (cont.)					
Budynki niemieszkalne	3008	3013	5496	5645	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	96	185	194	238	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe.....	347	108	360	385	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe.....	881	771	1674	1736	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	30	9	11	28	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	69	96	154	100	Garage buildings
Budynki przemysłowe	415	353	843	1205	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe.....	422	625	880	790	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	16	34 ^b	179	122	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych.....	327	412	203	228	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	44	27	72	109	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej.....	178	107	612	329	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych.....	112	163	259	250	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	22	110	29	92	Buildings used as places of worship and for religious activities

b W 2005 r. były oddane do użytkowania tylko ogólnodostępne obiekty kulturalne (nie było budynków muzeów i bibliotek). c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

b In 2005 only public entertainment buildings were completed (there were not museums and libraries). c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (231). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average paid employment		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł average monthly gross wages and salaries in zł		
OGÓŁEM	46319	50103	2716,25	2876,15	TOTAL
Sektor publiczny	2573	2647	3749,91	3977,96	Public sector
Sektor prywatny	43746	47456	2655,45	2814,69	Private sector

a Bez zatrudnionych oraz wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Excluding persons employed abroad and wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do dróg krajowych zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą (przedsiębiorstwa transportu samochodowego) oraz od 2003 r. w zakresie przewozów ładunków również usługi wykonane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy (np. działalność przemysłową, budowlaną, handlową); dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborom komunikacji miejskiej.

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej - sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje pośrednictwa, oddziały i kioski (obsługiwane przez pracowników operatora publicznego), a do 2001 r. - uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

3. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Road transport for hire or reward includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity (road transport entities) and since 2003 also services for remuneration carried out by entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, building, trade activity); data regarding transport of passengers do not include carriage by urban road transport fleet.

5. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks - networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks (run by employees of the public operator) and until 2001 - also telecommunication service offices.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietiki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

5. Odbiorcami usług telekomunikacyjnych są:

- konsumenci - osoby fizyczne wnioskujące o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub korzystające z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu,
- biznes - użytkownicy końcowi z wyłączeniem konsumentów.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

5. Telecommunication receivers of services are:

- consumers - natural persons applied for rendering of the public available telecommunication services or used the same services for purposes not directly connected with their economical activities or profession,
- business - final users, excluded consumers.

Transport

Transport

TABL. 1 (232). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w km in km				
OGÓŁEM	1141	1116	1127	1131	TOTAL
Normalnotorowe	1141	1116	1127	1131	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	920	912	909	878	of which electrified
jednotorowe	668	652	662	665	single track
dwu- i więcej torowe.....	473	464	465	466	double and more tracks
Wąskotorowe	-	-	-	-	Narrow gauge
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	7,5	7,3	7,4	7,4	Per 100 km ² of total area

a Dane dotyczą Polskich Kolei Państwowych oraz od 2002 r. również innych zarządców infrastruktury kolejowej.

a Data concern PKP as well as since 2002 also other entities, which are administrators of railway infrastructure.

TABL. 2 (233). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
OGÓŁEM.....	21784	21916	23651	23962	21473	TOTAL
miejskie.....	4083	4057	4259	4372	4220	urban
zamięskie	17701	17858	19392	19589	17254	non-urban
Krajowe.....	978	1016	1019	1020	1020	National
miejskie.....	303	309	295	297	297	urban
zamięskie	675	707	724	723	723	non-urban
Wojewódzkie.....	1399	1401	1412	1426	1426	Voivodship
miejskie.....	224	224	241	242	242	urban
zamięskie	1175	1178	1171	1184	1184	non-urban
Powiatowe	6499	6469	6494	6491	6421	Powiat
miejskie.....	893	887	885	898	896	urban
zamięskie	5606	5583	5609	5593	5525	non-urban
Gminne	12908	13029	14727	15025	12607	Gmina
miejskie.....	2663	2638	2839	2936	2785	urban
zamięskie	10245	10391	11888	12089	9822	non-urban

Źródło: od 2002 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: since 2002 data of the General Management of National Roads and Motorways.

TABL. 3 (234). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M^b	1150714	1412220	1898517	1991757	T O T A L^b
w tym:					of which:
Samochody osobowe	829444	1056755	1438973	1507550	Passenger cars
Autobusy.....	9117	8637	10145	10424	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^c	147442	186679	243570	257421	Lorries and road tractors ^c
Ciągniki balastowe i rolnicze	94856	92858	114618	118987	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^d	61241	59618	79825	85112	Motorcycles ^d

a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, w latach 2002-2008 przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, a od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji). b Bez motorowerów. c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. d Do 2002 r. — motocykle skutery.

a Until 2001 according to registers maintained by voivodes, in 2002-2008 by starosts, presidents of cities and mayors, and since 2009 by central register of vehicles kept by the Ministry of Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of Interior and Administration). b Excluding mopeds. c Including vans. d Until 2002 — motorcycles and scooters.

TABL. 4 (235). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1958	982	452	383	National: number
długość w km	71202	53544	19348	19422	length in km
dalekobieżne: liczba	27	39	13	15	long distance: number
długość w km	5776	13733	4951	6366	length in km
regionalne: liczba	210	130	69	53	regional: number
długość w km.....	18778	12226	5500	4656	length in km
podmiejskie: liczba.....	1574	813	367	301	suburban: number
długość w km ...	45015	27585	8840	8123	length in km
miejskie: liczba	147	-	3	14	urban: number
długość w km	1633	-	57	277	length in km
Międzynarodowe: liczba	8	14	14	13	International: number
długość w km .	8319	17759	24884	22784	length in km

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Of entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding urban transport enterprises.

TABL. 5 (236). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a****HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National traffic
Przewozy ładunków w tys. t	2895,6	2208,9	3403,2	7877,1	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	82,6	160,7	266,2	200,0	Average transport distance per one t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	77133	55492	27092	27650	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	29,9	33,6	33,9	35,4	Average transport distance per one passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding urban transport enterprises.

TABL. 5 (236). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a (dok.)**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Komunikacja międzynarodowa					International traffic
Przewozy ładunków w tys. t	415,0	1527,8	3547,0	5009,3	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1531,0	1329,1	1123,8	1073,0	Average transport distance per one t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	101,7	279,8	125,3	115,8	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1157,0	1083,1	1202,5	1572,4	Average transport distance per one passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding urban transport enterprises.

TABL. 6 (237). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wypadki	5426	4438	4006	4358	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	47,2	31,4	21,1	21,9	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	7450	5934	5284	5726	Road traffic casualties
Śmiertelne	400	334	235	310	Fatalities
Ranni	7050	5600	5049	5416	Injured

a Zarejestrowane przez Policję. b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; na podstawie ewidencji prowadzonej: do 2001 r. — przez wojewodę, w latach 2002-2008 — przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, a od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji).

Ź r ó ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

a Registered by the Police. b Vehicles as of 31 XII; according to registers maintained: until 2001 — by voivode, in 2002-2008 — by starosts, presidents of cities and mayors, and since 2009 by central register of vehicles kept the Ministry of the Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of the Interior and Administration).

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

TABL. 7 (238). **RUCH PASAŻERÓW W MIĘDZYNARODOWYM PORCIE LOTNICZYM IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW-BALICE**
PASSENGER TRAFFIC IN THE JOHN PAUL II INTERNATIONAL AIRPORT KRAKÓW-BALICE

KRAJOW-BALICE					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	pasażerowie obsłużeni passengers served				
OGÓŁEM ^a	494688	1568838	2843530	3001672	TOTAL ^a
Ruch krajowy	118041	194641	194567	277075	National traffic
odloty	58500	98285	99962	140764	departures
przyloty	59541	96356	94605	136311	arrivals
Ruch zagraniczny	376647	1374197	2648963	2724597	Foreign traffic
odloty	189042	695170	1329331	1371423	departures
przyloty	187605	679027	1319632	1353174	arrivals

a Bez pasażerów w ruchu tranzytowym.

Ź r ó ł o: dane Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice Sp. z o.o.

a Excluding passengers in transit traffic.

S o u r c e: data of the John Paul II International Airport Kraków-Balice Ltd.

Łączność

Communications

TABL. 8 (239). **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI^a**
BASIC COMMUNICATION SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	651	639	615	608	Post offices (as of 31 XII)
miasta	248	270	265	280	urban areas
wieś	403	369	350	328	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane ^b w tys.	21828	25377	31823	34092	Registered letters mailed ^b in thous.
Paczki i przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością nadane ^b w tys.	1183	2269	1705	1744	Packages and letters with declared value mailed ^b in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^{b,c} w tys.	10319	10832	3990	1012	Postal transfers cashed ^{b,c} in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys. .	19416	27291	17513	16041	Payments on banking accounts in thous.

a Dane dotyczą poczty publicznej, w 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. c W 2000 r. razem z przekazami telegraficznymi.

a Data concern the public post office, in 2000 including telecommunication service offices. b In domestic turnover and abroad from Poland; letters and packages do not include EMS-POCZTEX parcels. c In 2000 including telegraphic transfers.

TABL. 9 (240). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	841,5	952,0	679,9	595,7	Telephone main line in thous.
w tym konsumenci ^b	699,1	729,8	501,4	432,9	of which consumers ^b
miasta	567,1	698,7	508,7	439,5	urban areas
w tym konsumenci ^b	449,3	503,6	354,0	299,1	of which consumers ^b
wieś	274,4	253,3	171,2	156,3	rural areas
w tym konsumenci ^b	249,8	226,2	147,4	133,8	of which consumers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) ...	829,5	856,3	596,4	517,3	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	556,1	615,4	432,9	367,7	urban areas
wieś	273,4	240,9	163,5	149,6	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	7962	6795	3889	2460	Public pay telephones
miasta	5476	4568	2234	1600	urban areas
wieś	2486	2227	1655	860	rural areas

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Do 2006 r. określani jako abonenci prywatni (posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych).

a Data concern operators of the public telecommunication network. b Until 2006 defined as private subscribers (possessing telephones installed in private dwellings).

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędowi, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with the Polish Classification of Activities - PKD 2007 (NACE Rev. 2) in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of

towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do placówek gastronomicznych zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of stores by organizational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops by voivodship was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include generally available pharmacies.

7. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

9. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazy).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data are generalized on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons since 2004 the data have been generalized on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

9. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or daily (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (241). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

L A T A Y E A R S	Ogółem w mln zł <i>Grand total in mln zł</i>	W tym udział przed- siębiorstw handlo- wych ^a w % <i>Of which share of trade enterprises^a in %</i>	Na 1 mieszkańca w zł <i>Per capita in zł</i>
2005	39578,7	45,5	12130
2010	57262,3	49,6	17191 ^b
2011	59628,7	49,5	17848

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 12 na str. 25.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b See general notes to the Yearbook, item 12 on page 25.

TABL. 2 (242). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
O G Ó Ł E M	25235,7	37280,8	40697,7	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	71,4	67,3	67,7	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	30,6	30,2	28,9	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,5	5,6	5,6	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	35,3	31,5	33,2	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	28,6	32,7	32,3	Non-consumer goods

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (243). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH
HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS				
O G Ó Ł E M	35619,7	65342,7	80197,4	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Żywność i napoje bezalkoholowe	14,9	9,7	9,0	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	6,8	4,4	2,9	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	78,3	85,9	88,1	Non-foodstuff goods ^b

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (244). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sklepy	30523	32577	30353	30831	Shops
Domy towarowe	10	10	7	7	Department stores
Domy handlowe	36	31	13	13	Trade stores
Supermarkety	138	165	294	345	Supermarkets
Hipermarkety	20	25	36	37	Hipermarkets
Sklepy powszechne	604	654	645	701	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	1488	1797	2391	2653	Specialized shops
Inne sklepy ^b	28227	29895	26967	27075	Other shops ^b
Stacje paliw	593	673	642	750	Petrol stations

a Według lokalizacji sklepów i stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz apteki bez względu na liczbę pracujących.

a By location of shops and petrol stations. b Shops of economic entities employing up to 9 persons as well as pharmacies regardless of the number of employed persons.

TABL. 5 (245). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	1048	996	1480	1422	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	279	364	515	480	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	469159	561068	1151379	1194231	Sales from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
produkcja gastronomiczna	324837	394966	900430	950375	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	71326	87442	139877	150006	alcoholic beverages, tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (246). **TARGOWISKA^a**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	172	156	150	149	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drob- nodetalicznej	134	142	137	136	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	1012,6	931,2	833,0	835,6	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	753,6	664,1	658,3	647,0	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodeta- licznej	10401	5661	5897	5907	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	7715	3135	3251	3269	<i>of which at marketplaces open daily</i>
Targowiska sezonowe ^b (w ciągu roku)	1659	1676	1167	1185	<i>Seasonal marketplaces^b (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	20014	19807	22063	23332	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

a Od 2004 r. bez targowisk położonych na terenach prywatnych. b Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Since 2004 excluding marketplaces situated on private land. b Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2009, Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości,

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009, No. 152, item 1223, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services); including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights, assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value

nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczona stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes the current part and the deferred part.

- the current part is the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-

oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności i roszczenia, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych - kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) - kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych - fundusz założycielski,
- w spółdzielniach - fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych - kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszony o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, inventories, short-term dues and claims, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital - in joint stock companies,
- initial capital - in limited liability companies,
- founders' capital - in state owned enterprises,
- participation fund - in co-operatives,
- owners' capital - in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities - when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities - when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (247). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł	in mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	120965,8	181795,9	206885,1	9801,4	197083,7
Revenues from total activity					
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) ..	57897,6	85504,3	96832,8	8485,9	88346,9
Net sales revenues of products (goods and services)					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	60171,3	91189,9	104397,5	792,8	103604,7
Net sales revenues of goods and materials					
Przychody finansowe	1059,1	2413,5	2985,0	128,4	2856,6
Financial revenues					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	116487,6	172966,5	197807,6	9050,9	188756,7
Costs of obtaining revenues from total activity					
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	60725,6	96057,2	107948,9	7915,6	100033,3
Cost of products sold (goods and services)					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	52794,0	72284,9	84014,3	717,5	83296,7
Value of goods and materials sold					
Koszty finansowe	1467,4	2619,9	3726,5	165,2	3561,3
Financial costs					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	4478,2	8829,4	9077,5	750,5	8327,0
Financial result on economic activity					
Zyski nadzwyczajne	45,9	43,7	32,3	1,8	30,5
Extraordinary profits					
Straty nadzwyczajne	25,7	45,2	24,0	1,1	22,9
Extraordinary losses					
Wynik finansowy brutto	4498,4	8827,9	9085,8	751,1	8334,7
Gross financial result					
Zysk brutto	5269,0	9819,1	10637,1	858,5	9778,6
Gross profit					
Strata brutto	770,6	991,2	1551,3	107,3	1444,0
Gross loss					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	918,0	1410,6	1585,6	184,2	1401,4
Obligatory encumbrances on gross financial result					
W tym podatek dochodowy ^a	867,3	1410,6	1585,6	184,2	1401,4
Of which income tax ^a					
Wynik finansowy netto	3580,4	7417,3	7500,2	566,9	6933,3
Net financial result					
Zysk netto	4371,2	8412,4	9058,3	675,6	8382,7
Net profit					
Strata netto	790,8	995,1	1558,1	108,7	1449,4
Net loss					

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 333.

a See general notes, item 9 on page 333.

TABL. 2 (248). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
	w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM 2005	120965,8	116487,6	4498,4	918,0	3580,4
TOTAL 2010	181795,9	172966,5	8827,9	1410,6	7417,3
..... 2011	206885,1	197807,6	9085,8	1585,6	7500,2
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	384,0	366,2	18,0	0,7	17,3
Przemysł <i>Industry</i>	83621,6	77667,8	5960,2	1002,7	4957,6
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	1477,7	1267,4	210,4	47,5	163,0
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	61682,5	57245,7	4442,5	694,9	3747,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	18128,5	16967,0	1161,6	229,0	932,5
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>	2332,9	2187,8	145,7	31,2	114,5
Budownictwo <i>Construction</i>	14135,8	13625,7	509,9	69,5	440,5
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	89019,3	87135,6	1882,5	316,1	1566,4
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	3570,9	3477,6	93,4	30,4	63,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1162,2	1179,9	-17,8	6,1	-23,9
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	3908,0	3691,0	217,0	63,4	153,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . <i>Financial and insurance activities</i>	2234,7	2201,9	32,7	4,5	28,2

TABL. 2 (248). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
	w mln zł in mln zł				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	1521,6	1381,7	139,9	26,5	113,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	3225,0	3079,3	145,8	34,9	110,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1730,7	1679,2	51,5	15,2	36,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1226,6	1196,3	33,3	9,2	24,1

TABL. 3 (249). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem <i>Total number of enterprises</i>	Z wynikiem finansowym brutto <i>With gross financial result</i>			Z wynikiem finansowym netto <i>With net financial result</i>		
		dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>	dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>
		w % ogółu in % of total					
OGÓŁEM 2005	3674	78,5	20,5	0,9	77,2	21,4	1,3
TOTAL 2010	4473	81,7	18,1	0,2	81,3	18,5	0,2
..... 2011	4580	80,5	19,3	0,2	80,0	19,8	0,2
sektor publiczny <i>public sector</i>	205	78,0	21,5	0,5	77,1	22,4	0,5
sektor prywatny <i>private sector</i>	4375	80,6	19,2	0,2	80,1	19,7	0,2
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	47	68,1	31,9	-	68,1	31,9	-

TABL. 3 (249). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH (dok.)**

ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodat- nim (zysk) positive (profit)	ujem- nym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodat- nim (zysk) positive (profit)	ujem- nym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu			in % of total		
Przemysł	1251	82,8	17,0	0,2	82,3	17,5	0,2
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie	31	87,1	12,9	-	83,9	16,1	-
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe	1096	82,2	17,6	0,2	81,8	17,9	0,3
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	31	93,5	6,5	-	93,5	6,5	-
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	93	84,9	15,1	-	82,8	17,2	-
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo	583	83,4	16,6	-	82,8	17,2	-
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1430	82,1	17,8	0,1	81,7	18,3	0,0
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa	172	80,2	19,8	-	78,5	21,5	-
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	138	61,6	37,7	0,7	62,3	37,0	0,7
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	184	67,4	32,6	-	66,3	33,2	0,5
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	24	79,2	20,8	-	79,2	20,8	-
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	151	90,7	9,3	-	89,4	9,3	1,3
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	256	77,3	22,7	-	77,3	22,7	-
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..	126	84,1	15,9	-	81,7	18,3	-
<i>Administrative and support service activities</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	159	73,0	25,8	1,2	73,0	25,8	1,2
<i>Human health and social work activities</i>							

TABL. 4 (250). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
			brutto gross	netto net	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
		w % in %					
OGÓŁEM	2005	96,3	3,7	3,0	25,6	89,5	131,6
TOTAL	2010	95,1	4,9	4,1	35,2	102,2	145,7
	2011	95,6	4,4	3,6	32,5	104,1	149,5
sektor publiczny		92,3	7,7	5,8	77,4	149,6	185,7
public sector							
sektor prywatny		95,8	4,2	3,5	30,1	101,7	147,5
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		95,4	4,7	4,5	30,0	126,1	234,1
Przemysł		92,9	7,1	5,9	30,1	110,7	153,2
Industry							
górnictwo i wydobywanie		85,8	14,2	11,0	82,4	151,0	184,4
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		92,8	7,2	6,1	26,3	106,8	151,9
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		93,6	6,4	5,1	28,4	114,8	148,9
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		93,8	6,2	4,9	92,9	159,0	178,1
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities							
Budownictwo		96,4	3,6	3,1	29,5	102,6	157,5
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		97,9	2,1	1,8	25,7	80,7	133,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		97,4	2,6	1,8	44,1	147,8	163,1
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		101,5	-1,5	-2,1	67,5	105,3	118,4
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		94,4	5,6	3,9	73,3	197,1	214,9
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . <i>Financial and insurance activities</i>		98,5	1,5	1,3	42,2	161,7	171,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		90,8	9,2	7,4	121,6	173,4	216,5
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		95,5	4,5	3,4	106,6	206,7	243,1
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		97,0	3,0	2,1	28,9	85,6	97,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		97,5	2,7	2,0	39,8	96,5	109,3
Human health and social work activities							

TABL. 5 (251). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Inventories				Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne Short-term deferred expenditures	
			razem total	w tym of which			Short-term dues and claims				
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress	produkty gotowe finished products	towary goods	razem total			w tym z tytułu dostaw i usług ^a of which from deliveries and services ^a
w mln zł in mln zł											
OGÓŁEM	2005	30833,5	8647,1	2239,4	1125,0	1241,5	3936,4	14980,3	13190,6	5996,8	1209,3
TOTAL	2010	54869,8	14688,1	3502,2	1874,0	2001,5	7050,0	25235,7	21348,4	13251,1	1694,9
	2011	61126,3	16166,2	3919,2	2131,8	2240,8	7546,0	29289,4	24674,6	13302,9	2367,8
sektor publiczny public sector		3944,1	668,7	297,1	119,1	163,3	64,2	1532,8	1202,9	1644,0	98,6
sektor prywatny private sector		57182,2	15497,5	3622,1	2012,7	2077,5	7481,8	27756,6	23471,7	11658,9	2269,2
w tym: of which:											
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		193,9	88,0	13,8	9,6	26,3	38,3	79,5	39,0	24,9	1,5
Przemysł Industry		27753,8	6856,9	3292,7	1117,4	1868,7	462,1	14606,2	12344,8	5449,0	841,7
górnictwo i wydobywanie ... mining and quarrying		893,6	127,8	92,1	0,9	29,7	4,6	332,4	289,2	399,4	34,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		22184,8	6348,1	2964,8	1116,2	1737,2	415,9	11760,2	9822,9	3840,6	235,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		3712,1	303,3	192,0	0,2	78,1	33,0	2156,1	1975,9	706,7	546,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		963,4	77,6	43,8	0,1	23,8	8,6	357,6	256,7	502,3	25,9

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 334.

a See general notes, item 12 on page 334.

TABL. 5 (251). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy Inventories				Krótkoterminowe należności i roszczenia Short-term dues and claims		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne Short-term deferred expenditures	
		razem total	w tym of which			razem total	w tym z tytułu dostaw i usług ^a of which from deliveries and services ^a			
			materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress	produkty gotowe finished products					towary goods
	w mln zł in mln zł									
Budownictwo Construction	6961,0	1778,3	270,6	796,5	197,6	472,5	3229,0	2686,6	1305,6	648,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	18740,4	6871,4	203,0	41,2	74,7	6400,6	7720,5	6644,4	3604,4	544,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	1083,8	62,8	42,4	1,6	1,1	16,3	689,0	592,6	293,2	38,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	325,9	23,4	6,1	0,3	0,0	16,6	104,1	68,0	185,7	12,7
Informacja i komunikacja Information and communication	2153,6	129,4	20,6	41,3	32,7	30,1	1240,4	1136,2	735,1	48,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	171,6	8,5	0,0	-	-	8,5	119,6	81,0	42,3	1,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	940,5	140,8	5,2	41,2	28,5	63,7	225,3	129,0	528,1	46,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	1784,6	140,6	31,8	79,4	8,6	14,0	735,1	528,2	782,6	126,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	538,4	30,1	8,8	0,8	0,9	17,2	314,2	248,2	159,8	34,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	278,4	18,0	15,8	0,3	0,3	0,8	144,4	117,5	101,4	14,6

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 334.ª See general notes, item 12 on page 334.

TABL. 6 (252). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which	
			kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2005	41006,9	24338,9	13292,0	-4874,6	3565,2
TOTAL	2010	66864,8	31311,3	23716,4	-1255,5	7383,0
	2011	75207,4	32130,2	26562,5	1963,2	7482,2
sektor publiczny		11946,3	7054,4	3056,4	-87,4	566,9
public sector						
sektor prywatny		63261,1	25075,8	23506,1	2050,6	6915,3
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing		299,2	118,2	145,4	-8,0	17,3
Przemysł		42974,3	14749,1	15181,2	2690,6	4962,1
Industry						
górnictwo i wydobywanie		1049,6	509,5	359,6	26,2	163,0
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		27575,7	9526,1	10238,4	-37,7	3752,0
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		11397,2	2938,6	3903,9	2738,7	932,5
electricity, gas, steam and air condition- ing supply						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2951,9	1774,9	679,3	-36,6	114,5
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities						
Budownictwo		4176,6	1427,6	1788,2	134,1	441,1
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		13786,6	8901,6	4406,6	-331,8	1557,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		1657,2	660,9	744,8	-7,1	62,9
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		740,6	700,8	108,4	-198,6	-24,0
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		2362,4	722,3	1167,1	-83,7	148,7
Information and communication						

TABL. 6 (252). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł in mln zł			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . Financial and insurance activities	130,8	47,9	38,6	-0,8	28,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3857,5	2055,2	1213,3	-24,9	113,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	4144,5	2051,9	1227,6	171,9	101,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	212,4	150,2	213,8	-214,3	36,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	658,0	418,0	178,9	-33,5	24,1

TABL. 7 (253). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate			
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwo- wych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM 2005	19614,3	1354,4	899,5	2418,8	8894,0
TOTAL 2010	26662,0	1192,1	851,9	4966,0	9678,7
2011	27254,3	1224,9	2213,8	4353,7	9787,5
sektor publiczny public sector	6698,6	1150,3	2180,2	37,7	-
sektor prywatny private sector	20555,6	74,6	33,6	4316,0	9787,5
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing	113,4	42,9	22,3	37,1	11,0

TABL. 7 (253). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate			
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwo- wych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł in mln zł			
Przemysł..... Industry	13618,0	765,2	1886,8	1995,1	2864,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	503,4	154,7	40,4	19,9	96,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	8407,9	284,3	150,9	1885,0	2663,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	2938,6	311,7	1637,6	17,2	105,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	1768,2	14,5	58,0	73,0	-
Budownictwo Construction	943,6	16,4	35,9	394,1	198,7
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	8022,4	0,8	13,4	1037,0	6249,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	553,9	68,5	155,6	89,2	14,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	621,6	204,3	6,9	214,8	60,1
Informacja i komunikacja Information and communication	718,1	3,3	0,1	162,1	136,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . Financial and insurance activities	26,5	-	-	4,0	13,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	278,2	61,8	10,1	70,0	11,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	1678,8	14,5	74,2	223,9	116,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activi- ties	140,5	2,3	1,6	22,7	93,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	413,8	23,5	1,9	79,2	7,9

TABL. 8 (254). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>		
			razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
						kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowiązania z tytułu dostaw i usług ^a <i>liabilities from deliveries and services^a</i>
w mln zł <i>in mln zł</i>							
OGÓŁEM TOTAL	2005	30750,1	6920,5	3612,4	23829,6	3639,9	13389,0
	2010	48683,9	10619,3	6130,7	38064,6	5924,1	20399,3
	2011	57534,4	16243,9	10857,9	41290,5	7530,3	23202,6
sektor publiczny public sector		3328,7	1132,5	840,9	2196,2	491,2	723,5
sektor prywatny private sector		54205,7	15111,4	10017,0	39094,3	7039,0	22479,1
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing		119,0	34,2	31,4	84,8	29,8	32,0
Przemysł Industry		22613,8	4344,2	3115,8	18269,6	3786,8	9329,4
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		622,4	129,9	26,9	492,5	91,4	223,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		18160,6	3435,9	2461,0	14724,7	3343,7	7572,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		2755,0	255,8	181,0	2499,2	178,7	1401,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1075,8	522,6	446,9	553,2	173,0	132,9

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 334.

a See general notes, item 14 on page 334.

TABL. 8 (254). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym	of which
					kredyty i pożyczki credits and loans	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^a liabilities from deli- veries and services ^a
w mln zł in mln zł						
Budownictwo Construction	5385,1	933,0	613,3	4452,1	710,0	2713,8
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	19799,4	5722,6	3686,1	14076,8	2220,5	9278,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	1327,8	652,6	518,1	675,2	115,4	340,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	1082,8	803,3	732,2	279,5	106,3	106,2
Informacja i komunikacja Information and communication	3051,2	2042,9	883,1	1008,3	137,8	524,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . Financial and insurance activities	135,8	35,0	19,2	100,8	24,0	63,2
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	1338,6	827,3	724,9	511,3	94,4	197,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	1076,9	303,6	157,4	773,3	119,8	294,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activi- ties	728,0	157,8	59,4	570,2	82,3	127,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	455,6	196,6	139,5	259,0	82,2	105,7

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 334.

a See general notes, item 14 on page 334.

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pozyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa o finansach publicznych: dla lat 2000-2009 (Dz. U. 2005 Nr 249, poz. 2104, z późniejszymi zmianami), dla lat 2010-2011 (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1240, z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. 2001, Nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (jednolity tekst Dz. U. 2001, Nr 142, poz. 1590 i 1592, z późniejszymi zmianami), ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 203, poz. 1966, z późniejszymi zmianami).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy zwany rokiem budżetowym, w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities, contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances: for years 2000-2009 (Journal of Laws 2005 No. 249, item 2104, with later amendments), and for years 2010-2011 (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1240, with later amendments).

The legal basis for the financial management of local self-government entities is the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990 (uniform text Journal of Laws 2001, No. 142, item 1591, with later amendments), the Law on Powiat Self-government and the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2001, No. 142, items 1590 and 1592, with later amendments), the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 203, item 1966, with later amendments).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are determined in the budgetary act by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and

Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy - określające rodzaj działalności oraz paragrafy - określające rodzaj dochodu lub wydatku. Prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 III 2010 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 207, z późniejszymi zmianami).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych,
- c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;

2) dotacje:

- a) celowe:
 - z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - otrzymane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego,
 - otrzymane z funduszy celowych,
- b) §§ 200, 620 - przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich;

expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions - defining types of activity, and into paragraphs - defining types of revenue or expenditure. The presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance on detailed classification of revenue and expenditure, incomes, expenses and funds from foreign resources dated 2 III 2010 (Journal of Laws No. 38, item 207, with later amendments).

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which: the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions,
- c) revenue from property, e.g., revenues from renting and leasing,
- d) funds for the additional own tasks from non-budgetary sources,

2) allocations:

- a) appropriated:
 - from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - received on the basis of self-government agreements,
 - from appropriated funds,
- b) §§ 200, 620 - provided under programmes financed from European funds and other not reimbursable foreign funds and payments from the budget of European funds;

- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- dotacje,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- wydatki bieżące jednostek budżetowych,
- wydatki na obsługę długu publicznego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- 3) *general subsidy from the state budget, comprising equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts.*

7. Expenditure of local self-government entities budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- allocations,
- benefits for natural persons,
- current expenditure of budgetary entities,
- expenditure on public debt servicing.

8. *Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.*

TABL. 1 (255). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM.....	2000	5475573,6	2543758,9	1751146,6	908340,5	272327,5
TOTAL						
	2005	8122824,8	4010751,2	2567571,8	1074782,2	469719,6
	2010	13833128,2	6601628,3	4235362,8	1918941,6	1077195,5
	2011	14455456,0	6987304,1	4219630,3	1933253,3	1315268,3
Dochody własne		6519648,2	2736603,8	2700185,2	555001,9	527857,3
Own revenue						
w tym:						
of which:						
udziały w podatkach stanowiących dochód bu- dżetu państwa — w podatku dochodowym		2830452,6	1040016,5	1152747,4	283826,7	353862,0
share in income from taxes comprising state budget revenue — in income tax						
od osób prawnych		427231,3	49440,8	92151,5	10297,6	275341,4
corporate income tax						
od osób fizycznych		2403221,3	990575,7	1060595,9	273529,1	78520,6
personal income tax						
podatek od nieruchomości		1093465,7	638158,8	455306,9	-	-
tax on real estate						
podatek rolny		60300,9	58001,2	2299,7	-	-
agricultural tax						
podatek od środków transportowych		67121,9	47468,3	19653,6	-	-
tax on means of transport						
podatek od czynności cywilnoprawnych		137137,2	59325,3	77811,9	-	-
tax on civil law transactions						
opłata skarbową		35964,0	17566,9	18397,1	-	-
treasury fee						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (255). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
w tym (dok.): of which (cont.):					
dochody z majątku revenue from property	480997,0	197246,5	258287,9	14313,4	11149,2
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	237126,9	100032,6	122123,5	9452,3	5518,5
środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych funds for additional financing own tasks from non-budgetary sources	403751,4	224830,9	39202,4	43138,1	96580,0
Dotacje ogółem Total allocations	3448244,8	1764419,5	498471,9	530094,3	655259,1
dotacje celowe appropriated allocations	2333367,7	1275443,5	385298,1	413693,4	258932,7
na zadania z budżetu państwa: for tasks from the state budget:					
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks	1380937,2	808754,1	262698,1	177103,3	132381,7
własne for own tasks	670355,8	366791,7	89108,3	167502,8	46953,0
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej realized on the basis of agreements with government administration bodies	2758,1	1729,3	428,6	389,2	211,0
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego for tasks on the basis of self-government agreements	111978,2	55756,1	31527,5	17559,0	7135,6
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	70107,4	15338,5	485,0	893,7	53390,2
§§ 200, 620 §§ 200, 620	1114877,0	488975,9	113173,8	116400,9	396326,4
Subwencja ogólna General subsidy	4487563,1	2486280,8	1020973,2	848157,1	132152,0
w tym część oświatowa of which on educational tasks	3468550,0	1760762,7	974183,6	673594,9	60008,8

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (256). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
O G Ó Ł E M..... TOTAL	14455456,0	6987304,1	4219630,3	1933253,3	1315268,3
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo..... Agriculture and hunting	417114,8	177578,0	1846,2	4127,5	233563,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę..... Electricity, gas and water supply	25065,3	24565,3	500,0	-	-
Transport i łączność..... Transport and communication	1038559,2	359993,6	330391,8	233289,0	114884,8
Gospodarka mieszkaniowa..... Dwelling economy	699851,9	280038,4	388944,7	26354,3	4514,5
Działalność usługowa..... Service activity	66937,1	8406,6	18100,6	35545,3	4884,6
Administracja publiczna..... Public administration	126573,4	55142,3	38289,4	24948,6	8193,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa..... Public safety and fire care	157909,0	9389,4	71220,7	77087,5	211,4
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych .. Corporate income tax and personal income tax	4522799,2	1992692,9	1835407,4	338377,4	356321,5
Oświata i wychowanie..... Education	370859,6	198915,5	101647,5	61606,3	8690,3
Ochrona zdrowia..... Health care	109592,6	1244,8	22995,7	60430,1	24922,0
Pomoc społeczna..... Social assistance	1280511,0	868521,6	269030,4	141911,8	1047,2
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej .. Other tasks in sphere of social policy	144401,9	54660,6	35122,3	44537,6	10081,4
Edukacyjna opieka wychowawcza..... Educational care	52217,7	28229,9	12752,5	11148,0	87,3
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... Municipal economy and environmental protection	310985,3	266292,0	25408,5	7859,0	11425,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... Culture and national heritage	53145,9	30717,5	12131,7	1628,1	8668,6
Kultura fizyczna..... Physical education	106010,0	74992,3	29535,9	1374,8	107,0

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (257). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	5744094,5	2626171,1	1928031,5	912138,9	277753,1
TOTAL						
	2005	8355728,3	4049216,1	2675946,8	1096308,3	534257,1
	2010	14678735,9	7149017,5	4295840,1	2035080,0	1198798,3
	2011	15073385,0	7463372,6	4211793,0	1993752,3	1404467,1
Wydatki majątkowe		3710728,3	1943585,1	614481,5	420730,6	731931,1
Property expenditure						
w tym na inwestycje ^b		3664500,0	1916364,0	596519,5	420530,6	731085,9
of which investments ^b						
Wydatki bieżące		11362656,7	5519787,5	3597311,5	1573021,6	672536,1
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
dotacje		1182702,2	353344,1	407175,9	129409,1	292773,1
allocations						
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych		33543,8	17331,0	15887,8	325,0	-
of which allocations for budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds						
świadczenia na rzecz osób fizycznych		1320756,2	1000760,0	258020,1	48379,7	13596,4
benefits for natural persons						
wydatki bieżące jednostek budżetowych		8504320,0	4035262,2	2761627,5	1357372,3	350058,0
current expenditure of budgetary entities						
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia		4621402,2	2291853,0	1396864,0	779563,4	153121,8
wages and salaries						
pochodne od wynagrodzeń (składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy)		762061,5	395883,7	222929,6	119016,2	24232,0
remuneration-related expenditure (contributions to compulsory social security and the Labour Fund)						
zakup materiałów i usług		2623809,9	1131821,8	1016390,5	345595,7	130001,9
purchase of materials and services						
na obsługę długu publicznego		243560,5	105302,5	100204,7	26089,4	11963,9
on public debt servicing						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments.

TABL. 4 (258). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
O G Ó Ł E M..... TOTAL	15073385,0	7463372,6	4211793,0	1993752,3	1404467,1
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo..... Agriculture and hunting	547972,5	294906,2	1892,6	4272,6	246901,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę..... Electricity, gas and water supply	38526,6	37323,9	1202,7	-	-
Transport i łączność..... Transport and communication	2640942,6	878561,7	706230,4	469230,8	586919,7
Gospodarka mieszkaniowa..... Dwelling economy	463442,2	255691,1	191436,3	12964,4	3350,4
Działalność usługowa..... Service activity	69108,2	25345,2	15615,5	23897,0	4250,5
Administracja publiczna..... Public administration	1187949,9	633076,0	256872,9	206464,6	91536,4
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa..... Public safety and fire care	274195,0	80896,7	107968,7	80890,0	4439,6
Obsługa długu publicznego ^b Public debt servicing ^b	244095,6	105708,1	100204,7	26105,4	12077,4
Oświata i wychowanie..... Education	4780923,5	2746746,5	1345235,9	636836,7	52104,4
Ochrona zdrowia..... Health care	255832,1	44307,6	65547,7	72277,4	73699,4
Pomoc społeczna..... Social assistance	1782859,6	1072241,2	483993,6	223285,5	3339,3
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej .. Other tasks in sphere of social policy	307617,1	59082,4	73825,9	74039,0	100669,8
Edukacyjna opieka wychowawcza..... Educational care	389775,7	70851,0	194695,6	116487,2	7741,9
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... Municipal economy and environmental protection	810803,3	646843,9	151885,1	7122,2	4952,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... Culture and national heritage	545379,3	220446,0	208193,1	8628,6	108111,6
Kultura fizyczna..... Physical education	460216,7	223953,1	216772,0	6712,2	12779,4

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości - MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne - jeśli nie zaznaczono inaczej - zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of "European System of Accounts 1995" (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that have used since 2005 International Accounting Standards - IAS).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Od 2002 r. - w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami) - nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców).

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania - ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r.

3. Since 2002 - due to amendment of the Accounting Act (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments) - investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor).

4. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29

(jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 I 1995 r. - wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. - wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- od 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 - jeśli nie zaznaczono inaczej - opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwale danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwale użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Od 2002 r. - w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami) - niektóre przedmioty leasingu zaliczane są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców); do 2001 r. były zaliczane do środków

IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII, within the scope of fixed assets designated for exploitation:

- before 1 I 1995 - the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 - the purchase or manufacturing value at current prices,
- since 2005 also revaluation according to fair value in units that used International Accounting Standards (IAS).

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE Rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

5. Since 2002 - due to amendment of the Accounting Act (uniform text Journal of Laws 2009 No.152, item 1223, with later amendments) - some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of

trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców).

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych - ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

units that had financed them (lessor).

6. The gross value of fixed assets:

- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveables and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (259). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM TOTAL	16024,2	18143,6	7466,6	10677,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	196,5	202,4	39,1	163,3
Przemysł <i>Industry</i>	3658,3	5129,9	1742,5	3387,4
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	205,4	290,2	161,9	128,3
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2020,4	2848,1	266,7	2581,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	693,7	973,0	440,5	532,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	738,8	1018,7	873,4	145,3
Budownictwo <i>Construction</i>	1181,8	1187,5	83,3	1104,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1372,1	1625,2	0,0	1625,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2674,5	3141,9	2744,9	397,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	218,8	168,2	18,7	149,5
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	174,6	331,4	3,8	327,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	423,7	246,0	13,1	232,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2438,2	2440,9	164,3	2276,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	377,4	595,8	144,2	451,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	185,4	178,2	3,2	175,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	602,7	799,4	795,1	4,3
Edukacja <i>Education</i>	855,5	805,2	759,9	45,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	550,9	521,4	348,1	173,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	928,0	645,8	603,3	42,5
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	185,8	124,5	3,1	121,4

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (260). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	4921,2	6342,0	8588,4	2320,7	6267,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	34,7	29,7	48,7	37,0	11,7
Przemysł	2505,2	2983,5	4355,6	1172,2	3183,4
Industria					
górnictwo i wydobywanie	93,0	197,5	266,6	161,5	105,1
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	1787,7	1821,3	2718,6	266,7	2451,9
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	483,7	663,8	910,1	421,0	489,1
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	140,8	300,9	460,2	322,9	137,3
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	138,6	354,5	450,6	62,6	388,0
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	876,5	1039,9	1320,7	0,0	1320,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	309,7	367,4	651,1	434,4	216,7
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	61,4	129,5	129,8	7,1	122,7
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	258,7	146,2	302,0	1,2	300,8
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	135,2	182,5	168,6	13,1	155,5
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	131,2	125,5	151,1	45,0	106,1
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	219,6	251,5	290,1	140,6	149,5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	32,1	70,1	144,9	2,7	142,2
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..	1,8	0,1	0,1	-	0,1
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	7,3	42,1	18,4	1,4	17,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	155,2	394,6	399,2	293,9	105,3
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	51,7	158,5	134,6	109,5	25,1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	2,3	66,4	23,0	-	23,0
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (261). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
OGÓŁEM	2005	4723,6	1749,3	2517,8	428,8
TOTAL	2010	6598,6	2990,3	2985,5	600,0
	2011	9156,0	4229,8	4029,9	860,9
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		67,7	47,0	14,2	6,4
Agriculture, forestry and fishing					
Przetwórstwo przemysłowe		2797,8	916,5	1710,2	162,8
Manufacturing					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1656,6	1072,3	534,2	50,2
Electricity, gas, steam and air conditioning supply					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		494,5	390,3	80,4	23,3
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		449,4	88,4	250,9	107,9
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1657,0	909,7	584,0	159,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		367,5	106,7	67,8	182,4
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		88,7	59,2	25,9	2,8
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		284,2	99,2	174,6	6,1
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		59,2	24,4	25,4	9,3
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		140,4	127,1	8,7	1,9
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		253,9	91,0	141,4	21,5
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		143,1	10,2	29,6	103,1
Administrative and support service activities					
Edukacja		18,2	7,2	7,2	3,6
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		381,9	185,8	185,7	10,3
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		125,6	87,8	34,8	1,5
Arts, entertainment and recreation					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to the investor's abode.

TABL. 4 (262). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2005	2104,5	1861,9	183,5	48,2
TOTAL	2010	4897,4	4435,3	405,2	45,4
	2011	5183,6	4699,4	348,7	126,6
własność państwowa		1794,8	1551,5	214,6	27,7
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego		3388,8	3147,9	134,0	98,8
local self-government entities' ownership					
w tym:					
of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		0,3	0,2	0,1	0,0
Agriculture, forestry and fishing					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		72,2	67,6	1,6	3,0
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		1,3	1,3	0,0	-
Construction					
Transport i gospodarka magazynowa		2,7	0,1	0,3	2,3
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		0,6	0,3	0,3	-
Accommodation and catering ^Δ					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		110,3	104,9	4,8	0,0
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .		3,6	1,4	2,1	0,1
Professional, scientific and technical activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		4323,1	4073,7	123,4	117,9
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		611,9	404,2	204,7	2,6
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		12,0	6,1	5,6	0,3
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		43,8	38,1	5,5	0,2
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		0,6	0,3	0,2	-
Other service activities					

a Według siedziby inwestora.

a According to the investor's abode.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 (263). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM TOTAL	160457,7	184326,1	196607,7	70357,6	126250,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6247,3	6799,9	6926,8	595,3	6331,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	48008,3	52731,7	55643,0	17002,7	38640,3
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	2089,6	2187,9	2333,6	1218,7	1114,9
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	27832,9	30839,6	32441,5	3344,7	29096,7
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	11024,5	11144,4	11659,8	5997,8	5662,0
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	7061,3	8559,8	9208,1	6441,5	2766,6
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	4139,8	7035,6	5435,3	809,8	4625,5
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	14882,5	17212,2	17844,5	137,2	17707,3
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	18305,0	22444,6	24269,8	21495,0	2774,8
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2961,5	3410,8	3810,0	310,8	3499,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	3862,9	4791,1	4759,5	155,1	4604,4
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2035,8	2318,3	2189,5	216,0	1973,5
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	37054,4	40148,9	42132,2	2604,5	39527,7
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2353,0	2860,7	3102,5	1196,6	1905,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	622,0	972,6	1537,3	136,3	1401,0
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	6462,2	6548,4	9526,6	9444,8	81,8
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	7248,5	8555,2	9421,5	8869,3	552,2
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3822,5	4503,0	5251,5	3999,9	1251,6
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1955,1	3178,4	3725,5	3289,8	435,7
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	496,9	814,6	1031,9	94,3	937,6
<i>Other service activities</i>					

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (264). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	67484,1	91444,3	97027,8	24171,2	72856,3
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..	409,6	525,2	595,0	426,0	169,0
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	34540,6	47839,3	50280,4	13665,0	36615,3
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	1277,3	2103,9	2215,6	1218,8	996,8
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	20669,4	29470,5	30994,7	3344,7	27650,0
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	9439,2	10761,1	11248,6	5941,2	5307,4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3154,7	5503,7	5821,5	3160,4	2661,1
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	2220,3	3612,8	3900,3	802,9	3097,4
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	9294,0	14570,5	15070,9	124,2	14946,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	2202,6	3696,8	4047,2	2402,9	1644,3
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1505,9	2629,2	2908,0	274,6	2633,4
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	3795,8	4324,0	4245,9	154,0	4091,9
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	2631,2	2132,5	1978,6	215,9	1762,7
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6654,2	4395,7	4826,4	407,5	4418,9
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1130,3	1824,4	1948,0	1000,2	947,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	184,2	596,0	1092,6	81,5	1010,9
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..	8,3	3,5	3,5	-	3,5
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	126,5	431,9	425,0	35,0	390,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2230,5	3300,5	3939,8	3295,1	644,7
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	512,5	1388,8	1491,6	1285,4	206,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	37,6	173,1	274,6	0,9	273,7
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (265). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	2005	18429,5	15700,0	2258,7	435,0
TOTAL	2010	30564,6	26297,3	3572,4	591,2
	2011	33696,7	29002,9	3878,1	716,0
własność państwowa		8632,6	5817,0	2415,7	386,5
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego		25064,2	23185,9	1462,4	329,4
local self-government entities ownership					
w tym:					
of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		80,0	39,0	2,7	1,4
Agriculture, forestry and fishing					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		56,6	47,7	8,9	-
Electricity, gas, steam and air conditioning supply					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		3281,1	3079,8	160,5	37,2
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		7,0	2,7	2,6	1,6
Construction					
Transport i gospodarka magazynowa		6750,7	6720,2	17,8	12,5
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		36,2	28,9	6,8	0,6
Accommodation and catering ^Δ					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2196,6	2157,0	34,4	4,4
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .		196,3	135,5	53,2	7,6
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		54,7	51,8	2,1	0,8
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		9444,8	7646,1	1194,5	570,7
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		8834,3	6609,4	2174,6	47,6
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		703,8	568,6	117,0	18,2
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		1947,0	1817,3	95,7	12,0
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		93,4	87,2	5,5	0,6
Other service activities					

TABL. 8 (266).

**STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH
I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

**DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE
AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
OGÓŁEM 2005	32,2	25,0	76,2	65,4
TOTAL 2010	33,7	27,3	75,8	66,6
2011	32,5	26,2	75,8	57,3
własność państwowa state ownership	41,4	25,3	77,2	61,8
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	29,5	26,4	73,4	52,0
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	19,8	31,9	72,6	86,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	39,3	42,9	19,8	-
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	32,2	30,5	56,8	56,2
Budownictwo Construction	62,2	39,5	78,7	74,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	18,6	18,5	27,3	65,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	59,5	53,2	84,2	86,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	33,0	32,4	65,3	76,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . Professional, scientific and technical activities	46,8	27,3	89,9	91,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	27,9	25,7	59,3	85,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	37,1	29,9	75,6	53,7
Edukacja Education	40,3	27,7	77,7	73,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	38,7	27,5	85,7	85,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	20,2	17,8	62,6	74,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities	27,9	23,9	86,1	72,8

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabywczych.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,

7. Gross primary income in the households sector is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,

- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane dotyczące PKB i WDB za lata 2008-2009 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora przedsiębiorstw oraz sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, dokonanej w wyniku standardowej procedury zgodnej z wymogami notyfikacji fiskalnej.

Dane dotyczące PKB w ujęciu realnym za lata 2005-2007 zostały zmienione w wyniku przeliczenia danych według rodzajów działalności w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2008-2009 w wyniku wprowadzenia przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym nowej metodologii szacowania wynagrodzeń oraz transferów bieżących.

- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public enterprises which accordingly to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data concerning GDP and GVA for the years 2008-2009 were changed in relation to data previously published due to the change of the subject scope of the general government sector, the non-financial corporations sector as well as the financial institutions sector, accomplished as a result of standard procedure, in accordance with the fiscal notification requirements.*

Data concerning GDP in real terms for the years 2005-2007 were changed as a result of data recalculation by kind of activity in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007.

Moreover, data concerning income in the households sector for the years 2008-2009 were revised as a result of introducing by the National Bank of Poland a new methodology of wages and salaries and current transfers estimation in the Balance of Payments.

13. Pełne szeregi czasowe danych z rachunków regionalnych przeliczone w układzie PKD 2007 zamieszczono na stronie internetowej GUS (notatka informacyjna, Bank Danych Lokalnych).

14. Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. W 2013 r. zostaną opublikowane dane przeliczone na 1 mieszkańca przy wykorzystaniu liczby ludności opracowanej na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2010 r.”.

13. Full time series of regional accounts data recalculated in accordance with the PKD 2007 were placed on the CSO website (the information note, Local Data Bank).

14. Data per capita were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. In the 2013 data per capita calculated on the basis of population number considering the Population and Housing Census 2011 will be published.

15. Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2010”.

TABL. 1 (267). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO^a (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2000	2005	2010
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	54768	72118	104089	x	x	x
W tym wartość dodana brutto..... Of which gross value added	48724	63539	91676	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw non-financial corporations	21967	28536	44787	45,1	44,9	48,9
instytucji rządowych i samorządowych general government	7837	10693	15051	16,1	16,8	16,4
gospodarstw domowych households	16800	21286	28415	34,5	33,5	31,0
według rodzajów działalności: by kind of activity:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry; fishing	1685	1909	1867	3,5	3,0	2,0
Przemysł Industry	11177	14355	20375	22,9	22,6	22,2
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	9021	11769	16196	18,5	18,5	17,7
Budownictwo..... Construction	4316	4691	9560	8,9	7,4	10,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	14402	19048	27925	29,6	30,0	30,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	4243	5930	6882	8,7	9,3	7,5
Pozostałe usługi ^b Other services ^b	12901	17606	25068	26,5	27,7	27,3
NA 1 MIESZKAŃCA^c PER CAPITA^c	17034	22102	31501	x	x	x

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 369. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1, na str. 22. c W złotych, patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 370.

a See general notes, item 12 on page 369. b See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22. c In zlotys, see general notes, item 14 on page 370.

TABL. 2 (268). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
Produkcja globalna	109311	138033	203572	Gross output
Zużycie pośrednie	60587	74494	111896	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	48724	63539	91676	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem ..	22403	26411	40468	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	25659	36368	50051	Gross operating surplus

TABL. 3 (269). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	40730	49616	69670	in million zlotys
na 1 mieszkańca ^a w zł	12668	15206	21085	per capita ^a in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	40810	49362	69011	in million zlotys
na 1 mieszkańca ^a w zł	12693	15128	20885	per capita ^a in zł

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 370.

^a See general notes, item 14 on page 370.

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Prywatyzacja opiera się na następujących aktach prawnych, które wyznaczają jej kierunki i definiują zasady postępowania:

- ustawa z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. 1996 Nr 118, poz. 561, z późniejszymi zmianami), zmieniona ustawą z dnia 12 maja 2006 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2006 Nr 107, poz. 721),
- ustawa z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. 1993 Nr 44, poz. 202, z późniejszymi zmianami).

2. Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania** z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych - NFI,
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

3. Odrębnym procesom - w myśl ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128, z późniejszymi zmia-

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The privatization is based on following legal acts, which determine its directions and define principles of proceeding:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 September 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80, with later amendments),
- the Law on Commercialization and Privatization, dated 30 August 1996 (Journal of Laws 1996 No 118, item 561, with later amendments), changed by the Law on changes in the Law on Commercialization and Privatization and some other laws, dated 12 May 2006 (Journal of Laws 2006 No 107, item 721),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 April 1993 (Journal of Laws No 44, item 202, with later amendments).

2. On the basis of the legal acts mentioned above three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:

- 1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - the transfer of shares or holdings to the national investment funds - NIF,
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation of an enterprise due to economic reasons**.

3. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 October 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128, with later

nami) - podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych (do 15 lipca 2003 r. - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa) w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

4. Na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji powołano **15 narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI) w formie spółek akcyjnych.**

amendments) - consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency (until 15 July 2003 - the Agricultural Property Agency of the State Treasury) for the purpose of restructuring and privatization.

*4. On the basis of the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 April 1993, **15 national investment funds (NIF) were established in the form of joint stock companies.***

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (270).

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej <i>in direct privatiza- tion</i>	w likwida- cji <i>in liquida- tion</i>	w upadło- ści <i>in bank- ruptcy</i>	w postę- powaniu napraw- czym <i>in sanita- tion procedure</i>	pod zarządem <i>under manage- ment</i>	bez zmian prawno- organi- zacyjnych <i>without legal and organiza- tional changes</i>
OGÓŁEM TOTAL	9	-	4	2	-	1	2
Górnictwo i wydobywanie .. <i>Mining and quarrying</i>	1	-	1	-	-	-	-
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	2	-	1	-	-	-	1
Budownictwo	3	-	1	2	-	-	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1	-	-	-	-	-	1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Obsługa rynku nierucho- mości ^Δ	1	-	1	-	-	-	-
<i>Real estate activities</i>							

TABL. 2 (271).

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.

STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	393	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	119	30,3	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	166	42,2	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	153	38,9	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji	108	27,5	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	69	17,6	<i>of which liquidated</i>

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 (272).

**PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ
BEZPOŚREDNIĄ I ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R.
DO 31 XII 2011 R.**

*STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD
AND LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowane bezpośrednio Directly privatized					Zlikwidowane Liquidated
	razem total	w wyniku as a result of				
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of as- sets to a company of the State Treasury	oddania majątku do odpłatnego korzystania leasing	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku use of combined methods for disposal of assets	
OGÓŁEM TOTAL	153	37	13	99	4	69
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemy- słowe Manufacturing	55	20	5	30	-	28
Budownictwo Construction	28	5	2	20	1	6
Handel; naprawa pojaz- dów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	23	4	2	16	1	10
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	8	3	2	3	-	7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	24	2	1	19	2	5

TABL. 4 (273).

**SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW
PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R.
DO 31 XII 2011 R.**

*COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION
OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM
1 VIII 1990 TO 31 XII 2011*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	119	TOTAL
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^a	109	<i>privatization^a</i>
innym	10	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	48	<i>Of which privatized by the indirect (capital)</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	6	<i>method</i> <i>of which with foreign capital participation</i>

a Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI.

a Indirect (capital) privatization and transfer to NFI.

TABL.5 (274). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	120	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	12	Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2	of which with foreign capital participation
Spółki pracownicze ^a	108	Employee companies ^a

a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

Podmioty gospodarki narodowej Entities of the national economy

TABL.6 (275). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	251681	289712	331363	331595	TOTAL
sektor publiczny	6201	9056	8020	8003	public sector
sektor prywatny	245480	280656	323343	323592	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe	159	79	28	25	State owned enterprises
Spółki	39417	42950	50212	52194	Companies
w tym:					of which:
handlowe	10326	16146	22530	24282	commercial
cywilne	28315	26513	27357	27576	civil
Spółdzielnie	1225	1184	1120	1121	Co-operatives
Fundacje	419	717	1085	1172	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	4189	6270	7852	8220	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	197170	222898	253184	250865	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons tending private farms.

TABL.7 (276).

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
BY LEGAL STATUS AND SECTIONS**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą Natural persons conduct- ing eco- nomic activity
		razem total	w tym of which						
			przed- siębior- stwa pańs- twowe state owned enter- prises	spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie co-ope- ratives	
				razem total	w tym of which				
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation			
OGÓŁEM 2000	251681	54511	159	10326	49	2195	28315	1225	197170
TOTAL 2005	289712	66814	79	16146	48	2701	26513	1184	222898
..... 2010	331363	78179	28	22530	33	3740	27357	1120	253184
2011	331595	80730	25	24282	29	3924	27576	1121	250865
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	6875	791	-	116	1	32	135	140	6084
Przemysł..... Industry	34400	7783	11	3874	9	704	3509	147	26617
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	32875	6922	9	3334	4	631	3402	144	25953
Budownictwo Construction	44406	6267	8	3552	3	503	2484	149	38139
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	88036	18567	3	6765	1	1284	11506	237	69469
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	22035	1850	1	804	1	106	1019	9	20185
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ Accommodation and cater- ing ^Δ	12820	3067	-	989	4	181	1974	11	9753
Informacja i komunikacja Information and communi- cation	8818	2460	-	1594	2	216	834	4	6358

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.^a Excluding persons tending private farms.

TABL.7 (276).

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą Natural persons conduct- ing eco- nomic activity
		razem total	w tym of which						
			przed- siębior- stwa pańs- twowe state owned enter- prises	spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie co-ope- ratives	
				razem total	w tym of which				
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	9939	1015	-	522	-	49	301	51	8924
Obsługa rynku nierucho- mości ^A Real estate activities	11878	8968	1	1346	-	265	510	284	2910
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	28957	5319	1	2568	3	308	2470	37	23638
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^B Administrative and support service activities	8375	1614	-	836	1	156	721	23	6761
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory so- cial security	2115	2108	-	5	-	1	1	-	7
Edukacja Education	10632	5458	-	256	-	33	423	6	5174
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	16569	1998	-	672	3	33	704	10	14571
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją . Arts, entertainment and recreation	6352	3431	-	234	1	32	394	3	2921
Pozostała działalność usługowa Other service activities	19374	10021	-	149	-	21	591	10	9353

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.^a Excluding persons tending private farms.

TABL.8 (277). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG PRZEWIDYWANEJ LICZBY PRACUJĄCYCH^b I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY EXPECTED NUMBER OF EMPLOYED PERSONS^b AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Do 9 pracu- jących <i>To 9 employed persons</i>	10 – 49	50 - 249	250 pracują- cych i więcej <i>250 employed persons and more</i>
OGÓŁEM	2005	274329	12750	2280	353
TOTAL	2010	314181	14390	2417	375
	2011	314446	14399	2383	367
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		6705	140	28	2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		30950	2659	663	128
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		29704	2474	586	111
<i>manufacturing</i>					
Budownictwo		42424	1741	214	27
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...		84785	2873	340	38
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		21590	388	47	10
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		12108	660	45	7
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		8523	252	34	9
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		9832	87	17	3
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		11561	272	45	-
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		28310	565	71	11
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		7990	302	60	23
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		1692	207	187	29
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		7352	2916	349	15
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		15742	639	140	48
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		5993	289	63	7
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		18878	407	79	10
<i>Other service activities</i>					

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^b Z liczby faktycznej lub przewidywanej w momencie rejestracji lub po wprowadzonych przez podmiot zmianach.

^a *Excluding persons tending private farms in agriculture.* ^b *Of actual or expected number in the moment of registration or after changes made by the entity.*

TABL.9 (278).

SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partner- ships	komandytowe limited partner- ships
OGÓŁEM	2000	10326	10179	583	9596	147	103	44
TOTAL	2005	16146	13526	616	12910	2620	2435	107
	2010	22530	18260	676	17584	4270	3251	718
	2011	24282	19685	703	18982	4597	3279	947
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		116	110	3	107	6	6	-
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Przemysł		3874	3293	177	3116	581	485	87
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		3334	2814	146	2668	520	450	62
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		3552	2946	83	2863	606	282	231
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		6765	5029	128	4901	1736	1508	216
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa ...		804	608	14	594	196	182	12
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		989	788	15	773	201	139	47
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		1594	1456	65	1391	138	93	41
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		522	412	49	363	110	59	28
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1346	1072	52	1020	274	105	102
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna; naukowa i techniczna		2568	2148	65	2083	420	212	130
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		836	739	17	722	97	79	16
<i>Administrative and support service activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne		5	5	-	5	-	-	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja		256	224	4	220	32	29	3
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...		672	527	12	515	145	63	19
<i>Human health and social work activities</i>								

a W województwie małopolskim wśród spółek osobowych zarejestrowane były: w 2005 r. - 74 spółki partnerskie i 4 spółki komandytowo-akcyjne, w 2010 r. - odpowiednio 125 i 176, w 2011 r. - odpowiednio 141 i 240.

a In the Małopolskie voivodship among partnerships were recorded: in 2005 - 74 professional partnerships and 4 limited joint-stock partnerships, in 2010 - 125 and 176 respectively, in 2011 - 141 and 240 respectively.

TABL.9 (278).

SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	234	206	17	189	28	21	5
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa	149	122	2	120	27	16	10
Other service activities							

^a W województwie małopolskim wśród spółek osobowych zarejestrowane były: w 2005 r. - 74 spółki partnerskie i 4 spółki komandytowo-akcyjne, w 2010 r. - odpowiednio 125 i 176, w 2011 r. - odpowiednio 141 i 240.

^a In the Małopolskie voivodship among partnerships were recorded: in 2005 - 74 professional partnerships and 4 limited joint-stock partnerships, in 2010 - 125 and 176 respectively, in 2011 - 141 and 240 respectively.

TABL.10 (279).

OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	253184	250865	TOTAL
w tym:			of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6205	6084	Agriculture, hunting and forestry
Przemysł	27037	26617	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	26390	25953	of which manufacturing
Budownictwo	38294	38139	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	71795	69469	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	21057	20185	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	10002	9753	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5907	6358	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	9236	8924	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2839	2910	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23102	23638	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	6634	6761	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7	7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4915	5174	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13758	14571	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3007	2921	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	9388	9353	Other service activities

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a Excluding persons tending private farms.

**SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2011 R.**

*SOCIO-ECONOMIC SITUATION
OF THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2011*

Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa małopolskiego w 2011 r.

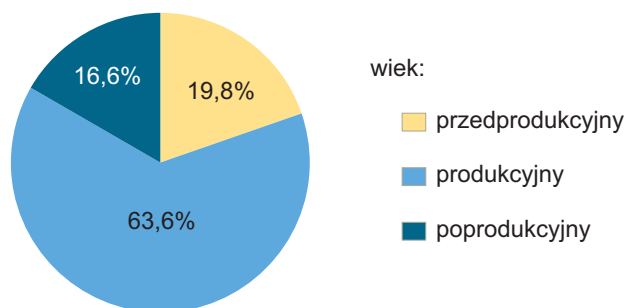
Społeczeństwo

LUDNOŚĆ

Według danych NSP 2011 w dniu 31 III 2011 r. w województwie małopolskim mieszkało 3337,5 tys. osób, dzięki czemu uzyskało 4 lokatę w Polsce, za województwami: mazowieckim (5268,7 tys.), śląskim (4630,4 tys.) i wielkopolskim (3447,4 tys.). W województwie małopolskim gęstość zaludnienia jest jedną z najwyższych w kraju i wynosi 220 osób/km² (średnia krajowa - 123 osób/km²). Kobiety stanowią 51,5% ogółu ludności. Współczynnik feminizacji od 2000 r. utrzymuje się na tym samym poziomie - na 100 mężczyzn przypada 106 kobiet (w Polsce - 107).

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) stanowiła według danych spisowych 19,8% ogółu ludności. Udział ludności w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) wynosił 63,6%, a udział populacji w wieku poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) 16,6%. Od kilku lat udział ludności w wieku przedprodukcyjnym spada, podczas gdy udział ludności w wieku poprodukcyjnym systematycznie rośnie, co świadczy o powolnym procesie starzenia się społeczeństwa.

Wykr. 1. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w 2011 r.
Stan w dniu 31 III

Od 2000 r. obserwuje się wzrostową tendencję liczby ludności w województwie małopolskim. W porównaniu do NSP 2002 liczba ludności wzrosła o 1,0%. Wpłynął na to notowany w latach 2000-2010 dodatni przyrost naturalny oraz dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych.

W 2011 r. po raz kolejny odnotowano dodatni przyrost naturalny, który w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniósł 1,7 (w Polsce 0,3) i był nieznacznie niższy niż w 2010 r.

W omawianym roku w województwie małopolskim urodziło się 35,5 tys. dzieci. Współczynnik urodzeń wyniósł 10,6‰ wobec 11,3‰ przed rokiem.

Kolejnym czynnikiem ruchu naturalnego wpływającym na stan i strukturę ludności są zgony. W województwie małopolskim w omawianym roku zmarło 29,7 tys. osób. Współczynnik zgonów ukształtował się na poziomie 8,9‰ wobec 9,0‰ przed rokiem.

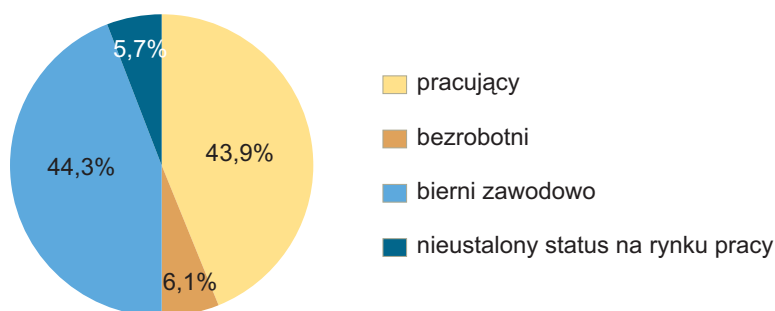
W 2011 r. na terenie województwa zawarto 18,5 tys. małżeństw, tj. mniej o 9,3% niż w 2010 r. Jednocześnie przez rozwód rozwiązano 4,9 tys. małżeństw. Współczynnik natężenia małżeństw wyniósł 5,5 na 1000 ludności. Współczynnik natężenia rozwodów wyniósł 1,5 rozwodów na 1000 ludności.

Do wzrostu liczby ludności przyczyniło się dodatnie saldo migracji stałej, które w roku 2011, wyniosło 3,7 tys. osób. Z obszarów miejskich ludność per saldo odpływała (minus 1,4 tys. osób), a na obszary wiejskie napływała (5,2 tys. osób).

RYNEK PRACY

Według danych NSP 2011 w województwie małopolskim było 2,8 mln osób w wieku 15 lat i więcej, w tym 1,4 mln aktywnych zawodowo. Na ludność aktywną zawodowo składali się pracujący (ok. 88% ogółu aktywnych zawodowo) i bezrobotni. Biernych zawodowo było 1,2 mln osób.

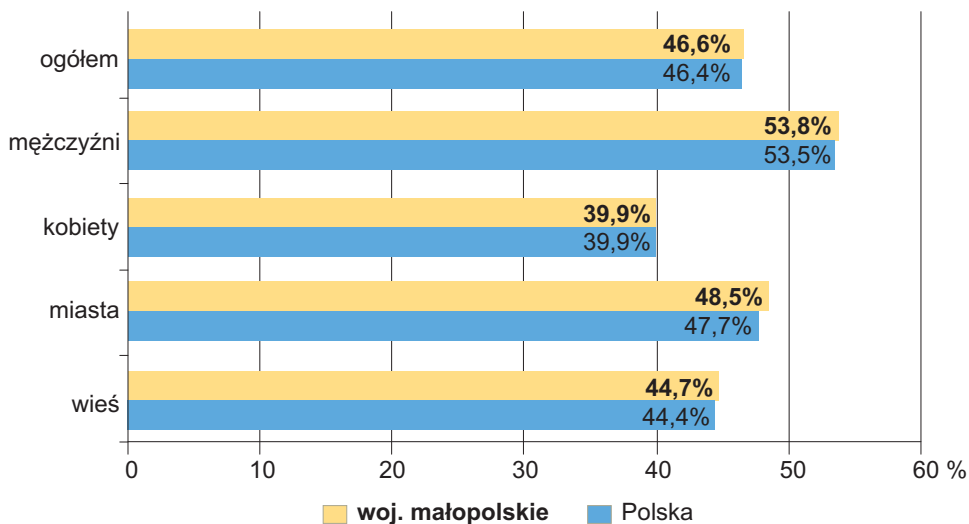
**Wykr.2. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej
według statusu na rynku pracy w 2011 r.**
Stan w dniu 31 III

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 53,0% (w Polsce 53,3%), natomiast wskaźnik zatrudnienia 46,6% (w kraju 46,4%). Wśród mężczyzn wskaźnik zatrudnienia wyniósł 53,8% (w Polsce 53,5%), natomiast wśród kobiet, podobnie jak w kraju, 39,9%.

Wykr.3. Wskaźnik zatrudnienia według płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.

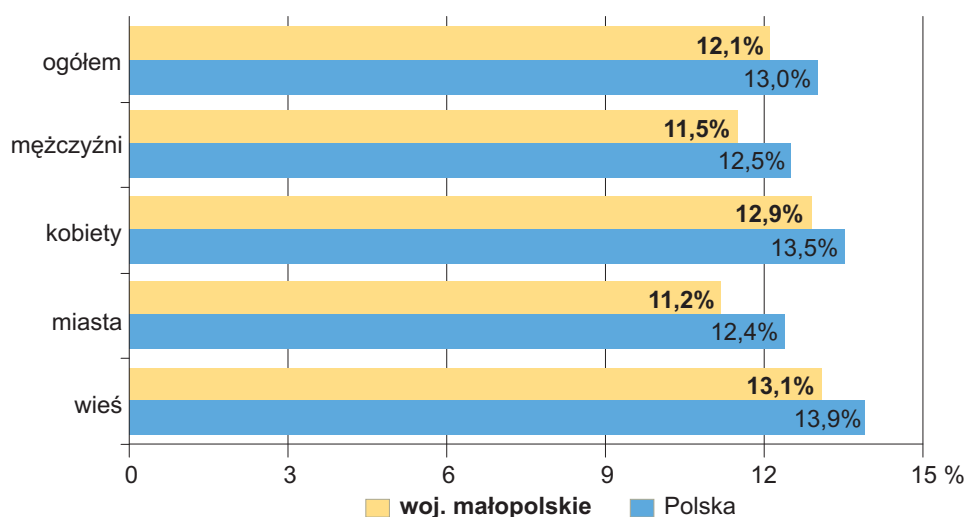
Stan w dniu 31 III

Stopa bezrobocia według NSP 2011 sięgnęła 12,1% (w Polsce 13,0%). Wśród kobiet stopa bezrobocia wynosiła 12,9% (w Polsce 13,5%), a wśród mężczyzn 11,5% (w kraju 12,5%). Na wsi stopa bezrobocia wynosiła 13,1% (w Polsce 13,9%), a w miastach 11,2% (w kraju 12,4%). Stopa bezrobocia dla osób w wieku produkcyjnym wyniosła 12,3%.

Wykr.4. Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania w 2011 r.

Stan w dniu 31 III

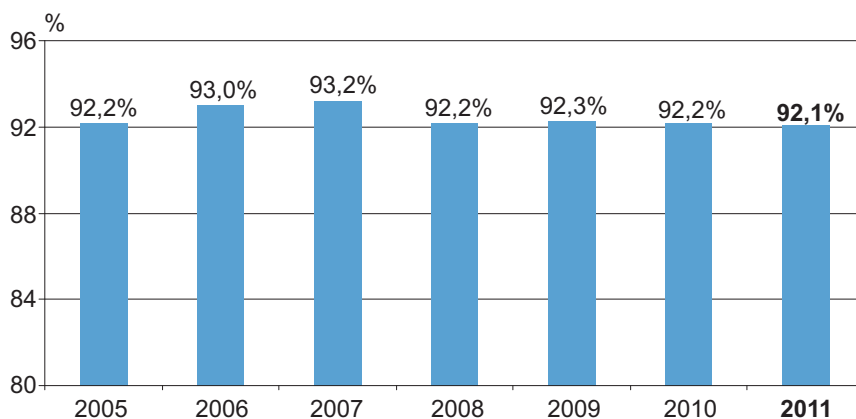
Praca w województwie małopolskim należy do jednych z bezpieczniejszych w kraju. Notuje się tu jeden z najniższych w Polsce wskaźników wypadkowości. W końcu 2011 r. w województwie małopolskim liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości wynosiła 78,9 i była wyższa niż w końcu 2010 r. (74,3).

W roku 2011 liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy¹ wyniosła 5,9 tys. osób (w 2010 r. również 5,9 tys.). Z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wypłacono 1,7 tys. odszkodowań na łączną kwotę 5202,8 tys. zł. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy stanowiły 96,5% wszystkich świadczeń i przeznaczono na nie 4715,7 tys. zł, czyli 90,6% wypłaconej kwoty. Przeciętny koszt jednego świadczenia z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej zwiększył się i wyniósł w 2011 r. 3058,7 zł (wobec 2756 zł w 2010 r.).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w omawianym roku w województwie małopolskim ukształtowało się na poziomie 3134,06 zł, tj. o 5,4% większym niż w roku poprzednim. Oznacza to niewielkie przyspieszenie tempa wzrostu średniej płacy w 2011 r., gdyż rok wcześniej zanotowano wzrost o 3,9%. W sektorze publicznym ponownie odnotowano wyższe wynagrodzenie (3767,76 zł) aniżeli w sektorze prywatnym (2872,48 zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w kraju wyniosło 3403,51 zł. Od czterech lat przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie małopolskim stanowi około 92% średniej krajowej.

Wykr.5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
Polska=100

¹ Zgłoszonych w ciągu roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Należy zwrócić uwagę, że relatywnie wysoki wzrost średniej płacy wystąpił przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia. W 2011 r. przeciętne zatrudnienie² w województwie wyniosło 673,1 tys. osób i w stosunku do poprzedniego roku było wyższe o 2,0%.

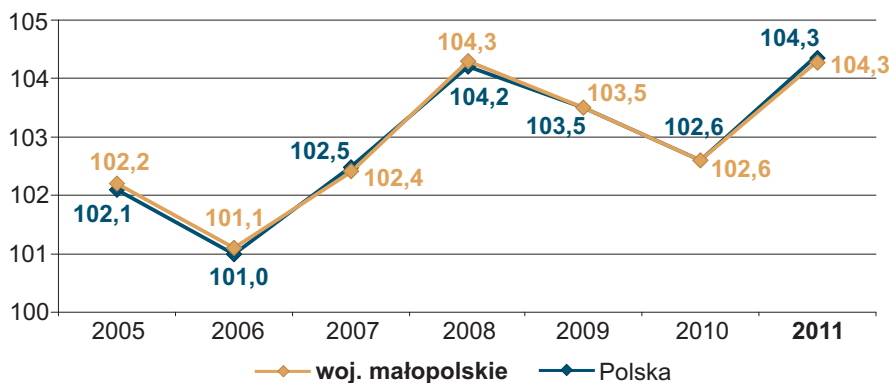
W porównaniu z rokiem 2010 wzrosła również przeciętna miesięczna emerytura i renta w województwie małopolskim. W omawianym okresie osiągnęła ona poziom: 1622,90 zł (z ZUS) i 955,17 zł (z KRUS).

CENY

W województwie małopolskim w 2011 r. wystąpił, podobny jak w Polsce, 4,3% wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych. Największy wzrost cen odnotowano w dziedzinach, takich jak: transport (o 8,0%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 6,0%), użytkowanie mieszkania i nośniki energii (o 5,1%) oraz zdrowie (o 4,5%). Potaniały odzież i obuwie (o 0,8%), a także rekreacja i kultura (o 0,4%). Na przestrzeni lat 2005-2011 zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie były analogiczne jak w Polsce.

Wykr.6. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni=100

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

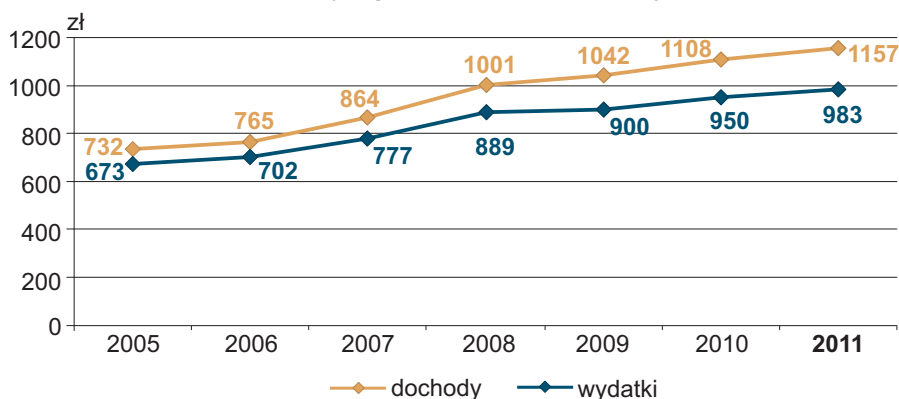
W omawianym roku badaniem budżetów gospodarstw domowych objęto 3171 gospodarstw domowych, tj. 8,5% (tyle, co rok wcześniej) wszystkich gospodarstw zbadanych w kraju. Przeciętne gospodarstwo domowe w województwie małopolskim liczyło 2,95 osoby (w 2010 r. – 3,06), a w kraju 2,87. Znaczący wpływ na poziom życia członków gospodarstwa domowego ma dochód rozporządzalny. W regionie przeciętny miesięczny nominalny dochód

² Dotyczy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych wynosił 1156,79 zł i w stosunku do 2010 r. wzrósł o 49,25 zł. Jednak w dalszym ciągu był on niższy od dochodu rozporządzalnego statystycznego Polaka (o 70 zł).

Poziom przeciętnych miesięcznych wydatków w gospodarstwach domowych ogółem wynosił 982,59 zł w przeliczeniu na 1 osobę, w tym na towary i usługi konsumpcyjne – nieco ponad 950 zł (o około 21 zł mniej niż w kraju). Wydatki miesięczne ponoszone przez 1 osobę w województwie małopolskim były o około 33 zł niższe niż ponoszone przez przeciętnego Polaka. W porównaniu z 2010 r. wydatki mieszkańca województwa małopolskiego wzrosły o 3,5%.

Wykr.7. Przeciętne miesięczne dochody rozporządzalne i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Z roku na rok poprawia się wyposażenie gospodarstw domowych w niektóre przedmioty trwałego użytkowania, a zwłaszcza w komputery osobiste z dostępem do Internetu, urządzenia do odbioru telewizji satelitarnej, telefony komórkowe oraz sprzęt AGD. Statystycznie, każde badane w 2011 r. gospodarstwo domowe posiadało chłodziarkę, telewizor, pralkę, telefon komórkowy, a co drugie komputer z dostępem do Internetu, samochód osobowy, urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej, kuchenkę mikrofalową i aparat fotograficzny cyfrowy.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Infrastruktura w województwie małopolskim w ostatnich latach uległa modernizacji. Rozbudowano sieć wodociagową, kanalizacyjną i gazową. Długość sieci wodociagowej rozdzielczej w województwie małopolskim wynosiła 17,7 tys. km i w porównaniu z 2010 r.

wzrosła o 0,4%. Sieć kanalizacyjna (łącznie z kolektorami) wynosiła 10,6 tys. km i była o 6,4% dłuższa niż w 2010 r.

Długość sieci gazowej - 22,2 tys. km - wzrosła w stosunku do 2010 r. o 0,5%. Liczba odbiorców gazu z sieci w 2011 r. sięgnęła 695,9 tys., co oznacza wzrost w porównaniu z 2010 r. o 2,1 tys. osób.

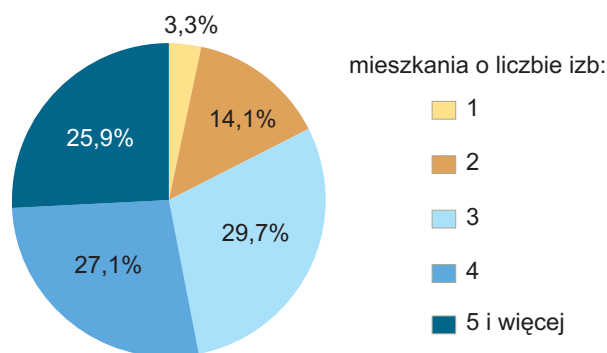
Ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie, w odniesieniu do roku 2010 r., wzrosła o ponad 25 tys. ton. Na ogólną ilość zebranych odpadów (113,9 tys. ton) 27,1% stanowiło szkło, 26,2% odpady biodegradowalne, 17,5% tworzywa sztuczne, a 13,3% makulatura.

W 2011 r. długość dróg publicznych o twardej nawierzchni w województwie małopolskim wyniosła 24,0 tys. km, tj. o 1,3% więcej niż w 2010 r, w tym o nawierzchni ulepszonej – 21,5 tys. km.

ZASOBY MIESZKANIOWE

Według danych NSP 2011 zasoby mieszkaniowe województwa małopolskiego wynosiły 1079,5 tys. mieszkań i stanowiły 8,0% zasobów mieszkaniowych kraju. Oznacza to, że w porównaniu z danymi ze spisu z 2002 r. liczba mieszkań wzrosła o 9,5%. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 74,4 m². W miastach przeciętna powierzchnia mieszkania wynosiła 62,4 m², a na wsi 91,0 m².

Wykr.8. Struktura mieszkań według liczby izb w mieszkaniu w 2011 r.
Stan w dniu 31 III

W 2011 r. przeciętna liczba izb w jednym mieszkaniu wynosiła 3,86. Najmniejszą grupę stanowiły mieszkania 1-izbowe (3,4% ogółu mieszkań). Najwięcej było mieszkań 3-izbowych – 29,7%. Duży był też udział mieszkań o większej liczbie izb: 4-izbowych (27,1%) 5-izbowych i więcej (25,9%).

Zdecydowaną większość mieszkań stanowiły te będące własnością osób fizycznych – 75,3%. Spółdzielnie mieszkaniowe miały w swojej dyspozycji 12,3% mieszkań (w tym 11,2% to mieszkania własnościowe a 1,1% lokatorskie).

W porównaniu z poprzednim spisem z 2002 r. poprawiło się wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne. W 2011 r. mieszkań wyposażonych w wodociąg było w województwie 96,3%. Ciepłą wodę posiadało 89,6% mieszkań, a gaz z sieci 70,3%. Centralne ogrzewanie znajdowało się w 78,8% mieszkań województwa.

W 2011 r. w województwie małopolskim oddano do użytkowania 12,6 tys. mieszkań, tj. o 3,1% więcej niż przed rokiem. W Polsce w tym czasie odnotowano spadek o 3,5% liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku poprzedniego.

EDUKACJA³

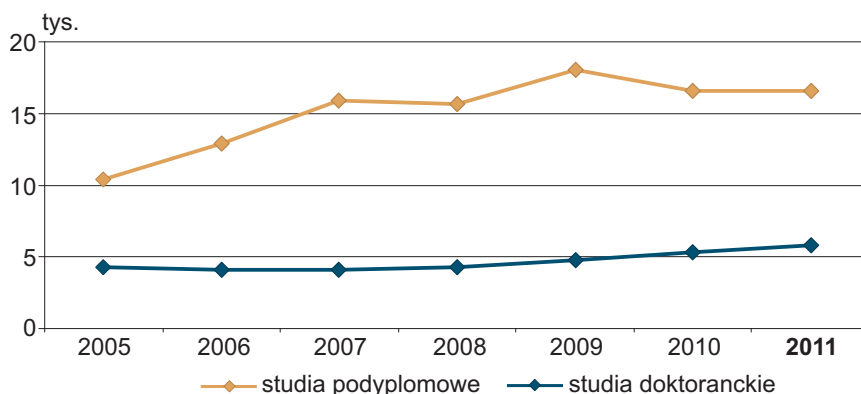
Na początku roku szkolnego 2011/12 w województwie małopolskim działało:

- 2001 placówek wychowania przedszkolnego, do których uczęszczało 104,4 tys. dzieci (w tym do 986 przedszkoli – 77,7 tys. dzieci),
- 1465 szkół podstawowych (202,9 tys. uczniów),
- 744 gimnazjów (110,3 tys. gimnazjalistów),
- 160 zasadniczych szkół zawodowych (20,4 tys. uczniów),
- 201 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi) i 28 licea profilowane (odpowiednio: 56,5 tys. i 1,8 tys. licealistów),
- 188 techników, łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe (51,0 tys. uczniów),
- 221 szkół policealnych (26,8 tys. uczniów).

Ponadto, do 271 szkół dla dorosłych uczęszczało 17,7 tys. osób. Jednocześnie w 33 szkołach wyższych kształciło się łącznie 207,6 tys. studentów. W roku akademickim 2011/12 studentów było mniej - o 1,8% w stosunku do roku 2010/11.

W porównaniu z rokiem akademickim 2010/2011 spadła również liczba słuchaczy studiów podyplomowych - o 0,3%, natomiast liczba uczestników studiów doktoranckich wzrosła - o 9,0%.

³ Dane z systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej - z wyjątkiem szkół wyższych.

Wykr.10. Słuchacze studiów podyplomowych i doktoranckich

Dane za rok szkolny 2011/12 wykazują ogólny spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach, czego powodem jest kształcenie się w nich roczników z „niżu demograficznego”. Roczniki te wchodziły również do szkół ponadgimnazjalnych, stąd notowany spadek liczby uczniów także we wszystkich rodzajach tych szkół. Największą popularnością wśród absolwentów gimnazjów niezmiennie cieszą się licea ogólnokształcące, do których uczęszcza 45,4% uczniów pierwszych klas szkół ponadgimnazjalnych, tj. prawie 18 tys. młodzieży.

Systematycznie poprawia się wyposażenie szkół w komputery, w tym z dostępem do Internetu. W komputery najlepiej wyposażone były szkoły podstawowe (w 97%) oraz gimnazja i technika (w 81%).

OCHRONA ZDROWIA

Opiekę medyczną mieszkańców województwa małopolskiego sprawowały zakłady stacjonarnej opieki zdrowotnej, placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej oraz prywatne praktyki lekarskie.

W 2011 r. w województwie funkcjonowało: 69 szpitali ogólnych, 1620 zakładów opieki zdrowotnej oraz 262 praktyki lekarskie, które miały podpisaną umowę z NFZ na świadczenie usług medycznych (według stanu w dniu 31 XII). Liczba pracujących lekarzy wyniosła 7,3 tys., dentystów - 1,3 tys., a pielęgniarek - 16,4 tys.

Liczba porad udzielonych przez lekarzy przypadających na 1 mieszkańca w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2011 r. wynosiła 6,8, a przez lekarzy dentystów - 0,9. Oznacza to, że statystyczny mieszkaniec województwa w ciągu roku skorzystał w przybliżeniu z prawie 7 porad lekarskich i 1 porady stomatologicznej. Zakłady ambulatoryjnej

opieki zdrowotnej w województwie małopolskim (w liczbie 1,6 tys.) stanowiły 8,5% wszystkich tego typu zakładów w Polsce, a personel medyczny - około 9-10% personelu ogólnokrajowego.

Od kilku lat obserwujemy malejącą tendencję dotyczącą przeciętnego pobytu chorego w szpitalach ogólnych (2000 r. - 9,8 dni, 2005 r. - 7,2 dni, 2010 r. - 5,9 dni, 2011 r. - 5,8 dni).

W końcu 2011 r. funkcjonowały 34 sanatoria uzdrowiskowe (łącznie z 2 sanatoriami uzdrowiskowymi dla dzieci), a ponadto 7 szpitali uzdrowiskowych (łącznie z 3 szpitalami uzdrowiskowymi dla dzieci), tj. o 1 więcej niż przed rokiem.

Sprzedaż leków i środków medycznych, według stanu w końcu 2011 r. prowadziły 1083 apteki ogólnodostępne i 112 punkty apteczne. Z roku na rok wzrasta liczba aptek ogólnodostępnych (wzrost o 92 apteki w porównaniu do 2010 r.) .

Zespoły ratownictwa medycznego interweniowały 215,5 tys. razy i udzieliły pomocy 216,7 tys. osób w ramach medycznych działań ratowniczych. W 22 szpitalnych oddziałach ratunkowych w trybie dziennym pomoc otrzymało 146,0 tys. pacjentów, natomiast w trybie ambulatoryjnym udzielono 476,4 tys. porad dla 469,8 tys. osób.

POMOC SPOŁECZNA

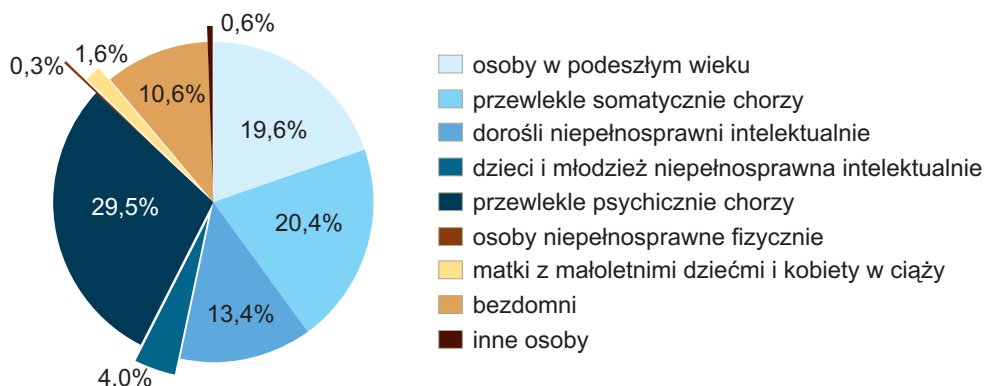
W końcu 2011 r. w województwie małopolskim działały 72 całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży, w których przebywało 1223 wychowanków i pracowało 266 wolontariuszy. W porównaniu z 2010 r. przybyło 8 placówek, liczba wychowanków wzrosła o 69, a liczba wolontariuszy pozostała bez zmian.

Jednocześnie w województwie małopolskim funkcjonowało 217 placówek wsparcia dziennego, z których korzystało w ciągu roku 13,0 tys. wychowanków - dzieci i młodzieży. Od 2005 r. liczba tego typu placówek wzrosła prawie dwukrotnie, a korzystających z nich osób było więcej o około 57%, ale w roku 2011 odnotowano spadek liczby placówek o 6 i liczby wychowanków - o 728 w ujęciu rocznym.

W województwie małopolskim w końcu omawianego okresu funkcjonowało 2032 rodzin zastępczych, w których opiekę znalazło 2960 dzieci (do lat 18). Stanowiło to 5,4% rodzin zastępczych i 5,5% będących pod ich opieką dzieci w skali kraju. W porównaniu z 2010 r. nastąpił zarówno w Polsce, jak i w województwie spadek liczby rodzin zastępczych odpowiednio o 0,1% i 5,0%. Liczba przebywających w nich dzieci w Polsce wzrosła o 0,7%, natomiast w województwie zmalała o 4,1%.

W końcu grudnia 2011 r. w 145 domach i zakładach stacjonarnych pomocy społecznej województwa małopolskiego przebywało 8915 pensjonariuszy. Liczba miejsc w tych zakładach w przeliczeniu na 10 tys. ludności wyniosła 27,6. Wśród mieszkańców zakładów stacjonarnych pomocy społecznej najwięcej było osób przewlekle psychicznie chorych - 2633 (29,5%) oraz przewlekle somatycznie chorych - 1815 (20,4%).

Wykr.11. Struktura mieszkańców zakładów stacjonarnych pomocy społecznej według grup mieszkańców w 2011 r.

KULTURA

Województwo małopolskie zajmuje szczególne miejsce na kulturowej mapie Polski: znajduje się w czołówce krajowej, zarówno pod względem zasobów instytucji kulturalnych, jak i liczby uczestników w ofercie kulturalnej regionu. Głównym ośrodkiem życia kulturalnego województwa pozostaje Kraków, ale inne miasta regionu, z roku na rok, prezentują się pod tym względem coraz lepiej.

W województwie małopolskim w 2011 r. funkcjonowało 112 muzeów. Pod względem liczby tych instytucji, województwo małopolskie znalazło się na drugim miejscu w kraju, zaraz po województwie mazowieckim (116). Liczba zwiedzających muzea i wystawy muzealne, tak jak w poprzednich latach, nadal wykazała tendencję wzrostową: z 6,5 mln w 2010 r. do 8,2 mln w 2011 r. W przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła ona 2461 osób (w 2010 r. – 1945). W 2011 r. małopolskie muzea stanowiły 14,4% ogółu instytucji w Polsce i zgromadziły 1/3 wszystkich zwiedzających muzea i wystawy muzealne w kraju.

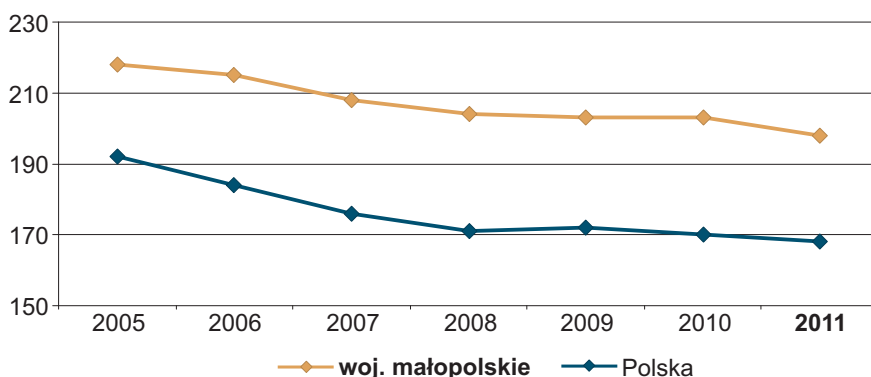
W 2011 r. w województwie małopolskim prowadziło działalność 66 galerii i salonów sztuki, które zorganizowały w sumie 743 wystawy w 1299 ekspozycjach. Wystawy te zwiedziło 557,7 tys. osób, z których 1/5 obejrzała wystawy plenerowe. W porównaniu z poprzednim rokiem, liczba zwiedzających galerie i salony sztuki w województwie wzrosła o 27,7%.

Najliczniejszymi i najbardziej powszechnymi instytucjami kultury są biblioteki. W końcu 2011 r. w województwie małopolskim działało 747 bibliotek publicznych (łącznie z filiami), które stanowiły 9,0% tego typu placówek w Polsce, oraz 241 placówek informacyjno-bibliotecznych⁴

⁴ Biblioteki naukowe, fachowe, pedagogiczne, fachowo-beletrystyczne, ośrodki informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej oraz towarzystw naukowych

(12,4% ogółu placówek w Polsce). W porównaniu z poprzednim rokiem, liczba małopolskich bibliotek publicznych zmalała o 12. Liczba czytelników bibliotek publicznych oraz wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika od 4 lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Wykr.12. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności

Według stanu w dniu 31 XII 2011 r. w województwie małopolskim działało 15 teatrów i instytucji muzycznych. W porównaniu z 2010 r. wzrosła liczba miejsc na widowni oraz liczba przedstawień, a także liczba widzów i słuchaczy na przedstawieniach prezentowanych w małopolskich instytucjach teatralnych i muzycznych.

W końcu 2011 r. działalność prowadziło 46 kin stałych. Liczba ta nie uległa zmianie od ubiegłego roku. Liczba widzów, w porównaniu z poprzednim rokiem, nieznacznie zmalała, lecz na filmach produkcji polskiej wzrosła ponad dwukrotnie.

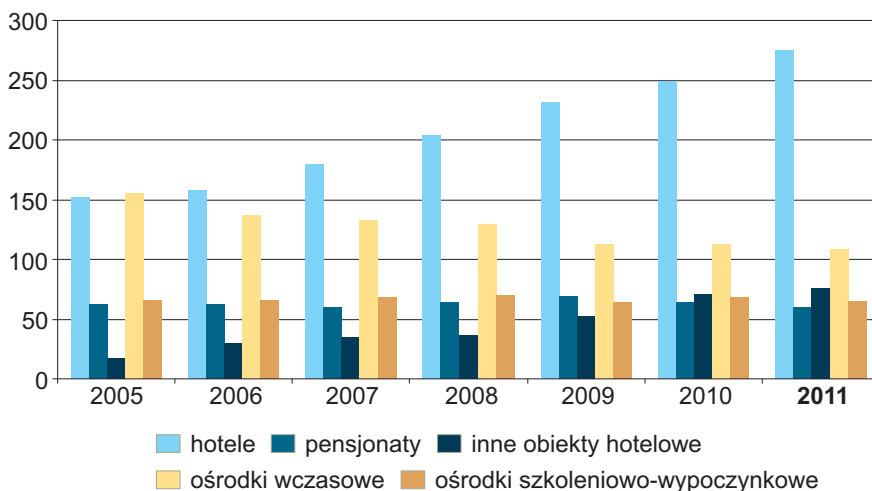
Ważną rolę w ułatwianiu powszechnego dostępu do kultury pełnią regionalne domy i ośrodki kultury, kluby oraz świetlice, które prowadzą zróżnicowaną działalność w celu rozwoju i rozpowszechniania kultury. Województwo małopolskie wyróżnia się pod względem liczby tego typu instytucji. W 2011 r. działalność prowadziło 416 domów i ośrodków kultury, klubów oraz świetlic, które zorganizowały w sumie 23,3 tys. różnego rodzaju imprez, prowadziły 1,4 tys. zespołów artystycznych, 1,6 tys. kół zainteresowań a także 1,5 tys. kursów.

TURYSTYKA

Województwo małopolskie jest jednym z najbardziej rozwiniętych turystycznie regionów kraju. Wiąże się to zarówno z dziedzictwem kulturowym, jak i z bogactwem form krajobrazu i różnorodnością biologiczną tego obszaru. Według stanu w końcu lipca 2011 r. baza noclegowa turystyki w województwie obejmowała 880 obiektów, oferujących łącznie 73,3 tys. miejsc noclegowych, co stanowiło 12,1% krajowej bazy noclegowej. W 2011 r. stosunku do

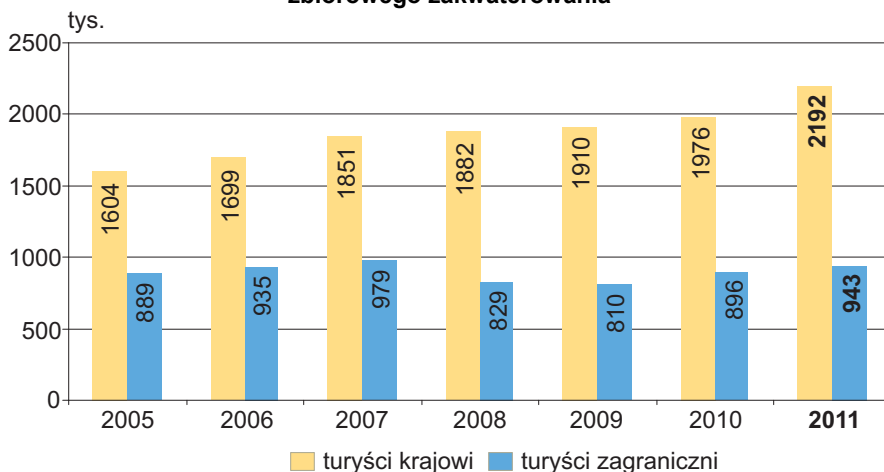
2010 r. zaobserwowano wzrost liczby obiektów (o 0,6%), a co się z tym wiąże także ilości miejsc noclegowych (o 4,8%). W zestawieniu z 2005 r. zaobserwowano tendencję rosnącą liczby hoteli, a także liczby innych obiektów hotelowych. Trend malejący wykazywała natomiast liczba ośrodków wczasowych.

Wykr.13. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania według wybranych rodzajów
Stan w dniu 31 VII

W 2011 r. liczba udzielonych noclegów była większa niż przed rokiem o 5,3%. Korzystających z noclegów było 3135,4 tys., tj. więcej o 9,2% niż przed rokiem, przy czym turystów zagranicznych – 943,3 tys., tj. więcej o 5,3%.

Wykr.14. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania

W końcu lipca 2011 r. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania działało: 335 restauracji, 297 barów i kawiarni, 288 stołówek i 65 punktów gastronomicznych. W porównaniu z końcem lipca 2010 r. więcej było restauracji, barów i kawiarni oraz punktów gastronomicznych, natomiast mniej stołówek.

Gospodarka

OCHRONA ŚRODOWISKA

Województwo małopolskie pod względem powierzchni (15183 km²) zajmuje 12 lokatę w kraju, przed województwami: lubuskim, śląskim, świętokrzyskim i opolskim. Położone jest na terenach wyżynnych i górskich, co wydatnie przyczynia się do jego atrakcyjności turystycznej, ale też zobowiązuje do szczególnej dbałości o środowisko naturalne.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona stanowi ponad połowę powierzchni województwa (według stanu w końcu 2011 r. – 52,1%), w tym obszary chronionego krajobrazu – 37,7%, parki krajobrazowe – 11,6%, parki narodowe – 2,5%.

Liczba zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (emitujących pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy) spadła z 145 w końcu 2010 r. do 139 w końcu 2011 r. Emisja przemysłowych pyłowych zanieczyszczeń powietrza z wyżej wymienionych zakładów zmniejszyła się o 0,3% w stosunku do roku 2010 i wyniosła 3,9 tys. ton (6,8% wielkości krajowej), a emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) zwiększyła się o 2,7% i wyniosła 134,7 tys. ton (stanowiąc 8,1% emisji w Polsce).

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r. nieznacznie spadł w stosunku do roku poprzedniego. W ciągu 2011 r. w województwie pobrano 541,9 hm³ wody, tj. mniej o 1,0% niż w 2010 r. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2011 r. wzrosło do poziomu 496,3 hm³, czyli więcej o 0,7% niż w 2010 r. Najwięcej wody zużywał przemysł – 66,5%, eksploatacja sieci wodociągowej – 22,9%, a rolnictwo i leśnictwo – 10,6%.

Jednocześnie do wód lub do ziemi odprowadzono 588,0 hm³ ścieków, co oznacza wzrost o 5,5% w porównaniu z 2010 r. Prawie 84% ścieków odprowadzono bezpośrednio z zakładów, a pozostałe 16,3% - siecią kanalizacyjną. Ponad połowa (306,9 hm³) odprowadzonych ścieków wymagała oczyszczania, w tym 98,5% oczyszczono. W województwie działało 315 oczyszczalni ścieków, w tym 235 oczyszczalni ścieków komunalnych, z których korzystało szacunkowo 56,9% ludności.

Ogólna ilość odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowanych (nagromadzonych) w końcu roku 2011 wynosiła 141,2 mln ton (9,3 tys. ton/km²), co stanowiło 8,5% ogólnej ilości odpadów składowanych w kraju.

Ilość wytworzonych w ciągu roku odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wynosiła 6,7 mln ton (wzrost w stosunku do 2010 r. o 9,3%). Stanowiło to 5,4% odpadów ogólnokrajowych. Taka ilość odpadów plasuje województwo na 4 miejscu w kraju (po śląskim, dolnośląskim i łódzkim). Wytworzone odpady zostały w 91,5% poddane odzyskowi, w 6,6% unieszkodliwione, a w pozostałej części (1,9%) - zmagazynowane czasowo na terenie zakładów.

Na środki trwałe służące ochronie środowiska w omawianym roku wydatkowano w województwie małopolskim 795,9 mln zł, co stanowiło 6,5% środków krajowych. Natomiast na środki trwałe służące gospodarce wodnej województwo przeznaczyło 596,1 mln zł, czyli 19,0% środków krajowych.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

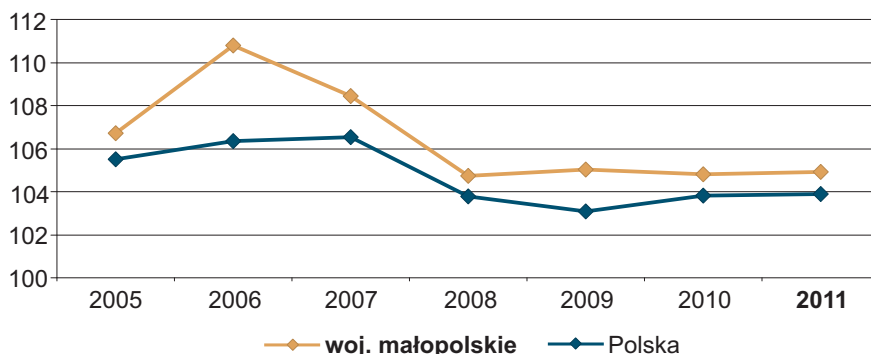
Według stanu w dniu 31 XII 2011 r. na terenie województwa małopolskiego w rejestrze REGON znajdowało się 331,6 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne), tj. zaledwie o niecałe 0,1% więcej niż przed rokiem. Na zwiększenie ogólnej liczby podmiotów wpłynął głównie sektor prywatny, w którym przybyło 249 podmiotów. Natomiast w sektorze publicznym ubyło 17 podmiotów. Liczba podmiotów w województwie małopolskim stanowiła 8,6% ogółu zarejestrowanych w kraju.

W końcu grudnia 2011 r. rejestr REGON obejmował 80,7 tys. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, których liczba systematycznie rośnie od kilku lat. Wśród nich było 24,3 tys. spółek handlowych (ich liczba zwiększyła się o 7,8% w stosunku do 2010 r.), w tym 3,9 tys. spółek z udziałem kapitału zagranicznego (wzrost o 4,9%).

Sektor prywatny skupiał 97,6% ogółu podmiotów. Dominowały jednostki prowadzone przez osoby fizyczne (250,9 tys.), które stanowiły 75,7% ogółu podmiotów.

Wykr.15. Dynamika spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego

Stan w dniu 31 XII; rok poprzedni=100

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, najwięcej podmiotów gospodarczych odnotowano w następujących sekcjach PKD: handel; naprawa pojazdów samochodowych (26,5%), budownictwo (13,4%) oraz przetwórstwo przemysłowe (9,9%). Łącznie w wyżej wymienionych sekcjach prowadziła działalność niemal połowa firm.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO⁵

W 2011 r. produkcja sprzedana przemysłu w województwie wyniosła 69,4 mld zł, tj. o 14,4% więcej (w cenach stałych) od uzyskanej w roku poprzednim. W 2010 r wzrost produkcji sprzedanej był wyższy i wynosił 19,3% (w cenach stałych).

Na poziom sprzedaży produkcji wpłynął wzrost produkcji sprzedanej we wszystkich sekcjach PKD należących do przemysłu. W górnictwie i wydobywaniu odnotowano wzrost o 17,1%, w przetwórstwie przemysłowym – o 12,9%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę - o 41,8%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji - o 2,4%.

W porównaniu z 2010 r. w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu zmniejszył się zarówno udział przetwórstwa przemysłowego z 85,8% do 84,3% jak i udział sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacji z 3,2% do 3,0%. Wzrósł natomiast udział sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę z 8,8% do 10,4% oraz udział górnictwa i wydobywania z 2,2% do 2,3%.

W stosunku do roku 2010 wzrosło przeciętne zatrudnienie w przemyśle o 3,5% wynosząc w 2011 r. 182,4 tys. osób, podobnie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zatrudnionych w przemyśle wzrosło o 8,0% do poziomu 3417,85 zł.

Wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceńowym w 2011 r. na terenie kraju przez małopolskie firmy budowlane wyniosła 9554 mln zł. Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 22,7% w rezultacie wzrostu wartości robót inwestycyjnych (o 23,5%) oraz wartości robót o charakterze remontowym i pozostałych (o 21,1%). W strukturze sprzedaży zwiększył się udział inwestycji (o 0,4 p.proc. do 66,0%) kosztem remontów i robót pozostałych.

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w 2011 r. wyniosło 50,1 tys. osób (o 8,2% więcej niż rok temu), a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto - 2876,15 zł (tj. o 5,9% więcej niż w 2010 r.).

Udział produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez firmy budowlane województwa małopolskiego wyniósł 9,3% wartości produkcji uzyskanej przez takie podmioty w kraju.

⁵ Dotyczy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

TRANSPORT

Z roku na rok zwiększa się liczba zarejestrowanych pojazdów samochodowych i ciągników. W końcu 2011 r. wyniosła ona niemal 2,0 mln, tj. o 4,9% więcej niż przed rokiem. Zdecydowaną większość stanowiły samochody osobowe (75,7%), których liczba w przeliczeniu na 1000 ludności zwiększyła się z 431 w 2010 r. do 450 w 2011 r.

Transportem samochodowym zarobkowym (w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w komunikacji krajowej przewieziono w ciągu roku 7,9 mln t ładunków, tj. więcej w porównaniu z 2010 r. o 131,5%, a w komunikacji międzynarodowej - 5,0 mln t ładunków, co oznacza wzrost o 41,2% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice w roku 2011 obsłużył nieco ponad 3,0 mln pasażerów, z czego 90,8% stanowili pasażerowie obsłużeni w ramach ruchu zagranicznego. W omawianym roku liczba pasażerów obsłużonych przez wspomniany Port wzrosła o 5,6% w stosunku do roku 2010.

HANDEL

Jednostki handlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób w województwie małopolskim w 2011 r. uzyskały sprzedaż detaliczną i hurtową na wyższym poziomie niż w roku ubiegłym. Wartość sprzedaży hurtowej sięgnęła 80,2 mld zł, a sprzedaży detalicznej 40,7 mld zł, tj. więcej odpowiednio o: 22,7% i 9,2% niż w 2010 r.

W końcu 2011 r. działało 30,8 tys. sklepów (wobec 30,4 tys. przed rokiem), w tym 37 hipermarketów (36 w 2010 r.), 345 supermarketów (294) oraz 2,7 tys. sklepów wyspecjalizowanych (odpowiednio 2,4 tys.). Odnotowano wzrost tzw. innych sklepów, które stanowiły 87,8% ogółu (tj. sklepów podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz aptek bez względu na liczbę pracujących).

Spadła ilość placówek gastronomicznych⁶ w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 1,4 tys. Sprzedaż z działalności gastronomicznej zwiększyła się natomiast o 3,7%, osiągając wartość 1,2 mld zł.

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

W 2011 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) były słabsze w stosunku do uzyskanych rok wcześniej. Pogorszeniu uległy podstawowe wskaźniki finansowo-ekonomiczne. Wskaźnik rentowności obrotu brutto osiągnął poziom 4,4% (wobec 4,9% przed rokiem), natomiast wskaźnik rentowności netto ukształtował się na poziomie 3,6% (4,1%).

Przychody z całokształtu działalności wzrosły o 13,8%, a koszty ich uzyskania o 14,4%, co znalazło odzwierciedlenie m.in. w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów

⁶ Dotyczy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

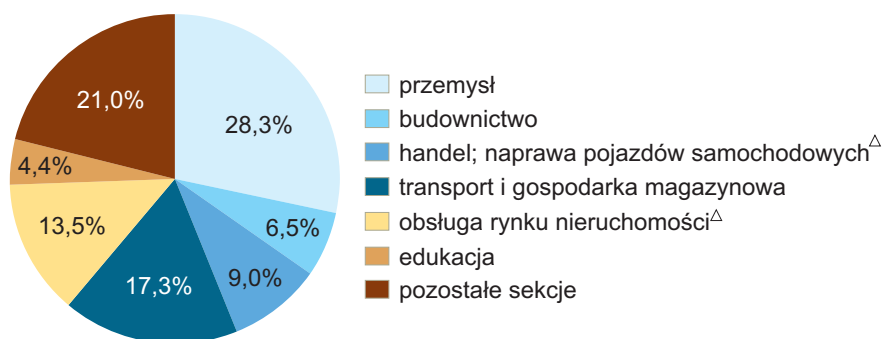
z 95,1% w 2010 r. do 95,6%. Wynik finansowy netto (przy wzroście zarówno zysku netto jak i zwiększeniu straty netto) ukształtował się na poziomie 7500,2 mln zł, czyli o 1,1% wyższym niż w 2010 r. Dodatni wynik finansowy netto wykazało 80,0% badanych przedsiębiorstw (w 2010 r. – 81,3%).

Wartość aktywów obrotowych w przedsiębiorstwach w końcu grudnia 2011 r. wyniosła 61,1 mld zł, tj. więcej o 11,4% niż w 2010 r.

INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE

W 2011 r. nakłady inwestycyjne (według lokalizacji inwestycji) sięgnęły 18,1 mld zł, w tym niemal 10,7 mld zł było poniesionych w sektorze prywatnym. W stosunku do poprzedniego roku nakłady te w województwie małopolskim zwiększyły się o 13,2%. W strukturze nakładów według sekcji PKD, udział nakładów inwestycyjnych poniesionych w przemyśle był największy i stanowił 28,3% całości nakładów, w transporcie i gospodarce magazynowej – 17,3% ogółu oraz w obsłudze rynku nieruchomości – 13,5%.

Wykr.16. Struktura nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD w 2011 r.

Nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca w roku 2011 wyniosły 5431 zł i były wyższe niż przed rokiem o 620 zł (w cenach bieżących). Wartość brutto środków trwałych⁷ (w bieżących cenach ewidencyjnych) w porównaniu z 2010 r. zwiększała się o 6,7% i według stanu w końcu 2011 r. sięgnęła 196,6 mld zł. Relatywnie największą wartość środków trwałych odnotowano w przemyśle – 55,6 mld zł, tj. 28,3% ogółu oraz w obsłudze rynku nieruchomości – 42,1 mld zł (21,4% ogółu).

Wartość brutto środków trwałych w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa w końcu 2011 r. wyniosła 58,8 tys. zł wobec 55,3 tys. zł przed rokiem.

⁷ Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

FINANSE PUBLICZNE

Dochody

W 2011 r. jednostki samorządu terytorialnego województwa małopolskiego osiągnęły dochody ogółem w wysokości 14455,5 mln zł i były one wyższe o 4,5% niż w roku ubiegłym.

W stosunku do 2010 r. nie zmieniła się struktura dochodów według rodzajów jednostek samorządowych. Nadal najwyższy udział przypadł budżetom gmin (48,3%) i w tym zakresie odnotowano wzrost (o 0,6 p.proc.) w porównaniu z rokiem poprzednim. Dochody budżetów miast na prawach powiatu stanowiły 29,2% ogólnych dochodów (w 2010 r. - 30,6%). Jeśli chodzi o dochody budżetów powiatów to stanowiły one 13,4% (przed rokiem 13,9%), a najniższy udział w dochodach ogółem przypadł na budżet województwa samorządowego – 9,1% wobec 7,8% w 2010 r.

W 2011 r. (w porównaniu z rokiem poprzednim) odnotowano zmiany w zakresie struktury dochodów według rodzajów, zwiększył się udział dochodów własnych, a obniżył dotacje i subwencje. Dochody własne w 2011 r. stanowiły 45,1% dochodów ogółem (przed rokiem 42,3%), dotacje 23,9% (o 2,0 p.proc. mniej niż w 2010 r.), a subwencja ogólna 31,0% wobec 31,8% w roku poprzednim.

Wykr.17. Struktura dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Na 1 mieszkańca województwa małopolskiego w 2011 r. z dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego przypadało 4327zł (o 174 zł więcej niż w 2010 r.), przy czym w gminach 2930 zł (o 151 zł więcej), w miastach na prawach powiatu 4412 zł (o 18 zł mniej), w powiatach 811 zł (o 3 zł więcej) i z budżetu województwa samorządowego 394 zł (o 70 zł więcej).

Wydatki

Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r. wyniosły 15073,4 mln zł i wzrosły o 2,7% w porównaniu z rokiem poprzednim. Dynamika wydatków była wyraźnie niższa od dynamiki dochodów. W 2011 r. w wydatkach ogółem - podobnie jak w przypadku

dochodów – dominowały budżety gmin (49,5%), a kolejne miejsca przypadły budżetom: miast na prawach powiatu, powiatów i województwa, których udział stanowił odpowiednio 28,0%, 13,2% i 9,3%.

Podział wydatków ogółem na wydatki bieżące i wydatki majątkowe w 2011 r. w odniesieniu do roku poprzedniego pozostał prawie na niezmiennym poziomie. Wydatki bieżące w wysokości 11363 mln zł stanowiły 75,4% wydatków ogółem wobec 75,7% w 2010 r. Zmiany w strukturze rodzajowej wydatków bieżących odnotowane w omawianym roku w relacji do 2010 r. dotyczyły m. in. zwiększenia udziału wynagrodzeń i ich pochodnych z 44,2% do poziomu 47,4% przy równoczesnym obniżeniu zakresu innych wydatków, np. na zakup materiałów i usług z 25,6% do 23,1% czy wypłaty świadczeń na rzecz osób fizycznych z 12,4% do 11,6%. Wydatki majątkowe w wysokości 3711 mln zł stanowiły 24,6% wydatków ogółem (przed rokiem 24,3%) i prawie w całości zostały przeznaczone na finansowanie inwestycji.

Dominowały wydatki na oświatę i wychowanie (31,7% ogółu wydatków), transport i łączność (17,5%) oraz pomoc społeczną (11,8%).

Na 1 mieszkańca województwa małopolskiego z wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego przypadało 4512 zł (o 105 zł więcej niż przed rokiem), przy czym z budżetów gmin 3130 zł (o 120 zł więcej), z budżetów miast na prawach powiatu 4404 zł (o 89 zł mniej), z budżetu powiatów 836 zł (o 21 zł mniej) i z budżetu województwa samorządowego 420 zł (o 60 zł więcej).

Rok 2011 jednostki samorządowe województwa małopolskiego zamknęły deficytem w wysokości 618 mln zł, jednak jego wysokość była wyraźnie niższa w stosunku do roku poprzedniego (w 2010 r. – minus 846 mln zł). W gminach, powiatach i województwie oznaczało to redukcję deficytu, natomiast miasta na prawach powiatu zamknęły rok 2011 nadwyżką budżetową.

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

W 2010 r. województwo małopolskie wytworzyło 7,3% PKB, co dało jej piątą lokatę w Polsce, za województwami: mazowieckim, śląskim, wielkopolskim i dolnośląskim. W przeliczeniu na 1 mieszkańca PKB wynosił 31,5 tys. zł i był o 15,1% niższy od średniego poziomu w Polsce. Wynik ten uplasował województwo na 8 miejscu w kraju. W porównaniu z 2009 r. PKB województwa małopolskiego wzrosło (w cenach stałych) o 3,9%.

Największy udział w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2010 r. miał sektor przedsiębiorstw (48,9%), następnie sektor gospodarstw domowych (31,0%) oraz sektor instytucji rządowych i samorządowych (16,4%). Z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności, najwięcej wartości dodanej brutto wypracowały jednostki prowadzące działalność w usługach, obejmujących: handel; naprawę pojazdów samochodowych; transport i gospodarkę magazynową; zakwaterowanie i gastronomię; informację i komunikację - 30,5%.

Województwo małopolskie na tle innych województw⁸

Poniższy podrozdział jest kontynuacją części analitycznej zamieszczonej w Roczniku Statystycznym Województwa Małopolskiego 2010⁹ i 2011.

W celu przedstawienia sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego na tle innych województw wyróżniono pięć obszarów: demografia, rynek pracy, gospodarcze warunki życia, społeczne warunki życia, gospodarka. W dalszych obliczeniach w poszczególnych obszarach zostały uwzględnione wskaźniki zaprezentowane poniżej.

Demografia

- Ludność na 1 km² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)
- Przyrost naturalny na 1000 ludności
- Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)
- Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

Rynek pracy

- Współczynnik aktywności zawodowej według wieku produkcyjnego i płci
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł
- Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości (stan w dniu 31 XII)

Społeczne warunki życia

- Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania
- Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności
- Zwiedzający muzea na 1000 ludności
- Porady udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca
- Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 10 tys. ludności

⁸ Opracowała Monika Wałaszek, Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych.

⁹ Przyjęte wskaźniki uległy minimalnym korektom, metodologia obliczeń pozostała niezmienną i jej opis został pominięty. Szczegółowe informacje dostępne w *Rocznik statystyczny województwa małopolskiego 2010*, Kraków 2010, s. 395.

Ekonomiczne warunki życia

- Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (w zł)
- Dochody własne budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca (w zł)
- Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności

Poziom gospodarczy

- Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)
- Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w zł w 2010 r.
- Nakłady na działalność badawczo-rozwojową (B+R) na 1 mieszkańca (w zł, ceny bieżące, bez amortyzacji środków trwałych) w 2010 r.
- Wartość całkowita projektów dofinansowanych z UE na lata 2007-2013 na 1 mieszkańca w zł - (stan w dniu 31 XII 2011)
- Udział dużych podmiotów gospodarczych¹⁰ w skali kraju

Wyniki grupowania

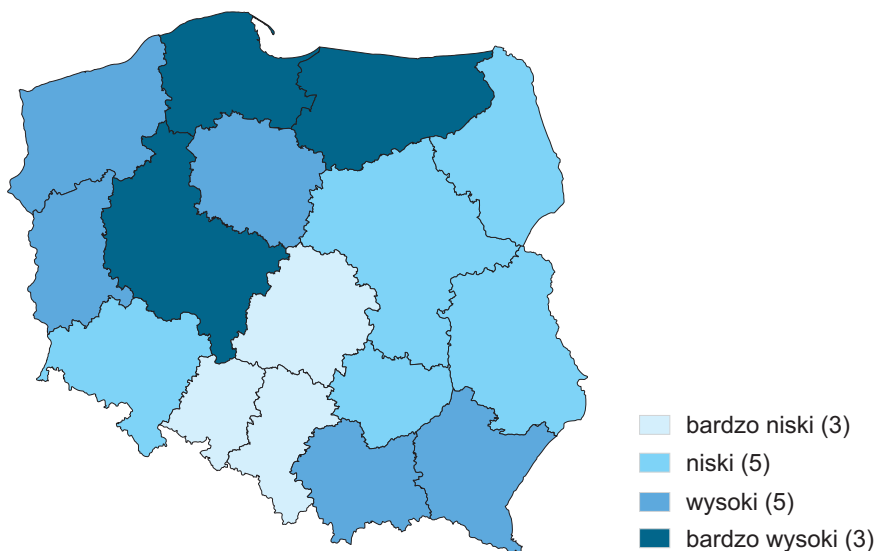
Tak jak w poprzednim roku, na podstawie uzyskanych wyników można powiedzieć, że województwo małopolskie miało bardzo korzystne społeczne warunki życia ludności. Dwa wskaźniki cząstkowe: studenci szkół wyższych na 10 tys. mieszkańców i zwiedzający muzea na 1000 ludności osiągnęły najwyższy pułap. Cztery spośród pięciu wskaźników cząstkowych uzyskały wartości powyżej średniej. Dodatkowo, wskaźnik sumaryczny dla województwa małopolskiego osiągnął najwyższą wartość w skali kraju, co podkreślałoby pozycję województwa jako ważnego ośrodka życia kulturalnego.

Inaczej niż w poprzednim roku wskaźniki we wszystkich pięciu obszarach plasowały województwo małopolskie w grupie województw o wysokim lub bardzo wysokim poziomie rozwoju danego obszaru. Ponadto, województwo małopolskie cechowały sprzyjające uwarunkowania rozwoju gospodarczego i rynku pracy, odpowiednio czwarta i trzecia pozycja w rankingu (poprawa pozycji w porównaniu z rokiem poprzednim). W tym samym czasie w sferze rynku pracy trzy województwa pogorszyły swoją sytuację w rankingu, cztery poprawiły a osiem pozostało na tym samym poziomie. Również w obszarze - poziom gospodarczy województwo małopolskie poprawiło swoją lokatę, gdy w tym samym czasie pięć województw spadło w rankingu, pięć poprawiło swoją pozycję a sześć pozostało na tym samym poziomie. W tym miejscu należy podkreślić, że dla obszaru poziom gospodarczy, tylko jedno województwo znalazło się w grupie o bardzo wysokim poziomie rozwoju. Na tak wysoki wynik województwa

¹⁰ Za duże podmioty przyjęto te o zatrudnieniu powyżej 250 osób.

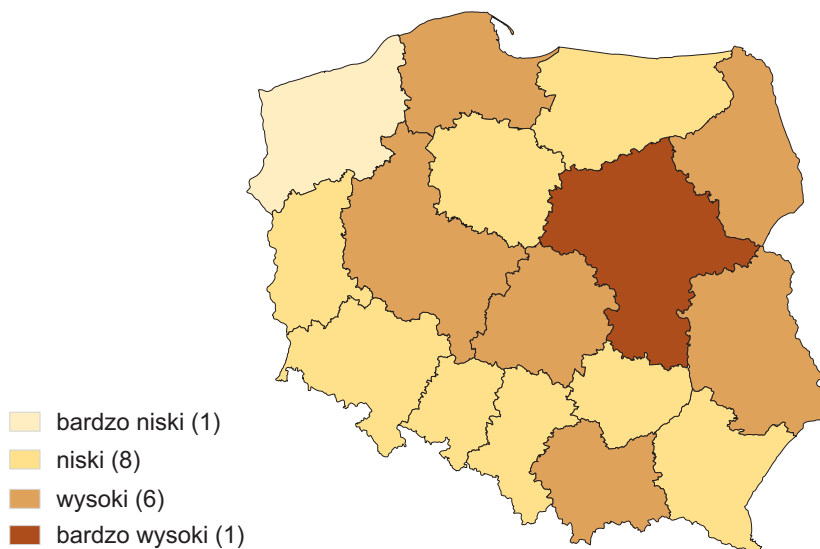
mazowieckiego miało duży wpływ miasto Warszawa, podnosząc jego wartość, co z kolei wiązało się ze sztucznym zwiększeniem rozpiętości danego wskaźnika. Ponadto jednym ze wskaźników cząstkowych zastosowanym przy konstruowaniu syntetycznego wskaźnika dla tego obszaru był udział dużych przedsiębiorstw na terenie województwa w skali kraju. W tym miejscu należy zauważyć, że województwo małopolskie charakteryzuje się dużym udziałem terenów górzystych oraz prawnie chronionych, które ograniczają możliwość rozwoju dużych przedsiębiorstw, co ma wpływ na wartość wyżej wspomnianego wskaźnika cząstkowego. Obszarem, w którym województwo małopolskie zajęło najniższą, ósmą pozycję w rankingu w porównaniu do innych obszarów, był poziom rozwoju demograficznego. Uzyskaną lokatę można tłumaczyć wynikami dwóch wskaźników cząstkowych: gęstości zaludnienia (druga wartość co do wielkości) oraz wskaźnikiem obciążenia demograficznego¹¹. Lepszą, choć jednak jeszcze nie zadowalającą pozycję uzyskało województwo małopolskie dla obszaru ekonomicznych warunków życia. W stosunku do wyników uzyskanych w poprzednim roku poprawiło swoją pozycję w rankingu o pięć miejsc: co miało związek ze wzrostem (powyżej średniej) przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych oraz spadkiem (poniżej średniej) liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności.

Mapa 1. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju demograficznego

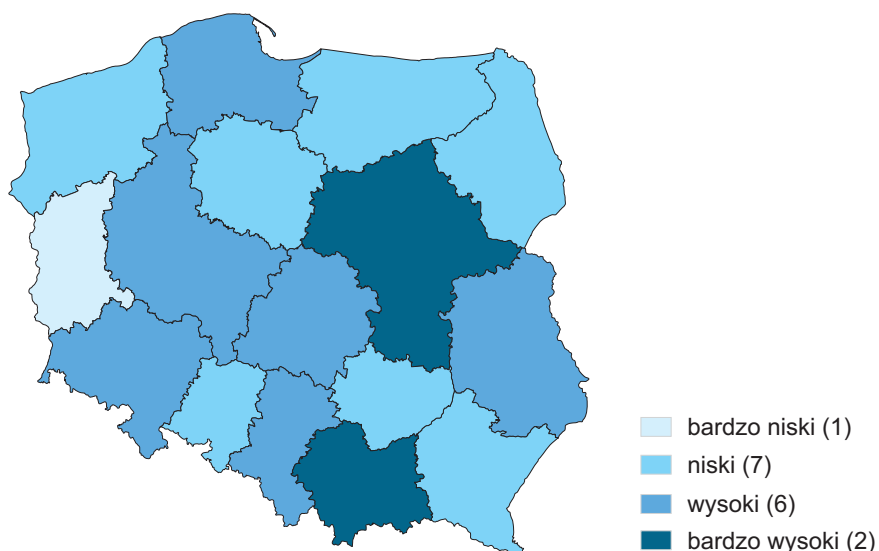

¹¹ Wskaźnik obciążenia demograficznego to liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

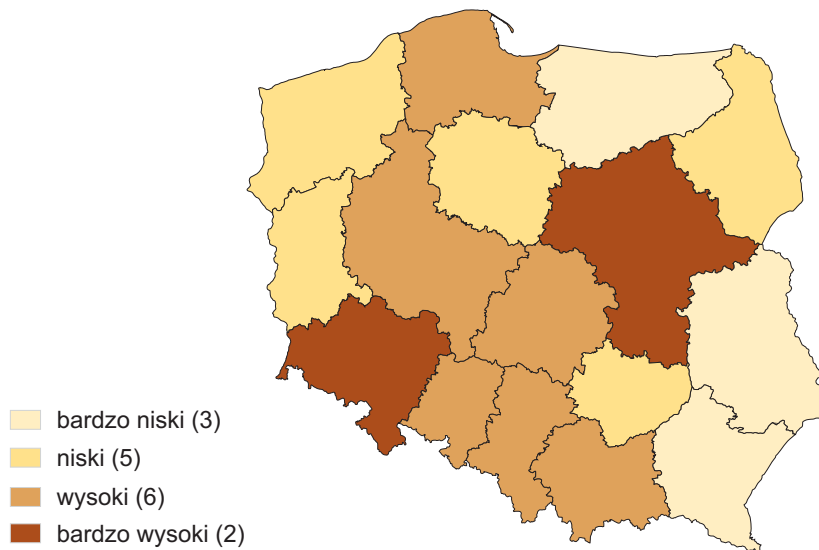
Mapa 2. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju rynku pracy

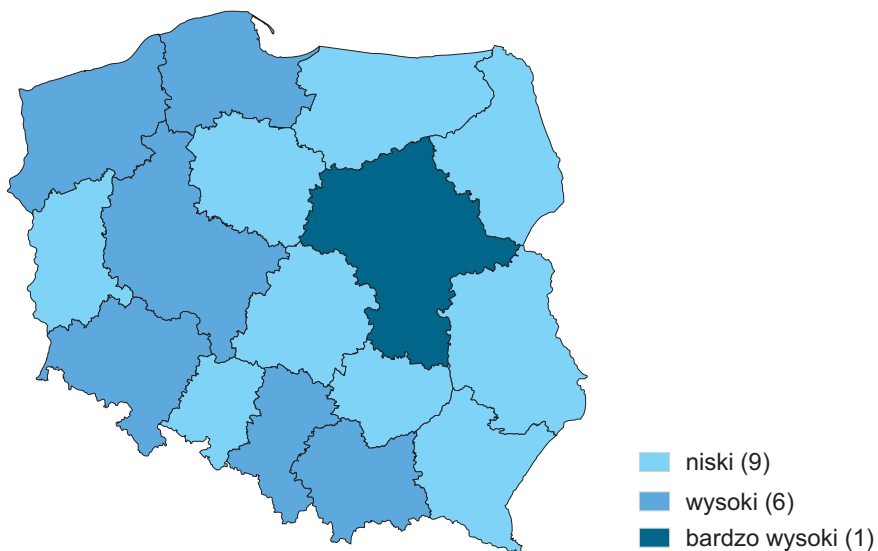
Mapa 3. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju społecznych warunków życia

Mapa 4. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju ekonomicznych warunków życia

Mapa 5. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju gospodarczego^a

^a Dla żadnego z województwa wskaźnik poziomu rozwoju gospodarczego nie przyjął wartości bardzo niskiej.

Socio-economic situation of the Małopolskie voivodship in 2011

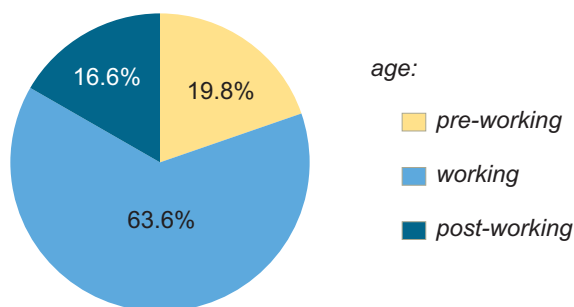
Society

POPULATION

According to NCP2011 (as of 31 III 2011) 3.3 mln people lived in Małopolskie voivodship, what placed the voivodship on the fourth position in Poland, after the: Mazowieckie (5.3 mln), Śląskie (4.6 mln) and Wielkopolskie (3.4 mln). In the Małopolskie voivodship the population density is one of the highest in the country and it amounts to 220 persons/km² (the country average - 123 persons/km²). Females constitute here 51.5% of total population. Since 2000 the feminization rate has remained at the same level, i.e. 106 females per 100 males (in Poland - 107).

The pre-working age population (aged 0-17) accounted (according to census data) for 19.8% of total population. The share of the working age population (aged 18-59/64) 63.6%, and the share of the post-working population (aged 60/65 and more) 16.6%. For several years the percentage of the pre-working age population has diminished while the percentage of post-working population has systematically augmented, what shows the slow process of aging of the society.

Graph 1. Share of population by economic age groups in total population in 2011
As of 31 III

Since 2000 we have observed an upward tendency of the population in Małopolskie voivodship. Compared to the NCP 2002 population increased by 1.0%. It was influenced by recorded in 2000-2010 positive natural increase and positive internal and external net migration. In 2011, once again, the natural increase was positive and it amounted to 1.7 per 1000 residents (in Poland 0.3), and was slightly lower than in 2010.

In the discussed year 35,5 thous. children were born in the Małopolskie voivodship. The ratio of live births amounted to 10.6‰ towards 11.3‰ a year ago.

Deaths are the next factor of vital statistics affecting the size and structure of population. In Małopolskie voivodship in the discussed year 29.7 thous. people died. The ratio of deaths shaped at the level of 8,9‰ towards 9.0‰ the year before.

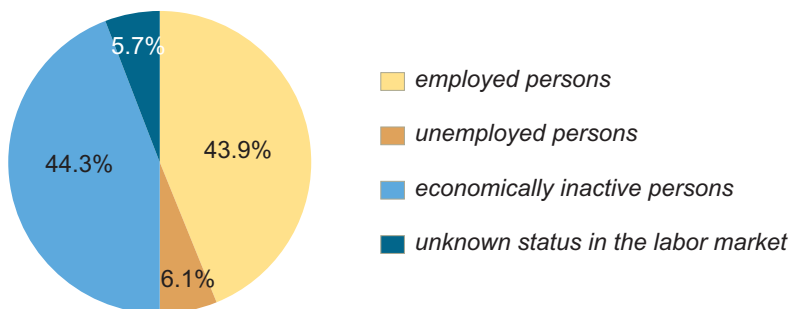
In 2011 on the area of the voivodship 18.5 thous. marriages were contracted, i.e., less by 9.3% than in 2010. Simultaneously 4.9 thous. marriages were dissolved by divorce. The ratio of intensity of marriages was 6.2 per 1000 population and the ratio of intensity of divorces was 1.5 divorces per 1000 population.

Positive permanent net migration influenced the increase of the population, amounting in 2011 to 3.7 thous. persons. From urban areas population emigrated (minus 1.4 thous. persons), and on rural areas - immigrated (plus 5.2 thous. persons).

LABOUR MARKET

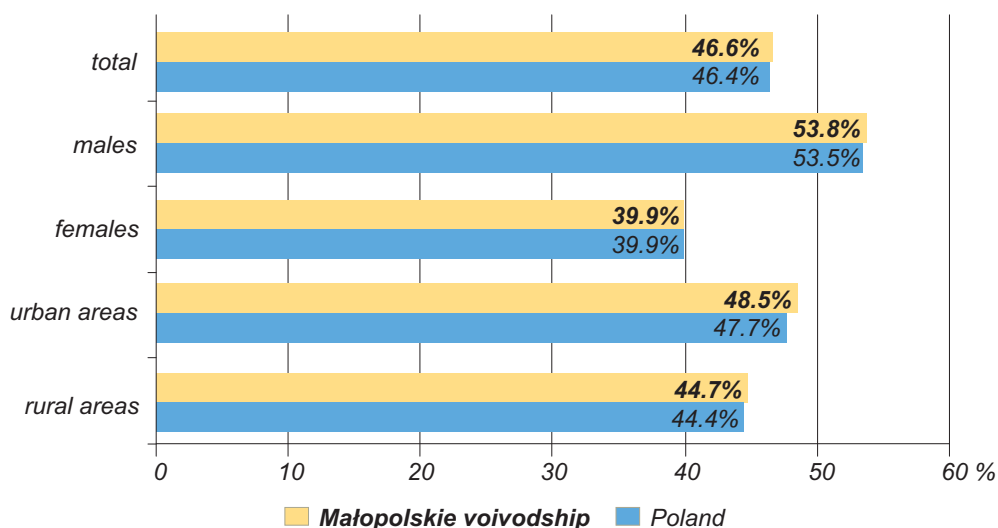
According to NCP, in 2011 in Małopolskie voivodship there were 2.8 mln people aged 15 and more, of which 1.4 mln economically active persons - the population constituted by employed persons (about 88%) and unemployed persons. There were 1.2 mln economically inactive persons.

Graph 2. Structure of population aged 15 and more according to the labor market status in 2011
As of 31 III

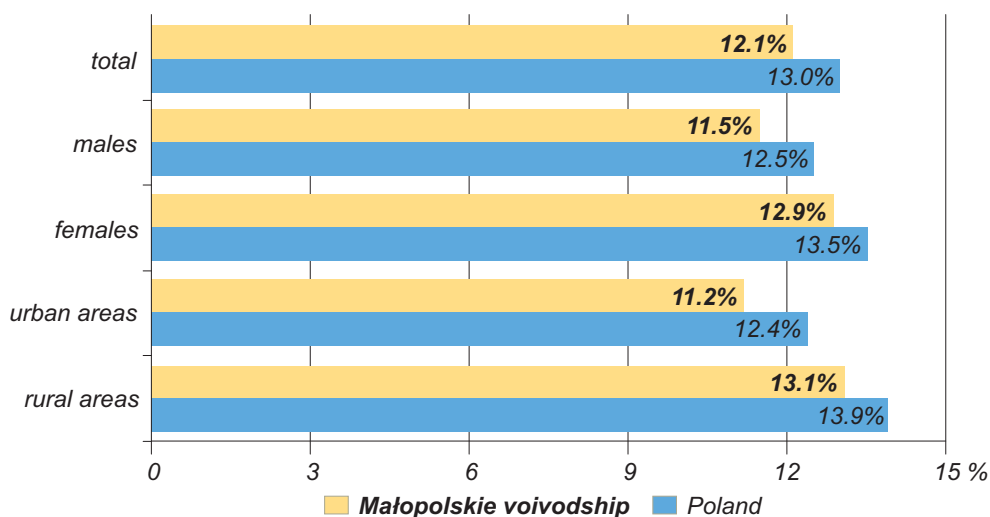
The activity rate amounted to 53.0% (in Poland 53.5%), however, the employment rate 46.6% (in the country 46.4%). Among the males the employment rate amounted 53.8% (in the country 53.5%), among females, as well as in the country, 39.9%.

Graph 3. Employment rate by sex and place of residence in 2011
As of 31 III

In 2011 the unemployment rate by NCP reached 12.1% (in Poland 13.0%). Among women the unemployment rate amounted to 12.9% (in Poland 13.5%) and among men 11.5% (in the country 12.5%). In rural areas the unemployment rate amounted to 13.1% (in Poland 13.9%), in urban areas 11.2% (in the country 12.4%). The unemployment rate for working age population amounted to 12.3%.

Graph 4. Unemployment rate by sex and place of residence in 2011
As of 31 III

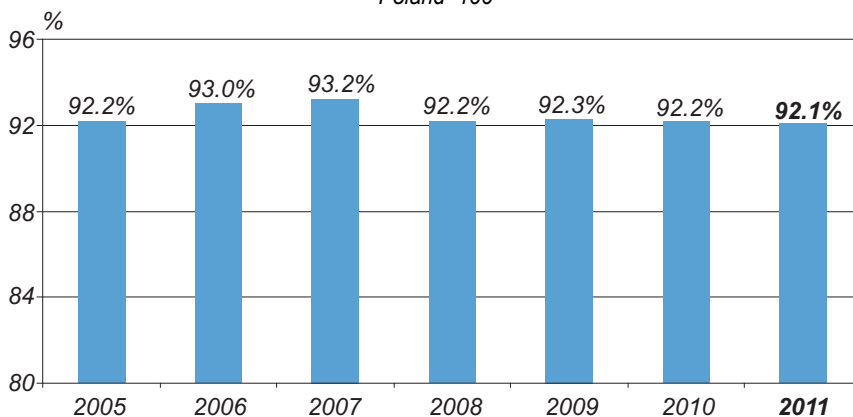
Work in Małopolska was one of safer in the country. One of the lowest accident rate in Poland was registered here. At the end of 2011 in Małopolskie voivodship the number of persons working in hazardous conditions calculated per 1000 paid employees of total surveyed amounted to 78.9 and it was higher than at the end of 2010 (74.3).

In 2011 the number of persons injured in accidents at work¹ amounted to 5.9 thous. persons (as well as year before). 1.7 thous. compensations were paid due to accidents at work and occupational diseases on total amount of 5202.8 thous. zł. Occupational accidents benefits accounted for 96.5% of all benefits and 4715.7 thous. zł were allocated for them, i.e., 90.6% of the sum paid. An average cost of one occupational accident and occupational disease benefit increased and amounted in 2011 to 3058.7 zł (towards 2756 zł in 2010).

WAGES AND SALARIES

In the Małopolskie voivodship in the discussed year average monthly gross wages and salaries shaped at the level of 3134.06 zł, i.e., by 5.4% higher than the year before. So there has been a slight acceleration in the rate of growth of average salaries in 2011, as a year earlier, an increase of 3.9%. In public sector wages and salaries were bigger (3767.76 zł) than in private sector (2872.48 zł). In Poland the average monthly gross wages and salaries amounted to 3403,51zł. For four years average monthly gross wages and salaries constituted about 92% of the country average.

Graph 5. Average monthly gross wages and salaries
Poland=100

¹ Registered during the year; excluding accidents on private farms in agriculture.

It is worth to mention, that a relatively high increase of average wages and salaries occurred while paid employment also increased. In 2011 paid employment in the Małopolskie voivodship amounted to 673.1 thous. persons and in relation to the previous year it was higher by 2.0%.

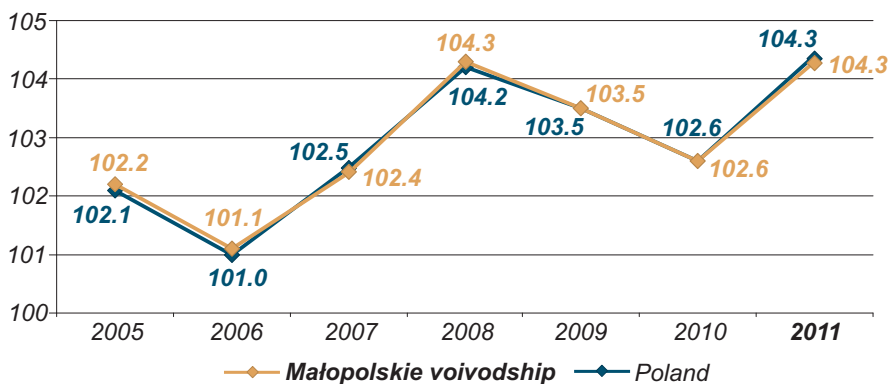
Compared to year 2010 increased the average monthly retirement and disability in Małopolskie voivodship. In the discussed year it achieved the level of: 1622.90 zł (from ZUS - the Social Insurance Fund) and 955.17 zł (from KRUS - the Agricultural Social Insurance Fund).

PRICES

In the Małopolskie voivodship in 2011 a similar than in Poland 4.3% increase of prices of consumer goods and services occurred. The highest increase of prices was recorded in such fields as transport (by 8.0%), food and non-alcoholic beverages (by 6.0%), housing, water, electricity, gas and other fuels (by 5.1%) as well as health (by 4.5%). The decrease of prices was recorded in clothing and footwear (by 0,8%), and recreation i culture (by 0,4%). Within the space of 2005-2011 analogous changes of indices of prices were recorded in the Małopolskie voivodship and in Poland.

Graph 6. Indices of prices of consumer goods and services

Previous year=100

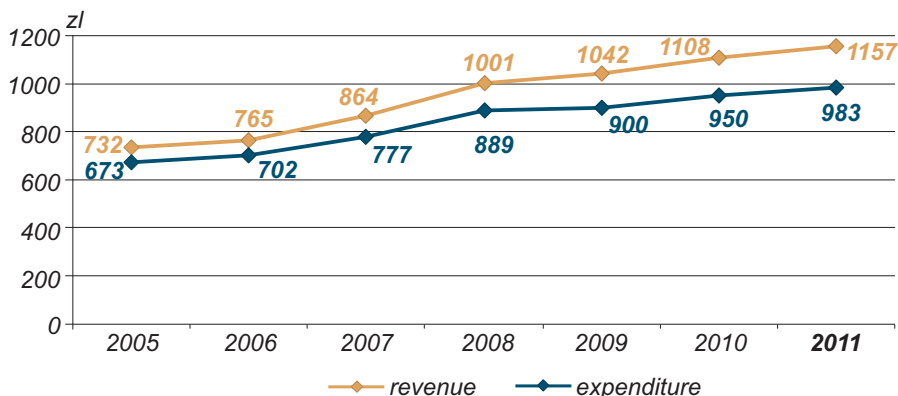
HOUSEHOLD BUDGETS

In the discussed year the survey of household budgets included 3171 households, i.e. 8.5% (as a year before) of all surveyed households in the country. In Małopolskie voivodship the average number of persons in household amounted to 2.95 person (in 2010 – 3.06), in the country 2.87. Disposable income has a significant influence on the quality of life of household

members. In the Małopolskie voivodship an average monthly nominal disposable income in households per capita amounted to 1156.79 zł and in relation to 2010 it increased by 49.25 zł. However, it was still less (by 70 zł) than the available income of a statistical Pole.

The level of total average monthly expenditures of households per capita amounted to 982.59 zł, of which on consumer goods and services – slightly more than 950 zł (by about 21 zł less than in the country). In Małopolskie voivodship monthly expenditure incurred by 1 person were approximately 33 zł lower than in Poland. Compared to 2010 the voivodship capita expenditure increased by 3.5%.

Graph 7. Average monthly available income and expenditures of households per capita

Year in, year out, the furnishing of households with selected durable goods improves, especially with personal computers with access to the Internet, satellite television equipment (including cable television) mobile phones as well as household appliances. Statistically, each household surveyed in 2011 possessed a refrigerator, a television set, a washing machine, a mobile phone and every second possessed a personal computer with access to the Internet, a passenger car, satellite television equipment, a microwave oven and a digital camera.

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE

Last years the infrastructure in the Małopolskie voivodship has been modernized. The water-line, sewerage and gas network was developed. The length of the distribution water-line network in Małopolskie voivodship amounted to 17.7 thous. km and in comparison with 2010 it went up by 0.4%. The length of the sewerage network (including collectors) in the discussed period exceeded 10.6 thous km and it was longer by 6.4%.

The length of the gas-line network - 22.2 thous. km - increased in relation to 2010 by 0.5%. The number of consumers of gas from the gas network reached 695.9 thous., what means an increase in comparison with 2010 by 2.1 thous. people.

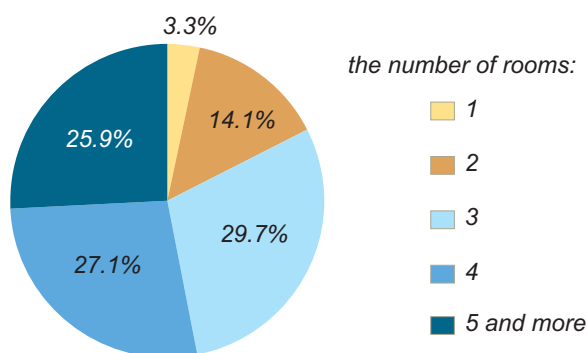
The amount of municipal waste selectively collected increased almost by 25 thous. tonnes in relation to 2010. Of total amount of collected waste (113.9 thous. tonnes) 27.1% accounted for glass, 26.2% biodegradable waste, 17.5% plastics and 13.3% waste-paper.

In 2011 in the Małopolskie voivodship the length of hard surface public roads equaled 24.0 thous. km, i.e., more by 1.3% than in 2010, of which improved - 21.5 thous. km.

DWELLINGS

According to NCP2011, dwelling stocks of the Małopolskie voivodship amounted to 1079.5 thous. dwellings. Dwelling stocks of Małopolskie voivodship constituted 8.0% of the country dwelling stocks. Compared to census in 2002 the number of dwellings increased by 9.5%. An average usable floor space of a dwelling amounted to 74.4 m². In urban areas the average usable floor space of a dwelling amounted to 62.4 m², in rural areas 91.0 m².

Graph 8. The structure of dwelling by number of rooms in 2011
As of 31 III

In 2011 the average number of rooms in 1 dwelling amounted to 3.86. At least it was the one room dwellings (3.4% of all dwellings). The most dwellings had 3 rooms – 29.7%. Four-room and five-room dwellings were also a significant part (in sequence: 27.1%, 25.9%).

The most dwellings were owned by individuals – 75.3%. Housing associations owned a 12.3% of all dwellings (including 11.2% were condominiums).

Compared to previous census improved housing facilities the technical and sanitary installations. In 2011, 96.3% of the dwellings was equipped with a water supply. How water had 89.6% of dwellings, and the gas network 70.3%. Central heating was in 78.8% of the dwellings in voivodship.

In 2011 in Małopolskie voivodship 12.6 thous. dwellings were completed, i.e., by 3.1% more than the year before. In Poland, at that time there was a decline of 3.5% of the number of dwellings provided for use in relation to the previous year.

EDUCATION²

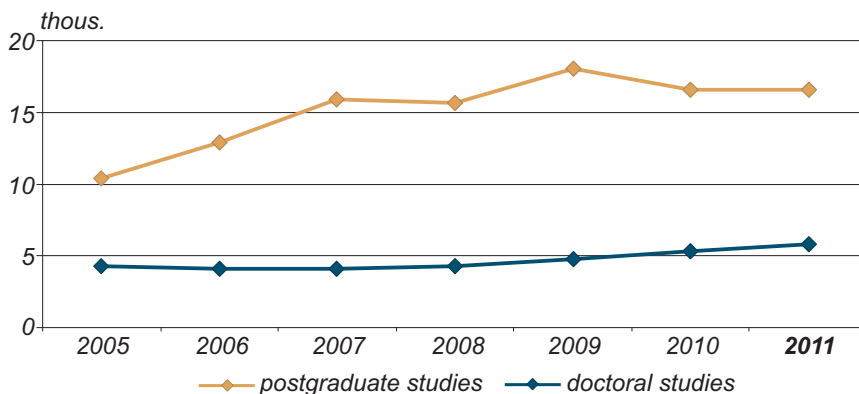
At the beginning of the 2011/12 school year in the Małopolskie voivodship there were:

- 2001 pre-primary education establishments, attended by 104.4 thous. children (of which 986 nursery schools - by 77.7 thous. children),
- 1465 primary schools (202.9 thous. pupils),
- 744 lower secondary schools (110.3 thous. pupils),
- 160 basic vocational schools (20.4 thous. students),
- 201 general secondary schools (including supplementary) and 28 specialized secondary schools (56.5 thous. and 1.8 thous. students respectively),
- 188 technical secondary schools, including supplementary technical secondary and general art schools leading to professional certification (51.0 thous. students),
- 221 post-secondary schools (26.8 thous. students).

Moreover, 17.7 thous. persons attended 271 schools for adults. Simultaneously 207.6 thous. students educated in 33 higher education institutions. In the 2011/12 academic year there were less students - by 1.8% in relation to the 2010/11 school year.

In the discussed period the group of students of postgraduate studies diminished (by 0.3%), however the interest in doctoral studies grew (by 9.0%).

Graph 10. Students of postgraduate and doctoral studies

Data for the 2011/12 school year reveal a general drop of the number of pupils in primary and lower secondary schools, what is caused by educating generations from "population depression". These generations enter also upper lower secondary schools, hence a recorded decrease of the number of students also in all types of these schools. The most

² Data from the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education - with the exception of the higher education institutions.

popular among graduates of lower secondary schools are still general secondary schools, attended by over 45.4% of first class students of upper lower secondary schools, i.e., almost 18 thous. young people.

The equipment of schools with computers has systematically improved, of which also with Internet access. The best equipped with computers were: primary schools (in 97%), lower secondary schools (in 81%) and technical secondary schools (in 81%).

HEALTH CARE

The residents of the Małopolskie voivodship were provided with medical care by in-patient health care institutions, out-patient health care institutions and private practices of physicians.

In 2011 in the Małopolskie voivodship (as of 31 XII) operated: 69 general hospitals, 1620 health care institutions and 262 medical practices, which had contracts signed with the National Health Fund for rendering defined services. The number of professionally active physicians amounted to 7.3 thous., dentists - 1.3 thous., and nurses - 16.4 thous.

The number of consultations per capita provided by physicians in the out-patient health care amounted in 2011 to 6.8, and by dentists - 0.9. It means that a statistical resident of the Małopolskie voivodship during the year received on average almost 7 medical consultations and 1 dentist consultation. Out-patient health care institutions in the Małopolskie voivodship (1.6 thous.) accounted for 8.5% of all such facilities in Poland, and medical personnel - about 9-10% of the country personnel.

The average length of stay in general hospitals has decreased over the past few years (2000 – 9.8 days, 2005 – 7.2 days, 2010 – 5.9 days, 2011 – 5.8 days).

At the end of 2011 34 health resort sanatoria were functioning (including 2 health resort sanatoria for children), and moreover 7 health resort hospitals (including 3 health resort hospitals for children), i.e., by 1 more than the year before.

The sale of medicines and medications, as of the end of 2011, was run by 1083 public pharmacies and 112 pharmaceutical outlets. The number of pharmacies increased during the year by 92.

Within the emergency medical services, ambulance emergency rescue teams intervened 215.5 thous. times, providing health care to 216.7 thous. people. In 22 hospital emergency wards 146.0 thous. patients were cured in the form of day treatment, whereas 469.8 thous. out-patients received 476.4 thous. consultations.

SOCIAL WELFARE

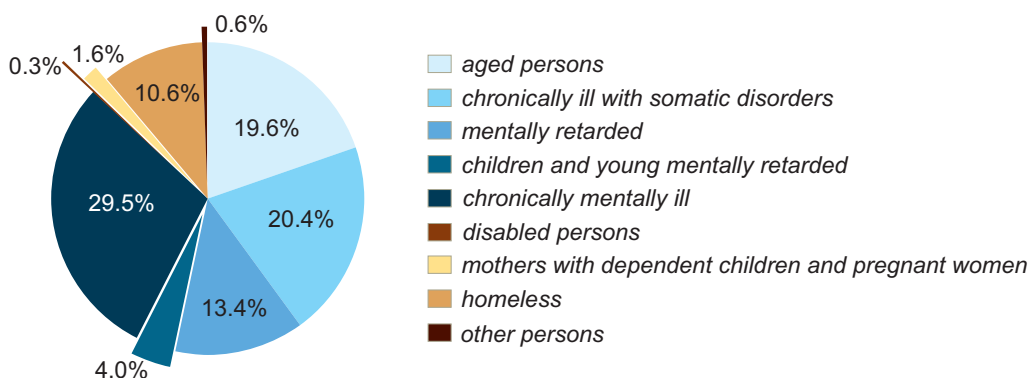
At the end of 2011 in the Małopolskie voivodship there were 72 round-the-clock care and education centers, in which 1223 residents were staying and 266 volunteers were working. In comparison with 2010 there was an increase by 8 centers, the number of residents increased by 69, and the number of volunteers was the same.

Simultaneously in the Małopolskie voivodship there were 217 day-support centers with 13,0 thous. children and youth benefiting from them. Since 2005 the number of such types of centres almost doubled and the number of persons benefiting from them increased by about 57%. But in 2011 the number of centres dropped by 6 and the number of residents - by 728 in annual terms.

At the end of the discussed period in the Małopolskie voivodship there were 2032 foster families which provided care for 2960 children (up to age 18). It accounted for 5.4% foster families and 5.5% children staying in them in the country scale. In comparison with 2010, the decrease of the number of foster families occurred both in Poland and in the voivodship (by: 0.1% and 5.0% respectively). The number of children in foster families increased by 0.7% in Poland, however decreased by 4.1% in Małopolskie voivodship.

At the end of December 2011 8915 residents stayed in 145 stationary social welfare homes and facilities of the Małopolskie voivodship. The number of places in such facilities amounted to 27.6 per 10 thous. population. Among residents of stationary social welfare facilities the most were chronically mentally ill - 2633 (29.5%) and chronically ill with somatic disorders - 1815 (20.4%).

Graph 11. Structure of residents of social welfare facilities by groups of residents in 2011

CULTURE

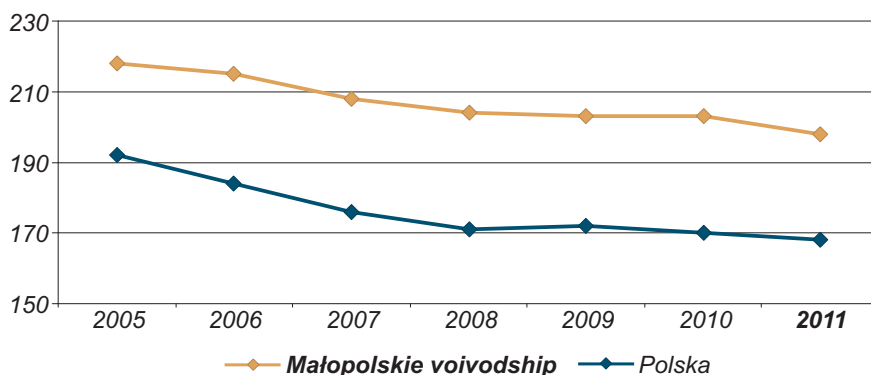
Malopolskie voivodship takes special position on the cultural map of Poland: it is one of the country's leaders both in the resources of cultural institutions and the number of participants in region's cultural offer. The most important centre of cultural life remains Kraków, but year by year other cities of the region keep on improving in this respect.

In 2011 in Malopolskie voivodship there were 112 museums. As regards their amount, Malopolskie voivodship came the country's second-best, just after Mazowieckie (116). Similarly to the past years, the number of museum and exhibition visitors was still on the increase, from 6.5 mln in 2010 to 8.2 mln in 2011. Calculated per 1000 population it amounted to 2461 persons (in 2010 – 1945 persons). In 2011 the museums of Malopolskie voivodship constituted 14.4% of total in Poland and accumulated 1/3 of total of museum and exhibition visitors in the country.

In 2011 in Malopolskie voivodship 66 art galleries and art salons conducted activity, organizing a total of 743 exhibitions in 1299 expositions. Those were visited by 557.7 thous. people, of which 1/5 visited open-air exhibitions. Compared with last year, the number of art galleries' and art salons' visitors increased by 27.7%.

The most common cultural institutions are libraries. At the end of 2011 in Malopolskie voivodship there were 747 public libraries (including branches), which constituted 9.0% of all such institutions in Poland, and 241 information and library establishments³ (12.4% of total in Poland). In comparison with last year the number of public libraries in Malopolskie voivodship decreased by 12. The number of borrowers of public libraries and the number of loans per borrower remains at similar level for a couple of years.

Graph 12. Public library borrowers per 1000 population

As of 31 XII 2011 in the Malopolskie voivodship operated 15 theatres and music institutions. In comparison with 2010, the number of auditorium seats and the number of

³ Scientific, specialised, pedagogical and specialised-fiction libraries, scientific, technical and economical information centres and scientific societies

performances increased and so did the audience on the shows put on in the theatres and music institutions of the voivodship.

At the end of 2011, operated 46 fixed cinemas. This number has remained unchanged since last year. The number of audience subtly decreased compared with past year, however it increased more than twice as concerns films of polish production.

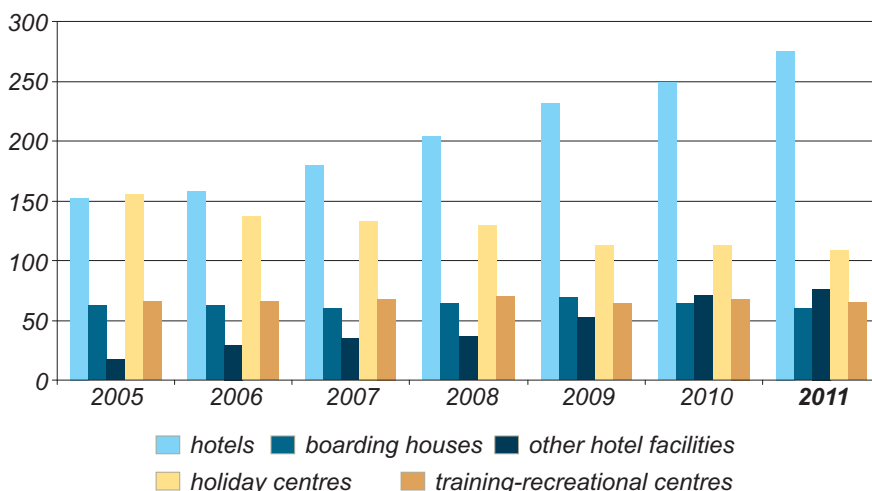
Those which play an important role in facilitating a common access to the culture are regional culture centres and establishments, clubs and community centres conducting various activities for cultural dissemination and development. Malopolskie voivodship stands out from others as regards the amount of such institutions. In 2011, 416 culture centres and establishments, clubs and community centres conducted activity, organizing a total of 23.3 thous. various events, 1.4 thous. art teams, 1.6 thous. groups and 1.5 thous. courses.

TOURISM

The Małopolskie voivodship is one of the regions in Poland where tourism is the most developed. It is connected with cultural heritage as well as richness of landscape and biodiversity of this area. As of the end of July 2011 the boarding facilities of tourism in the voivodship included 880 facilities, offering 73.3 thous. beds in total, what accounted for 12.1% of the country boarding facilities.

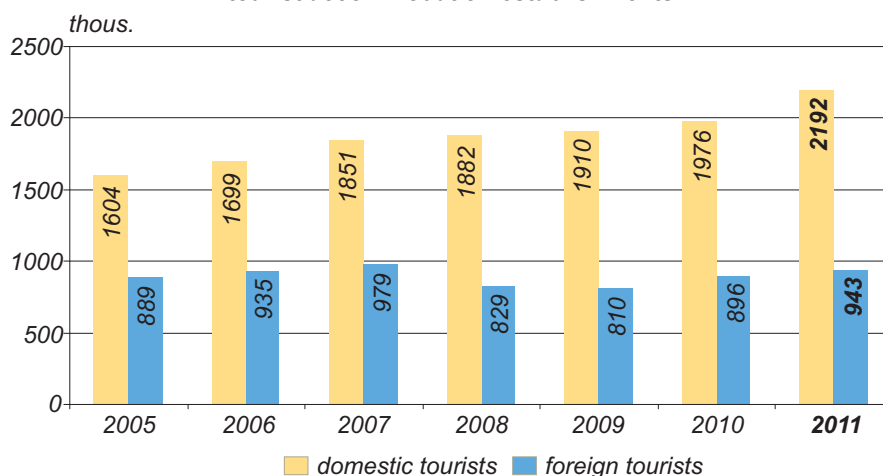
In comparison with 2010 a upward tendency of the number of facilities was observed (rise by 0.6%), with simultaneous increase (by 4.8%) of the amount of beds. In comparison with 2005 an upward tendency of the number of hotels, and of other hotel facilities. Downward tendency was observed of the amount of holiday centres.

Graph 13. Collective tourist accommodation establishments by type of facilities
As of 31 VII

In 2011, in relation to 2010, the number of nights spent was higher by 5.3%. There were 3135.4 thous. persons accommodated, i.e. more by 9.2% than years ago, while foreign tourists - 943.3 thous., i.e. more by 5.3%.

Graph 14. Tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments

At the end of July 2011 in collective tourist accommodation establishments there were: 335 restaurants, 297 bars and cafes, 288 canteens and 65 food stands. In comparison with the end of July 2010 there were more restaurants, bars and cafes as well as food stands, whereas less canteens.

Economy

ENVIRONMENTAL PROTECTION

As regards the area (15183 km²), the Małopolskie voivodship has 12th position in the country, before the voivodships: Lubuskie, Śląskie, Świętokrzyskie and Opolskie. It is situated on upland and mountain sites, what considerably contributes to its tourist attractiveness, but also obliges to special care of natural environment.

Legally protected areas possessing unique environmental value constitute more than a half of the area of Małopolska (as of the end of 2011 - 52.1%), of which protected landscape areas - 37.7%, landscape parks - 11.6%, national parks - 2.5%.

The number of plants generating substantial air pollution (emitting particulates, gases or particulates and gases at the same time) decreased from 145 at the end of 2010 to 139 at the end of 2011. In compare to 2010, the emission of industrial particulates from the above

mentioned plants decreased by 0.3% and amounted to 3.9 thous. tonnes (6.8% of the country's quantity), and the emission of gases (excluding carbon dioxide) increased by 2.7% and amounted to 134.7 thous. tonnes (constituting 8.1% of the emission in Poland).

In 2011 water withdrawal for needs of the national economy and population slightly decreased in relation to the previous year. Within 2010 in the voivodship it amounted to 541.9 hm³ of water, i.e., less by 1.0% than in 2010. Water consumption for needs of the national economy and population within the space of the last years has increased to the level of 496.3 hm³, i.e. more by 0.7% than in 2010. 66.5% water was used by industry, exploitation of water-line system – 22.9%, and agriculture and forestry - 10.6%.

Simultaneously 588.0 hm³ of waste water were discharged into waters or into the ground, what means an increase by 5.5% in relation to 2010. Almost 84% of waste water were discharged directly by plants, and remaining 16.3% - by sewerage system. More than a half (306.9 hm³) of discharged waste water required treatment, of which 98.5% were treated. In Malopolskie voivodship there were 315 waste water treatment plants, of which 235 municipal waste water treatment plants, servicing approximately 56.9% of the population.

Total amount of waste (excluding municipal waste) landfilled up to now (accumulated) within the decade showed a declining tendency and at the end of 2011 equaled 141.2 mln tonnes (9.3 thous. tonnes/km²), what accounted for 8.5% of total quantity of waste landfilled in the country.

Waste generated during the year (excluding municipal waste) amounted to 6.7 mln tonnes (an increase in relation to 2010 by 9.3%). It accounted for 5.4% of the country-wide waste. The voivodship comes in fourth in Poland (after the Śląskie, Dolnośląskie and Łódzkie) with such amount of waste. Generated waste was recovered in 91.5%, treated in 6.6%, and temporarily stored on plant grounds - in the last part (1.9%).

Outlays on fixed assets in environmental protection in the discussed year - 795.9 mln zł constituted 6.5% of domestic outlays. However, on fixed assets in water management the voivodship destined 596.1 mln zł, i.e. 19.0% of domestic outlays.

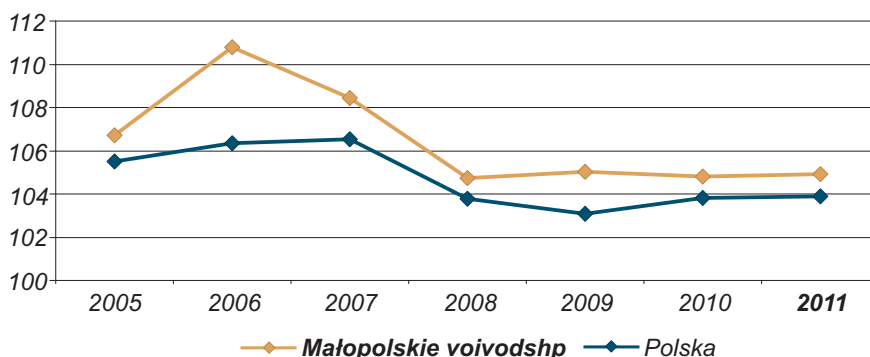
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

As of the end of 31 XII 2011 on the area of the Małopolskie voivodship there were 331.6 thous. entities of the national economy in the REGON register (excluding persons tending private farms), i.e., more by 0.1% than a year before. The increase of private sector (by 259 entities) influenced the increase of total number of entities. However, in public sector the number of entities went down by 17. The number of entities in the Małopolskie voivodship constituted 8.6% of total entities registered in the country.

At the end of December 2011 the REGON register included 80.7 thous. legal persons and organizational entities without legal personality, which number has systematically increased for several years. Among them there were 24.3 thous. commercial companies (their number augmented by 7.8% in relation to 2010), of which 3.9 thous. companies with foreign capital participation (an increase by 4.9%).

The private sector assembled 97.6% of total entities. Units conducted by natural persons (250.9 thous.) predominated and constituted 75.7% of total entities.

Graph 15. Dynamics of commercial companies with foreign capital participation
As of 31 XII; previous year=100

Considering the kind of activity, the most economic entities were registered in following NACE sections: trade; repair of motor vehicles (26.5%), construction (13.4%) and manufacturing (9.9%). In total, almost a half of firms conducted activity in above mentioned sections.

INDUSTRY AND CONSTRUCTION⁴

In 2011 sold production of industry in the voivodship amounted to 69.4 billion zł, i.e., more by 14.4% (in constant prices) than a year before. In 2010 growth of sold production was higher and amounted to 19.3% (in constant prices).

The current level of revenue from the sale of goods and services was influenced by the increase of sold production in all NACE sections included in industry. In mining and quarrying an increase by 17.1% was recorded, in manufacturing - by 12.9%, in electricity, gas, steam and air conditioning supply - by 41.8%, in water supply; sewerage, waste management and remediation activities - by 2.4%.

In comparison with 2005 in the structure of sold production of industry the share of manufacturing decreased from 85.8% to 84.1%, whereas the share of water supply; sewerage, waste management and remediation activities decreased from 3.2% to 3.0%; the share of mining

⁴ It concerns economic entities employing more than 9 persons.

and quarrying increased from 2.2% to 2.3%, and of electricity, gas and water supply increased from 8.8% to 10.4%.

In relation to 2010 the average paid employment in industry augmented by 3.5% amounting to 182.4 thous. persons in 2011, similarly the average monthly gross wages and salaries of paid employees in industry increased by 8.0% to the level of 3417.85 zł.

The value of construction and assembly production realized on the basis of the contract system in 2011 domestically by construction firms from the Małopolskie voivodship amounted to 9554 mln zł. Sales of construction and assembly production went up in relation to the previous year by 22.7%, as a result of the increase in value of investment works (by 23.5%) and value of wartości repair and other (by 21.1%). In structure of sales the share of investments increased (by 0.4 percentage points to 66.0%) at the cost of renovations (restorations) and other works.

The average paid employment in construction in 2011 amounted to 50.1 thous. persons (by 8.2% more than a year before), and the average monthly gross wages and salaries - 2876.15 zł (i.e., by 5.9% more than in 2010).

The share of construction and assembly production realized by construction firms of the Małopolskie voivodship amounted to 9.3% of the value of production obtained by such entities in Poland.

TRANSPORT

Year in, year out, the number of registered road vehicles and tractors has augmented. At the end of 2011 it amounted to 2.0 mln, i.e., more by 4.9% than the year before. The majority of them were passenger cars (75.7%), the number of which calculated per 1000 population increased from 431 in 2010 to 450 in 2011.

Within the year 7.9 mln t of goods were transported by hire or reward road domestic transport (in enterprises employing more than 9 persons), i.e., more in comparison with 2010 by 131.5%, and 5.0 mln t of goods in international transport, what means a increase by 41.2% in comparison with the previous year.

In 2011 the John Paul II International Airport Kraków-Balice served about 3.0 mln passengers annually of which 90.8% were passengers served in the foreign traffic. In the discussed year the number of passengers served by Airport increased by 5.7% in relation to previous year.

TRADE

In 2010 retail sales realized by trade enterprises employing more than 9 persons was higher than year before. The value of the wholesale amounted to 80.2 billion zł, and of retail sales 40.7 billion zł, i.e., more by respectively: 22.7% and 9.2% than in 2010.

At the end of 2011 30.8 thous. shops operated (towards 30.4 thous. the year before) of which 37 hypermarkets (36 in 2010), 345 supermarkets (294) as well as 2.7 thous. specialized

shops (relatively 2.4 thous.). A increase was recorded of the number of so-called other shops, which constituted 87.8% of total (i.e., shops of economic entities employing up to 9 persons as well as pharmacies regardless of the number of employed persons).

The number of catering establishments⁵ reduced in relation to the previous year and amounted to 1.4 thous. whereas the sale from the catering activity augmented - by 3.7%, reaching the value of 1.2 billion zł.

FINANCES OF ENTERPRISES

In 2011 the financial results of surveyed enterprises (employing more than 9 persons) were worse than the results obtained in the previous year. Deteriorated fundamental financial and economic indicators. Gross turnover profitability amounted to 4.4% (towards 4.9% year before), whereas net profit margin amounted to 3.6% (4.1%).

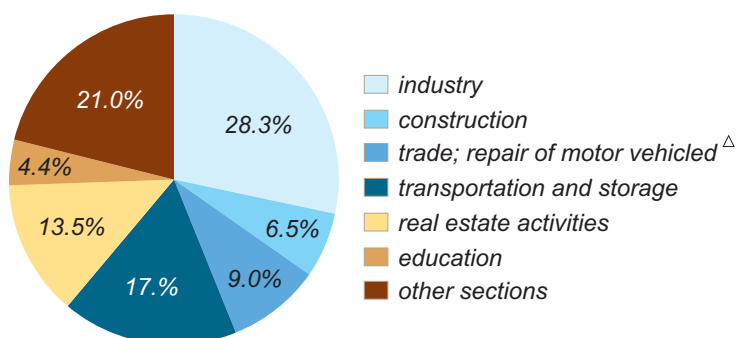
Revenues from total activity increased by 13.8%, and costs of obtaining them by 14.4%, what reflected, i.a. in deterioration of the cost level indicator from 95.1% in 2010 to 95.6%. The net financial result (with increase of net profit and increase of net loss) shaped at the level of 7500,2 mln zł, that is higher by 1.1% than in 2010. Positive net financial result was shown by 80.0% of surveyed enterprises (in 2010 - 81.3%).

At the end of December 2011 the value of current assets amounted to 61.1 billion zł, i.e., more by 11.4% than in 2010.

INVESTMENTS AND FIXED ASSETS

In 2011 investment outlays (according to investment location) reached 18.1 billion zł, of which almost 10.7 billion zł in private sector. Investment outlays in Małopolska increased in relation to 2010 by 13.2%. According to NACE, investment outlays were the highest in industry and accounted for 28.3% of total outlays, in transportation and storage - 17.3% of total and in real estate activities - 13.5%.

Graph 16. Investment outlays per capita structure by NACE in 2011

⁵ It concerns economic entities employing more than 9 persons.

In 2011 investment outlays per capita amounted to 5431 zł. and were higher than year before by 620 zł. (in current prices).

Gross value of fixed assets⁶ (in current book-keeping prices) in relation to 2010 increased by 6.7% and as the end of 2011 amounted to 196.6 mld zł.

Relatively the biggest value of fixed assets was recorded in industry - 28.3% and in real estate activities - 21.4% of total. At the end of 2011 gross value of fixed assets per capita in the Małopolskie voivodship amounted to 58.8 thous. zł towards 55.3 thous. zł the year before.

PUBLIC FINANCE

Revenue

In 2011 local self-government entities of the Małopolskie voivodship worked out total revenue of 14455.5 million zł, that is more (by 4.5%) than in the previous year.

Revenue of gminas budgets constituted 47.7% of total revenue (increased by 0.6 percentage points than year before), and revenue of cities with powiat status budgets - 29.2% (in 2011 – 30.6%). Revenue of powiats budgets constituted 13.4% of total revenue (year before – 13.9%). Self-government voivodship's budget had the lowest share in total revenues – 9.1% towards 7.8% in 2010.

In 2011 (in relation to previous year) structure of revenue by kind changed; share of own revenue increased but share of allocations and general subsidy decreased. In 2011 own revenue constituted 45.1% of total revenue (42.3% a year ago), allocations 23.9% (less by 2.0 percentage points than in 2010), and general subsidy 31.0% towards 31.8% the year before.

Graph 17. Structure of revenue and expenditure of local self-government entities budgets in 2011

^a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

In 2011 total revenue of local self-government entities per capita in the Małopolskie voivodship amounted to 4327 zł (by 174 zł more than in 2010), while in gminas - 2930 zł (more

⁶ The division of fixed assets by NACE sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

by 151 zł), in cities with powiat status budgets - 4412 zł (less by 18 zł), in powiats - 811 zł (more by 3 zł) and from self-government voivodship budget - 394 zł (more by 70 zł).

Expenditure

Total expenditure of local self-government entities in 2011 amounted to 15073,4 mln zł and increased by 2.7% in comparison with the previous year. Dynamics of expenditure was clearly lower than dynamics of revenue. 49.5% of total expenditure accounted for gminas budgets, 28.0% for cities with powiat status budgets, 13.2% for powiats budgets, and 9.3% for voivodship's budget.

In 2011 the structure of current expenditure and property expenditure was almost the same as year before. Current expenditure (11363 mln zł) constituted 75.4% of total expenditure. Share of wages and salaries increased from 44.2% in 2010 to 47.4% in 2011. Share of current expenditure disposed on purchase of materials and services amounted to 11.6% (towards 12.4% in 2010). Property expenditure in the amount of 3711 mln zł constituted 24.6% of total expenditure (24.3% in 2010) and almost in total were destined for financing investments.

. Expenditure on education (31.7% of total expenditure), on transport and communication (17.5%) as well as on social assistance (11.8%) prevailed.

Calculating per capita in the Małopolskie voivodship total expenditure of self-government entities amounted to 4512 zł (by 105 zł more than in the previous year), whereas from gminas budgets - 3130 zł (more by 120 zł), from cities with powiat status budgets - 4404 zł (less by 89 zł), from powiats budgets - 836 zł (less by 21 zł) and from self-government voivodship budget - 420 zł (more by 60 zł).

Local self-government of Małopolska closed the year 2010 with a deficit in the amount of 846 mln zł, what in relation to the previous year means a improvement (for 2010 - minus 846 mln zł). In all kind of local self-government entities took place a reduction of budget deficit. Whereas only in cities with powiat status closed the year 2011 with a surplus.

GROSS DOMESTIC PRODUCT

In 2010 Małopolska generated 7.3% of GDP, what gave it the fifth position in Poland, after voivodships: Mazowieckie, Śląskie, Wielkopolskie and Dolnośląskie. Calculating per capita GDP amounted to 31.5 thous. zł and it was lower by 15.1% than the average level in Poland. This result placed Małopolska on eighth position in the country. In relation to 2009 GDP in Małopolskie voivodship increased by 3.9%.

In 2010 gross value added was elaborated mainly by non-financial corporations sector (48.9%), then households sector (31.0%) and general government sector (16.4%). As regards the kind of conducted activity, the most of gross value added was elaborated by entities conducting activity in services including: trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication - 30,5%.

Małopolska at the background of other voivodships⁷

The following subsection is the continuation of the analytic part included in the Statistical Yearbook of the Małopolskie voivodship⁸.

In order to present the socio-economic situation of the Małopolskie voivodship against a background of other voivodships there have been distinguished five fields: demography, labour market, economic living conditions, social living conditions, economy. In further calculations in particular fields the following rates have been considered:

Demography

- *Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)*
- *Natural increase per 1000 population*
- *Post-working population per 100 persons of working age (as of 31 XII)*
- *Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population*

Labour market

- *Activity rate by working age and sex*
- *Average monthly gross wages and salaries in zł*
- *Persons working in hazardous conditions per 1000 paid employees of total surveyed (as of 31 XII)*

Social living conditions

- *Average usable floor space per dwelling in m²*
- *Students of higher education institutions per 10 thous. population*
- *Museums visitors per 1000 population*
- *Consultations provided in out-patient health care per capita*
- *Ascertained crimes in completed preparatory proceedings per 10 thous. population*

⁷ *Elaborated by Monika Wałaszek, the Małopolski Centre of Regional Surveys.*

⁸ *Considered rates have been slightly modified, methodology of calculations remain unchanged, so their description has been omitted, detailed information available in Statistical Yearbook of the Małopolskie Voivodship 2010, Kraków 2010, page 395.*

Economic living conditions

- *Average monthly expenditures of households per capita (in zł)*
- *Own revenue of local self-government entities per capita (in zł)*
- *Beneficiaries of social assistance benefits per 10 thous. population*

Level of economy

- *Natural persons conducting economic activity recorded in the REGON register per 10 thous. population (as of 31 XII)*
- *General domestic product per capita in 2010 in zł*
- *Expenditures on research and development (R&D) per capita (current prices, excluding depreciation of fixed assets) in 2010*
- *Total value of projects financed by EU for 2007-2013 per capita in zł - (as of 30 XII 2011)*
- *Share of big economic entities⁹ in the country scale*

Results of grouping

As in the previous year, on the basis of obtained results, one can say that the Małopolskie voivodship has got very favourable social living conditions. Two fractional rates: students of higher education institutions per 10 thous. population and Museums visitors per 1000 population reached the highest value. Four of the five fractional rates had values above the average. Moreover, the rate for the Małopolskie voivodship reached the highest value in the country scale, what would prove the significance of the voivodship as an important centre of cultural life.

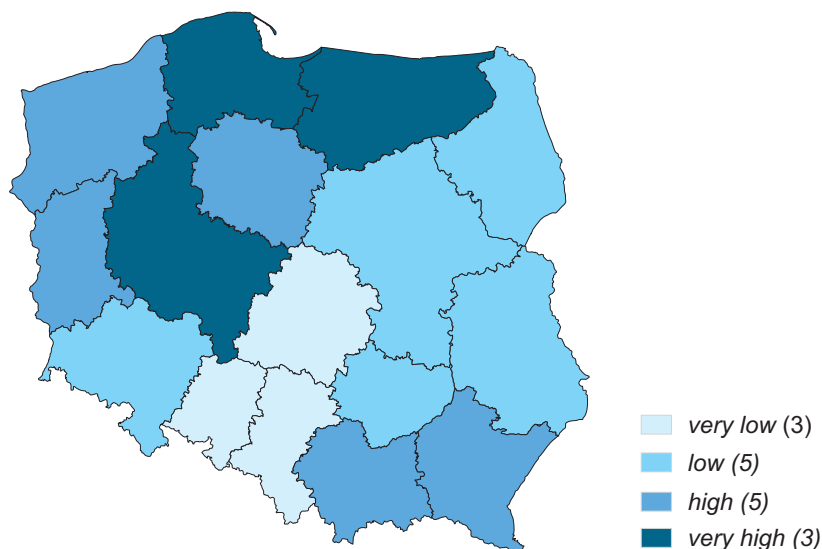
Unlike in the previous year indicators, Małopolskie voivodship, in all five areas, ensured a place in the group of regions with high or very high level of development. Moreover, Małopolska has got favourable conditions to the development of economy and labour market, occupying the fourth and third place in the ranking (improving its position in the previous year). At the same time, the labor market in the area of three voivodships worsened their situation in the ranking, four improved and eight remained at the same level. Again, the economic level of the Małopolskie voivodship improved its position, while at the same time, five voivodships dropped in the ranking, five improved its position and six remained at the same level.

⁹ *Big entities are assumed as those employing more than 250 persons.*

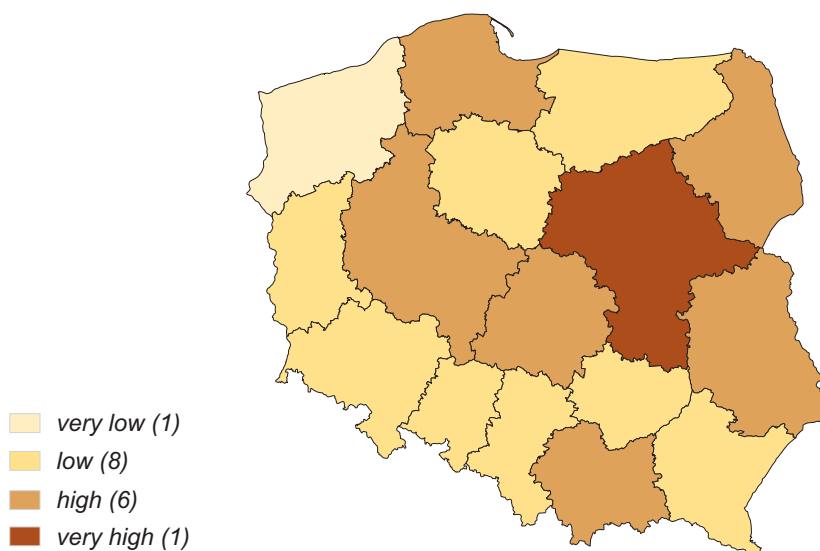
It should be noted that in the area of economic level, only one voivodship was in a group with a very high level of development. The city of Warsaw greatly influenced the value of economic development rate for the Mazowieckie voivodship, overstating its value, and what follows, artificially extending a given rate range. Moreover, one of the fractional rates used while constructing the synthetic rate for this area was the share of big enterprises on the voivodship's area in the country scale. Here it is worth to mention that the Małopolskie voivodship is characterised by a big share of mountainous sites as well as legally protected areas, which constrain the possibility of development of big enterprises, what influences the value of the above mentioned fractional rate. Summarizing, the rate which could revise previously mentioned stipulations would probably place Małopolskie voivodship in the group of voivodships with very high level of the economic development. The only area putting the Małopolskie voivodship in the lowest, eighth position in ranking in comparison to other areas was demography.

The taken place was a results of two fractional rates value: population per 1 km² of total area (the second largest value) and Post-working population per 100 persons of working age. Better, but not yet satisfying position Małopolskie voivodship gain in the area of economic living conditions. In relation to the results obtained in the previous year improved its ranking by five places: what was the result of growth (above average) the average monthly expenditures of households per capita and the decrease (below average) number of beneficiaries of social assistance benefits per 10 thous. population.

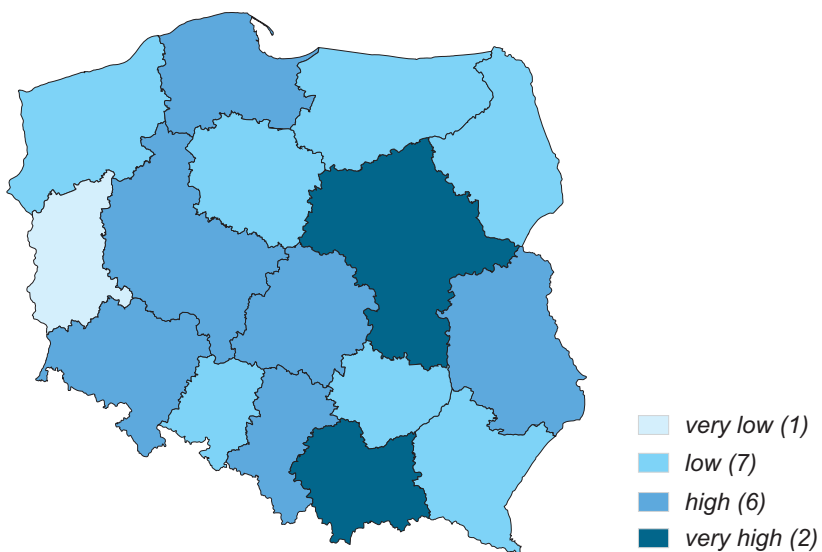
Map 1. Results of grouping on the basis of synthetic rate of demographic development level

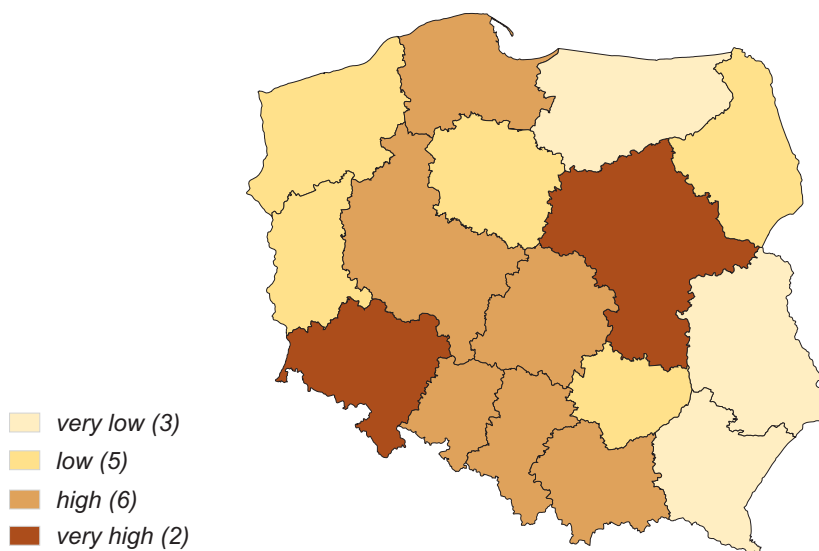
Map 2. Results of grouping on the basis of synthetic rate of labour market development level

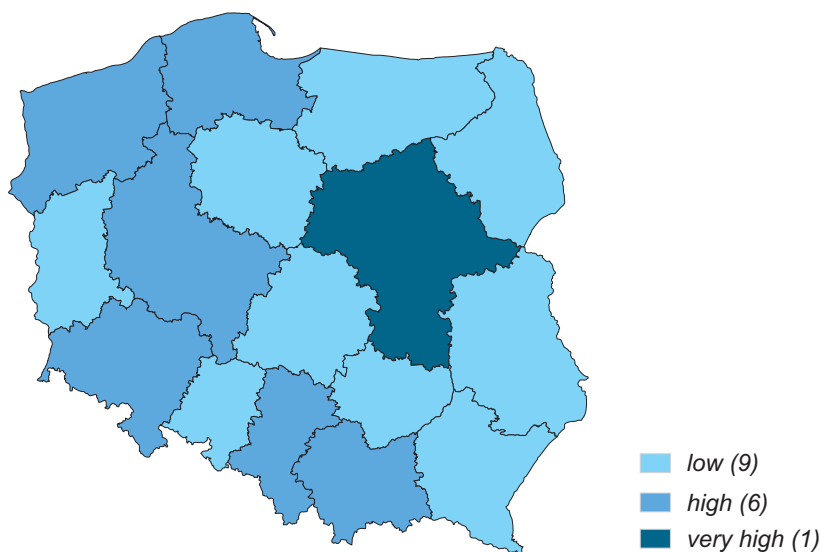
Map 3. Results of grouping on the basis of synthetic rate of social living conditions development level

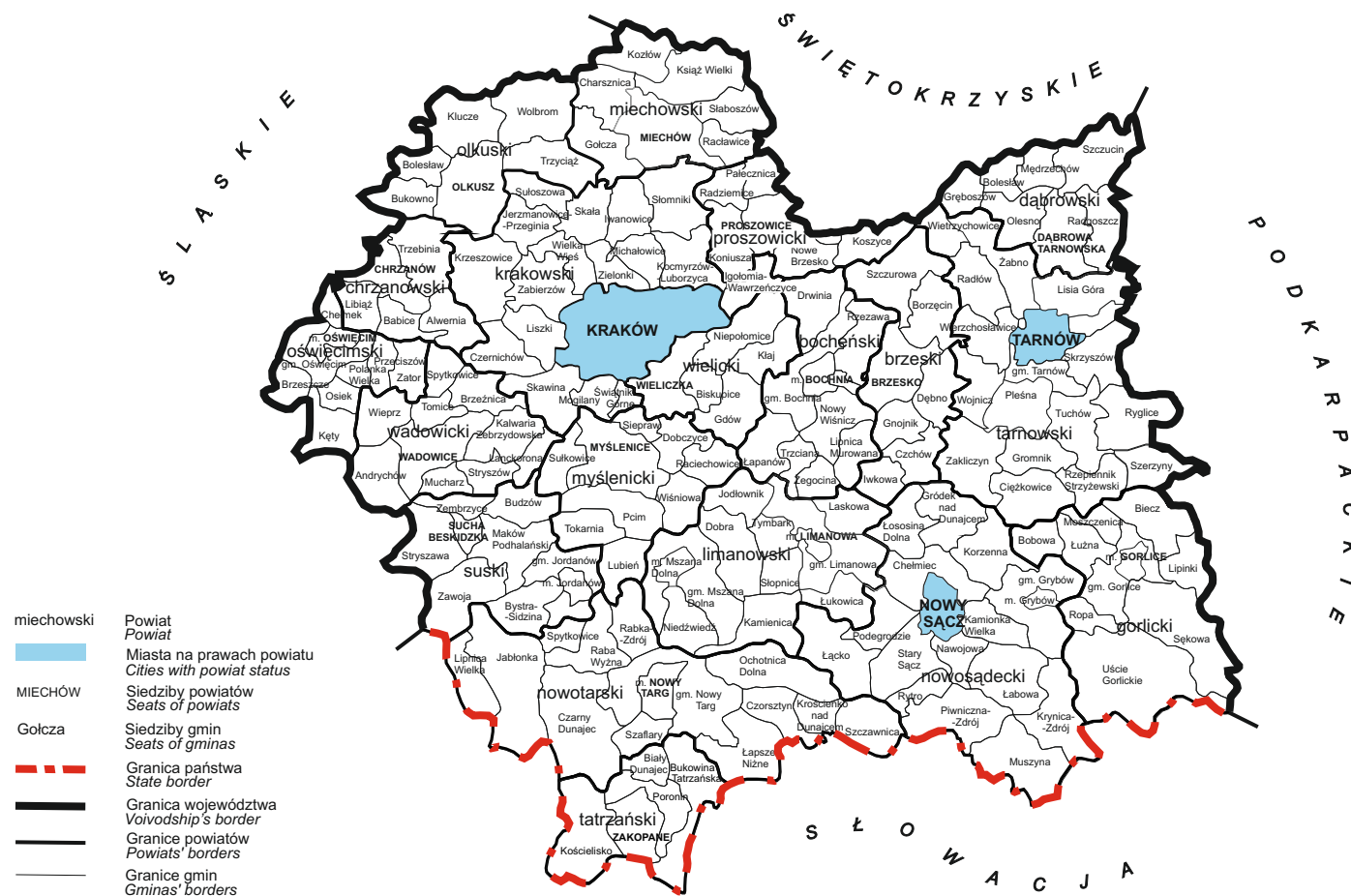
Map 4. Results of grouping on the basis of synthetic rate of economic living conditions development level

Map 5. Results of grouping on the basis of synthetic rate of economic development level

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ADMINISTRATIVE DIVISION OF THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP
Stan w dniu 31 XII 2011 r. As of 31 XII 2011

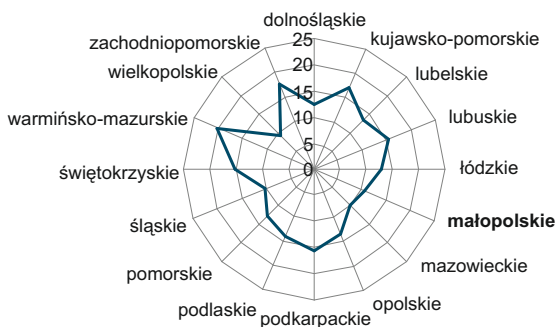
**WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE
NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R.**

**MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP
AND OTHER VOIVODSHIPS IN 2011**

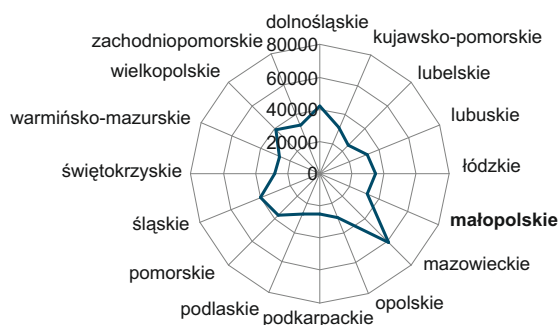
Saldo migracji stałej na 1000 ludności
Net permanent migration per 1000 population

Stopa bezrobocia rejestrowanego^a w %
Registered unemployment rate^a in %

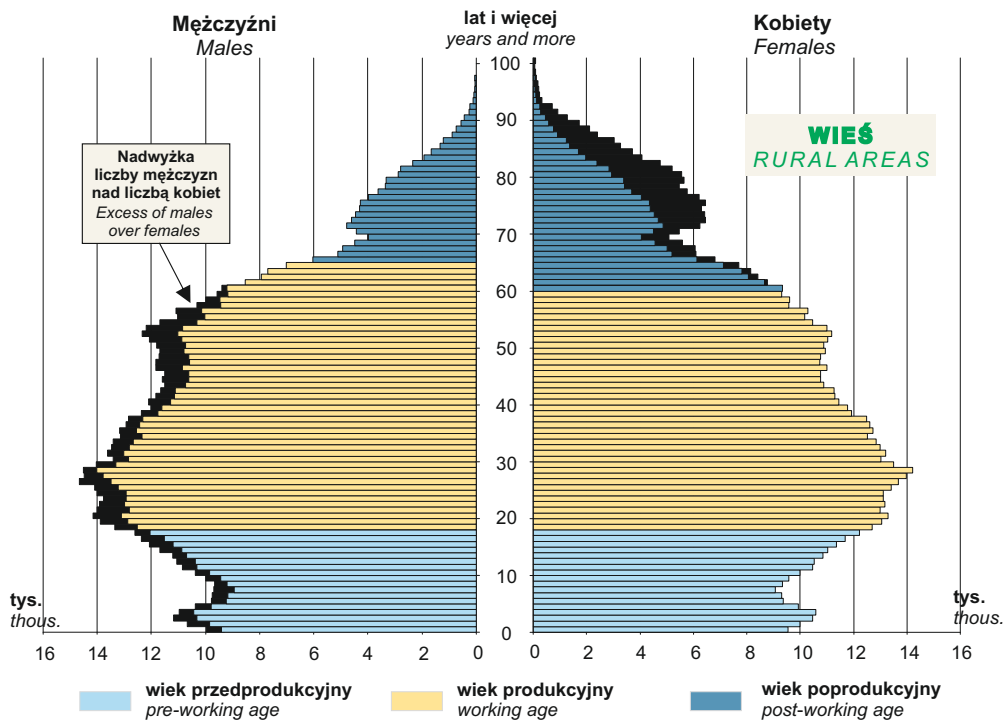
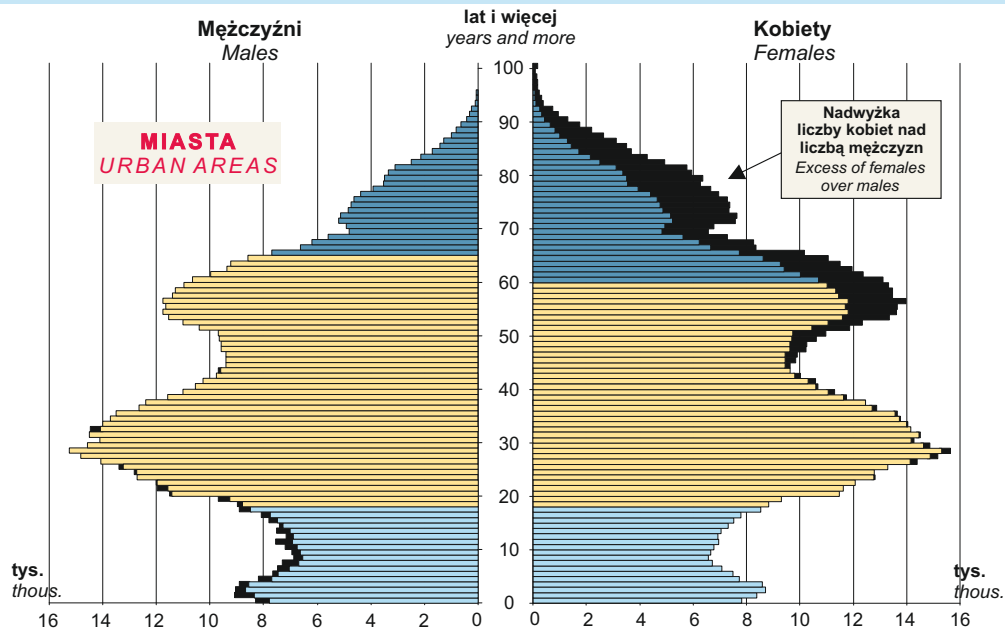
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2010 r.
Gross domestic product per capita in 2010

^a Stan w dniu 31 XII.
^a As of 31 XII.

ŁUDNOŚĆ W 2011 R.
Stan w dniu 31 XII

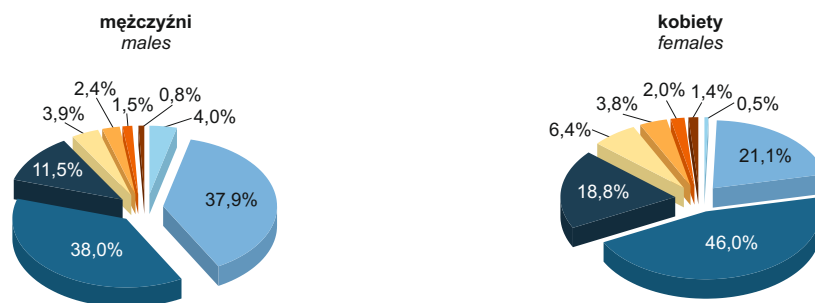
POPULATION IN 2011
As of 31 XII

**STRUKTURA MAŁŻEŃSTW ZAWARTYCH
ORAZ ROZWODÓW WEDŁUG WIEKU
W 2011 R.**

**STRUCTURE OF MARRIAGES
CONTRACTED AND DIVORCES
BY AGE IN 2011**

**MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF NEWLYWEDS**

**ROZWODY WEDŁUG WIEKU^a ROZWIEDZIONYCH
DIVORCES BY AGE^a OF DIVORCED PEOPLE**

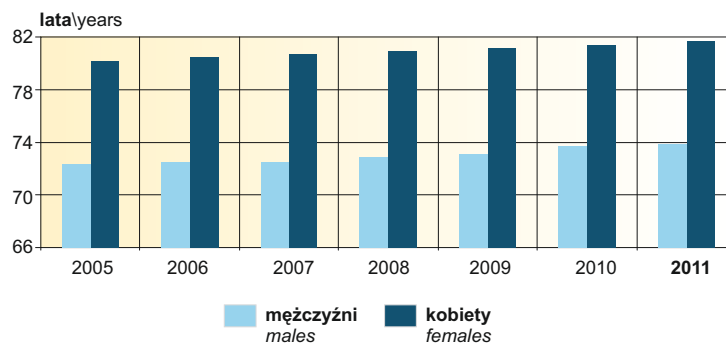

wiek:
age: 19 lat i mniej and less 20 - 24 25 - 29 30 - 34 35 - 39 40 - 49 50 - 59 60 lat i więcej and more

^a Wiek w momencie wniesienia powództwa.
a Age at the moment of filing petition for divorce.

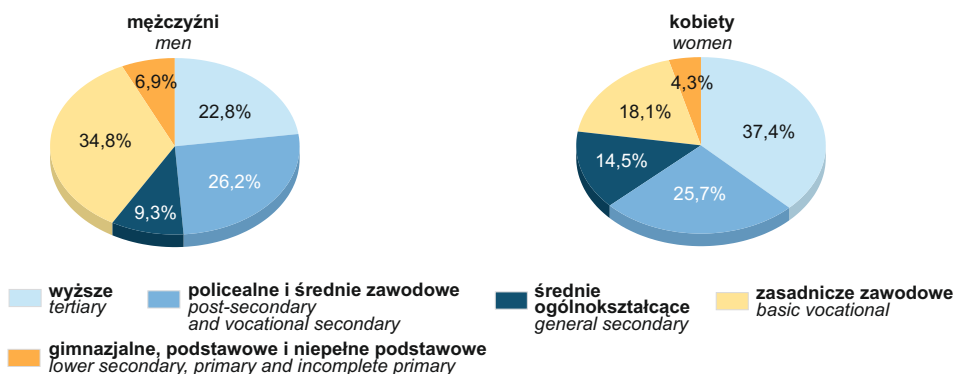
PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA

LIFE EXPECTANCY

**STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
W 2011 r.**

**STRUCTURE OF EMPLOYED
PERSONS^a BY EDUCATIONAL
LEVEL IN 2011**

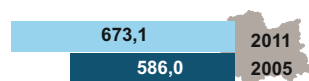
a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r.
a Results of the National Population and Housing Census as of 31 III 2011.

**PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
I MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG
WYBRANYCH SEKCJI PKD**

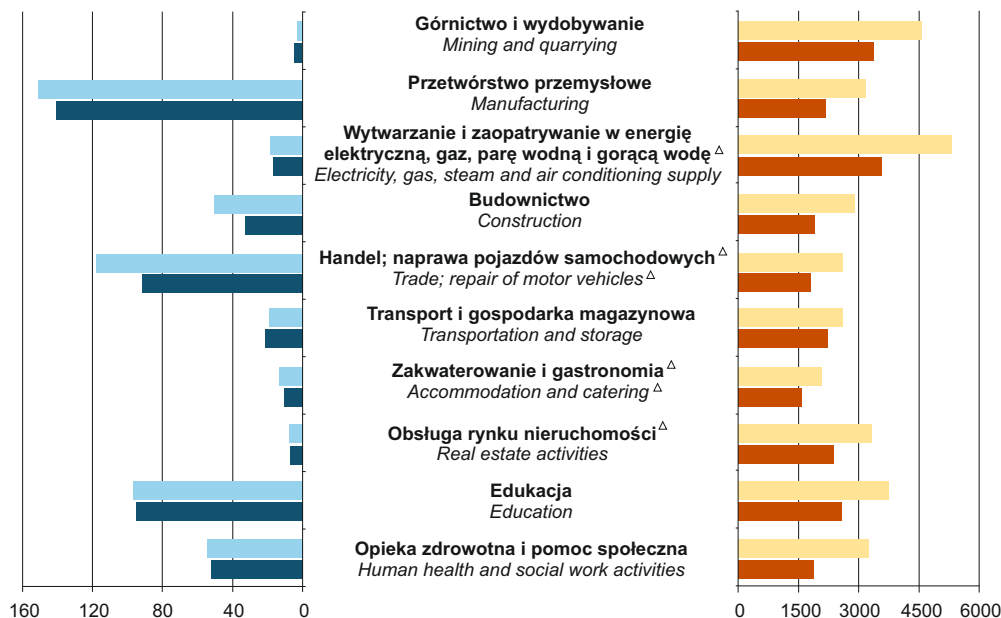
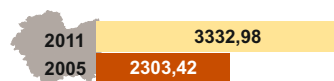
**AVERAGE PAID EMPLOYMENT
AND MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES OF EMPLOYEES
BY SELECTED NACE SECTIONS**

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a w tys.
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a in thous.

PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA^a w zł
AVERAGE WAGES AND SALARIES^a in zł

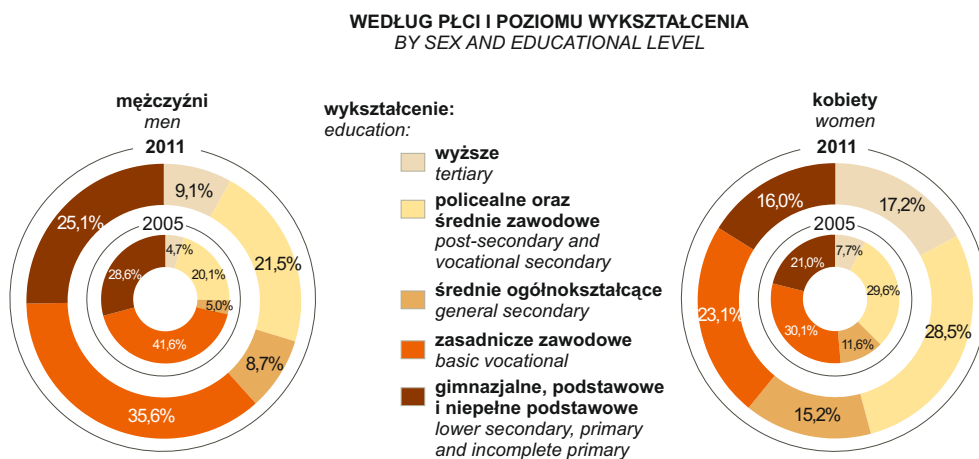
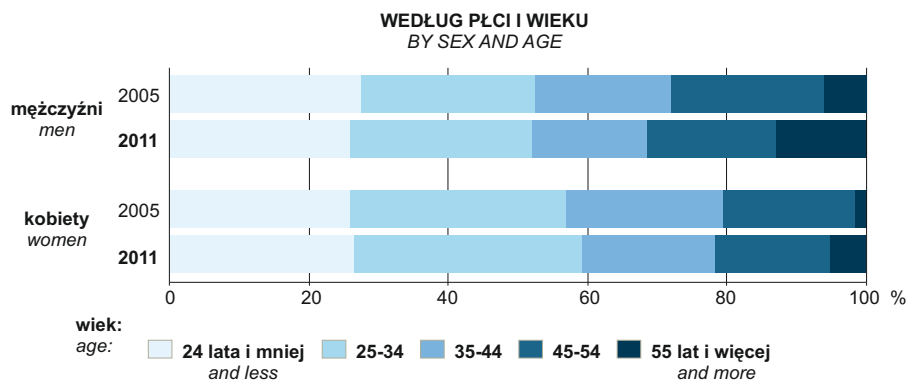
Ogółem
Total

a Dotyczy przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
a Concerns enterprises employing more than 9 persons.

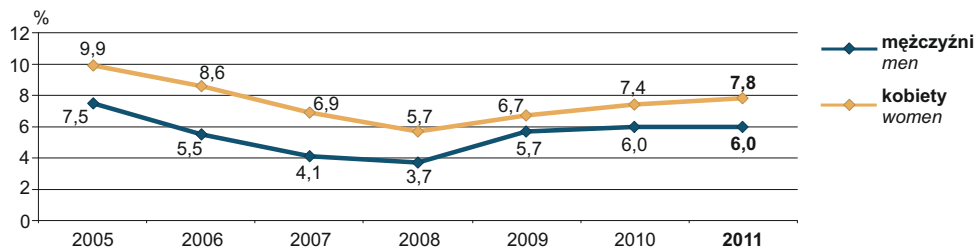
**STRUKTURA BEZROBOTNYCH
ZAREJESTROWANYCH**
Stan w dniu 31 XII

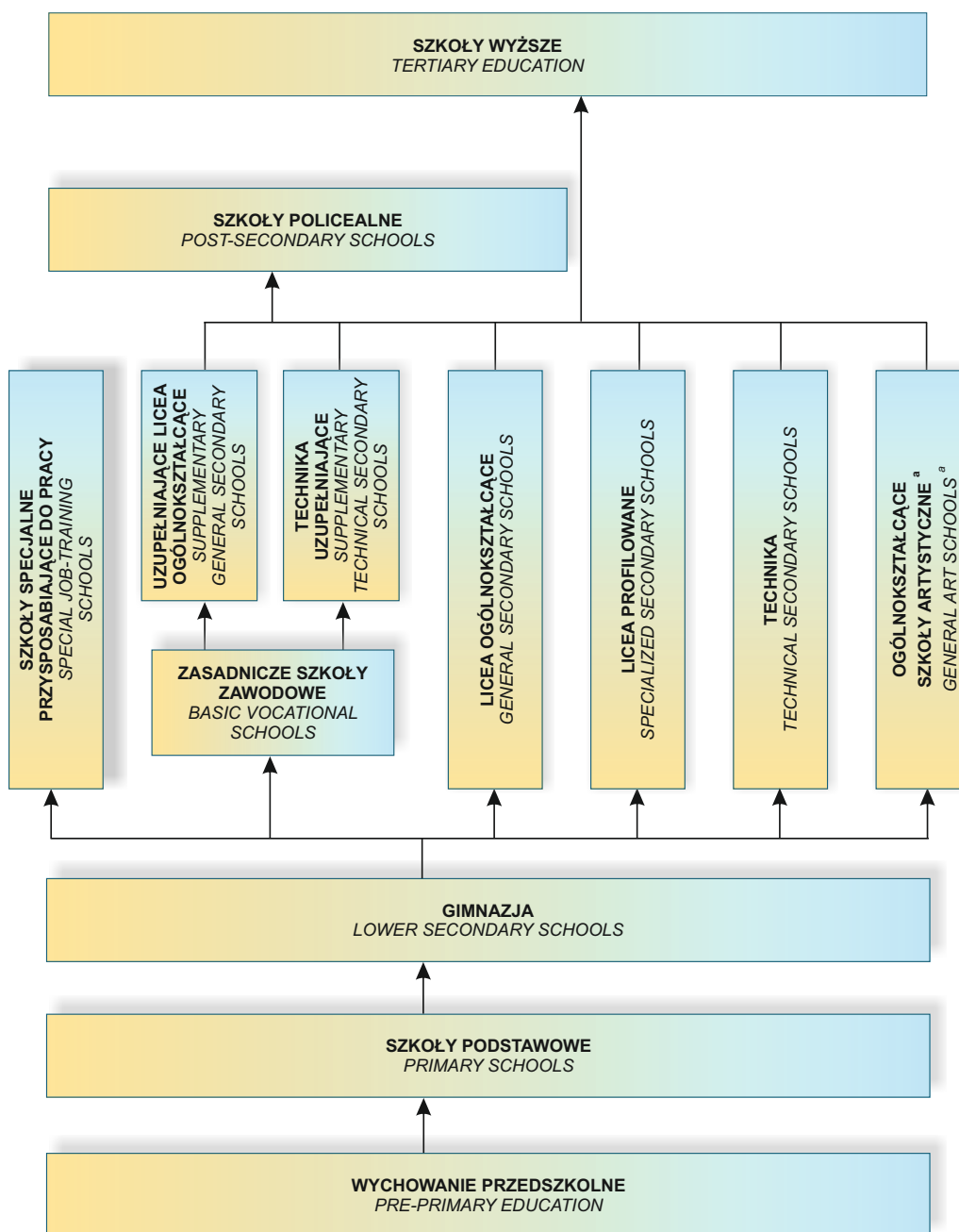
**STRUCTURE OF REGISTERED
UNEMPLOYED PERSONS**
As of 31 XII

**UDZIAŁ BEZROBOTNYCH
ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE
LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII

**SHARE OF THE REGISTERED
UNEMPLOYED PERSONS IN THE
POPULATION IN THE WORKING AGE**
As of 31 XII

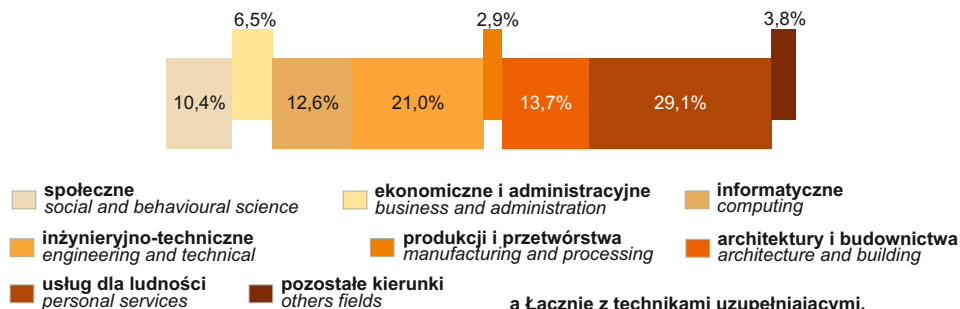

^a Dające uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

**STRUKTURA UCZNIÓW
TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY^a
(bez specjalnych) WEDŁUG GRUP
KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
W ROKU SZKOLNYM 2011/2012**

**STRUCTURE OF STUDENTS OF
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR
YOUTH^a (excluding special schools)
BY FIELDS OF EDUCATION
IN 2011/2012 SCHOOL YEAR**

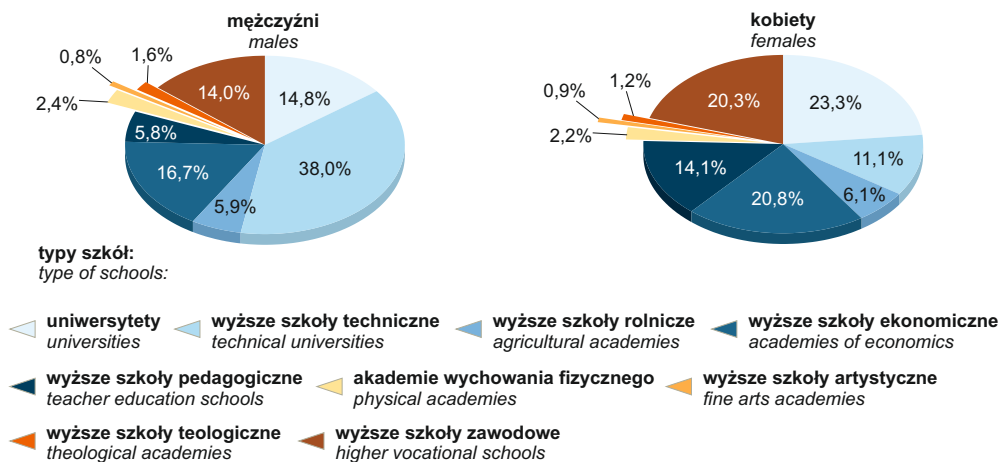

a Łącznie z technikami uzupełniającymi.
a Including supplementary technical secondary schools.

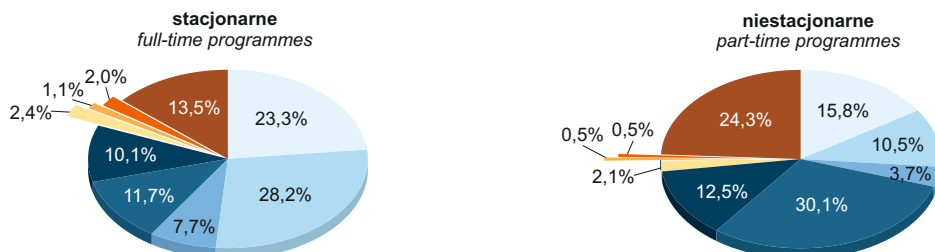
**STRUKTURA ABSOLWENTÓW SZKÓŁ
WYŻSZYCH W ROKU AKADEMICKIM
2010/2011**

**STRUCTURE OF GRADUATES OF
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS
IN 2010/2011 ACADEMIC YEAR**

**WEDŁUG PŁCI I TYPÓW SZKÓŁ
BY SEX AND TYPE OF SCHOOLS**

**WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ
BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS**

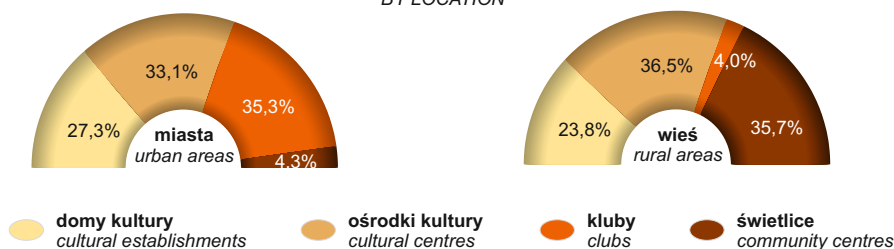
**STRUKTURA DOMÓW I OŚRODKÓW
KULTURY, KLUBÓW I ŚWIETLIC
W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

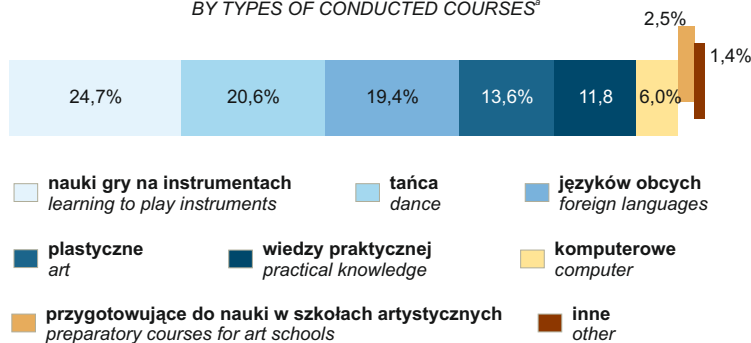
**STRUCTURE OF CULTURAL CENTRES
AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND
COMMUNITY CENTRES IN 2011**

As of 31 XII

**WEDŁUG LOKALIZACJI
BY LOCATION**

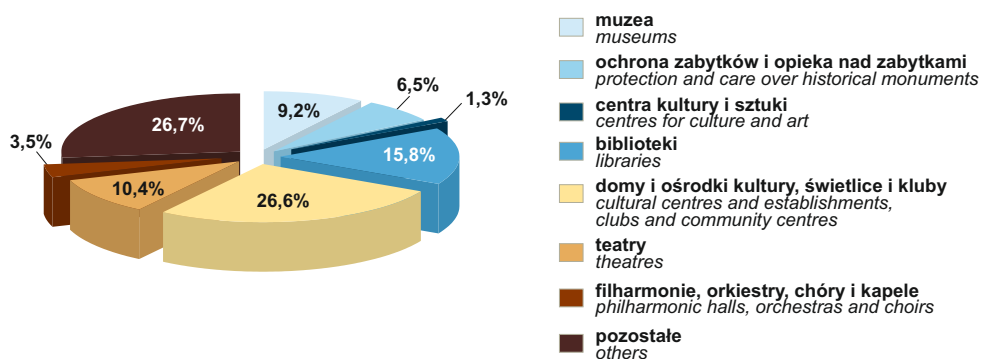
**WEDŁUG RODZAJÓW PROWADZONYCH KURSÓW*
BY TYPES OF CONDUCTED COURSES***

a W ciągu roku.
a During the year.

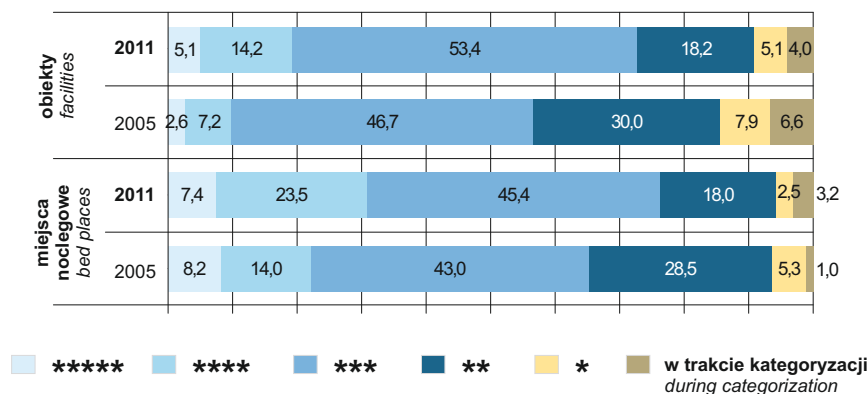
**STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW
JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
NA KULTURĘ I OCHRONĘ DZIEDZICTWA
NARODOWEGO W 2011 R.**

**STRUCTURE OF EXPENDITURE
OF LOCAL SELF-GOVERNMENT
ENTITIES BUDGETS ON CULTURE
AND NATIONAL HERITAGE IN 2011**

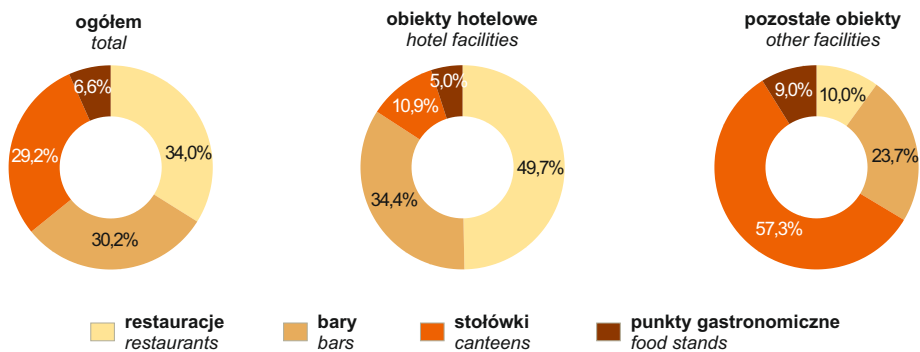
**STRUKTURA HOTELI
WEDŁUG KATEGORII OBIEKTÓW**
Stan w dniu 31 VII

**STRUCTURE OF HOTELS
BY CATEGORIES OF FACILITIES**
As of 31 VII

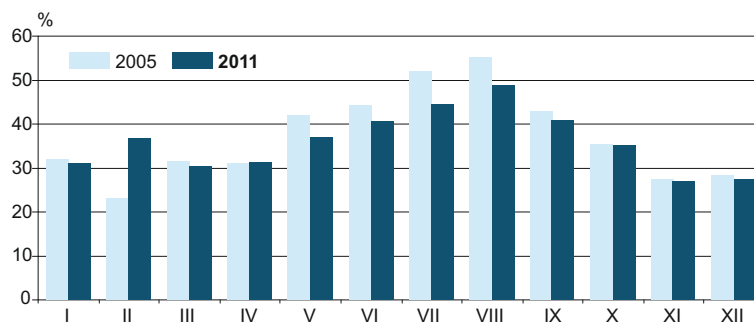
**STRUKTURA PLACÓWEK
GASTRONOMICZNYCH W TURYSTYCZNYCH
OBIEKTACH ZBIOROWEGO
ZAKWATEROWANIA WEDŁUG
RODZAJÓW PLACÓWEK W 2011 R.**
Stan w dniu 31 VII

**STRUCTURE OF CATERING
ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE
TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS BY TYPE
OF ESTABLISHMENTS**
As of 31 VII

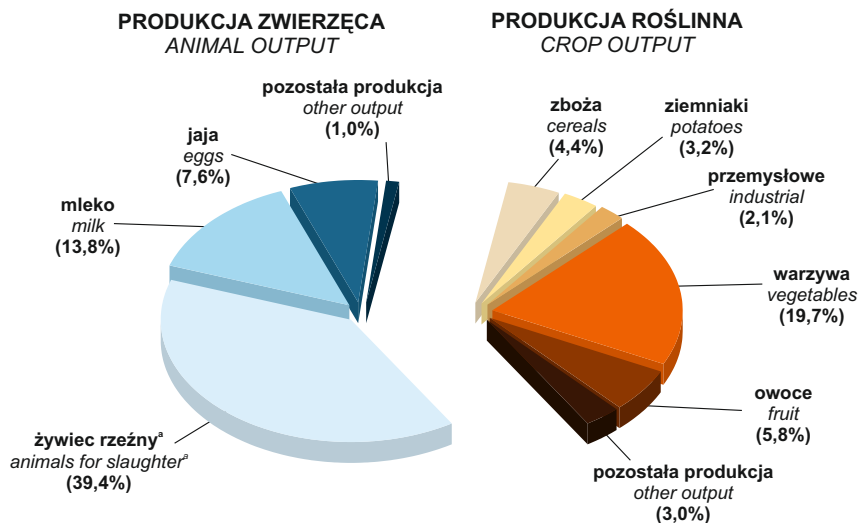
**STOPIEŃ WYKORZYSTANIA
MIEJSC NOCLEGOWYCH
WEDŁUG MIESIĘCY**

**OCCUPANCY RATE OF BED
PLACES BY MONTHS**

**STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI
ROLNICZEJ W 2010 R.**
(w cenach stałych)

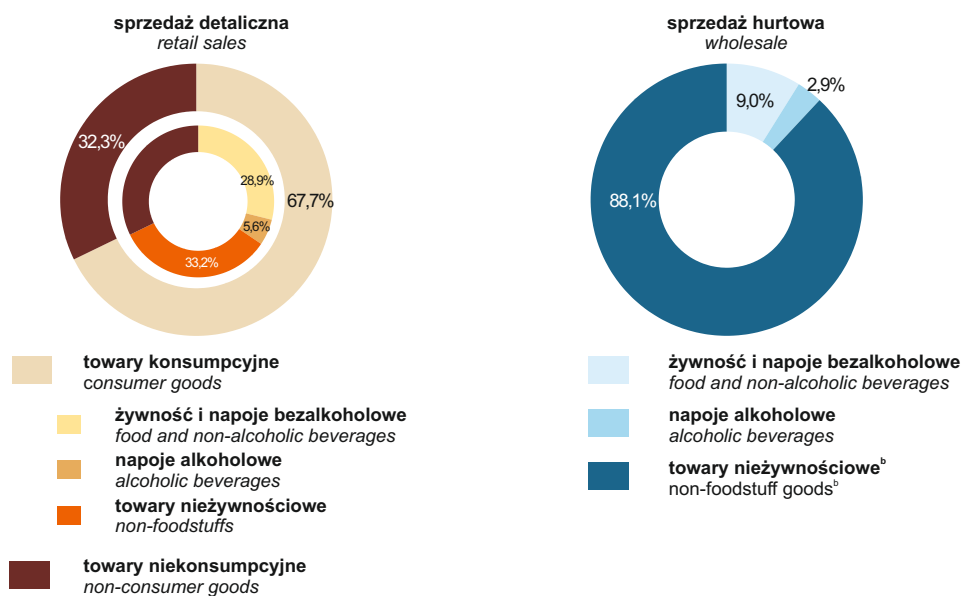
**STRUCTURE OF MARKET
AGRICULTURAL OUTPUT IN 2010**
(in constant prices)

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
^a Cattle, calves, pigs, sheeps, horses, poultry, goats and rabbits.

**STRUKTURA SPRZEDAŻY
TOWARÓW^a W 2011 R.**

**STRUCTURE OF SALE
OF COMMODITIES^a IN 2011**

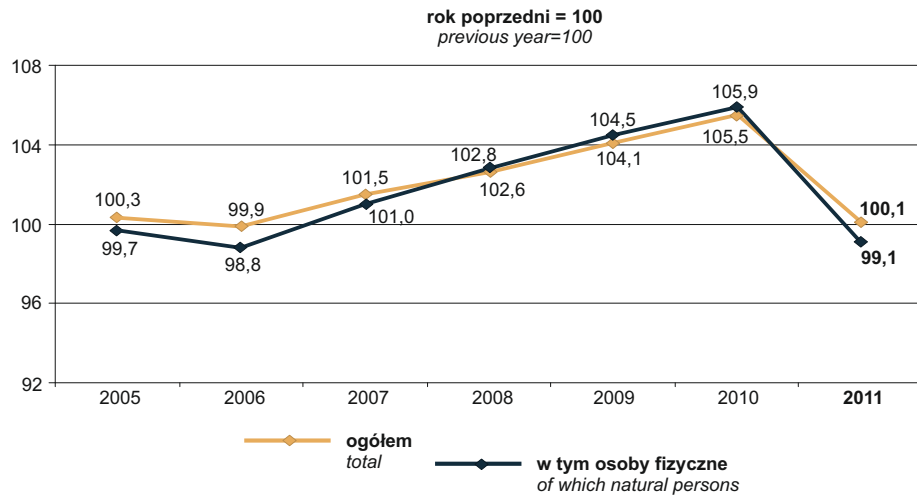
^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
^a Data concern trade enterprises employing more than 9 persons ^b Consumer and non-consumer goods.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a

As of 31 XII

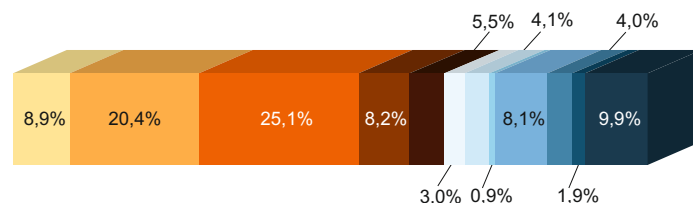
a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne.
a Excluding persons tending private farms.

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a Z ZAWIESZONĄ DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI PKD W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF THE ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a WITH SUSPENDED ACTIVITY BY NACE SECTIONS IN 2011

As of 31 XII

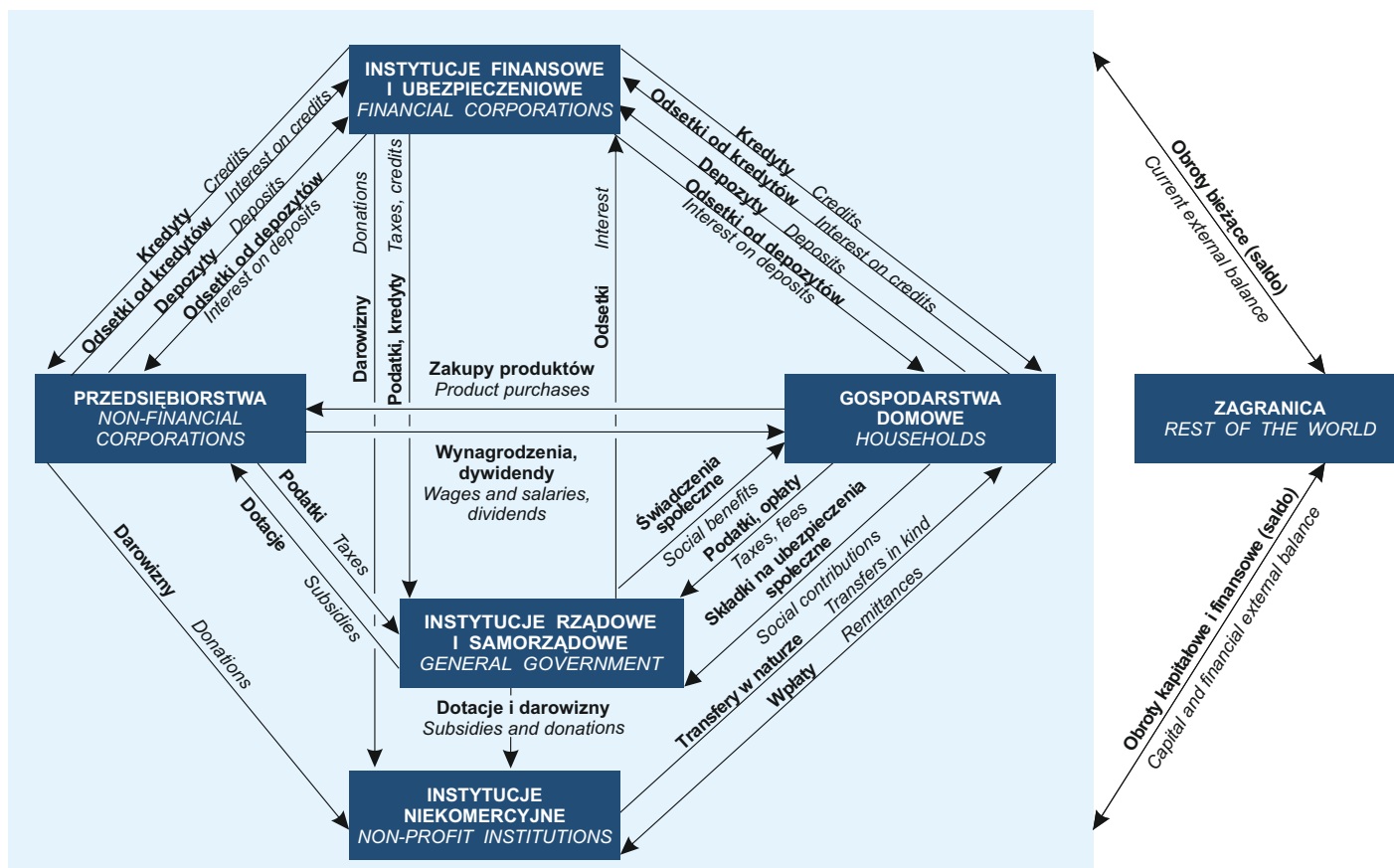

- przetwórstwo przemysłowe (manufacturing)
- budownictwo (construction)
- handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ (trade; repair of motor vehicles^Δ)
- transport i gospodarka magazynowa (transportation and storage)
- zakwaterowanie i gastronomia^Δ (accommodation and catering^Δ)
- informacja i komunikacja (information and communication)
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (financial and insurance activities)
- obsługa rynku nieruchomości^Δ (real estate activities^Δ)
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (professional, scientific and technical activities)
- administracyjne i działalność wspierająca^Δ (administrative and support service activities^Δ)
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (arts, entertainment and recreation)
- pozostałe sekcje (other sections)

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne.
a Excluding persons tending private farms.

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA

INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

SCHEMAT PROCESU PRYWATYZACJI

PLAN OF THE PRIVATIZATION PROCESS

